

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

ANALÝZA JUDIKATURY

v oblasti státní služby podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě

Zpracováno v rámci projektu Podpora profesionalizace a kvality státní služby a státní správy CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0006173

Ministerstvo vnitra ČR
sekce pro státní službu

Praha
červen 2023

OBSAH

Úvod	4
1. Vznik služebního poměru	6
1.1. Výběrová řízení	6
1.2. Na žádost – přechodná ustanovení	19
2. Změny služebního poměru	24
2.1. Zrušení služebního místa	24
2.1.1. Odvolání + převedení/zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů	24
2.1.2. Převedení na jiné služební místo	45
2.1.3. Zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů	69
2.1.4. Přezkum systemizace	78
2.2. Převedení na jiné služební místo	93
2.2.1. Přesoutěžení	93
2.2.2. Uplynutí doby zařazení	99
2.2.3. Zdravotní způsobilost	101
2.3. Zařazení mimo výkon služby - ostatní	103
2.4. Zproštění výkonu služby	104
2.5. Odvolání – výkon služby v zahraničí	106
3. Skončení služebního poměru	109
3.1. Marné uplynutí doby zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů	109
3.2. Odbytné - odchodné	122
3.3. Pozbytí zdravotní způsobilosti	129
3.4. Trestní odsouzení	140
3.5. Zrušení služebního poměru ve zkušební době	144
4. Plat státního zaměstnance	148
4.1. Platový tarif	148
4.2. Osobní příspěvek	152

4.3. Náhrada platu za čerpání dovolené	154
4.4. Snížení platu – zástupce podle § 9 odst. 7 ZSS	156
4.5. Snížení PT – systemizace	158
4.6. Valorizace platu	161
4.7. Neomluvená absence	163
4.8. Určení platu – vznik služebního poměru podle přechodných ustanovení	167
5. Kárné řízení	170
5.1. Rozhodování v kárném řízení	170
5.2. Zproštění výkonu služby	182
6. Ostatní	183
6.1. Služební volno	183
6.2. Výkon jiné činnosti	184
7. Proces	186
7.1. Kompetenční spory	186
7.2. Námitka podjatosti	188
7.3. Náklady řízení	189
7.4. Nečinnost	192
Závěr	195

ÚVOD

Analýza judikatury k zákonu o státní službě byla zpracována v rámci projektu **Podpora profesionalizace a kvality státní služby a státní správy** a je předkládána všem, kdo interpretují a aplikují zákon o státní službě, tedy státním zaměstnancům, na něž se zákon o státní službě vztahuje, vedoucím služebních úřadů, státním tajemníkům a zaměstnancům v personálních útvarech služebních úřadů, kteří při správě služebních vztahů a organizačních věcí státní služby podle ZSS postupují, ale samozřejmě také osobám vně státní služby – právníkům, analytikům, akademikům a studentům a vůbec nejširší veřejnosti jakkoliv zainteresované v této oblasti.

ZSS přijatý v roce 2014 představuje obnovení **úřednického práva** v ČR po mnoha letech jeho devalvace, ať už to bylo období druhé světové války, období totality, ale i období po roce 1989, resp. 1993, kdy v oblasti státní služby nedošlo k žádné změně, a to i přesto, že přijetí zvláštní právní úpravy předpokládala Ústava. Ztráta významu úřednického práva pokračovala i po roce 2002, neboť v tomto roce přijatý služební zákon nikdy nevstoupil v plnou účinnost, a nakonec byl zrušen.

Obnovení úřednického práva v ČR, resp. přijetí ZSS v roce 2014 bylo proto významnou událostí v oblasti státní správy. Nový zákon o státní službě měl a má zásadní vliv na právní postavení a právní poměry státních zaměstnanců – úředníků státní správy a na organizační věci státní služby.

Proces **implementace** ZSS ovšem nekončí jeho přijetím. Jde o poměrně komplikovaný proces, který si vyžádal a stále vyžaduje mnoho úsilí. Součástí tohoto procesu v širším smyslu je také **soudní přezkum** zákonných ustanovení. V tomto ohledu je proto nutné, aby se všichni ti, kdo zákon o státní službě interpretují a aplikují, průběžně seznamovali s tím, jak soudy ve věcech s ním spojených rozhodují.

Přestože v systému evropského kontinentálního práva soudy právo přímo nevytvářejí, jejich **rozhodnutí** podstatným způsobem **určují**, jak budou zákony uplatňovány v praxi na konkrétní případy a jak budou ovlivňovat jednotlivce a společnost. Soudní rozhodování také napomáhá zajišťovat rovnost, spravedlnost a dodržování zákonů.

Seznámení se s judikaturou k zákonu o státní službě je proto klíčové jak pro **poznání a pochopení** úřednického práva, tak pro jeho **respektování** nebo i pro jeho důvodnou **kritiku** a z ní případně vyplývající potřebnou **úpravu** úřednického práva.

Přejme si, aby obnovení úřednického práva, včetně jeho soudního přezkumu, vedlo k větší stabilitě a jistotě v oblasti státní správy, k dalšímu zlepšení kvality veřejných služeb, k posílení důvěry veřejnosti v úřední aparát a k obnovení jeho prestiže a respektu v očích veřejnosti.

Materiál byl zpracován v rámci projektu Podpora profesionalizace a kvality státní služby a státní správy, registrační číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0006173, spolufinancovaného z Operačního programu Zaměstnanost a řešeného sekci pro státní službu. **Cílem** této konkrétní aktivity nazvané „Analýza judikatury“ je poskytnout aktuální přehled judikatury dle zákona o státní službě **za období od roku 2015 do června 2023**, a vytvoření uceleného zdroje informací o rozhodovací praxi soudů ve věcech služebního poměru dle ZSS a jejího vývoje v čase. Analýza byla zpracována dle předem dané struktury, **shromážděná rozhodnutí soudů byla analyzována, stručně popsána a roztržena podle předmětu konkrétního soudního řízení**. Jednotlivá rozhodnutí pak kromě konkrétního předmětu řízení obsahují i související instituty zákona o státní službě a procesní otázky. Některá rozhodnutí jsou již překonána, a to s ohledem na postupné novelizace zákona o státní službě, přesto z analýzy nebyla vyřazena, neboť kromě předmětu řízení, tedy konkrétní věci služebního poměru, často obsahují i řešení souvisejících zpravidla procesních otázek.

1. VZNIK SLUŽEBNÍHO POMĚRU

1.1. Výběrová řízení

Soud: Ústavní soud

Spisová značka: II. ÚS 213/18

Rozhodnutí ze dne: 20. 2. 2018

Forma rozhodnutí: usnesení

Předchozí rozhodnutí MS/KS: usnesení KS v Brně ze dne 3. 11. 2016, č. j. 31 Ad 5/2016-73, rozsudek NSS ze dne 9. 11. 2017 č. j. Ads 316/2016-50

Oblast: výběrové řízení

Vztah k: § 72 odst. 3 ZÚS, čl. 2 Listiny, § 65 SŘS, § 28 ZSS,

Klíčová slova: pravomoc Ústavního soudu

Právní věta:

- I. **Pravomoc Ústavního soudu je v řízení o ústavní stížnosti podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy založena výlučně k přezkumu rozhodnutí či namítaného zásahu z hlediska ústavnosti.**
- II. **Ústavnímu soudu nepřísluší, aby prováděl přezkum rozhodovací činnosti obecných (resp. správních) soudů ve stejném rozsahu, jako činí obecné soudy.**

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel se podanou ústavní stížností domáhal zrušení usnesení KS v Brně ze dne 3. 11. 2016, č. j. 31 Ad 5/2016-73, a rozsudku NSS ze dne 9. 11. 2017 č. j. Ads 316/2016-50, neboť má za to, že jimi byly porušeny ústavní principy. Soudy se ve svých rozhodnutích předně zabývali otázkou, zda vyrozumění služebního orgánu vydané ve věci výběrového řízení lze považovat za správní rozhodnutí, a to i v materiálním slova smyslu, přičemž dospěli ke shodnému závěru, že se o právní rozhodnutí nejedná. Stěžovatel byl předmětným vyrozuměním v rámci výběrového řízení informován o tom, že nebyl vybrán na obsazení služebního místa. Soudy se shodli na tom, že postup služebního orgánu se podle § 28 odst. 4 ZSS neřídí žádnými pravidly, jejichž dodržení (či míru jejichž dodržení) by bylo možné přezkoumat v řízení před správním soudem. Aby mohl určitý akt podléhat soudní kontrole, musí na něj zákon klást i určité formální či obsahové požadavky, jejichž dodržení pak soud zkoumá. V této věci ovšem ZSS nestanoví (a ani z celkové koncepce výběrového řízení nelze dovodit) nejen žádné požadavky na strukturu a obsah aktu (z něž se uchazeč dozvídá, že nebyl vybrán), ale vůbec nepočítá s tím, že tu bude jakýkoli formální akt vydán.

Stěžovatel v rámci ústavní stížnosti předložil téměř shodné námitky, které uplatňoval před výše uvedenými soudy. Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost stěžovatele představuje zjevně neopodstatněný návrh ve smyslu § 43 odst. 2 písm. a) ZÚS. Pravomoc Ústavního soudu je v řízení o ústavní stížnosti podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy založena výlučně k přezkumu rozhodnutí či namítaného zásahu z hlediska ústavnosti, tj. zda v řízení, respektive v rozhodnutí je završujícím, nebyly porušeny ústavními předpisy chráněné práva a svobody účastníka tohoto řízení, zda řízení bylo vedeno v souladu s ústavními principy, zda postupem a rozhodováním obecných soudů či jiných orgánů veřejné moci nebylo zasaženo do ústavně zaručených práv stěžovatele a zda je lze jako celek pokládat za spravedlivé. Takové zásahy či pochybení KS či NSS však Ústavní soud v nyní projednávané věci neshledal.

Ústavnímu soudu nepřísluší, aby prováděl přezkum rozhodovací činnosti obecných (resp. správních) soudů ve stejném rozsahu, jako činí obecné soudy, v posuzovaném případě konkrétně NSS v řízení o stěžovatelem podané kasační stížnosti, resp. KS v řízení o jím podané správní žalobě při posouzení otázky; zda uvedené vyrozumění služebního orgánu lze považovat za správní rozhodnutí (ve smyslu § 65 odst. 1 SŘS), resp. zda postup služebního orgánu v rámci daného výběrového řízení byl nezákonný. Námitky stěžovatele obsažené v ústavní stížnosti jsou ve své podstatě pouze pokračováním polemiky s výše rekapitulovanými právními závěry soudů a souhrnně tak představují všechny námitky, které byly stěžovatelem předestřeny v řízeních před obecnými soudy, a to od jejich samotného počátku.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 10 Ads 316/2016-50

Rozhodnutí ze dne: 9. 11 2017

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: usnesení KS v Brně ze dne 3. 11. 2016 č. j. 31 Ad 5/2016-73

Oblast: výběrové řízení

Vztah k: § 28 ZSS, § 164 odst. 4 ZSS, § 65 SŘS

Klíčová slova: výběrové řízení, nevybrání žádného uchazeče, zákaz diskriminace, soudní přezkum vyrozumění o výsledku výběrového řízení

Právní věta:

- III. **Sdělení služebního orgánu o tom, že uchazeč nebyl vybrán na služební místo (§ 28 odst. 4 ZSS), není rozhodnutím podle § 65 odst. 1 SŘS a nepodléhá soudnímu přezkumu.**

- IV. Výběrové řízení na obsazení volného služebního místa podle § 28 ZSS probíhá ve dvou kolech: v prvním kole vybírá výběrová komise postupem podle § 164 citovaného zákona nejvhodnější žadatele (v maximálním počtu tří), ve druhém si z těchto způsobilých žadatelů vybírá služební orgán. Ten však nemusí vybrat žádného ze způsobilých žadatelů. Nárok na přijetí do služebního poměru, zařazení na služební místo či jmenování na služební místo představeného (§ 23 odst. 2 ZSS) nevzniká ani tím, že výběrová komise vybrala jediného způsobilého žadatele.**
- V. Postup služebního orgánu při výběru uchazeče se neřídí žádnými pravidly, jejichž dodržení (či jejichž míru dodržení) by bylo možné přezkoumat v řízení před správním soudem. Pokud by služební orgán porušoval základní práva uchazečů o služební místo tím, že by postupoval diskriminačně, náleží uchazečům ochrana před diskriminací podle § 16 a § 17 ZP z roku 2006, užitých obdobně na základě § 98 ZSS.**

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel se jako jediný uchazeč účastnil výběrového řízení na služební místo ředitele odboru sociálního pojištění OSSZ Zlín. Výběrová komise ho hodnotila jako úspěšného a vybrala jako nejvhodnějšího žadatele. Následně stěžovatel obdržel vyrozumění ředitele OSSZ Zlín o výsledku výběrového řízení, ve kterém mu bylo sděleno, že nebyl na služební místo vybrán. Proti tomuto vyrozumění podal žalobce žalobu ke KS v Brně. Argumentoval zákazem porušení zákazu diskriminace a nutností možnosti přezkoumání vyrozumění, které považuje za rozhodnutí v materiálním smyslu. KS žalobu usnesením odmítl s tím, že vyrozumění není aktem, který lze podrobit soudnímu přezkumu.

Stěžovatel na uvedené reagoval podáním kasační stížnosti k NSS, který ji zamítl. NSS se ztotožnil s argumentací KS. Vyrozumění není správním rozhodnutím, neboť nemělo formální strukturu rozhodnutí (neobsahovalo odůvodnění a výrok), ale ani nesplňovalo požadavky kladné judikaturou na rozhodnutí v materiálním smyslu. Podle NSS zákon o státní službě výslovně umožňuje nevybrat žádného uchazeče, pokud se služebnímu orgánu nejeví ani jeden z těch, kteří postoupili do druhého kola, jako vhodný kandidát na dané místo. Stěžovatel byl ve výběrovém řízení jediným uchazečem. V prvním kole uspěl a výběrová komise jej doporučila služebnímu orgánu jako vhodného uchazeče. Zákon však nestanoví, že by služební orgán měl právo nevybrat žádného uchazeče jen tehdy, vzešlo-li z prvního kola více úspěšných uchazečů. Podle § 23 odst. 2 ZSS platí, že na přijetí do služebního poměru, zařazení na služební místo a na jmenování na služební místo představeného není nárok. Aby mohl určitý akt podléhat soudní kontrole, musí na něj zákon klást i určité formální či obsahové požadavky, jejichž dodržení pak soud zkoumá (srov. bod [58] citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu č. 3579/2017 Sb. NSS). V této věci ovšem zákon o státní službě nestanoví (a ani z celkové koncepce výběrového řízení nelze dovodit) nejen žádné požadavky na strukturu a obsah aktu (z něž se uchazeč dozvídá, že nebyl vybrán), ale vůbec nepočítá s tím, že tu bude jakýkoli formální akt vydán.

Ochrany před porušením zákazu diskriminace se lze domáhat u obecného soudu; konkrétně lze u soudu žádat, aby bylo upuštěno od diskriminace, aby byly odstraněny následky diskriminačního zásahu a aby bylo poškozenému dáno přiměřené zadostiučinění, případně i aby mu byla nemajetková újma nahrazena v penězích [§ 10 zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací (antidiskriminační zákon)]. Stěžovatel v žalobě ani v kasační stížnosti ovšem - ač použil slovo „diskriminace“ - netvrdil žádný z kvalifikovaných důvodů diskriminace uvedených v § 16 odst. 2 ZP či v antidiskriminačním zákoně. Stěžovatelova tvrzení míří spíše k tomu, že služební orgán nerespektoval jakousi „ustálenou správní praxi u OSSZ Zlín“, kterou ovšem stěžovatel nijak nedoložil – a co je významnější, ani ze skutečnosti, že v jiných případech (podle všeho šlo o malý počet případů a o totéž období – tedy nikoli o dlouhodobé zavedené postupy zakládající legitimní očekávání) byl jediný způsobilý uchazeč jmenován, nelze dovozovat ustálenou praxi či dotvářet zákon o pravidlo, podle něž má být jediný způsobilý uchazeč jmenován automaticky.

Stěžovatel dále podal ústavní stížnost (viz. II ÚS 213/18).

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 5 Ads 113/2017–50

Rozhodnutí ze dne: 31. května 2018

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: MS v Praze sp. zn. 8 Ad 18/2016

Oblast: výběrové řízení na služební místo vedoucího služebního úřadu

Vztah k: §33 ZP, §186 ZSS, §1 odst. 2 zákona o České inspekci zdravotního prostředí

Klíčová slova: výběrové řízení, státní zaměstnanec, služební/pracovní poměr, vznik služebního poměru vedoucích služebních úřadů, přijímání ZSS, přechodná ustanovení

Právní věta:

Jestliže po účinnosti § 186 odst. 1 ZSS a v období do 31. 12. 2014 došlo ke jmenování na pozici vedoucího správního úřadu, je nutno jej považovat za vedoucího služebního úřadu ve služebním poměru na dobu neurčitou. Bylo by nespravedlivé činit rozdíl mezi vedoucími správního úřadu jmenovanými do funkce nejpozději k 6. 11. 2014 a vedoucími jmenovanými kdykoliv po účinnosti § 186 odst. 1 ZSS do 31. 12. 2014.

Stručný obsah rozhodnutí:

V září 2014 se žalobce přihlásil do výběrového řízení na místo ředitele ČIŽP a v tomto výběrovém řízení zvítězil a byl na toto místo dne 14. 11. 2014 od 1. 12. 2014 jmenován ministrem životního prostředí v režimu ZP. Následně se několik bývalých zaměstnanců

ČIŽP obrátilo na náměstka MV pro státní službu se stížností na způsob jmenování nového ředitele, podle nich mělo výběrové řízení proběhnout podle ZSS, který byl v průběhu řízení vyhlášen a některá jeho ustanovení vstoupila v účinnost.

Dne 4. 8. 2015 bylo v rámci „přesoutěžení“ vyhlášeno výběrové řízení na místo ředitele ČIŽP, ve kterém byli jako nejvhodnější vybráni žalobce a stěžovatel. Ředitelem ČIŽP byl jmenován žalobce.

Na toto rozhodnutí opět reagovala výše zmíněná skupina bývalých zaměstnanců, kteří podali podnět náměstkovi pro státní službu (žalovaný). Tvrdili, že vítěz výběrového řízení neměl právo se ho účastnit, neboť není státním zaměstnancem. Žalovaný v přezkumném řízení rozhodl o zrušení rozhodnutí o jmenování na služební místo ředitele ČIŽP. Proti tomuto rozhodnutí se odvolali jak žalobce, tak i stěžovatel. Žalovaný ve II. stupni doplnil své rozhodnutí tak, že se věc vrací k projednání státnímu tajemníkovi na MŽP. Nicméně potvrdil, že žalobce se neměl výběrového řízení vůbec účastnit, neboť nebyl státním zaměstnancem a ani nemohl být v dobré víře, že jím je. Tuto skutečnost dovodil z faktu, že žalobce nebyl ve funkci vedoucího služebního úřadu ke dni nabytí účinnosti § 186 ZSS.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu k MS, který mu vyhověl a rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Soud uvedl, že první výběrové řízení proběhlo v souladu s platným právem, neboť ustanovení ZSS o výběrovém řízení nebyla dosud účinná a nešlo podle nich postupovat. Dále pak konstatoval, že vzhledem ke značné nepřehlednosti právní úpravy nelze argumentovat nedostatkem dobré víry, když bylo složité rozhodnout, jaký stav je správný a ve který lze mít dobrou víru. MS dospěl k závěru, že jmenování žalobce dne 14. 11. 2014 bylo jmenováním platným a vznikl jím služební poměr ředitele ČIŽP.

Proti rozsudku MS podal stěžovatel kasační stížnost k NSS. Ten podpořil argumentaci MS a prohlásil, že výklad žalovaného byl vůči žalobci diskriminující. Legislativní zmatek spočívající v neprovázanosti předpisů by neměl být vykládán k tíži žalobce. Postup ministra životního prostředí, který žalobce do uvedené funkce jmenoval podle § 33 ZP, byl v té době jediným možným zákonným postupem. Také rozhodně odmítl tvrzení, že nastavením dřívější účinnosti chtěl zákonodárce dosáhnout aplikace i dosud neúčinných ustanovení. Vzhledem k absenci důvodové zprávy nelze takto dovozovat úmysl zákonodárce. NSS neměl stejně jako MS pochybnost o dobré víře žalobce. Ve výsledku zamítl NSS stížnost jako nedůvodnou.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 9 Ads 350/2019-59

Rozhodnutí ze dne: 10. 2. 2020

Forma rozhodnutí: usnesení

Předchozí rozhodnutí MS/KS: usnesení MS v Praze ze dne 20. 11. 2019, č. j. 17 Ad 1/2019-32 ve znění opravného usnesení MS v Praze ze dne 11. 12. 2019, č. j. 17 Ad 1/2019-41

Oblast: výběrové řízení

Vztah k: § 23 a § 28 ZSS, § 65 a § 105 SŘS

Klíčová slova: výběrové řízení, vyrozumění o ukončení výběrového řízení, sdělení služebního orgánu o tom, že uchazeč nebyl vybrán na služební místo

Právní věta (z usnesení MS v Praze):

Vyrozumění o ukončení výběrového řízení není rozhodnutím podle § 65 odst. 1 SŘS, ani nepodléhá soudnímu přezkumu. Ochranu proti postupu služebního orgánu, pokud je diskriminační, poskytují soudy v občanském soudním řízení.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatelka se kasační stížností domáhala zrušení rozhodnutí služebního orgánu ÚPČR, kterým bylo zrušeno výběrové řízení na služební místo odborný rada – finanční manažer projektu Rozvoj systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve volném trhu práce.

Vzhledem k tomu, že stěžovatelce byla zamítnuta její žádost o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti a ani po výzvě NSS nedoložila plnou moc udělenou advokátovi k zastupování pro řízení o kasační stížnosti, případně doklad o svém vlastním právnickém vzdělání, NSS podanou kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 SŘS odmítl, neboť nebyla splněna jedna z podmínek řízení o kasační stížnosti.

Komentář: V tomto případě NSS řešil otázku procesní, nikoli věcnou.

V žalobě proti rozhodnutí ÚPČR se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí, kterým bylo zrušeno výběrové řízení na služební místo odborný rada – finanční manažer projektu Rozvoje systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce, přičemž bylo žalobkyni sděleno, že o jejím zařazení na předmětné služební místo nebude rozhodnuto. Žalobkyně namítala diskriminaci a porušení mezinárodních úmluv a ústavního pořádku, konkrétně antidiskriminačního zákona a zákona o zaměstnanosti. MS v Praze žalobu usnesením ze dne 20. 11. 2019, č. j. 17 Ad 1/2019-32, podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 70 písm. a) a současně podle § 46 odst. 2 SŘS odmítl. MS v Praze se plně ztotožnil s rozsudkem NSS ze dne 9. 11. 2017, čj. 10 Ads 316/2016-50, který se zabýval povahou sdělení služebního orgánu o tom, že uchazeč nebyl vybrán na služební místo podle § 28 odst. 4 ZSS. Soud zde uvedl, že sdělení podle § 28 ZSS není rozhodnutím podle § 65 odst. 1 SŘS a nepodléhá soudnímu přezkumu, přičemž není nijak zpochybňována ústavní konformita a souladnost s mezinárodními smlouvami § 23 a § 28 ZSS. Vyrozumění o ukončení výběrového řízení není rozhodnutím podle § 65 odst. 1 SŘS, ani nepodléhá soudnímu přezkumu. V případě ochrany proti postupu služebního orgánu, pokud byl podle žalobkyně diskriminační, se musí obrátit na soudy v občanském soudním řízení.

MS v Praze následně vydal usnesení ze dne 11. 12. 2019, č. j. 17 Ad 1/2019-41, kterým opravil chybu v psaní v záhlaví usnesení č. j. 17 Ad 1/2019-32.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 10 Ads 32/2019-47

Rozhodnutí ze dne: 4. 3. 2021

Forma rozhodnutí: Rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: MS v Praze č. j. 6 Ad 19/2018-41

Oblast: Obnova řízení

Vztah k: § 24 odst.7 ZSS, § 100 odst.1 písm. a) SŘ, § 163 ZSS

Klíčová slova: podjatost, obnova řízení, popis činností na služebním místě, oznámení o vyhlášení výběrového řízení

Právní věta:

To, jak konkrétně budou údaje o služebním místě v oznámení o vyhlášení výběrového řízení popsány, je věcí služebního orgánu, který oznámení vydává a který má v tomto ohledu široké uvážení. Domnívá-li se uchazeč, že oznámení je formulováno příliš obecně, je na něm, aby se před zařazením na služební místo zajímal o skutečnou a konkrétní náplň práce. Pozdější specifikaci úkolů nelze považovat za informaci dříve neznámou odůvodňující obnovu řízení.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovateli bylo v souvislosti s řešením jeho sporů nadřízeným na MPO nabídnuto, aby se přihlásil do výběrového řízení na Ministerstvu kultury. Náplň činnosti na tomto místě byla původně popsána pomocí obecných agend. Když byl 30. 5. 2018 stěžovatel na místo zařazen, bylo mu sděleno, že součástí agendy bude i činnost koordinátora rovnosti žen a mužů.

Stěžovatel požádal o obnovení řízení o zařazení na služební místo, neboť součástí náplně práce byla agenda, s níž neměl žádné zkušenosti. Státní tajemník v Ministerstvu kultury žádost o povolení obnovy řízení zamítl. Odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo náměstkem ministra vnitra pro státní službu rovněž zamítnuto. Ani jeden ze služebních orgánů neshledal zákonný důvod pro obnovu řízení.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu k MS v Praze, ten dal za pravdu žalovanému a žalobu zamítl. Soud uvedl, že stěžovatel neuvedl konkrétně, proč by mělo být rozhodnutí o zařazení na služební místo nesprávné. Specifikaci agendy nelze považovat za dosud neznámou informaci a k obnovení řízení tedy není důvod. Soud zdůraznil, že žalobce napadal až konkrétní výkon služby, nikoliv samotné rozhodnutí

o zařazení na služební místo. K námitce podjatosti náměstka pro státní službu soud konstatoval, že žalobce konkrétně neuvedl, na základě jakých konkrétních skutečností na podjatost usuzuje, a svá tvrzení ničím relevantním nedokládá. Žalovaný se nemohl s námitkou vypořádat jinak, s odkazem na § 163 ZSS.

V reakci na uvedený rozsudek podal stěžovatel kasační stížnost k NSS. Ten kasační stížnost zamítl a ztotožnil se s argumentací městského soudu. Konstatoval, že správní orgány v řízení o obnově řeší jen to, zda vyšly najevo dosud neznámé skutečnosti, nezkontrolují komplexně poměry na pracovišti a vnitřní motivaci účastníků.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 3 Ads 205/2019-47

Rozhodnutí ze dne: 17. 6. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS ze dne 11. 4. 2019 č. j. 6 Ad 10/2016-81

Oblast: výběrová řízení

Vztah k: § 28 odst.4 ZSS, § 164 odst.4 ZSS, § 186 odst.1 ZSS, § 207 ZSS, čl. 21 odst.4 Listiny

Klíčová slova: výběrové řízení, nezákonnost, diskriminace, přesoutěžení

Právní věta:

- I. Součástí práva na přístup k veřejným funkcím je i ochrana nerušeného výkonu veřejné funkce, tedy např. před svévolným odvoláním z veřejné funkce.
- II. Ochranu před případnou diskriminací žadatele ve výběrovém řízení jsou povolány poskytnout soudy v civilním řízení podle antidiskriminačního zákona.

Stručný obsah rozhodnutí:

Kasační stížností se stěžovatel domáhal zrušení rozsudku MS, jenž výrokem I. odmítl žalobu proti rozhodnutí státního tajemníka v MPSV, výrokem II. zamítl žalobu v části, v níž se žalobce domáhal uložení povinnosti žalovanému vydat rozhodnutí ve věci podání ze dne 19. 2. 2016, a výrokem III. odmítl žalobu v části, v níž se žalobce domáhal určení, že průběhem výběrového řízení na služební místo vedoucího služebního úřadu – ústřední ředitel ČSSZ a vyrozměním ze dne 11. 2. 2016 došlo k nezákonnému zásahu.

Základem sporu, pro nějž se stěžovatel původně obrátil na MS, byl jeho nesouhlas s tím, že předsedkyní výběrové komise na výše uvedené služební místo byla osoba

vyloučena pro podjatost, neboť se jednalo o přímou nadřazenou vítězného uchazeče o jmenování na služební místo. Předmětného výběrového řízení v rámci tzv. „přesoutěžování“ služebních míst se rovněž účastnil stěžovatel, který na tomto služebním místě do té doby vykonával službu, byl ve výběrovém řízení úspěšný, nicméně nakonec byl jmenován jiný žadatel.

Soud dospěl k závěru, že rozhodnutí o jmenování jiného žadatele na služební místo nemůže, jakkoliv zasáhnout do právní sféry stěžovatele, tedy stěžovatel nemohl být tímto rozhodnutím zkrácen na svých právech. Soud se neztotožnil ani s námitkami stěžovatele týkajícími se údajné podjatosti předsedkyně výběrové komise.

Soud nicméně posoudil kasační stížnost jako částečně důvodnou, neboť v části, v níž se stěžovatel domáhal určení, že průběhem výběrového řízení a vyrozuměním o ukončení výběrového řízení s tím, že na služební místo byl jmenován jiný uchazeč, došlo k nezákonnému zásahu do jeho práv z důvodu, že byl vystaven diskriminaci na základě jeho politického přesvědčení, se stěžovatel domáhal rozhodnutí ve sporu, o kterém má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení. V tomto rozsahu měl MS postupovat dle § 46 odst. 2 SŘS, žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného odmítnout a poučit stěžovatele o právu podat žalobu v této věci k soudu v občanském soudním řízení.

Soud tedy z výše uvedeného důvodu rozsudek zrušil, a současně zamítl kasační stížnost v rozsahu, v němž byl napaden výrok I. a II. rozsudku městského soudu, pro nedůvodnost podle § 110 odst. 1 věty druhé SŘS.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 3 Ads 22/2020-53

Rozhodnutí ze dne: 6. 6. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: usnesení MS v Praze ze dne 27. 11. 2019, č. j. 15 Ad 16/2019-12

Oblast: výběrové řízení

Vztah k: § 28 odst. 4 ZSS, § 164 odst. 7 ZSS, § 46 odst. 1 písm. d) SŘS, § 65 SŘS, § 66 odst. 2 SŘ

Klíčová slova: zrušení výběrového řízení, soudní přezkum výběrového řízení

Právní věta:

- I. Zrušením výběrového řízení (jež má ve výsledku stejné právní účinky jako zastavení řízení podle § 66 odst. 2 SŘ) není do práv účastníka řízení nijak zasaženo. Usnesení o zrušení výběrového řízení není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 SŘS., neboť nezakládá, nemění ani neruší práva

či povinnosti účastníků, a tudíž je podle § 70 písm. a) SŘS ze soudního přezkumu vyloučeno.

- II. Nárok na přijetí do veřejných služeb z mezinárodních závazků České republiky, či z Ústavy nebo Listiny pro občany nevyplývá a § 28 ZSS tak nemůže být v tomto bodě s ústavním pořádkem v rozporu.**

Stručný obsah rozhodnutí:

Státní tajemník v MF usnesením dne 3. 10. 2019 podle § 28 odst. 4 ve spojení s § 164 odst. 7 ZSS zrušil výběrové řízení na služební místo vrchní ministerský rada. Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka nejprve žalobu k MS v Praze, který ji dne 27. 11. 2019, usnesením č. j. 15 Ad 16/2019-12, odmítl pro nepřipustnost.

Stěžovatelka se účastnila výběrového řízení na služební místo vrchní ministerský rada. V prvním kole byly vybrány dvě nejvhodnější žadatelky, přičemž stěžovatelka byla jednou z nich. Vyrozměním pak státní tajemník v MF stěžovatelce sdělil, že na základě dohody mezi státním tajemníkem a bezprostředně nadřízeným představeným, byla jako nejvhodnější vybrána druhá žadatelka. Avšak žadatelka, která byla vybrána jako nejvhodnější, byla v mezidobí vybrána na jiné služební místo. Státní tajemník v MF tak usnesením, které stěžovatelka napadla, rozhodl o zrušení výběrového řízení, které se pouze poznamenalo do spisu, o čemž byla stěžovatelka vyrozuměna. NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou.

Ve věcech služebního poměru výběrové řízení není vedeno podle SŘ, ale podle zvláštních ustanovení ZSS, přičemž podle § 160 ZSS se pro postupy neupravené zvláštním právním předpisem použije SŘ. NSS přirovnal výběrové řízení k zastavení řízení, o kterém správní orgán vydává usnesení podle § 66 odst. 2 SŘ, které se pouze poznamená do spisu. Takové usnesení se neoznamuje podle § 72 SŘ, ale účastníci se o něm vhodným způsobem vyrozumí a proti takovému usnesení se proto podle § 76 odst. 5 SŘ nelze odvolat ani podat rozklad.

V dané věci nedošlo k zastavení řízení podle SŘ, ovšem jen z důvodu, že zvláštní právní úprava v § 164 odst. 7 ZSS reaguje na skutečnost, že když bylo výběrové řízení oficiálně vyhlášováno, mělo by být v případě nemeritorního rozhodnutí oficiálně zrušeno. Nicméně i v případě výběrového řízení podle ZSS se rozhoduje formou usnesení, které se pouze poznamenává do spisu, tudíž procesní režim i právní účinky jsou stejné jako zastavení řízení podle SŘ. NSS shrnul, že zrušením výběrového řízení, které má stejné právní účinky jako zastavení řízení podle § 66 odst. 2 SŘ, nemůže být nijak zasaženo do práv účastníka. Napadené usnesení o zrušení výběrového řízení na místo vrchní ministerský rada není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 SŘS, neboť nezakládá, nemění ani neruší práva či povinnosti účastníků, a tudíž je podle § 70 písm. a) SŘS ze soudního přezkumu vyloučeno.

K námitce, že § 28 odst. 2 až 4 ZSS je v rozporu s Ústavou, Listinou a Mezinárodním paktem o občanských a politických právech, NSS uvedl, že zejména z kasační stížnosti není zřejmé, kde stěžovatelka spatřuje rozpor mezi ZSS a mezinárodními závazky, či Ústavou nebo Listinou. Mezinárodní závazky, ani Ústava či Listina nekonstituují nárok na výkon veřejné funkce, jejich smyslem je pouze zajistit rovný

přístup, nikoliv garantovat výsledek. MS v Praze stěžovatelku správně odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.

Skutečnost, že k přijetí uchazeče do služebního poměru je zapotřebí dohody mezi služebním orgánem a jeho bezprostředně nadřízeným představeným NSS chápe jako požadavek logický, funkční a odpovídající hierarchicky nastavenému personálnímu systému státní správy. NSS není toho názoru jako stěžovatelka, že pro nedostatek předepsané procedury je zde prostor pro libovůli nevolených úředníků. Dohoda o výběru nejvhodnějšího kandidáta je písemná, tudíž kontrolovatelná. Ať už v případě meritorního rozhodnutí, nebo v případě zrušení výběrového řízení jsou neúspěšní uchazeči chráněni pouze v rozsahu nerovného zacházení v jeho průběhu.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 11 Ad 2/2017-49

Rozhodnutí ze dne: 6. 12. 2018

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: výběrové řízení

Vztah k: § 23 ZSS, § 28 ZSS, § 164 ZSS,

Klíčová slova: přesoutěžení, výběrové řízení, dohoda o výběru nejvhodnějšího uchazeče, vyrozumění o výsledku výběrového řízení

Právní věta:

- I. Výběr nejvhodnějšího uchazeče, který bude zařazen/jmenován ze strany služebního orgánu na obsazované služební místo se neřídí žádnými konkrétními pravidly a závisí zcela na vůli služebního orgánu.
- II. Závěry o nemožnosti přezkoumávat postup při výběru nejvhodnějšího uchazeče by neplatily pouze za předpokladu, že by bylo možné v jednání služebního orgánu či jiné konkrétní osoby spatřovat porušení práva na rovné zacházení a zákaz diskriminace.
- III. Uchazeč nemá žádný nárok na přijetí na služební místo, a to ani za předpokladu, že by byl objektivně hodnocen jako nejvhodnější uchazeč, či by byl jediným účastníkem daného výběrového řízení.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce se účastnil výběrového řízení na obsazení služebního místa a byl výběrovou komisí vybrán jako úspěšný. Spolu s ním byla jako úspěšná hodnocena ještě druhá uchazečka, kterou služební orgán v souladu s § 28 odst. 3 ZSS v dohodě s bezprostředně nadřízeným představeným vybral na obsazení služebního místa.

Dne 29. 7. 2016 služební orgán vydal rozhodnutí, kterým pod výrokem I. rozhodl o tom, že žalobce nebyl vybrán v dohodě podle § 28 odst. 2 ZSS, a dále pod výroky II. a III. rozhodl o převedení žalobce na jiné služební místo a rozhodl o platových podmínkách žalobce. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání. Odvolací orgán rozhodnutí služebního orgánu částečně (výrok I.) změnil a ve zbytku rozhodnutí potvrdil.

Proti rozhodnutí odvolacího orgánu žalobce podal žalobu k Městskému soudu v Praze, ve které mj. namítal, že výběrové řízení nebylo vedeno nestranně, přičemž poukazoval na podjatost bezprostředně nadřízené představené, která v dohodě se služebním orgánem nakonec vybrala na obsazení volného služebního místa druhou úspěšnou uchazečku.

MS v Praze žalobu zamítl jako nedůvodnou. V rozsudku uvedl, že v druhé fázi výběrového řízení je konečný výběr uchazeče ponechán zcela na vůli služebního orgánu. Bezprostředně nadřízený představený je oprávněn se v této fázi výběrového řízení na výběru nejvhodnějšího uchazeče podílet a udělit či neudělit souhlas s jeho výběrem. Na základě, jakých skutečností tak bylo v daném případě učiněno, tj. zda z důvodu osobních antipatií vůči žalobci, či naopak sympatií vůči druhé uchazečce, či zda zde existovaly jiné skutečnosti, pro které dal služební orgán ve 2. kole výběrového řízení přednost druhé uchazečce, není soud oprávněn zkoumat, neboť tento výběr se neřídí žádnými konkrétními pravidly a závisí zcela na vůli služebního orgánu.

Podle § 23 ZSS není na přijetí do služebního poměru, zařazení na služební místo a na jmenování na služební místo představeného nárok. Tudíž žalobce neměl žádný nárok na přijetí na služební místo, a to ani za předpokladu, že by byl objektivně hodnocen jako nejvhodnější uchazeč, či za situace, kdy by byl jediným účastníkem daného výběrového řízení. Shora uvedené závěry o nemožnosti přezkoumávat postup při výběru nejvhodnějšího uchazeče by neplatily pouze za předpokladu, že by bylo možné v jednání služebního orgánu či jiné konkrétní osoby spatřovat porušení práva na rovné zacházení a zákaz diskriminace. Žalobce však v podané žalobě netvrdí žádný z kvalifikovaných důvodů diskriminace uvedený v zákoně č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). Případné ochrany před porušením zákazu diskriminace se navíc lze domáhat pouze u obecného soudu.

V závěru rozsudku MS v Praze poukázal na § 164 odst. 8 ZSS, který ukládá služebnímu orgánu toliko povinnost vyrozumět žadatele, kteří ve 2. kole výběrového řízení neuspěli, o tom, že vybral jiného žadatele. ZSS nepředpokládá, že by služební orgán o žádosti neúspěšných žadatelů vydával jakékoliv formální rozhodnutí, které by musel služební orgán odůvodnit. V daném případě byl žalobce o výsledku výběrového řízení vyrozuměn dne 19. 5. 2016 a tím služební orgán splnil vše, co byl dle ZSS ve vztahu k neúspěšnému žadateli (žalobci) povinen splnit. Služební orgán přesto dne 29. 7. 2016 vydal rozhodnutí, kterým ve výroku I. deklaroval, že žalobce nebyl vybrán

v dohodě podle § 28 odst. 2 ZSS. Odvolací orgán namísto toho, aby napadené rozhodnutí zrušil, neboť jeho vydání zákon vůbec nepředpokládá, a sám žalovaný o pravomoci k jeho vydání pochyboval, změnil výrok I. rozhodnutí služebního orgánu tak, že žádost žalobce o jmenování na služební místo zamítl. S vydáním rozhodnutí, které správní orgán není dle zákona oprávněn vydat, je zpravidla spojována nicotnost takového rozhodnutí. V daném případě však soud neshledal, že by bylo vydané rozhodnutí nicotné, neboť služební orgán a žalovaný sice vydali negativní rozhodnutí, jehož vydání zákon nepředvídá, současně však rozhodli také o převedení žalobce na jiné služební místo a zařazení do platové třídy. Vydání tohoto rozhodnutí je již zákonem o státní službě předvídáno, a proto soud dospěl k závěru, že rozhodnutí jako takové není nicotné a nelze jej proto ani z tohoto důvodu zrušit podle § 76 odst. 2 SŘS.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 6 A 50/2016-55

Rozhodnutí ze dne: 6. 8. 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: Výběrová řízení

Vztah k: § 23-29 ZSS, § 146 SŘ

Klíčová slova: Opravný prostředek, nezákonné jmenování, účastník řízení, nečinnost

Právní věta:

Zákon o státní službě nestanoví a ani z celkové koncepce výběrového řízení nelze dovodit nejen jakékoli požadavky na strukturu a obsah aktu (z něž se uchazeč dozvídá, že nebyl vybrán), ale vůbec nepočítá s tím, že tu bude jakýkoli formální akt vydán.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce se účastnil výběrového řízení na služební místo ředitele ČIŽP, kde byl označen za jednoho z vhodných žadatelů, nicméně byl vyrozuměn o tom, že nebyl vybrán a státní tajemník v MŽP rozhodl o jmenování jiného žadatele, který však nebyl státním zaměstnancem. To žalobce považoval za nezákonné a podal odvolání k náměstkovi ministra vnitra pro státní službu.

Žalobce následně podal žalobu proti nečinnosti náměstka ministra vnitra pro státní službu, a pokud by tuto soud zamítl, či odmítl podal rovněž žalobu na zrušení vyrozumění o výběru jiného nejvhodnějšího žadatele a rozhodnutí státního tajemníka v MŽP o jmenování jiného žadatele na předmětné služební místo představeného.

Soud žalobu zamítl, přičemž uvedl, že náměstka ministra vnitra pro státní službu nelze považovat za nečinného, neboť ve věci zahájil přezkumné řízení. Soud dále uvedl, že zákon o státní službě nestanoví a ani z celkové koncepce výběrového řízení nelze dovodit nejen jakékoli požadavky na strukturu a obsah aktu (z něž se uchazeč dozvídá, že nebyl vybrán), ale vůbec nepočítá s tím, že tu bude jakýkoli formální akt vydán. Soud dále uvedl, že není-li sdělení žalovaného rozhodnutím (individuálním správním aktem podle § 9 SŘ), je zřejmé, že proti tomuto úkonu správního orgánu nemůže směřovat opravný prostředek, o němž by byl správní orgán povinen rozhodnout.

Pokud jde o druhou část žaloby směřující proti nečinnosti, kterou se žalobce domáhal uložení povinnosti náměstkovi ministra vnitra pro státní službu rozhodnout o jeho odvolání proti rozhodnutí státního tajemníka v MŽP o jmenování jiného žadatele na předmětné služební místo představeného, soud zdůraznil, že rozhodnutí o jmenování jiného žadatele na služební místo ředitele ČIŽP je správním aktem zakládajícím veřejná subjektivní práva jiné osoby a nikoliv žalobce. Z těchto důvodů žalobci nesvědčilo právo podat odvolání proti uvedenému rozhodnutí státního tajemníka v MŽP, a náměstek ministra vnitra pro státní službu tudíž nemohl být nečinný, neboť neměl povinnost vést odvolací řízení a v něm (meritorně) rozhodnout o podání, které žalobce nesprávně označil jako odvolání. I v této části proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 81 odst. 3 SŘS

V části žalobního návrhu, jímž se žalobce domáhal zrušení sdělení státního tajemníka v MŽP o výběru jiného žadatele a zrušení rozhodnutí státního tajemníka v MŽP o jmenování jiného žadatele na předmětné služební místo představeného soud žalobu odmítl.

Proti rozsudku nebyla podána kasační stížnost.

1.2. Na žádost – přechodná ustanovení

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 5 Ads 275/2020-30

Rozhodnutí ze dne: 8. 9. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: MS v Praze č. j. 8 Ad 14/2018-42

Oblast: nepřijetí do služebního poměru pro nesplnění předpokladu vzdělání

Vztah k: § 201 ZSS, § 190 odst.1 ZSS, § 191 odst.1 ZSS

Klíčová slova: výjimka z požadavku vzdělání, doplnění vzdělání, dlouhodobé osvědčení se, přijetí do služebního poměru

Právní věta:

- I. Výjimka ze vzdělání státních zaměstnanců formulovaná v § 201 ZSS byla určena především dlouholetým státním zaměstnancům, kteří sice nesplňovali předpoklad vzdělání, disponovali však mnohaletou praxí a zkušenostmi, které nedostatek jejich vzdělání určitým způsobem kompenzovaly.
- II. Pojem dlouhodobé osvědčení zahrnuje jednak aspekt časový, který je vyjádřený slovem dlouhodobé, a jednak aspekt věcný, který se týká obsahu a kvality vykonávané práce (osvědčení). Krátkodobé působení konkrétní osoby na určité pozici, které se zpočátku jeví bezproblémové, nemusí vždy skýtat záruku takového působení i do budoucna.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel dne 3. 7. 2014 uzavřel pracovní smlouvu se státem, na jejímž základě pracoval jako referent společné státní správy a samosprávy na Ministerstvu vnitra na dobu neurčitou. Zařazen byl do osmé platové třídy. Od 1. 8. 2014 byl stěžovatel přeřazen na pozici referenta bezpečnosti státu a do dvanácté platové třídy, a to na dobu určitou, od 15. 6. 2015 byl jeho pracovní poměr změněn na dobu neurčitou. Stěžovatel byl zařazen na místo ve dvanácté platové třídě, pro které je vyžadováno vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu, dosáhl pouze středního vzdělání s maturitou.

Dne 25. 8. 2015 požádal o přijetí do služebního poměru, přiložil žádost o výjimku z předpokladu dosaženého vzdělání. Uvedl, že nastoupil ke studiu, a přiložil doporučení od nadřízeného, kde bylo uvedeno, že se dlouhodobě osvědčil.

Správní orgán prvního stupně žádost o přijetí do služebního poměru zamítl s tím, že stěžovatel nesplňuje podmínku dlouhodobosti výkonu pracovní činnosti na dosavadním místě, a proto není ani nutné posuzovat, zda se stěžovatel osvědčil. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání. Správní orgán druhého stupně (dále: „žalovaný“) odvolání zamítl a ztotožnil se s argumentací nižší instance.

Proti rozhodnutí o odvolání brojil stěžovatel žalobou k MS v Praze. Argumentoval tím, že věc byla posouzena špatně, a navíc byla porušena dvojinstančnost, neboť správní orgán druhého stupně rozšířil odůvodnění rozhodnutí první instance. MS porušení zásady dvojinstančnosti neshledal. Potvrdil, že výjimka podle § 201 ZSS je určena pouze pro dlouholeté a osvědčené státní zaměstnance. Podle MS v Praze není možné hovořit o dlouhodobém osvědčení se, neboť působil na Ministerstvu vnitra rok a půl, neměl žádnou předchozí praxi v podobném oboru a rozdíl mezi dosaženým a požadovaným vzděláním byl zjevný.

Stěžovatel reagoval kasační stížností k NSS, opakoval své dosavadní argumenty a označil rozsudek MS za nepřezkoumatelný. NSS stížnost zamítl a v zásadě přejal

argumentaci MS. Délku dosavadního výkonu činností v pracovním poměru, kterou správní orgány považovaly za adekvátní, tedy dobu 2-3 let, neshledal soud nijak vybočující z mezí stanovených zákonem. Ve vztahu k probíhajícímu studiu stěžovatele soud uvedl, že nemohlo být pro jeho přijetí do služebního poměru rozhodující, neboť podstatou věci nebylo „posečkání“ do doby doplnění vzdělání. Nad rámec poukázal na novelizaci doplněný § 190a ZSS.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 9 Ad 2/2017-74

Rozhodnutí ze dne: 17. 10. 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: přijetí do služebního poměru podle přechodných ustanovení

Vztah k: § 23 odst. 1, § 30 odst. 1, § 32 odst. 1 a 5, § 184 odst. 1 a 2, § 190 odst. 1 ZSS

Klíčová slova: přijetí do služebního poměru podle přechodných ustanovení, změna pracovní činnosti před nabytím účinnosti ZSS, bossing

Právní věta:

Služební orgán v řízení o žádosti dosavadního zaměstnance o přijetí do služebního poměru podle § 190 ZSS neposuzuje, zda se zaměstnavatel v průběhu pracovněprávního vztahu dopustil vůči dosavadnímu zaměstnanci jednání, které vykazuje znaky šikany či „bossingu“.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl rozhodnutím státního tajemníka v MPO přijat do služebního poměru podle § 190 odst. 1 ZSS na dobu neurčitou, podle § 23 odst. 1 ZSS byl zařazen na služební místo referent státní správy v odboru podpory MSP (odboru 61400), oddělení národních iniciativ pro MSP (oddělení 61440), sekce fondů EU, s obory služby 42 a 47. Služební poměr vznikl ke dni 24. 8. 2016 s totožným dnem nástupu, žalobce byl zařazen do 12. platové třídy a 7. platového stupně, plat byl určen ve výši 29 340 Kč. Ohledně jeho zařazení na služební místo referent státní správy v Kanceláři ministerstva, oddělení spisové a vládní agendy (oddělení 10400) byla jeho žádost zamítnuta. Odvolací orgán rozhodnutí potvrdil a odvolání zamítl.

Žalobce byl ke dni 1. 12. 2015 zařazen v odboru 61400, oddělení 61430 a ke dni 1. 1. 2016 v odboru 61400, oddělení 61440, do kterého bylo služební místo přesunuto. Organizační struktura MPO ke dni 1. 7. 2016, byla stvrzena služebním předpisem státního tajemníka MPO č. 36/2016 ze 13. 7. 2016, který oznamuje stav systemizace služebním a pracovních míst a organizační strukturu k 1. 7. 2016, v rámci níž je

služební místo, na němž se žalobce zařazen, uvedeno v odboru 61400, oddělení 61440.

Soud souhlasí s odvolacím orgánem, že z § 190 ZSS lze dovodit, že dosavadní zaměstnanec má nárok na přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo na základě systemizace podle § 184 odst. 1 ZSS, tj. na služební místo, na kterém vykonává činnosti podle § 5 ZSS k 1. 7. 2015, resp. ke dni podání žádosti, v případě žalobce oddělení 61440. Správní orgány tak správně vycházely z aktuální systemizace v MPO, přičemž žalobce tuto systemizaci nezpochybnil, ani pak to, že dle systemizace se služební místo spojené s pracovní činností, kterou na MPO ke dni podání žádosti fakticky vykonával, nacházelo v oddělení 61440.

Hlavní žalobní námitku, že neexistuje řádný právní titul, který by svědčil pro zařazení žalobce do oddělení 61440, jelikož dle žalobce jej zaměstnavatel v průběhu pracovního poměru nezákonně převedl na jinou pracovní pozici, než je uvedena v pracovní smlouvě z 29. 4. 2011, soud zamítl. Podle soudu je zaměstnavatel oprávněn v rámci sjednaného druhu práce zaměstnanci ukládat různé pracovní úkoly, jejichž okruh není neměnný, nicméně musí jít o pracovní úkoly v rámci sjednaného druhu práce a zaměstnavatel je povinen s nimi zaměstnance předem seznámit. Tato změna ovšem nevyžaduje souhlas zaměstnance. MPO v září 2014 přistoupilo ke změně pracovní činnosti žalobce (nový popis pracovní činnosti od 10. 9. 2014) a žalobce byl s tímto seznámen. Z popisu vychází, že žalobce měl konat práci v oddělení ESF a nikoliv v Kanceláři ministerstva. Řádný právní titul, na základě kterého mohlo dojít ke změně žalobcova pracovního zařazení, tak představuje seznámení se změnou pracovních činností, ke kterému prokazatelně došlo v září 2014, nesouhlas žalobce je irelevantní. Žalobce přitom nezpochybnil, že by nové pracovní činnosti nespádaly pod druh práce v pracovní smlouvě. Ke stejnému závěru dospěl Obvodní soud pro Prahu 1 v rozsudku ze dne 18. 7. 2018, č. j. 39 C 45/2017-261, kterým byla zamítnuta jeho žaloba na ochranu osobnosti a nemajetkové újmy. Správní orgány tak zohlednily platnou systemizaci a aktuální popis pracovní činnosti, kterou žalobce od září 2014 fakticky vykonával. Do pracovněprávního vztahu před nabytím účinnosti ZSS nemohl odvolací orgán nijak zasahovat, nebo hodnotit, bylo na žalobci, aby se ochrany svých práv zaměstnance domáhal u soudu v občanskoprávním řízení. Pouze v tomto řízení mohl žalobce brojít proti nepřidělování sjednané práce, neoprávněnému převedení na jinou pracovní pozici nebo bossingu ze strany zaměstnavatele. Námitku týkající se bossingu tak soud zamítl, jelikož není předmětem řízení v dané věci. Služební orgány byly při rozhodování o žádosti o přijetí do služebního poměru povinny vycházet ze skutkového a právního stavu v době podání žádosti – žalobce jak fakticky, tak po právu vykonával práci (činnosti podle § 5 ZSS) na pozici, která byla podle platné systemizace zařazena v oddělení 61440.

Co se týče složení služebního slibu, soud uvedl, že podanou žalobou žalobce napadl pouze výrok II. a VI. rozhodnutí o přijetí do služebního poměru, ostatní výroky tak nabyly právní moci, přičemž podle § 32 odst. 1 ZSS státní zaměstnanec skládá slib v den nástupu do služby, ten byl rozhodnutím určen na 24. 8. 2016. Žalobce byl povinen složit v tento den služební slib, bez ohledu na podané odvolání. Nadto

odvolání proti rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nemá podle § 168 odst. 2 ZSS odkladný účinek. Žalobce byl dne 10. 8. 2016 vyzván služebním orgánem ke složení slibu, přičemž žalobce s odkazem na osobní důvody uvedl, že se ke složení služebního slibu nedostaví. Žalobce se nedostavil ani na náhradní termín složení služebního slibu, z důvodu podaného odvolání. Soud souhlasí s odvolacím orgánem, že takto se jedná o odmítnutí složení slibu a žalobcův služební poměr se v souladu s § 32 odst. 5 ZSS považuje od počátku za neexistující.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 5 Ad 18/2016-32

Rozhodnutí ze dne: 26. 5. 2020

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: přijetí do služebního poměru podle přechodných ustanovení

Vztah k: § 190 ZSS, § 72 ZP

Klíčová slova: výpověď z pracovního poměru, žádost o přijetí do služebního poměru, neplatnost rozvázání pracovního poměru

Právní věta:

Neplatné rozvázání pracovního poměru podle § 72 ZP je jen takové rozvázání pracovního poměru, jehož neplatnost byla určena pravomocným rozhodnutím soudu rozhodujícím v pracovněprávních sporech a do toho okamžiku nelze vůbec pojmově hovořit o tom, že by došlo k neplatnému rozvázání pracovního poměru. V době, kdy ještě nebylo soudem rozhodnuto o podané žalobě na určení neplatnosti podané výpovědi, žalobkyně nesplňuje podmínky podle § 190 odst. 1 písm. b) ZSS, jelikož ke dni 1. 7. 2015 nevykonávala činnosti podle § 5 ZSS.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyně byla ode dne 10. 6. 2010 v pracovním poměru v MF, přičemž dne 5. 2. 2015 obdržela výpověď podle § 52 písm. c) ZP pro zrušení místa, na kterém byla zařazena. Následně žalobkyně oznámila zaměstnavateli, že trvá na dalším zaměstnávání a podala žalobu na neplatnost výpovědi. Žalobkyně dne 25. 8. 2015 požádala u MF o přijetí do služebního poměru na služební místo, na kterém byla před výpovědí zařazena. Státní tajemník v MF žádost žalobkyně o přijetí do služebního poměru zamítl s odůvodněním, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro přijetí do služebního poměru podle § 190 odst. 1 ZSS – žalobkyně není dosavadním zaměstnancem vykonávající činnosti podle § 5 ZSS, a zároveň nebyla ke dni 1. 7. 2015 v pracovním poměru na dobu neurčitou. Odvolací orgán prvostupňové rozhodnutí potvrdil a odvolání žalobkyně zamítl. Soud žalobu zamítl.

Podle § 72 ZP neplatnost rozvázání pracovního poměru výpovědí, okamžitým zrušením, zrušením ve zkušební době nebo dohodou může jak zaměstnavatel, tak zaměstnanec uplatnit u soudu nejpozději do 2 měsíců ode dne, kdy měl pracovní poměr skončit rozvázáním. Soud nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že podáním žaloby na určení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru, dokud není pravomocně rozhodnuto, je stále v pracovním poměru. Soud vychází z literatury i judikatury NSS, přičemž dospěl k závěru, že podle § 72 ZP je neplatné jen takové rozvázání pracovního poměru, jehož neplatnost byla určena pravomocným rozhodnutím soudu rozhodujícím v pracovněprávních sporech a do toho okamžiku nelze vůbec hovořit, že by došlo k neplatnému rozvázání pracovního poměru. S tím souvisí i závěr, že zákonné podmínky pro přijetí do služebního poměru podle § 190 ZSS nebyly splněny. Pracovní místo žalobkyně, na kterém byla zařazena do podání výpovědi, bylo k 31. 12. 2014 zrušeno. Od 1. 1. 2015 v MF nezastávala žádné jiné pracovní nebo služební místo, proto nemohla splnit podmínku uvedenou v § 190 odst. 1 písm. b) ZSS, neboť k 1. 7. 2015, ani ke dni rozhodnutí obou stupňů, nevykonávala jako dosavadní zaměstnanec činnosti podle § 5 ZSS, a současně ani k témuž datu, ani ke dni vydání těchto rozhodnutí, nezastávala na MF žádné služební místo, na kterém by byly podle systemizace vykonávány činnosti podle § 5 ZSS.

Pokud by bylo o podané pracovněprávní žalobě rozhodnuto tak, že výpověď daná žalobkyní je podle § 52 písm. c) ZSS neplatná, měla by možnost domáhat se přijetí do služebního poměru na základě nově podané žádosti podle § 190 ZSS se současným prominutím zmeškání úkonu podle § 41 SŘ do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozsudku, kterým byla neplatnost určena.

2. ZMĚNY SLUŽEBNÍHO POMĚRU

2.1. Zrušení služebního místa

2.1.1. Odvolání + převedení/zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 1 Ads 53/2020-22

Rozhodnutí ze dne: 11. 6. 2020

Forma rozhodnutí: rozsudek

předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 13. 1. 2020, č. j. 6 A 42/2018 – 74

Oblast: změny služebního poměru – odvolání ze služebního místa představeného

Vztah k: § 60 odst. 1 písm. a) ZSS; § 61 odst. 1 písm. b) ZSS; § 62 odst. 1 ZSS

Klíčová slova: změny služebního poměru, odvolání ze služebního místa představeného, nezákonný zásah správního orgánu, systemizace, zrušení služebního místa, právo na rovný přístup k výkonu veřejné funkce

Právní věta:

- I. **Rozhodnutí o převedení na jiné služební místo a rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby představují dvě možná ukončení řízení ve věcech služby, která se vzájemně vylučují a není možné je vydat obě v tomtéž řízení (dochází ke konzumaci). ... Nesouhlasí-li státní zaměstnanec s výsledkem řízení ve věcech služby, má právo podat odvolání a domáhat se zrušení nebo změny prvoinstančního rozhodnutí. Podáním odvolání se pokračuje v řízení ve věcech služby, přičemž při rozhodování je odvolací orgán vázán skutkovým a právním stavem ke dni svého rozhodnutí.**
- II. **Zaměstnanec má možnost bránit se proti rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby, resp. odvolacího orgánu, žalobou proti rozhodnutí dle § 65 SŘS.**

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel (bývalý náměstek pro řízení sekce ekonomiky a evropských fondů) se u MS v Praze domáhal žalobou na ochranu před nezákonným zásahem ze strany žalovaného státního tajemníka MPSV. Nezákonného zásahu se měl žalovaný dopustit tím, že stěžovatel po vydání rozhodnutí o odvolání z místa představeného, které bylo dle stěžovatelova názoru vydané na základě „zcela účelové“ změny systemizace a úpravy organizační struktury MPSV, nepřevodil na jiné vhodné služební místo podle § 61 odst. 1 ZSS, které v dané době v rámci MPSV existovalo, a místo toho vydal ve stejný den rozhodnutí, kterým zařadil stěžovatele podle § 62 odst. 1 ZSS mimo výkon služby z organizačních důvodů.

Stěžovatel se domáhal vyslovení nezákonnosti postupu žalovaného. (Dále požadoval uložení zákazu pokračování v tomto zásahu a uložení povinnosti převést stěžovatele na jiné vhodné služební místo. V tomto rozsahu však vzal stěžovatel žalobu zpět z důvodu ukončení služebního poměru u žalovaného.)

MS poučil stěžovatele ohledně možného odlišného posouzení věci jako nečinnosti, proti které přísluší jiný žalobní typ. Stěžovatel však setrval na svém původním návrhu. MS tedy zkoumal naplnění podmínek přípustnosti zásahové žaloby, kterou shledal nepřípustnou a jako obiter dictum uvedl, že úspěšná by nebyla ani žaloba na ochranu proti nečinnosti.

MS shledal, že stěžovatel měl možnost se proti zásahu do svých práv bránit odvoláním (v okamžiku podání žaloby stále probíhalo řízení ve věci) a případně žalobou proti rozhodnutí dle § 65 SŘS (žaloba proti rozhodnutí správního orgánu). Věc však přezkoumal meritorně a žalobu zamítl, nikoliv odmítl.

Proti rozhodnutí MS byla následně podána kasační stížnost.

NSS dospěl v rozhodnutí k závěru, že stěžovatel v kasační stížnosti namítl vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. NSS námitku shledal důvodnou a uvedl, že MS se dopustil procesního pochybení.

MS dle NSS dospěl ke správnému závěru, že stěžovatel měl možnost domáhat se ochrany svých práv jiným žalobním typem, přičemž stěžovatele o tom v průběhu řízení náležitě poučil. V takovém případě měl však MS žalobu odmítnout. Protože však MS žalobu věcně projednal, založil tím jinou vadu řízení mající za následek nezákonnost napadeného rozsudku. NSS tedy zrušil výrok I.¹ napadeného rozsudku, a jelikož již v řízení před MS existovaly důvody pro odmítnutí žaloby v části, v níž se stěžovatel domáhal deklarace nezákonnosti tvrzeného zásahu, NSS zároveň v této části žalobu sám odmítl.

Komentář: V tomto případě NSS řešil otázku procesní, nikoli věcnou. Obsahově je rozhodnutí v podstatě totožné s rozhodnutím NSS ze dne 17. 6. 2020, č. j. 1 Ads 54/2020 – 22.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 1 Ads 54/2020-22

Rozhodnutí ze dne: 17. 6. 2020

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 13. 1. 2020, č. j. 5 A 63/2018 – 61

Oblast: změny služebního poměru – odvolání ze služebního místa představeného

Vztah k: § 60 odst. 1 písm. a) ZSS; § 61 odst. 1 písm. b) ZSS; § 62 odst. 1 ZSS

Klíčová slova: změny služebního poměru, odvolání ze služebního místa představeného, nezákonný zásah správního orgánu, systemizace, zrušení služebního místa, právo na rovný přístup k výkonu veřejné funkce

Právní věta:

- I. Rozhodnutí o převedení na jiné služební místo a rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby představují dvě možná ukončení řízení ve věcech služby, která se vzájemně vylučují a není možné je vydat obě v tomtéž řízení (dochází ke konzumaci). ... Nesouhlasí-li státní zaměstnanec s výsledkem řízení ve věcech služby, má právo podat odvolání a domáhat se zrušení nebo změny prvoinstančního rozhodnutí. Podáním odvolání se pokračuje v řízení ve věcech služby, přičemž při rozhodování je odvolací orgán vázán skutkovým a právním stavem ke dni svého rozhodnutí.

¹ | Výrokem II. Rozsudku MS v Praze bylo řízení v části zastaveno.

II. Zaměstnanec má možnost bránit se proti rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby, resp. odvolacího orgánu, žalobou proti rozhodnutí dle § 65 SŘS.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel (bývalý náměstek pro řízení sekce informačních technologií) se u MS v Praze domáhal žalobou na ochranu před nezákonným zásahem ze strany žalovaného státního tajemníka MPSV. Nezákonného zásahu se měl žalovaný dopustit tím, že stěžovatel po vydání rozhodnutí o odvolání z místa představeného, které bylo dle stěžovatelova názoru vydané na základě „zcela účelové“ změny systemizace a úpravy organizační struktury MPSV, nepřevodil na jiné vhodné služební místo podle § 61 odst. 1 ZSS, které v dané době v rámci MPSV existovalo, a místo toho vydal ve stejný den rozhodnutí, kterým zařadil stěžovatele podle § 62 odst. 1 ZSS mimo výkon služby z organizačních důvodů.

Stěžovatel se domáhal vyslovení nezákonnosti postupu žalovaného. (Dále požadoval uložení zákazu pokračování v tomto zásahu a uložení povinnosti převést stěžovatele na jiné vhodné služební místo. V tomto rozsahu však vzal stěžovatel žalobu zpět z důvodu ukončení služebního poměru u žalovaného.)

MS poučil stěžovatele ohledně možného odlišného posouzení věci jako nečinnosti, proti které přísluší jiný žalobní typ. Stěžovatel však setrval na svém původním návrhu. MS tedy zkoumal naplnění podmínek přípustnosti zásahové žaloby, kterou shledal nepřipustnou a jako obiter dictum uvedl, že úspěšná by nebyla ani žaloba na ochranu proti nečinnosti.

MS shledal, že stěžovatel měl možnost se proti zásahu do svých práv bránit odvoláním (v okamžiku podání žaloby stále probíhalo řízení ve věci) a případně žalobou proti rozhodnutí dle § 65 SŘS (žaloba proti rozhodnutí správního orgánu). Věc však přezkoumal meritorně a žalobu zamítl, nikoliv odmítl.

Proti rozhodnutí MS byla následně podána kasační stížnost.

NSS dospěl v rozhodnutí k závěru, že stěžovatel v kasační stížnosti namítl vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. NSS námitku shledal důvodnou a uvedl, že MS se dopustil procesního pochybení.

MS dle NSS dospěl ke správnému závěru, že stěžovatel měl možnost domáhat se ochrany svých práv jiným žalobním typem, přičemž stěžovatele o tom v průběhu řízení náležitě poučil. V takovém případě měl však MS žalobu odmítnout. Protože však MS žalobu věcně projednal, založil tím jinou vadu řízení mající za následek nezákonnost napadeného rozsudku. NSS tedy zrušil výrok I.² napadeného rozsudku, a jelikož již v řízení před MS existovaly důvody pro odmítnutí žaloby v části, v níž se stěžovatel domáhal deklarace nezákonnosti tvrzeného zásahu, NSS zároveň v této části žalobu sám odmítl.

² | Výrokem II. Rozsudku MS v Praze bylo řízení v části zastaveno.

Komentář: V tomto případě NSS řešil otázku procesní, nikoli věcnou.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 4 Ads 423/2019-70

Rozhodnutí ze dne: 15. 9. 2020

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: MS v Praze č. j. 11 Ad 17/2018-66

Oblast: Převedení na jiné služební místo v důsledku systemizace

Vztah k: §61 odst. 1 písm. b), c) ZSS, §17 až 19 ZSS, §75 odst. 2 SŘS.

Klíčová slova: systemizace, úprava systemizace, platová třída, převedení. vhodnost služebního místa, účelová systemizace, vláda bez důvěry

Právní věta:

Při přezkumu systemizace a organizační struktury služebního úřadu schválených podle § 17 a § 19 ZSS, jako závazných podkladů pro vydání rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS a rozhodnutí o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. c) téhož zákona, jsou správní soudy oprávněny posoudit, zda tyto podklady byly schváleny zákonným způsobem, zda sledovaly legitimní cíl a zda existovaly konkrétní okolnosti svědčící o účelovosti zvoleného postupu či o šikanózním nebo diskriminačním jednání služebního orgánu.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel byl rozhodnutím státního tajemníka MZe od 19. 3. 2018 odvolán z funkce představeného zrušené sekce na Ministerstvu zemědělství a převeden na místo vedoucího oddělení správy budov téhož ministerstva. Proti tomuto rozhodnutí podal odvolání k náměstkovi ministra vnitra pro státní službu, ten odvolání zamítl.

Stěžovatel reagoval žalobou k MS v Praze. V žalobě argumentoval účelovostí systemizace, když navíc na rok 2018 již byla schválena jiná systemizace, a nakonec i nevhodností nového služebního místa. MS žalobu zamítl s tím že: a) Vymezil rozsah přezkumu systemizace soudem tak, že úkolem správních soudů je „pouze“ posoudit, zda k systemizaci a související změně organizační struktury zákonem předvídaným způsobem došlo, zda sledovaly legitimní cíl a zda nejsou dány konkrétní okolnosti, které by vyvolávaly reálné podezření, že skutečný cíl provedených změn byl odlišný. Není úkolem soudu, aby posuzoval, zda je nová organizační struktura vhodnější či efektivnější. b) Nelze dovodit, že by byla systemizace účelová a politicky zaměřená, neboť stěžovatel neprokázal, že by byla přednostně rušena míst úředníků spojených s nevládními stranami. c) Vláda má právo měnit systemizaci na následující kalendářní

rok před její účinností. d) Místo je pro stěžovatele vhodné, neboť agenda odpovídá problematice, které se věnoval dříve, pouze jde o místo na nižší úrovni vedení. Snížení platové třídy o dvě shledal soud přiměřeným funkcí, snížení osobního příplatku shledal v souladu se zákonem.

Na toto reagoval stěžovatel podáním k NSS. Ten však kasační stížnost zamítl a v zásadě se ztotožnil se závěry MS. Pokud jde o možnost přezkumu systemizace, zdůraznil, že není možné připustit, aby prostřednictvím systemizace nebo organizační struktury služebního úřadu bylo možné dosahovat protiprávních cílů. Není však důvod k širšímu rozsahu přezkumu systemizace o organizační strukturu služebního úřadu, než jak jej vymezila judikatura ve vztahu k zákonu o vojácích z povolání a pracovním vztahům. Když vláda schválí systemizaci formou několika usnesení, z nichž první stanoví podobu systemizace a následná ji upraví, jedná se o stále stejné organizační opatření na příští roční období. Úpravu systemizace nelze považovat za nezákonnou ani kvůli tomu, že byla schválena vládou bez důvěry. Deklarovaným cílem bylo dosažení úspory finančních prostředků na platech státních zaměstnanců a zeštíhlení organizační struktury služebních úřadů za účelem vyšší efektivity jejich činnosti, tedy záměr, který je plně v souladu se zákonem o státní službě.

NSS rovněž uvedl, že stěžovatelem tvrzený důvod diskriminace spočívající ve členství v politické straně není skutečností uvedenou v § 133a občanského soudního řádu, kvůli níž by docházelo k obrácení důkazního břemena. Stěžovatel neuvedl skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit, že ze strany žalovaného k takové diskriminaci došlo.

Soud: Městský v Praze

Číslo jednací: 15 Ad 4/2018-40

Rozhodnutí ze dne: 25. 6. 2020

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: zařazení mimo výkon služby z důvodu rodičovské dovolené

Vztah k: § 63 odst. 1, § 70 odst. 1, odst. 3 ZSS, § 196 ZP, § 36 odst. 3 SŘ

Klíčová slova: rodičovská dovolená, zařazení na původní služební místo, odvolání ze služebního místa představeného a zařazení na nové služební místo

Právní věta:

Nelze žádat o zpětné poskytnutí pracovního volna z titulu rodičovské dovolené. Správní orgán nepochybil, když jako den zařazení žalobce mimo výkon služby z důvodu čerpání rodičovské dovolené určil den po doručení žádosti, jelikož se jednalo o první pracovní den po doručení žádosti, o první den, kdy se služební

orgán s žádostí mohl seznámit a o první úplný den, kdy žalobce mohl čerpat rodičovskou dovolenou.

Stručný obsah rozhodnutí:

Usnesením vlády č. 895 ze dne 22. 12. 2017 byla schválena s účinností ode dne 1. 1. 2018 úprava systemizace služebních a pracovních míst. Na MZe bylo zrušeno služební místo 1. náměstka ministra správní sekce, na kterém byl žalobce jmenován. Žalobce byl rozhodnutím ze dne 28. 2. 2018 s účinností ke dni 19. 3. 2018 odvolán ze služebního místa představeného, a současně převeden na služební místo vedoucího oddělení správy budov. Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž bylo odvolacím orgánem rozhodnuto dne 2. 7. 2018, přičemž rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzeno. Žalobce proti rozhodnutí odvolacího orgánu podal žalobu, kterou rozsudkem MS v Praze dne 10. 11. 2018, č. j. 11 Ad 17/2018-66, zamítl.

Dne 18. 3. 2018 v 22:26 hodin zaslal žalobce správnímu orgánu I. stupně prostřednictvím datové schránky žádost o čerpání rodičovské dovolené, a to ve dnech od 18. 3. 2018 do 31. 3. 2018, a zároveň požádal o zařazení mimo výkon služby od 18. 3. 2018 do 31. 3. 2018. Dne 19. 3. 2018 bylo vydáno rozhodnutí o zařazení žalobce mimo výkon služby podle § 63 odst. 1 ZSS z důvodu čerpání rodičovské dovolené od 19. 3. 2018 do 31. 3. 2018. Dne 21. 3. 2018 byl žalobce podle § 70 odst. 1 s účinností ode dne 1. 4. 2018 zařazen na služební místo představeného – vedoucího oddělení správy budov v MZe. Proti oběma rozhodnutím podal žalobce odvolání, přičemž odvolací orgán obě prvostupňová rozhodnutí potvrdil.

MS v Praze k nezákonnosti rozhodnutí o odvolání a převedení na jiné služební místo uvedl, že soud nezákonnost v jiném soudním řízení neshledal, a proto jej považuje v souladu s ohledem na presumpci správnosti a zákonnosti správních rozhodnutí za rozhodnutí, na jehož vydání oprávněně navazovala rozhodnutí další, která jsou předmětem přezkumu v posuzované věci.

Soud dal za pravdu žalobci, že § 196 ZP obecně neumožňuje zaměstnavateli se odchýlit při poskytování rodičovské dovolené od žádosti zaměstnance. Nelze ovšem odhlédnout od okolností podané žádosti, tj. žalobce požadoval čerpání rodičovské dovolené v neděli 18. 3. 2018 na konci dne ve 22:26 hodin od stejného dne. Soud je toho názoru s ohledem na dřívější judikaturu, že i přesto, že § 196 ZP neumožňuje zaměstnavateli odchýlit od žádosti zaměstnance, nelze pravidlo aplikovat absolutně, a je třeba respektovat i zájmy zaměstnavatele. Z povahy věci tak nelze žádat o zpětné poskytnutí pracovního volna z titulu rodičovské dovolené. Správní orgán postupoval správně, když v rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby podle § 63 ZSS uvedl den 19. 3. 2018 jako den určující počátek zařazení žalobce mimo výkon služby, jednalo se o první pracovní den po doručení žádosti, o první den, kdy se správní orgán I. stupně mohl s žádostí seznámit a zejména o první úplný den, kdy žalobce mohl rodičovskou dovolenou čerpat. Rozhodnutí s účinností od následujícího dne po podání žádosti, nikoliv se zpětnou účinností, koresponduje i pravidlům pro doručování písemností určených zaměstnavateli zaměstnancem podle § 337 ZP. K seznámení se s podklady podle § 36 odst. 3 SŘ, jelikož správní orgán plně nevyhověl žádosti žalobce, nebyl důvod, jelikož v případě zařazení mimo výkon

služby z důvodu čerpání rodičovské dovolené se nejedná o řízení zahájené na žádost žalobce, ale o řízení zahájené z moci úřední služebním orgánem, právě z důvodu dikce § 196 ZP, že zaměstnavatel je povinen žádosti žalobce vyhovět. Jednalo se tak o první úkon v řízení ve smyslu § 165 ZSS, kdy služební orgán nemá povinnost žalobci oznámit zahájení řízení, ani povinnost poskytnout mu před vydáním rozhodnutí možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Služební orgán navíc ani neprováděl žádné doplnění spisového materiálu nad rámec informací, které mu poskytl žalobce.

Žalobce dále namítal, že rozhodnutí o odvolání a převedení na jiné služební místo s účinností ode dne 19. 3. 2018, tedy v den, kdy již čerpal rodičovskou dovolenou a byl zařazen mimo výkon služby, vůči němu tedy nemohlo nabýt účinnosti. MS v Praze uvedl, že rozhodnutí o odvolání a převedení na jiné služební místo s účinností k 19. 3. 2018 jednak potvrdil MS v Praze v rozsudku ze dne 10. 10. 2019, č. j. 11 Ad 17/2018-66, nadto odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek (výjimka § 110 ZSS). Rozhodnutí o odvolání a převedení na jiné služební místo bylo vykonatelné již v době, kdy bylo žalobci oznámeno a jeho účinky mohly nastat tak, jak bylo uvedeno ve výroku rozhodnutí, aniž by rozhodnutí muselo nabýt právní moci. Rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby podle § 63 ZSS žalobci nezanikl služební poměr, byl pouze změněn, a proto se na něj dále vztahovaly účinky vydaných rozhodnutí. Zařazením mimo výkon služby nemohla být pozastavena vykonatelnost rozhodnutí o odvolání a převedení na jiné služební místo. Za původní služební místo ve smyslu § 70 odst. 1 ZSS je pak nutné s účinností ode dne 19. 3. 2018 považovat služební místo vedoucího oddělení správy budov, byť žádost o rodičovskou dovolenou podával v době, kdy byl ještě zařazen na služební místě náměstka. Původní služební místo ve smyslu § 70 odst. 1 ZSS nelze interpretovat tak, že se jedná vždy o místo, odkud zaměstnanec odchází, jelikož by se dle soudu otevřela možnost „spekulování“ se zpětným zařazením na původní služební místo, pro případ, kdy by státní zaměstnanec nesouhlasil s dřívějším rozhodnutím o převedení na jiné služební místo. Byť žalobce svou žádost o rodičovskou dovolenou podával v době, kdy byl zařazen na služební místě náměstka, v době čerpání rodičovské dovolené z důvodu pravomocného rozhodnutí služebního orgánu, kterým byl žalobce i služební orgán vázán, jeho původní služební místo se změnilo. Žalobce dle soudu nesouhlasil s pravomocným rozhodnutím o odvolání a převedení na jiné služební místo, pokusil se využít § 63 ZSS a následně § 70 odst. 1 ZSS, aby docílil toho, že by byl zařazen opětovně na služební místo náměstka, a vyhnul se tak převedení na nové služební místo.

K námitce o nesprávné interpretaci § 70 odst. 3 ZSS soud uvedl, že toto ustanovení by bylo aplikovatelné pouze tehdy, pokud by k této změně došlo (včetně nabytí účinnosti) v období, ve kterém byl žalobce zařazen mimo výkon služby, a zároveň by v téže době nedošlo k jeho přearažení na jiné služební místo. Podle soudu podmínky § 70 odst. 3 ZSS nebyly naplněny, jelikož ke změně systemizace došlo dávno před změnou služebního poměru žalobce (čerpání rodičovské dovolené), přičemž žalobce byl vyzooměn, na základě rozhodnutí, které bylo předběžně vykonatelné, že s účinností od 19. 3. 2018 bude převeden na jiné služební místo.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 5 Ad 13/2018-39

Rozhodnutí ze dne: 22. 6. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 23 odst. 2 ZSS, § 24 odst. 5 ZSS, § 51 odst.1 a 2 ZSS, § 61 odst.1 písm. c) ZSS, § 70 odst.3 ZSS

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, výběrové řízení

Právní věta:

Závěr o nezbytnosti konání výběrového řízení na předmětné služební místo by se měl opírat zejména o čtyři skutečnosti, a to (1) existuje více státních zaměstnanců totožného služebního úřadu, kteří byli dotčeni předmětnou systemizací, (2) tito státní zaměstnanci splňují všechny podmínky stanovené pro předmětné služební místo, (3) pro všechny tyto zaměstnance je předmětné služební místo vhodné a žádnému zaměstnanci nic nebrání, aby byl na toto služební místo převeden, a konečně (4) uvedení zaměstnanci prokazatelně projeví o předmětné služební místo zájem.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí státního tajemníka v MPSV, kterým zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí generální ředitelky ÚPČR o zařazení žalobce mimo výkon služby a o odvolání žalobce ze služebního místa představeného, a dále rozhodnutí státního tajemníka v MPSV, kterým zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí generální ředitelky ÚPČR o převedení žalobce na jiné služební místo.

Žalobce namítal, že měl být převeden na služební místo představeného, na které ovšem generální ředitelka ÚPČR vyhlásila výběrové řízení, neboť dle jejího názoru existovalo více státních zaměstnanců, pro které by mohlo být toto služební místo vhodné.

Soud tedy řešil otázku, zda § 51 odst. 2 ve spojení s § 24 odst. 5 a § 61 odst. 1 písm. b) a c) ZSS opravňoval generální ředitelku ÚPČR v projednávaném případě k vyhlášení výběrového řízení na služební místo představeného – vedoucího oddělení správy majetku a investic, či nikoliv. Mezi účastníky řízení nebylo dle soudu sporné, že žalobce splňoval podmínky na uvedenou pozici.

Dle soudu by pro vyhlášení výběrového řízení musely existovat objektivní skutečnosti, přičemž tyto skutečnosti by musely být součástí správního spisu. Závěr o nezbytnosti konání výběrového řízení na předmětné služební místo vedoucího oddělení by se měl

dle soudu opírat zejména o čtyři skutečnosti, a to (1) existuje více státních zaměstnanců totožného služebního úřadu, kteří byli dotčeni předmětnou systemizací, (2) tito státní zaměstnanci splňují všechny podmínky stanovené pro předmětné služební místo představeného – vedoucího oddělení správy majetku a investic, (3) pro všechny tyto zaměstnance je předmětné služební místo vhodné a žádnému zaměstnanci nic nebrání, aby byl na toto služební místo převeden, a konečně (4) uvedení zaměstnanci prokazatelně projevili o předmětné služební místo zájem. Zároveň tyto podklady jednoznačně musejí z časového hlediska předcházet rozhodnutí o vyhlášení výběrového řízení. Za splnění těchto podmínek má soud za to, že pro obsazení předmětného služebního místa transparentním a nediskriminačním postupem je nezbytné, aby bylo konáno výběrové řízení.

Protože soud shledal, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisovém materiálu, zrušil napadené rozhodnutí bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. b) SŘS.

Proti rozsudku byla podána kasační stížnost, kterou NSS rozsudkem ze dne 29. 6. 2023, č. j. 3 Ads 205/2021-61, zamítl.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 9 Ad 10/2018-52

Rozhodnutí ze dne: 23. 6. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: odvolání ze služebního místa představeného

Vztah k: § 17 ZSS, § 60 ZSS

Klíčová slova: zrušení služebního místa, odvolání ze služebního místa představeného, účinnost změny systemizace

Právní věta:

Zákon o státní službě v § 60 odst. 1 písm. a) vzhledem k jednoznačné dikci vyžaduje, aby v době odvolání ze služebního místa již bylo toto služební místo zrušeno; vzhledem k užití minulého času „jen pokud došlo ke zrušení“ nepostačuje, aby bylo zrušení služebního místa plánováno či bylo připraveno.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl rozhodnutím státního tajemníka v MF odvolán ze služebního místa náměstka pro řízení sekce, neboť ta byla zrušena na základě změny systemizace.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání k náměstkovi ministra vnitra pro státní službu, který odvolání zamítl.

Zrušení druhostupňového rozhodnutí se pak žalobce domáhal u MS. Ten, na základě ustálené judikatury, odmítl jeho žalobní námitky na nepřezkoumatelnost rozhodnutí a na nezákonnost systemizace, nicméně dal mu za pravdu v žalobním bodě týkajícím se samotného odvolání. Soud uvedl, že státního zaměstnance lze odvolat pouze tehdy, bylo-li jeho místo zrušeno, nikoli pouze na základě předpokladu budoucího zrušení. K úpravě systemizace služebních a pracovních míst na rok 2018 došlo s účinností od 1. 1. 2018, přičemž i služební předpisy, které promítly změnu systemizace do organizační struktury služebního úřadu, byly účinné až od 1. 1. 2019. Rozhodnutí služebního orgánu pak bylo vyhotoveno již dne 27. 12. 2017 a žalobce si ho převzal dne 28. 12. 2017. Ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí tak žádný ze závazných podkladů pro vydání rozhodnutí ve věcech státní služby nebyl účinný, a nemohl tak dle soudu vyvolávat právní následky. Služební místo představeného, na kterém byl zařazen žalobce, tak ke dni 27. 12. 2017 nepochybně existovalo. Soud přisvědčil žalobci, že zákon o státní službě v § 60 odst. 1 písm. a) vyžaduje, aby v době odvolání ze služebního místa již bylo toto služební místo zrušeno. Vzhledem k užití minulého času „jen pokud došlo ke zrušení“ nepostačuje, aby bylo zrušení služebního místa plánováno či bylo připraveno.

S ohledem na shora uvedené MS žalobou napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 SŘS pro nezákonnost zrušil a věc vrátil podle § 78 odst. 4 SŘS žalovanému k dalšímu řízení.

Proti rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, o níž nebylo NSS dosud rozhodnuto.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 10 Ad 5/2020-52

Rozhodnutí ze dne: 25. 11. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 17 ZSS, § 61 odst. 1 písm. b) ZSS, § 51 odst. 5 ZSS

Klíčová slova: zrušení služebního místa v rámci systemizace, odvolání ze služebního místa představeného, převedení na jiné služební místo, diskriminace, vhodnost služebního místa

Právní věta:

V důsledku vyhlášených výběrových řízení nemohou být tato služební místa k okamžiku převedení státního zaměstnance nabídnuta k obsazení.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyně byla rozhodnutím služebního orgánu odvolána ze služebního místa představené, neboť v rámci systemizace služebních a pracovních míst bylo služební místo, na které byla jmenována, zrušeno. Současně služební orgán rozhodl o převedení žalobkyně na jiné služební místo. Proti tomuto rozhodnutí bylo podáno odvolání, které odvolací orgán zamítl.

Žalobkyně proti rozhodnutí odvolacího orgánu brojila podáním žaloby k Městskému soudu v Praze. V žalobě namítala účelovost systemizace a rozporovala i vhodnost nového služebního místa, na které byla převedena, neboť se nejedná o služební místo představeného.

Soud žalobu zamítl. Uvedl, že z podkladů, které jsou součástí spisového materiálu, lze posoudit důvody vedoucí k úpravě systemizace a organizačním změnám. Soud dospěl k závěru, že úprava systemizace sledovala legitimní cíl obecně ve vztahu k redukci organizační struktury služebního úřadu i konkrétně ohledně zrušení služebního místa představeného, který zastávala žalobkyně. Nastavení jednotlivých aspektů organizační struktury státní služby představuje jeden ze způsobů vládnutí, při němž vrcholný orgán výkonné moci může realizovat svou vlastní představu o optimálním a hospodárném výkonu působnosti služebních úřadů a případně pružně reagovat na změny, které nastaly po schválení předchozí systemizace. Do této úvahy nepřísluší správní justici s výjimkou excesů zasahovat, neboť v opačném případě by si přisvojila roli rozhodovat s konečnou platností o způsobu organizace státní služby, což je výsostná pravomoc exekutivy (obdobně srov. bod 64 - 65 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2020, č. j. 4 Ads 423/2019 – 70).

K namítané diskriminaci žalobkyně MS uvedl, že ani jeden z důkazů předložených žalobkyní dostatečně přesvědčivě nesvědčí tomu, že mezi žalobkyní a ředitelkou trvaly dlouhodobě natolik intenzivní neshody a konflikty, aby bylo věrohodně prokázáno, že systemizace spočívající ve zrušení místa představené a celého oddělení byla skutečně účelová. Nelze tak z ničeho dovodit, že by systemizace inspirovaná prostřednictvím podnětu ředitelky

odboru na zrušení oddělení bez náhrady byla jakousi odvetou za dlouhodobé spory se žalobkyní s cílem eliminovat její pozici coby představené oddělení.

V otázce posouzení vhodnosti služebního místa bylo jádrem sporu především to, že žalobkyně považovala za vhodná pro převedení pouze služební místa představených, nicméně ta byla pro převedení žalobkyně zavrhnuta z důvodu probíhajících výběrových řízení. MS se ztotožnil s právním názorem odvolacího orgánu, že v důsledku vyhlášených výběrových řízení nemohly být tyto místa žalobkyní k okamžiku převedení již nabídnuta k obsazení. Prvostupňové rozhodnutí navazovalo na předchozí úkony systemizace, které probíhaly po dobu vyhlášených výběrových

řízení a během nich ještě nebylo lze předvídat, zda bude systematizace ve výsledné podobě tj. včetně zrušení místa představené taktéž takto schválena. Nelze tedy klást k tíži služebnímu orgánu, že nevyčkával s vyhlášením výběrových řízení na předmětná služební místa na výslednou podobu systematizace a zda žalobkyně bude mít o místa zájem.

Pokles ve výši platu žalobkyně podle názoru městského soudu dostatečně reflektuje, že žalobkyně přestala být představenou a její služební činnost pozbyla náplň týkající se v[ed]b[í]; sám o sobě však []dik[] [], že by oproti předchozímu zařazení bylo nové zařazení (obsahově naplňující většinu dosavadní pracovní činnosti žalobkyně již ovšem bez odpovědnosti za vedení

oddělení) zcela nevhodné. Celkově tedy MS v Praze shledal, že nové služební zařazení bylo pro žalobkyni vhodným služebním místem, na nějž byla zcela ze zákonných důvodů převedena.

Komentář: Žalobkyně podala proti rozsudku MS v Praze kasační stížnost, kterou NSS rozsudkem ze dne 25. 8. 2023, č. j. 7Ads 409/2021-55, zamítl. Žalobkyně v kasační stížnosti rozporovala posuzování vhodnosti nového služebního místa s ohledem na snížení jejího platu, dále rozporovala závěr soudu, že nemohla být převedena na služební místo vedoucího oddělení, na které bylo vyhlášeno výběrové řízení, a dále že systemizace, kterou bylo zrušeno její oddělení, byla účelová a neodůvodněná.

K poklesu platu NSS uvedl, že „z poklesu příjmu o 23 %, tedy méně než čtvrtinu, nelze bez dalšího dovodit nevhodnost nového služebního místa. Toto snížení reflektuje to, že stěžovatelka již nadále nevykonává funkci představené“. NSS dále potvrdil, že je možné po zrušení služebního místa představeného státního zaměstnance převést i na služební místo „řadového“ státního zaměstnance, tedy nikoliv představeného. Soud neshledal ani účelovost systemizace, a proto kasační stížnost zamítl.

Soud: Krajský soud v Brně

Číslo jednací: 30 Ad 14/2020-119

Rozhodnutí ze dne: 29. 6. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: odvolání ze služebního místa představeného, zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů

Vztah k: § 60 odst. 1 písm. a), § 62 odst. 1 ZSS

Klíčová slova: odvolání ze služebního místa představeného, zařazení mimo výkon služby, projednání s odborovou organizací, odlišné služební působiště vhodného služebního místa, systemizace, organizační změny

Právní věta:

Zásadně tedy platí princip, že vhodným služebním místem ve smyslu § 62 odst. 1 ZSS není služební místo s odlišným služebním působištěm, vyjma případů, kdy sám státní zaměstnanec o takové místo projeví výslovný zájem. Dokud státní zaměstnanec výslovně neuvede, že je pro něj akceptovatelné i místo v jiném služebním působišti, nemůže služební orgán považovat takové místo za vhodné ve smyslu § 62 odst. 1 ZSS.

Stručný obsah rozhodnutí:

KS v Brně posuzoval zákonnost rozhodnutí o odvolání žalobce ze služebního místa představeného – vedoucí oddělení právní podpory a kontroly licencí v ERÚ k 31. 12. 2019 podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS a jeho zařazení mimo výkon služby podle § 62 odst. 1 ZSS.

K projednání organizačních změn s odborovou organizací soud uvedl, že povinnost služebního orgánu projednat návrh organizačních změn s odborovou organizací směřuje k tomu, aby byl záměr organizačních změn odborové organizaci včas oznámen, a tím jí zároveň byla dána možnost se k tomuto záměru vyjádřit nebo nevyjádřit. Podle soudu zákon nestanoví časový údaj, do kdy je služební orgán podle § 132 odst. 3 písm. a) ZSS povinen s odborovou organizací projednat návrh organizačních změn. Z povahy věci je ale zřejmé, že by k projednání mělo dojít v dostatečném předstihu, aby do návrhu mohly být zapracovány případné změny, které by služební orgán hodlal učinit po projednání s odborovou organizací. Návrh systemizace by tak měl být projednán s odborovou organizací před tím, než budou organizační změny schváleny a nabydou účinnosti. Ze ZSS ale nevyplývá, že by změny měly být s odborovou organizací projednány před zasláním návrhu organizačních změn náměstkovi ministrovi vnitra pro státní službu. Zákon neukládá služebnímu orgánu povinnost „projednat“ organizační změny s jednotlivými dotčenými státními zaměstnanci, samozřejmě ale mají právo na to, aby byli o dopadech organizačních změn informováni ve smyslu § 129 a § 130 ZSS. Nicméně projednání organizačních změn s žalobcem nepředstavuje samostatný úkon v řízení, neboť rozhodnutí o odvolání ze služebního místa podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS může být prvním úkonem v řízení. Účelem proběhlého ústního jednání s žalobcem bylo jeho informování o chystaných organizačních změnách v souladu s § 130 ZSS.

Námitku účelovosti organizačních změn KS v Brně zhodnotil jako nedůvodnou, přičemž k povaze systemizace odkázal na rozsudek NSS ze dne 21. 9. 2021, č. j. 3 Ads 190/2019-47. Systemizace představuje obecný interní akt vydaný vládou, jakožto vrcholným orgánem výkonné moci, který dopadá na předem neurčitý okruh adresátů. K určitému dotčení práv a povinností státního zaměstnance může dojít, dotčení je ale nepřímé, jelikož k přímému dotčení práv a povinností státního zaměstnance dojde až rozhodnutím ve věcech služby. ZSS neumožňuje státnímu zaměstnanci napadnout přímo systemizaci samostatnou žalobou ve správním soudnictví, ale v řízení o žalobě proti rozhodnutí ve věcech služby jako závazný podklad pro rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 2 SŘS. V dané věci soud posuzoval důvodnost organizačních změn ze základních dokumentů (návrh systemizace, komentář, systemizace schválená vládou) a dospěl k legitimitě odůvodnění,

nespatřil v nich ani rysy účelovosti nebo diskriminace. Není úkolem správních orgánů ani soudů, aby nahrazovaly manažerské úvahy služebního orgánu a určovaly, zda přijaté organizační změny byly vhodné či přínosné. Smyslem přezkumu systemizace jako podkladového dokumentu pro rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného bylo posoudit, zda podklady pro organizační změny byly schváleny zákonným způsobem, zda sledovaly legitimní cíl a zda existovaly konkrétní okolnosti svědčící o účelovosti zvoleného postupu či o šikanózním nebo diskriminačním jednání služebního orgánu. Cíl organizačních změn deklarovaný služebním orgánem byl dosažen – tj. zeštíhlení organizační struktury a snížení počtu vedoucích pracovníků, kterého nebylo možno bez zrušení některých oddělení a míst představených dosáhnout.

Žalobce dále brojil proti tomu, že mu služební orgán jako vhodné služební místo nenabídl místo v jiném služebním působišti. Soud zhodnotil, že v takovém případě však nutnost aktivního jednání spočívá na státním zaměstnanci, nikoliv na služebním orgánu. Pokud z osobního hlediska preferuje státní zaměstnanec za vhodné i služební místo se služebním působištěm v jiné obci než doposud, musí tuto skutečnost prokazatelně a co možná nejdříve komunikovat služebnímu orgánu, který poté, co státní zaměstnanec zájem o služební místo v jiném služebním působišti vznesl, mu takové místo nabídne jako vhodné za předpokladu, že budou splněna ostatní kritéria jeho vhodnosti. Nelze však tuto prvotní aktivitu přenášet na služební orgán a požadovat po něm, aby zjišťoval, v jaké dojezdové vzdálenosti každý státní zaměstnanec považuje nové služební působiště za vhodné. Zásadně tedy platí princip, že vhodným služebním místem ve smyslu § 62 odst. 1 ZSS není služební místo s odlišným služebním působištěm, vyjma případů, kdy sám státní zaměstnanec o takové místo projeví výslovný zájem. Dokud tedy státní zaměstnanec výslovně neuvede, že je pro něj akceptovatelné i místo v jiném služebním působišti, nemůže služební orgán považovat takové služební místo za vhodné ve smyslu § 62 odst. 1 ZSS.

Soud: Krajský soud v Brně

Číslo jednací: 31 Ad 12/2020-112

Rozhodnutí ze dne: 30. 8. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: systemizace, odvolání ze služebního místa představeného, změna organizační struktury

Vztah k: § 17, § 19, § 60 odst. 1 písm. a), § 132 odst. 2 písm. c) ZSS, § 36 odst. 3 SŘ

Klíčová slova: soudní přezkum systemizace, systemizace, změna organizační struktury úřadu, odvolání ze služebního místa představeného, projednání návrhů rozhodnutí týkající se změn a skončení služebního poměru s odborovou organizací,

zásada dvojinstančnosti správního řízení, seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, napravení pochybení správního orgánu I. stupně v odvolacím řízení

První věta:

- I. Správní orgán při vedení spisové dokumentace pochybil. Z odkazů uvedených v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí žalobkyně však mohla seznat, z jakých podkladů správní orgán prvního stupně vycházel. Ani v případě, že by tyto nebyly součástí spisu v době vydání prvostupňového rozhodnutí, by to nezpůsobilo jeho nezákonnost, neboť žalovaný v rámci jeho odvolacího řízení do spisu doplnil potřebné podklady a pochybení správního orgánu prvního spisu tak napravil.**
- II. Zákon o státní službě nepředpokládá, že jedním z podkladů rozhodnutí o odvolání státního zaměstnance by mělo být také stanovisko odborové organizace. Nebylo tak povinností žalovaného (odvolacího správního orgánu) vyžádat si stanovisko odborové organizace či provádět důkaz výsledkem jejích členů.**
- III. Soud není oprávněn zkoumat konkrétní věcné parametry zvolené organizační struktury, neboť nemá vážné pochybnosti o legitimních zájmech přijaté organizační struktury a musí brát v úvahu skutečnost, že služební úřad a vláda jako vrcholný orgán výkonné moci mají pro uplatnění vlastní představy o podobě, efektivitě a nákladnosti organizace státní služby vytvořen široký prostor.**

Stručný obsah rozhodnutí:

Podanou žalobou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí Rady ERÚ o jejím odvolání ze služebního místa představené – ředitelka sekce regulace v ČR v ERÚ. KS v Brně posuzoval výhradně rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představené, proti rozhodnutí o převedení žalobkyně na jiné služební místo rozhodoval KS v Brně pod č. j. 31 Ad 15/2020 a následně NSS pod č. j. 1 Ads 235/2022.

KS v Brně posuzoval možnost soudního přezkumu systemizace, odkázal přitom na judikaturu NSS. V rámci přezkumu rozhodnutí vydaného na základě systemizace služebních a pracovních

míst vydávané usnesením vlády je tak možné přezkoumat také systemizaci či změnu organizační struktury, přestože se jinak nejedná o samostatně přezkoumatelné akty.

Při přezkumu systemizace a změny organizační struktury, jako podkladových úkonů pro rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného, je soud přitom oprávněn zkoumat důvody, účelnost, vhodnost a další věcné parametry zvolené organizační struktury jen ve výjimečných případech, například v souvislosti s konkrétními vážnými pochybnostmi vyvolávajícími podezření, že zvolená organizační struktura či její změna nemá sledovat legitimní zájmy (slouží k šikaně či diskriminaci) a nemá žádný rozumný důvod. Služební úřady a vláda jakožto vrcholný orgán výkonné moci mají pro uplatnění vlastní představy o podobě, efektivitě a nákladnosti organizace státní služby vytvořen široký prostor. K namítané nezákonnosti systemizace spočívající v tom, že návrh systemizace byl žalovanému

(MV) zaslán ještě před projednáním s odborovou organizací, bez prostoru ke komentování změn v ERÚ, bez podkladů, na základě kterých byl postaven, KS v Brně shrnul konkrétní postup schvalování návrhu systemizace ERÚ, přičemž jednání Rady ERÚ s odborovou organizací následovalo až po návrhu systemizace pro ERÚ náměstkovi ministra vnitra pro státní službu. Služební orgán je povinen informovat odborovou organizaci o záležitostech dle § 130 ZSS a projednat s nimi záležitosti uvedené v § 131 ZSS. Vedle toho je podle § 132 odst. 2 ZSS odborová organizace oprávněna projednat a zaujmout stanovisko k podkladům potřebným k sestavení organizační struktury služebního úřadu a návrhům rozhodnutí týkající se změn a skončení služebního poměru. Podle § 132 odst. 3 písm. a) ZSS je služební orgán povinen s odborovou organizací projednat návrhy ve věcech systemizace služebních úřadů. Služební orgán je povinen projednat s odborovou organizací také návrh systemizace vypracovaný služebním orgánem, neboť dané organizační dokumenty se v podstatě navzájem podmiňují. Z § 17 odst. 3 ZSS neplyne zřejmý postup při úpravě schválené systemizace, nicméně systemizace nabývá účinnosti až počátkem nového kalendářního roku, přičemž až po nabytí účinnosti lze provést její změny podle § 18 ZSS. Pokud vláda schválí systemizaci formou několika usnesení, z nichž první stanoví podobu systemizace a následné usnesení ji upraví, jedná se o stejné organizační opatření příštího kalendářního roku, přičemž § 17 odst. 3 ZSS nevylučuje pozdější úpravy již schválené systemizace, pokud k nim dojde do konce kalendářního roku. KS v Brně z uvedeného vyvodil, že do doby účinnosti lze upravit schválenou systemizaci, a také služební úřady mají možnost zaslat nadřízenému služebnímu úřadu nový návrh roční systemizace. Bylo tedy možné, aby Rada ERÚ po projednání s odborovou organizací zaslala MV pozměněný návrh roční systemizace znovu. KS v Brně uzavřel, že pouhá skutečnost, že byl zaslán návrh systemizace služebním orgánem dříve, než byl projednán s odborovou organizací, nemůže založit nezákonnost procesu přijetí systemizace.

K namítané účelovosti systemizace, která dle žalobkyně měla za cíl odstranit „nepohodlné“ zaměstnance, soud odvodil z podkladových materiálů důvody, pro které se správní orgán I. stupně rozhodl zrušit dvě dosavadní sekce a nahradit je novou sekcí, přičemž se dle soudu tyto důvody zdají být racionální. Soud zhodnotil, že úkoly plněné organizačními útvary zrušené sekce jsou dále plněny novou sekcí, nelze proto dovodit, že by nedošlo k zániku služebního místa představeného – ředitele sekce regulace.

Zrušení služebního místa představeného žalobkyně a zároveň místa představeného druhé rušené sekce, a jejich nahrazení jedním místem představeného nově vzniklé sekce, soud neshledal svévolným, nadto rušená místa jsou charakterizována shodně (obory služby, platová třída, odborný jazykový požadavek), kdežto u nově vzniklého místa představeného je navíc požadavek na další obor služby. Celkově bylo namítanou systemizací v ERÚ zrušeno 17 služebních míst a 8 pracovních míst se souběžnou změnou počtů jednotlivých sekcí, odborů a oddělení úřadu, z toho KS v Brně nedovodil, že by přijatá systemizace v ERÚ byla zacílena výhradně proti žalobkyni. Konkrétní věcné parametry organizační struktury v souladu s judikaturou NSS není soud oprávněn zkoumat, jelikož nemá vážné pochybnosti

o legitimních zájmech přijaté organizační struktury a musí brát v úvahu skutečnost, že služební úřad a vláda jako vrcholný orgán výkonné moci mají pro uplatnění vlastní představy o podobě, efektivitě a nákladnosti organizace státní služby vytvořen široký prostor.

K námitce směřující proti údajné nezákonnosti rozhodnutí o převedení žalobkyně na nové služební místo KS v Brně nejprve uvedl, že pohlížel na prvostupňové a druhostupňové rozhodnutí jako na jeden celek s tím, že správní orgán II. stupně může v odvolacím řízení odstranit některé nedostatky rozhodnutí I. stupně. Soud souhlasil s žalobkyní, že se správní orgán I. stupně při vedení spisu dopustil dílčích pochybení (nedostatečně rozlišil osobní spis od vedených správních řízení), přičemž nelze zjistit, zda podklady pro vydání rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představené (usnesení vlády o schválení změny organizační struktury ERÚ) byly součástí spisu v době rozhodnutí, nicméně z odkazů uvedených v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí bylo seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel. Nezákonnost by dle soudu nezpůsobilo ani to, pokud tyto podklady nebyly součástí spisu v době vydání prvostupňového rozhodnutí, jelikož odvolací orgán do spisu potřebné podklady doplnil a pochybení správního orgánu I. stupně napravil. S těmito podklady byla žalobkyně seznámena a také se k nim vyjádřila, nebylo tak zasaženo do jejího práva dle § 36 odst. 3 SŘ.

Ani případné neprojednání odvolání žalobkyně ze služebního místa představené s odborovou organizací podle § 132 odst. 2 písm. c) ZSS, by nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí o jejím odvolání, jelikož byla splněna podmínka v § 60 odst. 1 písm. a) ZSS (zrušení služebního místa). Nadto ZSS nepředpokládá, že by stanovisko odborové organizace mělo být jedním z podkladů rozhodnutí o odvolání státního zaměstnance. Soud navíc vyložil, že z podkladů je zřejmé, že odborová organizace ERÚ byla o odvolání informována a předložila k němu stanovisko. Podle soudu pak nebylo potřeba, aby si takové stanovisko vyžadoval i odvolací správní orgán, nebo snad prováděl výslech jejích členů.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 15 Ad 5/2020-78

Rozhodnutí ze dne: 5. 1. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: odvolání ze služebního místa představeného

Vztah k: § 17 odst. 1 až 4, § 19 odst. 1 a 2, § 23 odst. 2, § 24 odst. 1, § 51 odst. 1, § 60 odst. 1 písm. a), § 61 odst. 1 písm. b) a c) ZSS

Klíčová slova: odvolání ze služebního místa představeného, zrušení služebního místa, systemizace, výběrové řízení, závaznost metodického pokynu, převedení na jiné služební místo, vhodnost služebního místa

Právní věta:

- I. V rámci přezkumu příslušného rozhodnutí vlády ČR o systemizaci a navazujícího služebního předpisu jsou správní soudy oprávněny toliko posoudit, zda byly podkladové úkony schváleny zákonným způsobem, zda sledovaly legitimní cíl a zda existovaly konkrétní okolnosti svědčící o účelovosti zvoleného postupu či o šikanózním nebo diskriminačním jednání ze strany služebního orgánu. Takto vymezený rozsah přezkoumání závazných podkladů pro vydání rozhodnutí o odvolání stěžovatele ze služebního místa představeného podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS odpovídá roli vymezené správním soudům. Jejich úkolem totiž není hodnotit vhodnost a efektivitu organizační struktury státní služby, neboť tím by nepřipustně zasahovaly do prostoru vymezeného výkonné moci.
- II. Metodický pokyn č. 2/2019 v čl. 45 odst. 3 doporučuje služebnímu orgánu předchozí projednání opatření s konkrétním zaměstnancem, jehož se změna dotkne. Nicméně předchozí neprojednání převedení se státním zaměstnancem bez dalšího nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí o převedení na jiné služební místo a o platu. Žalobcem požadovaný postup projednání a posouzení jeho názoru a následné podrobení správnímu uvážení je s ohledem na zásadu hospodárnosti řízení zcela nereálný.
- III. Zákon o státní službě výslovně umožňuje nevybrat žádného uchazeče, pokud se služebnímu orgánu nejeví ani jeden z těch, kteří postoupili do druhého kola, jako vhodný kandidát na dané místo. V prvním kole žalobce uspěl. Zákon však nestanoví, že by služební orgán měl právo nevybrat žádného uchazeče jen tehdy, vzešlo-li z prvního kola více úspěšných uchazečů. V § 28 odst. 2 a 3 je služební orgán ve své pozitivní volbě (tedy v tom, že by určitého uchazeče vybrat chtěl) omezen jen tím, že se na ní musí předem písemně dohodnout s bezprostředně nadřízeným představeným. Ve své negativní volbě však nijak omezen není: má tedy právo nevybrat ani jednoho z více úspěšných uchazečů vzešlých z prvního kola před výběrovou komisí a stejně tak nevybrat ani toho jediného uchazeče, který se do výběrového řízení přihlásil a úspěšně prošel prvním kolem. Pro výběr nejvhodnějších uchazečů v prvním kole jsou stanoveny objektivní a poměrně konkrétní požadavky; závěry výběrové komise pak lze ještě zpochybnit prostřednictvím námitek. Ve druhém kole výběrového řízení naopak zákon ponechává volbu na služebnímu orgánu (vedoucím), který si vybírá jediného nejvhodnějšího uchazeče a zákon jej ve výběru nijak neomezuje (s výhradou nutnosti získat souhlas nadřízeného při výběru podle § 28 odst. 3 ZSS).

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl dne 4. 12. 2019 rozhodnutím ředitele Specializovaného finančního úřadu odvolán ze služebního místa představeného podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS, dalším rozhodnutím z téhož dne byl žalobce podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS převeden na jiné

služební místo v rámci Specializované finančního úřadu, a to z důvodu systemizace na rok 2020. Odvolací orgán odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

Služební místo představeného, na kterém byl žalobce ode dne 31. 3. 2017 jmenován, bylo zrušeno v návaznosti na návrh systemizace služebních a pracovních míst Finanční správy ČR a organizační struktury Finanční správy ČR pro rok 2020, který byl schválen usnesením vlády ČR č. 811 dne 18. 11. 2019. Generální ředitel GFR na základě tohoto usnesení vydal změnu služebního předpisu č. 1/2018, kterým se stanoví organizační struktura a požadavky na služební a pracovní místa v orgánech Finanční správy ČR. Žalobce byl o zrušení svého služebního místa několikrát informován, ředitelkou sekce a na dvou poradách. Soud shledal žalobu nedůvodnou.

ZSS představeným ani dalším státním zaměstnancům neposkytuje jistotu zachování stávajícího služebního místa, při schválené systemizaci a organizační struktuře služebního úřadu je možné služební zařazení státních zaměstnanců změnit, popř. jejich služební poměr z organizačních důvodů ukončit.

Žalobce namítá, že služební orgán byl povinen zrušení služebního místa představeného s ním předběžně projednat, vybrat služební místo, které by z jeho hlediska bylo vhodné a ozřejmit mu důvody, proč bylo výběrové řízení, kterého se zúčastnil, zrušeno. Nadto žalobce napadal postup podle neúčinného metodického pokynu č. 1/2016 a porušení zásady vstřícnosti a součinnosti.

Soud připomněl, že systemizace a organizační struktura služebního úřadu představuje obecné interní organizační akty dopadající na předem neurčitý okruh adresátů, na čemž nemůže nic změnit ani to, že v některých případech lze již z těchto aktů zjistit, kterých konkrétních osob se bude systemizace týkat. K zásahu do práv a povinností státních zaměstnanců může schválení systemizace i organizační struktury vést, jde ale o dotčení nepřímé, jelikož k přímému dotčení dochází až vydáním rozhodnutí ve věcech státní služby, jakým je např. odvolání ze služebního místa představeného. Jelikož tedy systemizace ani její úpravy nezasahují do práv a povinností státního zaměstnance přímo, nejedná se o nezákonný zásah ve smyslu § 82 SŘS ani o rozhodnutí podle § 65 SŘS. Soud může systemizaci nebo organizační strukturu přezkoumat jako podklad pro další rozhodování služebních orgánů, jež jsou jimi vázány při rozhodování o odvolání ze služebního místa představeného podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS. Soud je oprávněn toliko posoudit, zda byly podkladové úkony schváleny zákonným způsobem, zda sledovaly legitimní cíl a zda existovaly konkrétní okolnosti svědčící o účelovosti zvoleného postupu či o šikanózním nebo diskriminačním jednání ze strany služebního úřadu. Úkolem soudu není hodnotit vhodnost a efektivitu organizační struktury státní služby, jelikož by nepřípustně zasahoval do prostoru vymezeného výkonem moci.

Námitku porušení zásady dvojinstančnosti, kterou žalobce vidí v absenci důvodů v rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného, soud zamítl, jelikož správní orgán v rozhodnutí důvody uvedl – návrh systemizace na rok 2020, změna

služebního předpisu č. 1/2018, přičemž na základě nich bylo přistoupeno k odvolání žalobce, jelikož z důvodu systemizace došlo ke zrušení služebního místa žalobce.

Námitku brojící proti postupu v rozporu se služebním předpisem č. 2/2019 a neúplnosti správního spisu soud zamítl, přičemž vyšel z judikatury NSS týkající se charakteru metodických pokynů, kde NSS dospěl k závěru, že služební orgány jsou povinny přihlížet vedle zákonné úpravy též k obsahu metodického pokynu, aby postup příslušných správních orgánů nebyl v rozporu se zásadou zákazu libovůle a rovného zacházení. Z metodického pokynu č. 2/2019, z čl. týkající se odvolání ze služebního místa představeného z důvodu zrušení služebního místa vyplývá, že součástí správního spisu by měly být podklady, na základě kterých je nutné představeného odvolat. V rozhodnutí o odvolání žalobce byl uveden odkaz na návrh systemizace pro rok 2020 a zákonná ustanovení. I přes neúplnost správního spisu, tj. absenci návrhu systemizace služebních a pracovních míst Finanční správy ČR a organizační struktury Finanční správy ČR a změny ve služebním předpisu generálního ředitele GFŘ, soud nedospěl k závěru, že by způsobily nezákonnost nebo nepřezkoumatelnost rozhodnutí, jelikož jde v této části o doporučující povahu metodického pokynu. Ani užití nesprávného metodického pokynu soud neseznal jako pochybení, jelikož v rozhodnutí o odvolání ani v rozhodnutí o převedení správní orgán metodický pokyn necitoval, odvolací orgán v odvolacím rozhodnutí citoval platný a účinný metodický pokyn č. 2/2019, pouze v předkládací zprávě byl citován již neplatný metodický pokyn č. 1/2016, nicméně předkládací zpráva není podkladem pro rozhodnutí.

Převedení žalobce podle § 61 ZSS soud seznal zákonným. Projednání převedení se státním zaměstnancem, kterého se to bude týkat, metodický pokyn maximálně doporučuje, takové projednání není stanoveno jako povinnost služebního orgánu. Požadavek žalobce na postup projednání a posouzení jeho názoru s převedením a následné podrobení správnímu uvážení je s ohledem na zásadu hospodárnosti nereálný.

K námitce směřující proti výběru vhodného služebního místa pro žalobce a existenci jiného vhodného místa soud uvedl, že při posuzování vhodnosti se správní orgán zabývá mnoha různými hledisky, vyplývající z metodického pokynu. Při vyhledávání vhodného služebního místa správní orgán není povinen vyhledat všechny volná služební místa ve státní správě, ale pouze takový počet, v nichž bude schopen najít pro žalobce služební místo vhodné. Pokud jej nalezne, není již povinen provádět další zjišťování s ohledem na zásadu procesní ekonomie a hospodárnosti řízení. Služební orgán ani není povinen najít nejvhodnější místo, přičemž vhodnost sama o sobě neznamená, že nové služební místo musí přesně odpovídat místu předchozímu, postačuje ale, pokud se mu blíží co do vykonávaných činností. Služební orgán není povinen se státním zaměstnancem konzultovat jeho priority týkající se nového místa. Žalobce v dané věci „nevhodnost“ nového služebního místa nenamítal, pouze odkazoval na jiné vhodné místo.

K námitce výběrového řízení soud konstatoval, že nejde o podstatu daného řízení o žalobě, necílí na podstatu sporu, proto soud důkazní návrhy k tomuto zamítl. ZSS výslovně umožňuje nevybrat žádného uchazeče. Z § 28 odst. 2 a 3 ZSS vyplývá, že

služební orgán je v tom, že by určitého uchazeče vybrat chtěl (pozitivní volba) omezen pouze písemnou dohodou s bezprostředně nadřízeným představeným, oproti tomu v negativní volbě nijak omezen není, a to i v případě, když se do druhého kola dostane pouze jeden úspěšný uchazeč. V prvním kole výběrového řízení jsou stanoveny celkem objektivní a konkrétní požadavky, oproti tomu v druhém kole je ponechána volba na služebním orgánu, který si vybírá jediného nejvhodnějšího uchazeče.

2.1.2. Převedení na jiné služební místo

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 6 Ads 315/2020-58

Rozhodnutí ze dne: 8. 12. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 15. 9. 2020, č. j. 5 Ad 2/2018-93

Oblast: změny služebního poměru – odvolání ze služebního místa představeného, převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 60 odst. 1 písm. a) ZSS, § 61 odst. 1 písm. b) ZSS

Klíčová slova: změny služebního poměru, odvolání ze služebního místa představeného, systemizace, převedení na jiné služební místo, vhodnost volného služebního místa

Právní věta:

- I. Služební orgán není povinen vyhledat veškerá volná služební místa ve státní správě, ale takový počet míst, z nichž bude schopen nalézt vhodné služební místo. Pokud se správní orgán řídil citovanými kritérii (vyjmenovanými v metodickém pokynu), opakovaně oslovil jiné služební úřady (zatímco vyhledával vhodná volná služební místa prostřednictvím informačního systému ISoSS) a na základě podkladů, které v řízení shromáždil a které jsou součástí správního spisu, měl za to, že pro stěžovatelku našel vhodné volné služební místo, nelze mu vytýkat, že posléze již další zjišťování volných míst neprováděl.
- II. Služební orgán není povinen přistupovat „automaticky“ k rušení výběrových řízení, která na konkrétní služební místa již dříve vyhlásil, z důvodu, že se v jeho průběhu objeví státní zaměstnanec s nárokem na převedení na vhodné služební místo ve smyslu § 61 a § 62 ZSS.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatelka byla s ohledem na novou vnitřní systemizaci pro rok 2017 podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS odvolána ze služebního místa představené - náměstkyně

pro majetkové a mezinárodní věci v MZdr, zařazeného v 16. platové třídě. V návaznosti na uvedené byla v roce 2017 stěžovatelka podle § 62 odst. 1 zařazena mimo výkon služby z organizačních důvodů. Odvolacím orgánem (náměstkem ministra vnitra pro státní službu) bylo toto rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů zrušeno a vráceno k novému projednání. Následně státní tajemník v MZdr rozhodl podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS o převedení na služební místo vrchního ministerského rady (15. platová třída), které bylo shledáno jako vhodné. Následné odvolání stěžovatelky proti prvostupňovému rozhodnutí bylo náměstkem ministra vnitra pro státní službu zamítnuto a rozhodnutí potvrzeno. Stěžovatelka proti tomuto rozhodnutí dále podala žalobu k MS v Praze, kde se domáhala zrušení napadeného rozhodnutí. MS v Praze žalobu zamítl.

NSS se ztotožnil s argumentací MS v Praze a kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou. NSS nejprve neshledal, že by rozsudek MS v Praze byl nepřezkoumatelný, jen z důvodu, že soud ve svém rozsudku nereagoval na každou dílčí argumentaci stěžovatelky, popř. to, že v odůvodnění soud pro stručnost odkázal na část odůvodnění rozhodnutí žalovaného, s nímž se ztotožnil.

Stěžovatelka namítala, že při řízení o převedení na jiné služební místo nebyl náležitě zjištěn skutkový stav a byla porušena zásada materiální pravdy. NSS zopakoval, že služební orgán není povinen vyhledávat „nejvhodnější“ služební místo ze všech existujících volných služebních míst ve státní správě, ale právě takové místo, které se po posouzení relevantních kritérií (vyjmenovaných v metodickém pokynu) jeví jako vhodné. Sama stěžovatelka měla možnost vhodná služební místa vyhledávat, když jí byl zřízen přístup do neveřejné části evidence obsazovaných služebních míst v ISoSS. NSS hodnotí jako adekvátní postup služebního orgánu, když nezjišťoval volná služební místa pouze prostřednictvím ISoSS, ale taktéž zasílal jiným služebním úřadům písemné dotazy na volná služební místa. Pokud služební orgány odpověděly, že takovým volným služebním místem nedisponují, popř. neodpověděly vůbec, není v moci služebního úřadu přimět jiný služební úřad k převedení stěžovatelky, tj. převést státního zaměstnance lze pouze se souhlasem tohoto úřadu, který nelze vynucovat. Povinností služebního orgánu ani není rušit výběrová řízení, která služební orgán na konkrétní služební místa již dříve vyhlásil, z důvodu, že se v jeho průběhu objeví státní zaměstnanec s nárokem na převedení na vhodné služební místo podle § 61 a § 62 ZSS. NSS souhlasí se závěrem MS v Praze, když poznamenal, že v případě, kdy je ve služebním úřadu volné služební místo vhodné pro větší počet státních zaměstnanců, je žádoucí vyhlásit na obsazení takového místa výběrové řízení.

Při výkladu kritéria vhodnosti jakožto neurčitého právního pojmu je správní orgán povinen zabývat se konkrétními skutkovými okolnostmi případu, přičemž v daném případě tak služební orgán učinil a náležitě objasnil, proč považuje vybrané služební místo za vhodné. Vhodnost volného služebního místa neznámá, že místo odpovídá služebnímu místu předchozímu, postačuje, pokud se mu blíží co do vykonávaných činností. Nadto z § 23 odst. 2 ZSS plyne absence nároku na zařazení na konkrétní služební místo. V případě převedení státního zaměstnance na jiné služební místo, v důsledku jeho odvolání ze služebního místa představeného, neexistuje v ZSS

povinnost zařadit jej do stejné platové třídy. NSS přitakal závěru MS v Praze i v otázce snížení osobního příplatku stěžovatelky při převedení s ohledem na souladnost se zásadou rovnosti v odměňování. K námitce nepředvídatelnosti rozhodnutí služebního orgánu, když se stěžovatelkou nekonzultoval vhodné služební místo, na které ji hodlá převést, NSS souhlasí, že ZSS neupravuje povinnost služebního orgánu dopředu se státním zaměstnancem konzultovat výběr konkrétního služebního místa.

Další kasační námitky shledal NSS jako nepřístupné ve smyslu § 104 odst. 4 SŘS, jelikož je stěžovatelka neuplatnila v řízení před MS v Praze, ačkoliv tak učinit mohla.

Komentář:

Stěžovatelka podala proti rozsudku NSS ústavní stížnost, kterou ÚS usnesením dne 19. 4. 2022, č. j. II. ÚS 440/22, odmítl pro zjevnou neopodstatněnost. Stěžovatelka v ústavní stížnosti namítala, že v jejím případě lze spatřovat prvky Listinou zakázané nucené práce, přičemž porovnála postavení vedoucího zaměstnance podle ZP s její situací ve služebním poměru, kdy podle svých slov neměla možnost volby, zda služební místo, na které byla převedena, přijme. Podle stěžovatelky jsou možnosti uplatnění svobody vůle státního zaměstnance omezené, je povinen strpět jednostranné převedení na jiné služební místo, oproti tomu v pracovním poměru může zaměstnanec nabízené místo odmítnout a nechat si dát výpověď z pracovního poměru pro nadbytečnost.

Tuto argumentaci ÚS odmítl s tím, že zásadu rovnosti v právech vycházející z Listiny nelze chápat tak, že úprava služebního poměru musí za všech okolností zaručovat rovné postavení zaměstnance v pracovním i služebním poměru v konkrétní situaci. Zásada rovnosti může být porušena pouze v případě, kdy jde o nerovnost extrémní, kde schází jakýkoliv účel a smysl a jedná se tak o libovůli. ÚS soud poukazuje na argumentaci NSS v napadeném rozsudku, tj. zvýšená ochrana státního zaměstnance v průběhu služby se projevuje např. tak, že odvolaný státní zaměstnanec není ze služby bez dalšího propuštěn pro nadbytečnost, ale služební orgán je povinen mu nalézt jiné vhodné služební místo. Stěžovatelka byla s touto specifickou ochranou dopředu obeznámena, tj. s výhodami a nevýhodami plynoucími ze služebního poměru, takže v tomto ohledu nelze hovořit o prvcích nucené práce.

ÚS závěrem konstatuje, že správní soudy v napadených rozsudcích shledali, že služební orgán podnikl dostatečné kroky k nalezení vhodného služebního místa, s nimiž se stěžovatelka sice neztotožňuje, ale nesouhlas formuluje v obecné rovině, které bez dalšího nemohou obstát v ústavně právní rovině.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 1 Ads 91/2022-40

Rozhodnutí ze dne: 18. 8. 2022

Forma rozhodnutí: Rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozhodnutí MS v Praze 5 Ad 4/2019-62

Oblast: převedení představeného na vhodné služební místo

Vztah k: §58 ZSS, §61 odst.1 písm. b), odst. 5 ZSS, §51 odst.1 ZSS

Klíčová slova: jmenování na služební místo představeného, vhodné služební místo, snížení platu

Právní věta:

- I. V řízení o žalobě proti rozhodnutí na jiné služební místo si nelze „vysoudit“ převedení na požadovanou pozici, lze toliko posoudit zákonnost převedení na jiné služební místo.
- II. Podle ustanovení ZSS neexistuje právní nárok na přijetí do služebního poměru, na zařazení na služební místo a na jmenování na služební místo představeného.
- III. Služební orgán není povinen vyhledat žadateli nejvhodnější dostupné místo, nýbrž pouze takové místo, které splňuje relevantní kritéria vhodnosti. Na překážku není ani zařazení do nižší platové třídy, neboť se jedná pouze o jedno z mnoha kritérií, která jsou vyhodnocována.

Stručný obsah rozhodnutí:

2. 11. 2018 bylo vydáno rozhodnutí státního tajemníka v MPSV, kterým byl stěžovatel jmenován na místo představeného – vedoucího oddělení financování ICT. Toto rozhodnutí následně pozměnil náměstek pro státní službu rozhodnutím z 8. 10. 2018 tak, že místo jmenování byl stěžovatel na pozici převeden.

Stěžovatel namítal, že toto místo pro něj není vhodné, a požadoval převedení na místo náměstka pro řízení sekce ekonomické a ICT. Bránil se žalobou k MS v Praze.

MS konstatoval, že žaloba není oprávněná, neboť neexistuje právní nárok na jmenování na konkrétní služební místo a standardním způsobem obsazování služebních míst je výběrové řízení, nikoli jmenování ze zákona. Dále argumentoval, že služební orgán není povinen vyhledávat nejvhodnější místo, nýbrž takové, které splňuje kritéria vhodnosti.

Stěžovatel se dále bránil kasační stížností k Nejvyššímu správnímu soudu na nezákonnost a nepřezkoumatelnost rozsudku. Argumentoval volným místem náměstka pro řízení sekce, které by pro něj bylo vhodnější, a protestoval proti svému novému zařazení. Stížnost v tomto bodě směřovala primárně proti zařazení do nižší platové třídy (pokles ze 16. do 13. platové třídy).

Nejvyšší správní soud neuznal kasační stížnost jako důvodnou a přiklonil se k argumentaci pražského městského soudu. Zrekapituloval předchozí judikaturu NSS k otázce nároku na jmenování na služební místo představeného a k možnosti převedení na služební místo zařazené v nižší platové třídě. Konstatoval, že vzdělání

stěžovatele odpovídá zařazení do 12. – 16. platové třídy, což služební orgán dodržel, neboť stěžovatele zařadil do 13. platové třídy. Z § 61 odst. 5 ZSS vyvodil, že zákonodárce počítal s možností snížení platu státního zaměstnance v důsledku převedení na jinou pozici, přičemž pouze v případě převedení v důsledku dlouhodobého pozbytí zdravotní způsobilosti státnímu zaměstnanci přísluší kompenzace, která je navíc časově ohraničena.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 10 Ads 224/2021-40

Rozhodnutí ze dne: 31. 8. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 25. 5. 2021, č. j. 3 Ad 13/2018-62

Oblast: převedení na služební místo

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. b), § 15 odst. 4 a 6 ZSS

Klíčová slova: zařazení mimo výkon služby, převedení na služební místo, nicotné rozhodnutí, rozhodnutí zástupce státního tajemníka

Právní věta:

I kdyby zástupce státního tajemníka nebyl oprávněn rozhodnutí vydat (jak tvrdí žalovaný a stěžovatel s tím nesouhlasí), šlo by pouze o nedostatek funkční příslušnosti spočívající v tom, že správní orgán byl nesprávně obsazen. Tento nedostatek však nemůže mít za následek nicotnost vydaného rozhodnutí.

Stručný obsah rozhodnutí:

Systemizací služebních a pracovních míst na rok 2018 bylo služební místo představeného (náměstek pro zdravotní pojištění), na které byl stěžovatel jmenován, zrušeno. Stěžovatel byl následkem toho rozhodnutím státního tajemníka v MZdr podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS odvolán a zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů. Stěžovatel v mezidobí požádal státního tajemníka v MZdr o převedení na služební místo představeného – náměstka pro ekonomiku a zdravotní pojištění. Na uvedené služební místo bylo pro větší počet odvolaných kvalifikovaných státních zaměstnanců vyhlášeno výběrové řízení, kde stěžovatel uspěl. Výběrové řízení však bylo zrušeno, aniž by bylo služební místo obsazeno, neboť nebyla uzavřena dohoda ve smyslu § 28 ZSS mezi služebním orgánem (státní tajemník) a bezprostředně nadřízeným představeným (ministr zdravotnictví). Stěžovatel dopisem opětovně požádal státního tajemníka, aby jej převedl na služební místo náměstka pro ekonomiku a zdravotní pojištění, jelikož jediný další relevantní kandidát byl již převeden na jiné služební místo. Dne 26. 6. 2018 zástupce státního tajemníka v MZdr stěžovatele podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS na služební místo náměstka pro ekonomiku a zdravotní pojištění převedl. Stejněho dne ministr zdravotnictví podal

k náměstkovi ministra vnitra pro státní službu podnět k prohlášení nicotnosti rozhodnutí státního tajemníka, přičemž uvedl, že k převedení došlo bez jeho vědomí a v rozporu s jeho dřívějším projevem vůle, a jednalo se o obcházení výběrového řízení. Převedení je svými účinky rovnocenné ke jmenování na služební místo představeného, což je úkon, který je dle § 15 odst. 6 ZSS vyhrazen pouze tajemníkovi, nikoliv jeho zástupci. Náměstkem ministra vnitra pro státní službu bylo rozhodnutí o převedení prohlášeno za nicotné. Proti rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu o prohlášení nicotnosti stěžovatel podal žalobu, kterou MS v Praze dne 25. 5. 2021, č. j. 3 Ad 13/2018-62, zamítl.

NSS kasační stížnost označil jako důvodnou, rozsudek MS v Praze i rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu zrušil.

V dané věci je stěžejní otázka funkční příslušnosti, tj. která konkrétní úřední osoba bude činit úkony za správní orgán, nikoli pak věcné příslušnosti, resp. jejího absolutního nedostatku. Zástupce státního tajemníka není správním orgánem v právem slova smyslu, ale pouze úřední osobou, která za určitých zákonem vymezených podmínek vystupuje ve stejném postavení jako státní tajemník neboli jde pouze o fyzickou osobu, která vytváří vůli správního orgánu – státního tajemníka. NSS k rozdílu mezi funkční a věcnou příslušností uvedl, že funkční příslušnost je sice samostatnou složkou věcné příslušnosti, ovšem s jejím nedostatkem nelze vždy spojovat tytéž právní následky jako s nedostatkem věcné příslušnosti. Nadto ani SŘ nespojuje s nicotností správního rozhodnutí situace, ve kterých rozhodnutí vydá správní orgán, ale nikoli úřední osoba.

NSS odkazuje na judikaturu řešící otázku vlivu nesprávného obsazení správního orgánu úředními osobami ve vztahu k případné nicotnosti správního rozhodnutí. NSS v minulosti dospěl k závěru, že takováto rozhodnutí jsou nezákonná v důsledku nesprávného složení správního orgánu, nejsou ale nicotná.

NSS dospěl k tomu, že i kdyby zástupce státního tajemníka nebyl oprávněn rozhodnutí vydat, jednalo by se o nedostatek funkční příslušnosti spočívající v tom, že správní orgán byl nesprávně obsazen, to ovšem nemůže mít za následek nicotnosti rozhodnutí. Nicotnost nemohla být podle NSS následkem ani případného nedodržení § 15 odst. 4 ZSS, pouhé neprojednání věci s orgánem, jehož souhlas pro vydání rozhodnutí není ani vyžadován, jakkoliv je zákonnou podmínkou, není vadou takové intenzity, která by působila nicotnost vydaného rozhodnutí. Z judikatury plyne, že nicotné rozhodnutí není „běžným“ nezákonným rozhodnutím, nýbrž „rozhodnutím“, které pro jeho vady nelze vůbec za rozhodnutí správního orgánu považovat a které není způsobilé vyvolat veřejnoprávní účinky.

V rozsudku ze dne 25. 5. 2021, č. j. 3 Ad 13/2018-62, se MS v Praze zabýval i dalšími námitkami žalobce, které zhodnotil následovně.

Soud nepřisvědčil tvrzení žalobce, že náměstek pro státní službu si měl k rozhodnutí o prohlášení nicotnosti rozhodnutí o převedení na jiné služební místo vyžádat od MZdr spis. Soud uvedl, že pokud je podán podnět správnímu orgánu k prohlášení nicotnosti, není tím ještě zahájeno správní řízení o tomto prohlášení, ale závisí na posouzení

příslušného správního orgánu, zda existují důvody k zahájení řízení a časová naléhavost řešení. V dané věci šlo o časovou naléhavost řešení, jelikož převedení žalobce probíhalo v době dočasné pracovní neschopnosti státního tajemníka a náměstek ministra vnitra chtěl reagovat rychle, aby v obsazení významného postu náměstka nedošlo k organizačním zmatkům. Ve smyslu § 46 SŘ pokud nadřízený správní orgán dospěje k závěru o možné nicotnosti rozhodnutí, zahájí a provede řízení o prohlášení nicotnosti z moci úřední, vydání rozhodnutí tak podle § 165 ZSS může být prvním úkonem v řízení vyjma rozhodnutí o kárné odpovědnosti nebo skončení služebního poměru.

K námitce doručování rozhodnutí o prohlášení nicotnosti soud připomněl judikaturu, která přistupuje k institutu doručování z materiálního hlediska, tj. případná formální pochybení doručování budou zhojena, jestliže bude dosaženo účelu doručování, tedy písemnost se dostane, i když nesprávnou cestou, do sféry adresáta. Soud neshledal nezákonnost rozhodnutí spočívající v nesprávném doručení tím způsobem, že žalovaný vydal pověření pro vedoucího kabinetu ministra zdravotnictví k doručení rozhodnutí žalobci. Podle soudu byly splněny předpoklady v § 19 a § 20 SŘ, pověření bylo podepsáno a rozhodnutí podle § 20 odst. 1 SŘ lze doručit fyzické osobě kdekoliv bude zastížena.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 1 Ads 139/2022-63

Rozhodnutí ze dne: 23. 2. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 26. 5. 2022, č. j. 3 Ad 10/2020-46

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. b), § 157, § 160, § 165 ZSS, § 36 odst. 3 SŘ

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, seznámení s podklady před vydáním rozhodnutí, stížnost

Právní věta:

Podle § 160 ZSS nestanoví-li zákon jinak, v řízení ve věcech služby se postupuje podle SŘ. Podle § 165 téhož zákona vydání rozhodnutí může být prvním úkonem v řízení, s výjimkou rozhodnutí o kárné odpovědnosti nebo skončení služebního poměru. Vydání rozhodnutí ve věcech služby tedy může být prvním úkonem v řízení, což přichází pojmově do úvahy v řízeních, která zahájí služební orgán z úřední moci. Tím je i řízení o převedení na jiné služební místo. V takovém případě služební orgán nedá před vydáním rozhodnutí účastníku řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ.

Stručný obsah rozhodnutí:

Ředitel SPÚ rozhodl podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS o převedení žalobkyně na jiné služební místo v SPÚ, se služebním působištěm v Praze a na dobu neurčitou. Odvolání stěžovatelky odvolací orgán (MZe) zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Stěžejní námitky žalobkyně se u MS v Praze týkaly vady, kterou žalobkyně spatřovala v neseznámení s podklady před vydáním rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 SŘ. Ve vztahu k prvostupňovému rozhodnutí soud námitku neseznámení s podklady zamítl, jelikož služební orgán postupoval v souladu s § 160 a § 165 ZSS, jelikož rozhodnutí bylo prvním úkonem v řízení o převedení žalobkyně a služební orgán není povinen informovat účastníka řízení o zahájení řízení, ani jej vyzývat k vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Odvolací orgán v daném případě neměl povinnost postupovat podle § 36 odst. 3 SŘ, neboť ačkoliv připojil ke správnímu spisu stížnost žalobkyně na její nadřízenou a vyřízení této stížnosti, jedná se o dokumenty, které byly žalobkyni známy. Odvolací orgán tedy neprovedl žádné důkazy, o kterých by žalobkyně nevěděla.

Soud zamítl námitku vztahující se k nedostatečnému posouzení vhodnosti služebního místa, na které byla žalobkyně převedena. Oba služební orgány se vhodností zabývaly individuálně. K námitce, že služební místo není vhodné, jelikož žalobkyně podala stížnost podle § 157 ZSS na chování své nadřízené, soud souhlasil s odvolacím orgánem, že tato skutečnost nespadá pod kritéria vhodnosti, i přesto, že jejich okruh je neuzavřený a musí být přihlédnuto ke všem okolnostem případu. V případě podání stížnosti podle § 157 ZSS by takto svou situaci mohli řešit všichni převádění státní zaměstnanci, kteří by chtěli zamezit převedení na konkrétní místo a podat stížnost na představeného, pod kterým by měli nově po převedení vykonávat službu. Nadto podaná stížnost byla shledána částečně důvodnou a proti nadřízené byl uplatněn postup podle § 88 odst. 3 ZSS (vytknutí nedostatku ve službě), přičemž stížnost může žalobkyně v budoucnu opětovně podat, pokud by se vytýkané jednání nadřízené opakovalo.

K námitce, že si měl odvolací orgán vyžádat nový lékařský posudek s ohledem na vzniklý stres žalobkyně v souvislosti s její stížností na nadřízenou, soud uvedl, že nové služební místo žalobkyně není v přímé podřízenosti nadřízené, na kterou podala stížnost a stížnost byla shledána částečně důvodnou. Nadto dle obsahu stížnosti je patrné, že žalobkyně nebyla nadřízenou při výkonu služby šikanována, ale jednalo se o nevhodné vystupování nadřízené vůči ostatním zaměstnancům. Tento stav podle soudu nelze vyložit tak, že žalobkyně není zdravotně způsobilá vykonávat práci na novém služebním místě. Žalobkyni ovšem nic nebránilo, aby odvolacímu orgánu předložila lékařskou zprávu o svém zhoršeném zdravotním stavu, kterou by se odvolací orgán musel zabývat. Není ale povinností správního orgánu, aby v rámci odvolání z vlastní iniciativy obstarávaly důkazní prostředky podporující tvrzení odvolatele.

V kasační stížnosti stěžovatelka de facto zopakovala námitky žalobní. NSS obecně uvedl, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, NSS opětovně neposuzuje rozhodnutí žalovaného (odvolacího orgánu) v rozsahu přezkumu provedeného krajským soudem. Předmětem přezkumu

je pouze, zda rozhodnutí krajského soudu ob stojí ve světle námitek uvedených v kasační stížnosti. NSS ve stručnosti souhlasil s argumentací MS v Praze týkající se neseznámení s podklady podle § 36 odst. 3 SŘ, služební orgán I. stupně nebyl povinen umožnit stěžovatelce vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. V případě, že odvolací orgán v odvolacím řízení doplní správní spis o další podklady, je jeho povinností o tom účastníka řízení informovat a dát mu možnost vyjádřit se k podkladům. Ve věci stěžovatelky ovšem nešlo o podklady, které by jí nebyly známy, a tak tuto povinnost odvolací orgán neměl.

NSS souhlasil i s posouzením námitek vztahujících se k nedostatečně individualizovanému posouzení vhodnosti nového služebního místa, nebo nedostatečně zjištěnému psychickému stavu stěžovatelky. Stížnost, kterou stěžovatelka podle § 157 ZSS podala v projednávaném případě, nemohla mít vliv na převedení na dané služební místo, ani znemožnit převedení pro údajný nepříznivý zdravotní stav.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 1 Ads 235/2022-45

Rozhodnutí ze dne: 23. 2. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 8. 2022, č. j. 31 Ad 15/2020-178 (zrušen NSS pro nepřezkoumatelnost)

Oblast: převedení na služební místo

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. b) ZSS, § 69 odst. 1 SŘ

Klíčová slova: převedení na služební místo, nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, vhodnost služebního místa

Právní věta:

Z rozsudku krajského soudu není jednoznačně zjiitelné, zda soud závazně posoudil otázku „vhodnosti“ daného služebního místa a došel k závaznému závěru o jeho nevhodnosti, nebo zda tuto otázku v konečném důsledku nechal otevřenou a ponechal ji na novém uvážení žalovaného. Závěr krajského soudu pak nelze vyčíst ani z procesního řešení, když výrokem rozsudku došlo ke zrušení toliko druhostupňového rozhodnutí odvolacího orgánu.

Stručný obsah rozhodnutí:

Rozhodnutím ze dne 29. 1. 2019 jmenovala Rada ERÚ žalobkyni na služební místo představené – ředitelky sekce regulace v ERÚ, zařazené do 15. platové třídy. Na základě systemizace služebních a pracovních míst na rok 2020 bylo toto služební místo zrušeno a žalobkyně byla služebním orgánem podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS odvolána a zařazena mimo výkon služby z organizačních důvodů. Dne 25. 3. 2020 vydal služební orgán rozhodnutí podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS, kterým žalobkyni

převědl na služební místo odborného rady v oddělení obnovitelných zdrojů energií (OZE) v ERÚ, se zařazením do 13. platové třídy a 10. platového stupně. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala odvolání, přičemž odvolací orgán (náměstek ministra vnitra pro státní službu) odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

Proti prvostupňovému rozhodnutí o zařazení na služební místo a proti rozhodnutí odvolacího orgánu podala žalobkyně žalobu ke KS v Brně, který žalobkyni vyhověl a rozhodnutí odvolacího orgánu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. KS v Brně většinu žalobních námitek shledal nedůvodnými, přisvědčil ovšem žalobkyni v tom, že služební místo, na které byla převedena (odborný rada v OZE) pro ni nebylo ve smyslu § 62 ZSS vhodné, jelikož její dosavadní činnost v ERÚ spočívala především v manažerských, rozhodovacích a řídicích kompetencích, oproti tomu služební místo odborného rady vyžaduje zejména odborné znalosti, přičemž i před nástupem do ERÚ žalobkyně pracovala na manažerské pozici a „řadové“ místo odborného rady tak pro ni není vhodné.

Odvolací orgán podal proti rozsudku KS v Brně kasační stížnost. Stěžovatel uvedl, že v případě služebního místa žalobkyně, jakožto místa představené nelze odhlédnout od nezbytných odborných znalostí, kterými musela žalobkyně disponovat. Stěžovatel rozporoval vyznění rozsudku v tom smyslu, že není možné žalobkyni převést na místo „řadového“ zaměstnance s ohledem na její předchozí manažerské zařazení, na místa představených není právní nárok ani neexistuje garance zachování takového postavení. Nemožnost převedení představeného v případě jeho odvolání na služební místo „řadového“ státního zaměstnance by znamenala nemožnost měnit počet míst představených nebo strukturu služebních úřadů. Stěžovatel rozporuje též skutečnost, že pokud soud dospěl k závěru, že rozhodnutí o převedení žalobkyně nesplňovalo kritéria „vhodnosti“, měl zrušit i prvostupňové rozhodnutí služebního orgánu, nebo ve svém rozhodnutí uvážit proč k takovému kroku nepřistoupil, namísto toho KS v Brně uvedl, že stěžovatel má tuto vhodnost opětovně posoudit.

NSS posoudil kasační stížnost jako důvodnou, rozhodnutí KS v Brně zrušil pro nepřezkoumatelnost a vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Důvodem zrušení rozhodnutí KS v Brně bylo nesprávné vyhodnocení „vhodnosti“ služebního místa, na které byla žalobkyně převedena. Z rozhodnutí KS v Brně jednoznačně vyplývá, že považoval služební místo „řadového“ státního zaměstnance za nevhodné. Právním názorem o nevhodnosti tohoto služebního místa by byl stěžovatel i služební orgán I. stupně povinen se bez dalšího řídit a byl by pro ně v dalším řízení závazný. V přímém rozporu je pak závěr KS v Brně v napadeném rozhodnutí, kdy soud konstatuje, že se „správní orgány budou znovu zabývat vhodností zvažovaných služebních míst a zváží, zda je možné na ně žalobkyni zařadit. Krajský soud tak zavázal stěžovatele k opětovnému novému posouzení vhodnosti posuzovaného služebního místa. Z rozsudku krajského soudu není jednoznačně zjištělné, zda soud závazně posoudil otázku „vhodnosti“ daného služebního místa a došel k závaznému závěru o jeho „nevhodnosti“, nebo zda tuto otázku ponechal na novém posouzení stěžovatele. Bez pochybností úmysl krajského soudu nelze vyčíst ani z výroku rozhodnutí, kdy došlo toliko ke zrušení rozhodnutí stěžovatele (odvolacího orgánu), přičemž

s ohledem na usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 8. 2017, č. j. 1 As 60/2006-106, č. 1456/2008 Sb. NSS a s ohledem na zásadu procesní ekonomii měl krajský soud zrušit i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, popřípadě se měl v rozsudku přezkoumatelně vypořádat s otázkou proč tak neučinil.

Komentář:

Nad výše uvedené důvody vedoucí NSS ke zrušení rozsudku KS v Brně ze dne 30. 8. 2022, č. j. 31 Ad 15/2020-178, pro nepřezkoumatelnost, se krajský soud v uvedeném rozsudku zabýval ještě dalšími žalobními námitkami. Předmětem řízení před KS v Brně je rozhodnutí, kterým odvolací orgán potvrdil převedení žalobkyně na nové služební místo. Rozhodnutí odvolacího orgánu o odvolání žalobkyně ze služebního místa představené bylo předmětem samostatného řízení vedeného u KS v Brně sp. zn. 31 Ad 12/2020.

Podle žalobkyně je prvostupňové rozhodnutí nicotné, jelikož nebylo podepsáno zákonným způsobem – u tří podpisů chybí kvalifikované elektronické razítko a doložka o konverzi do listinné podoby není podepsána oprávněnou úřední osobou. Soud v této souvislosti uvedl, že v případě nicotnosti se může jednat o vady spočívající např. v rozhodnutí absolutně nekompetentního orgánu, rozhodování podle právního předpisu, který byl přede dnem rozhodnutí zrušen, nebo absolutní nedostatek zákonem předepsané formy, za nicotné by mohlo být považováno rozhodnutí i tehdy, pokud by se posléze ukázalo, že absence podpisu oprávněné osoby odráží fakt, že bylo vydáno bez jejího vědomí. Absence podpisu oprávněné osoby na vyhotovení rozhodnutí, které se doručováno účastníkům, je třeba pokládat za formální vadu, na druhé straně však tato vada za situace, kdy součástí správního spisu je vyhotovení rozhodnutí, které je podepsáno oprávněnou osobou a je i jinak bezvadné, nezakládá nicotnost tohoto rozhodnutí.

Kvalifikovaný elektronický podpis nahrazuje s rovnocennými účinky vlastnoruční podpis. Kvalifikované časové razítko je spojeno s procesem ověřování platnosti elektronického podpisu v průběhu času a nelze jím prokázat provedení určitého úkonu, např. vydání rozhodnutí. V projednávaném případě vydal správní orgán I. stupně v elektronické podobě, členové Rady ERÚ jej podepsali elektronickými podpisy a oprávněná úřední osoba jej konvertovala do listinné podoby, kterou zaslala žalobkyni, elektronická verze je tedy originálem rozhodnutí. Z doložky konverze z moci úřední do dokumentu v listinné podobě vyplývá, že bylo podepsáno pěti členy Rady ERÚ kvalifikovaným elektronickým podpisem, kvalifikované časové razítko bylo připojeno u dvou členů, u ostatních připojeno nebylo. Prvostupňové rozhodnutí je tak zatíženo formální vadou spočívající v absenci elektronického časového razítka, což je v rozporu s § 11 odst. 1 zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce. Kvalifikované časové razítko není součástí kvalifikovaného elektronického podpisu a vyžaduje-li § 69 odst. 1 SŘ podpis oprávněné úřední osoby, pak se jím v případě elektronického originálu myslí kvalifikovaný elektronický podpis. Absence časového razítka nezpůsobuje neplatnost těchto podpisů a nemá vliv na existenci prvostupňového rozhodnutí. Není ani pochyb o tom, že originál rozhodnutí byl vyhotoven s plným vědomím podepisujících členů Rady ERÚ. Vliv na existenci

prvostupňového rozhodnutí nemělo ani pochybení, že konverzi dokumentu vlastnoručně nepodepsala oprávněná úřední osoba, která dokument konvertovala. V případě prvostupňového rozhodnutí se tak nejedná o nicotné rozhodnutí.

Žalobkyně napadala nicotnost i rozhodnutí odvolacího orgánu, jelikož jej podepsala personální ředitelka sekce pro státní službu, a nikoliv náměstek pro státní službu. Z napadeného rozhodnutí je patrné, že jej vydal náměstek pro státní službu a je nepochybně oprávněnou úřední osobou, v řízení, které se vede u zdejšího soudu, vystupuje jako žalovaný. Náměstek pro státní službu pověřil personální ředitelku, aby jako oprávněná úřední osoba činila veškeré úkony ve správních řízeních ve věci státní služby, v nichž náměstek vystupuje jako nadřízený služební orgán podle § 162 odst. 4 písm. a) ZSS. Podpis napadeného rozhodnutí personální ředitelkou není důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.

Námítky jdoucí proti snížení platu žalobkyně z důvodu převedení na jiné služební místo KS v Brně zhodnotil tak, že pouhé snížení platu samo o sobě neznačí nevhodnost služebního místa a je logickým důsledkem přeřazení do nižší platové třídy, to ale nezbavuje správní orgán se touto otázkou zabývat. Soud dospěl k závěru, že k poklesu platového tarifu došlo odůvodněně s ohledem na rozdílnost platových tříd. K osobnímu příplatku došlo logicky k poklesu, jelikož žalobkyni nemohl být přiznán ve stejné výši, neboť jeho maximální výše je ohraničena výší platu odpovídající platovému stupni a platové třídě. Soud ale nemohl přezkoumat, proč byl nakonec žalobkyni přiznán osobní příplatek pod maximální hranicí u nového služebního místa, jelikož se jedná o samostatně přezkoumatelný výrok rozhodnutí, proti kterému žalobkyně nebrojila a neuplatnila žalobní argumentaci.

Stěžejní otázkou, kterou se KS v Brně zabýval je otázka posouzení „vhodnosti“ nového služebního místa, na které byla žalobkyně převedena, nicméně NSS právě z důvodu nejasného posouzení otázky „vhodnosti“ nového služebního místa rozhodnutí soudu zrušil pro nepřezkoumatelnost.

Soud: Krajský soud v Praze

Číslo jednací: 43 Ad 1/2020-64

Rozhodnutí ze dne: 8. 6. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. b) ZSS

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, dočasně uvolněné služební místo po dobu mateřské a rodičovské dovolené

Právní věta:

Státní zaměstnanec může být rozhodnutím podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS převeden i na služební místo, které je pouze dočasně uvolněno z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené jiného státního zaměstnance. Na takto dočasně uvolněné místo však může být zařazen jen na dobu určitou (§ 70 odst. 2 téhož zákona).

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl jmenován na služební místě představeného na dobu neurčitou a byl zařazen ve 12. platové třídě. V září 2019 mu bylo na jednání sděleno, že služební místo, na kterém je zařazen, bude s ohledem na připravované změny v systemizaci zrušeno a bylo mu navrženo jiné služební místo s 11. platovou třídou. Žalobce odmítl s tím, že nabízené služební místo není volné, neboť jde o zástup za mateřskou dovolenou. Žalobce byl dne 21. 11. 2019 rozhodnutím ředitele FÚ pro Středočeský kraj podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS odvolán ze služebního místa představeného, a to v návaznosti na služební předpis, kterým bylo vymezeno, že v důsledku změny systemizace pro rok 2020, schválené vládou usnesením č. 811, se k 31. 12. 2019 ruší uvedené služební místo představeného, na které byl žalobce jmenován. Dalším rozhodnutím ředitele FÚ pro Středočeský kraj byl žalobce podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS převeden na jiné služební místo po dobu čerpání mateřské a rodičovské dovolené dané státní zaměstnankyně, a to ode dne 1. 1. 2020. Žalobce podal proti rozhodnutí o převedení odvolání, ve kterém uvedl, že na služební místo nenastoupí. Odvolací orgán prvostupňové rozhodnutí o převedení potvrdil a odvolání zamítl.

Žalobce rozporuje naplnění podmínky volnosti služebního místa, jelikož šlo o převedení na služební místo na dobu určitou po dobu čerpání mateřské a rodičovské dovolené jiné státní zaměstnankyně. Podle soudu toto služební místo volné bylo. Skutečnost, že na dané služební místo se nejpozději dne 30. 8. 2022 měla vracet státní zaměstnankyně po mateřské a rodičovské dovolené nebránila tomu, aby žalobce byl do jejího návratu na toto služební místo převeden a danou práci vykonával. Uvedená zaměstnankyně byla podle § 63 odst. 1 ZSS zařazena mimo výkon služby, přičemž podle § 70 odst. 2 ZSS lze na takto dočasně uvolněné služební místo zařadit nebo jmenovat jiného státního zaměstnance, s výkonem služby omezeným na dobu určitou s ohledem na § 70 odst. 1 ZSS (zaměstnankyně na mateřské/rodičovské dovolené má nárok na zařazení k výkonu služby na její původní služební místo). Ani z čl. 75 odst. 1 metodického pokynu č. 2/2019 neplyne, že by na takto dočasně uvolněné místo bylo možné zařadit/jmenovat státního zaměstnance přijatého do služebního poměru jen na dobu určitou.

Podle soudu neplyne z žádného ustanovení v ZSS, že by uvolněné služební místo bylo možné obsadit jen zaměstnancem ve služebním nebo pracovním poměru na dobu určitou, neexistuje pro to ani žádný rozumný argument. Z logiky věci nebude dávat smysl přijetí nového zaměstnance na dobu neurčitou na dočasně uvolněné místo, ale i služební poměr osoby jmenované na dobu určitou může časově přesahovat dobu, po kterou je služební místo dočasně uvolněno. Podle soudu není omezen přístup k dočasně uvolněným služebním místům pouze na osoby, které byly přijaty

do služebního poměru na dobu určitou, nicméně dočasně uvolněné místo musí být obsazené pouze na dobu určitou, která nesmí být delší než doba, po kterou bude místo dočasně uvolněno. Žalobce byl na dočasně uvolněné místo převeden na dobu určitou po dobu čerpání mateřské a rodičovské dané státní zaměstnankyně, což shledal soud za zákonné.

Odvolací orgán poukázal na skutečnost, že žalobce v roce 2021 dovrší 70 let a jeho služební poměr podle § 74 odst. 1 písm. h) ZSS pravděpodobně skončí ke dni 31. 12. 2021, uvedené soud považuje za zcela relevantní poznámku a neshledává na ni nic neetického či diskriminujícího. Převedením žalobce nedošlo ke změně služebního poměru z poměru na dobu neurčitou na poměr na dobu určitou, pokud by se státní zaměstnankyně z mateřské/rodičovské dovolené vrátila dříve, než skončí služební poměr žalobce, bude muset služební orgán opět žalobce převést na jiné vhodné a volné místo. Žaloba byla zamítnuta.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 10 Ad 16/2019-110

Rozhodnutí ze dne: 21. 10. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 60 odst.1 písm. a) ZSS, § 62 odst.1 ZSS

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, vhodnost služebního místa, pokles platu

Právní věta:

- I. Vhodnost služebního místa z hlediska zaměstnancova vzdělání a kvalifikace je zohledňována v samostatném kritériu, a kritérium zařazení do platové třídy proto nemůže být vyčerpáno konstatováním, že žalobcovo vzdělání umožňuje jeho zařazení do 16. až 12. platové třídy.
- II. Neexistuje-li vhodné služební místo, nemůže být státní zaměstnanec převeden na nejvhodnější z nevhodných služebních míst.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl na základě odvolání ze služebního místa představeného (náměstka pro řízení sekce), které bylo zrušeno na základě změny systemizace, převeden na služební místo „řadového“ státního zaměstnance. Tím došlo k snížení jeho platu o tři platové třídy. Proti tomu podal žalobce odvolání k náměstkovi ministra vnitra pro státní službu, který odvolání zamítl.

Následovala žaloba k MS, ve které žalobce namítal nevhodnost služebního místa z důvodu poklesu platu. Soud věc přezkoumal a usoudil, že toto služební místo

již pro žalobce není vhodné, neboť pokles platu o 56 % (bez započítání odměn, jinak až 80 %) je přílišný a zakládá nevhodnost tohoto místa.

Soud sice souhlasil s žalovaným v tom, že žalobce nemá právo na to, aby byl převeden na služební místo pro něj subjektivně „nejvhodnější“, nýbrž může být převeden na kterékoli jiné pro něj „vhodné“ služební místo. Na druhé straně však platí, neexistuje-li vhodné služební místo, že žalobce nemůže být převeden na nejvhodnější z nevhodných služebních míst. Dle názoru soudu tedy měl být v daném případě žalobce zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů.

Soud tedy shledal důvodný žalobní bod, podle něž byl žalobce v rozporu se ZSS převeden na služební místo, které pro něj nebylo vhodné, a proto zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 SŘS) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4).

Žalovaný podal proti rozsudku kasační stížnost vedenou pod sp.zn. 3 Ads 352/2021, o níž NSS dosud nerozhodl.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Číslo jednací: 51 A 27/2020-68

Rozhodnutí ze dne: 3. 11. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. b), § 79 odst. 1 písm. e)

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, zrušení služebního místa, snížení platové třídy

Právní věta:

Dojde-li ke změně systemizace a služební místo státního zaměstnance zanikne, je zaměstnanec převeden na jiné vhodné místo, přičemž neexistuje nárok zaměstnance na převedení na konkrétní jím požadované místo, ani nárok na to, aby byl převeden pouze na místo ve stejné platové třídě.

Stručný obsah rozhodnutí:

V důsledku návrhu systemizace služebních a pracovních míst Finanční správy ČR a organizační struktury Finanční správy ČR pro rok 2020 schváleným usnesením vlády č. 811 došlo ke změně systemizace a organizační struktury GFR, včetně změny služebního předpisu č. 1/2018, kterým se stanoví organizační struktura a požadavky služebních a pracovních míst v orgánech Finanční správy ČR a došlo od 1. 1. 2020 ke zrušení služebního místa představeného, na kterém byl jmenován žalobce. Rozhodnutím ředitele FÚ pro Jihočeský kraj byl žalobce ze služebního místa

představeného podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS odvolán. Proti tomuto rozhodnutí žalobce nepodal odvolání. Dalším rozhodnutím služebního orgánu byl žalobce podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS od 2. 1. 2020 převeden na jiné služební místo v územním pracovišti v Táboře, v 11. platové třídě, 12. platovém stupni a byl mu s ohledem na zástupce vedoucího stanoven příplatek za vedení.

Soud přezkoumával posouzení vhodnosti služebního místa, na které byl žalobce převeden, zejména, zda byl vyžadován s ohledem na změnu platové třídy souhlas. K převedení představených státních zaměstnanců dochází na stejném principu, jako v případě „řadových“ státních zaměstnanců, tj. nemůže-li vykonávat službu na dosavadním služebním místě v důsledku jeho zrušení z důvodu změny systemizace. Soud odkázal na judikaturu NSS týkající se souhlasu s převedením. Za situace, kdy je služební místo zrušeno v návaznosti na zákonnou systemizaci, není nutný souhlas zaměstnance spojený se snížením platové třídy. Soud tak zamítl obecnou námitkou týkající se § 79 odst. 1 písm. e) ZSS.

Soud zamítl i druhý okruh žalobních námitek vztahujících se k vhodnosti služebního místa, na které byl žalobce převeden. Dojde-li ke změně systemizace a služební místo státního zaměstnance zanikne, je zaměstnanec převeden na jiné vhodné místo, nicméně neexistuje nárok na převedení na konkrétní jím požadované místo, ani nárok na to, aby byl převeden pouze na místo ve stejné platové třídě. Služební orgány v případě žalobce podle soudu vycházely při posouzení vhodnosti z metodických pokynů a hodnotily dosavadní praxi žalobce, jeho služební výsledky, pracovní náplň nového místa, obor služby, vzdělání, zdravotní způsobilost a místo výkonu služby. Podstatou nesouhlasu žalobce s jeho převedením je skutečnost, že se nejedná o služební místo představeného. Ze ZSS neplyne ani nárok odvolaného vedoucího zaměstnance, aby byl převeden pouze na místo vedoucího. Žalobce na novém služebním místě bude zároveň zástupce vedoucího oddělení ve smyslu § 9 odst. 7 ZSS, to že pravomoci zástupce vedoucího nejsou po celou dobu totožné s pravomocemi vedoucího oddělení, není důvod, pro který by dané místo mělo být považováno za nevhodné. Přiznání žalobci příplatku za vedení předpokládá faktický výkon pravomocí zástupce vedoucího, přičemž výkon určitých specifických činností zástupce vedoucího zákon sám předpokládá. Ani žalobcem předložená charakteristika nesvědčí o nevhodnosti nového služebního místa. Žaloba byla zamítnuta.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 8 Ad 18/2018-56

Rozhodnutí ze dne: 24. 11. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: výběrové řízení

Vztah k: § 28 ZSS, §61 odst. 1 odst. b) ZSS

Klíčová slova: vhodnost místa, výběrové řízení, nejvhodnější místo, platová třída

Právní věta:

- I. **ZSS umožňuje, aby si služební orgán nakonec ve druhé fázi výběrového řízení žádného z uchazečů, kteří byli vybráni jako vhodní v prvním kole, nevybral.**
- II. **Pokles platu o tři platové třídy považuje soud z hlediska dopadu do zaměstnancova života za velmi výrazný, z tohoto důvodu tedy není možné hodnotit nové služební místo jako vhodné.**

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce napadl žalobou rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí státního tajemníka v MZd, kterým byl žalobce převeden podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS na služební místo představeného - ředitele odboru hospodářské správy, neboť jeho původní služební místo představeného bylo zrušeno na základě změny systemizace, a proto z něj byl odvolán.

Žalobce argumentoval tím, že pro něj existovalo několik vhodnějších služebních míst (akcentoval zejména hledisko platu), včetně náměstka pro ekonomiku a zdravotní pojištění, o nějž se ucházel již dříve ve výběrovém řízení, ale nebyl vybrán. Toto výběrové řízení považoval za nezákonné, neboť v druhém kole nebyl vybrán žádný ze tří žadatelů. Dále argumentoval nelegitimitou změny systemizace.

Soud dospěl k závěru, že byly naplněny všechny podmínky pro to, aby mohlo být vyhlášeno výběrové řízení na služební místo náměstka pro ekonomiku a zdravotní pojištění. Soud neshledal ani nezákonnost výběrového řízení z toho důvodu, že nebyla uzavřena dohoda o výběru nejvhodnějšího žadatele.

Soud nicméně žalobě vyhověl, když zrušil rozhodnutí žalovaného o převedení na služební místo pro nevhodnost, neboť pokles platu o tři platové třídy 35% považoval za přílišný.

Komentář:

Žalovaný podal proti rozsudku kasační stížnost. NSS rozsudkem ze dne 25. 8. 2023, č. j. 7 Ads 9/2022 – 21, rozsudek MS v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. NSS dospěl k závěru, že snížení platu, byť výrazné, samo o sobě nemůže být důvodem pro závěr, že nové služební místo je pro státního zaměstnance nevhodné, přičemž uvedl, že: *„Žalobce na původním místě náměstka měl pro státního zaměstnance vysoce nadprůměrný příjem. Toto vysoké platové ohodnocení bylo spojeno s vysokou odpovědností. Je přirozené, že při změně místa z těchto nejvyšších pozic dojde i k poměrně razantnímu snížení platu. Nicméně nová výše platu žalobce (76 857 Kč) stále zůstala vysoká. V tomto ohledu je rozdíl, pokud se o třetinu sníží plat zaměstnance, který má průměrný příjem a toho, který má vysoce nadprůměrný. Dopad na schopnost zajištění své obživy by byl pro zaměstnance s průměrným příjmem*

zásadnější. Jinými slovy zaměstnanci na vyšších postech, kde platové poměry jsou ovlivněny vysokými příplatky za vedení a osobními příplatky, musí očekávat, že při přesunu na nižší stupeň hierarchie, může dojít i k výraznému snížení platu.“

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem

Číslo jednací: 15 Ad 2/2020-50

Rozhodnutí ze dne: 1. 6. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. b) a c) ZSS

Klíčová slova: zrušení služebního místa z důvodu systemizace, převedení na jiné služební místo, oprava zřejmých nesprávností, procesní vada rozhodnutí

Právní věta:

Zákon o státní službě představeným ani dalším státním zaměstnancům neposkytuje jistotu zachování stávajícího služebního místa. Naopak v případě schválení nové systemizace a organizační struktury služebního úřadu umožňuje služební zařazení státních zaměstnanců změnit a v krajních případech jejich služební poměr z organizačních důvodů ukončit. Souhlas státního zaměstnance s převedením v takových případech není třeba. Povinnosti správních soudů jako ochránců veřejných subjektivních práv je náležitě posoudit, zda příslušná systemizace a organizační struktura služebního úřadu nejsou ve vztahu k následnému rozhodnutí ve věcech státní služby výrazem libovůle služebních orgánů.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyně byla rozhodnutím ředitele Finančního úřadu pro ústecký kraj s účinností od 1. 1. 2020 podle § 61 odst. 1 písm. c) ZSS převedena v rámci FÚ pro Ústecký kraj na služební místo odborný rada v sekci územní pracoviště v Mostě, se zařazením do 11. platové třídy a 8. platového stupně. Odvolací orgán rozhodnutím nepřiznal žalobkyni náhradu nákladů právního zastoupení a opravil zřejmou nesprávnost ve výroku napadeného rozhodnutí spočívající v chybném uvedení zákonného ustanovení, podle kterého byla žalobkyně převedena na jiné služební místo, a nově výrok I. napadeného rozhodnutí zněl „podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS“. V dalším bylo rozhodnutí ponecháno beze změny.

Služební místo žalobkyně bylo v rámci systemizace pro rok 2020 schválené vládou usnesením č. 811 zrušeno, žalobkyně byla rozhodnutím služebního orgánu odvolána ze služebního místa představené a následně bylo vydáno rozhodnutí o jejím převedení na nové služební místo. Soud žalobu shledal jako nedůvodnou.

Opravu zřejmých nesprávností lze aplikovat pouze na zjevné omyly týkající se údajů, které jsou dostatečně podloženy zjištěními prokazující jejich správné znění, nelze tedy měnit vlastní obsah rozhodnutí. Zjevnou nesprávností je pouze chyba, ke které došlo zjevným a okamžitým selháním v duševní či mechanické činnosti osoby, za jejíž účasti bylo rozhodnutí vyhlášeno či vyhotoveno, a která je každému zřejmá. Zřejmost pak vyplývá z porovnání výroku s jeho odůvodněním, případně jiných souvislostí. Soud porovnal výrok rozhodnutí o převedení žalobkyně s jeho odůvodněním a v obou částech je uvedeno § 61 odst. 1 písm. c) ZSS. Ve výroku rozhodnutí tak písm. c), jako důvod převedení, nebylo uvedeno omylem, ale jednalo se o záměr správního orgánu I. stupně. Podle soudu tak nebyly naplněny podmínky pro § 70 SŘ a správní orgán zatížil rozhodnutí procesní vadou. Odvolací orgán měl postupovat podle § 90 odst. 1 písm. c) SŘ ve spojení s § 160 ZSS a prvostupňové rozhodnutí měl svým rozhodnutím změnit. Soud dospěl k závěru, že se jedná o pochybení, které nemělo dopad do veřejných subjektivních práv žalobkyně a nemohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Nadto žalobkyně sama věděla, z jakých důvodů je převáděna, tedy podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS

K namítané nevhodnosti nového služebního místa soud nejprve vymezil rozsah soudního přezkumu při vhodnosti nového služebního místa. Služebnímu úřadu je v rámci systemizace umožněno změnit služební zařazení státních zaměstnanců (v krajním případě i služební poměr ukončit). Souhlas státního zaměstnance zde není třeba. Soudy pak posuzují, zda příslušná systemizace a organizační struktura služebního úřadu nejsou ve vztahu k následnému rozhodnutí ve věcech státní služby výrazem libovůle služebních orgánů. Služební orgány jsou povinny při převedení posuzovat vhodnost služebního místa pro státního zaměstnance. Soud uvedl, že pokud služební orgán našel vhodné volné služební místo a dále zjišťování volných služebních míst neprováděl, nejde o nezákonný postup. Překážkou převedení není ani to, zda žalobkyně byla převedena na služební místo, jehož činnost dosud nevykonávala. Státní zaměstnanec nemá právo být převeden na pro něj subjektivně nejvhodnější místo, ale na kterékoli jiné pro něj vhodné služební místo. Soud na základě podkladů založených ve správním spisu zkonstatoval, že pro žalobkyni se jako vhodná jevila dvě služební místa, a to v oddělení majetkových daní a oddělení kontrolním, z nichž obě žalobkyně odmítla. Správní orgán I. stupně v rámci svého uvážení a předchozí praxe převedl žalobkyni do oddělení kontrolního, přičemž svoji úvahu odůvodnil. Z hlediska toho, že úkolem soudu je ochrana veřejných subjektivních práv osob, nikoli přezkum správnosti organizace a systemizace míst ve veřejné správě, nemůže soud určovat, na jaké místo by byl ten, který zaměstnanec vhodnější než jiný. Nové služební místo je ve shodných oborech služby, shodně na dobu neurčitou, se stejným působištěm i srovnatelnou výší platu. Podle soudu tak splňuje požadavek vhodnosti pro žalobkyni a správní orgán v případě dvojího odmítnutí nabízených míst může nepochybně v zájmu řádného výkonu služby jedno z vhodných vybrat.

Soud: Krajský soud v Brně

Číslo jednací: 62 Ad 18/2020-73

Rozhodnutí ze dne: 18. 8. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. b) a c) ZSS

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, zdravotní způsobilost k výkonu služby, pracovní neschopnost

Právní věta:

- I. Správní řízení tvoří jeden celek, přičemž soudy posuzují rozhodnutí správních orgánů prvního a druhého stupně společně. Z toho vyplývá také možnost a povinnost správního orgánu druhého stupně napravit případné nedostatky odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, což platí tím spíše, pokud druhostupňový správní orgán vycházel ze stejných skutkových zjištění jako prvostupňový správní orgán. Nedostatečné odůvodnění správního rozhodnutí není důvodem pro jeho zrušení, jestliže jsou skutková zjištění a právní úvahy vedoucí k vydání rozhodnutí alespoň v základních rysech a bez pochyb rekonstruovatelné.
- II. Skutečnost, že je žalobkyně v pracovní neschopnosti, neměl správní orgán při převedení na jiné služební místo, jak zohlednit. Tato skutečnost totiž znamená, že žalobkyně je po určitý čas práce neschopná (a to ať už práce původní jako představené nebo práce, kterou měla vykonávat na novém služebním místě). Je přitom zřejmé, že k výkonu práce se žalobkyně vrátí až poté, co bude lékařem tzv. „uschopněna“. Skutečnost, že se nachází v pracovní neschopnosti, tak není pro převedení na jiné služební místo jakkoli relevantní.

Stručný obsah rozhodnutí:

KS v Brně posuzoval zákonnost rozhodnutí Rady ERÚ o převedení žalobkyně na nové služební místo v ERÚ. Námitku nepřezkoumatelnosti spočívající v rekonstrukci a doplnění skutkových údajů z rozhodnutí Rady ERÚ odvolacím orgánem (žalovaným) a nedostatečném vypořádání se s vhodností nového služebního místa soud zamítl. KS v Brně odkázal na judikaturu NSS, kdy byla posuzována dvojinstančnost správního řízení, přičemž soudy posuzují rozhodnutí správních orgánů prvního a druhého stupně, jelikož správní řízení tvoří jeden celek. Z toho plyne i možnost a povinnost správního orgánu druhého stupně napravit případné nedostatky v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, tím spíše pokud druhostupňový orgán vycházel ze stejných skutkových zjištění. Nedostatečné odůvodnění správního rozhodnutí není důvodem pro jeho zrušení, jestliže jsou skutková zjištění a právní úvahy vedoucí k vydání rozhodnutí alespoň v základních rysech a bez pochyb rekonstruovatelné. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nedostatky prvostupňového rozhodnutí odstranil.

K námitce žalobkyně, že měla být převedena na jiné služební místo na základě § 61 odst. 1 písm. c) ZSS, tedy z důvodu zrušení služebního místa v důsledku systemizace KS v Brně uvedl, že žalobkyně byla ze služebního místa představeného nejprve odvolána podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS, poté zařazena mimo výkon služby, a následně převedena na jiné služební místo dle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS. Služební orgán postupoval správně, jelikož § 61 odst. 1 písm. b) ZSS na situaci žalobkyně přímo dopadá. Ustanovení § 61 odst. 1 písm. c) ZSS upravuje situaci, kdy je zrušeno služební místo státního zaměstnance, který není na služebním místě představeného.

K vhodnosti nového služebního místa Rada ERÚ předně správně vymezila, jaká hlediska pro posouzení vhodnosti sledovala, a nejprve posuzovala existenci vhodného služebního místa v rámci služebního úřadu, kde je žalobkyně zařazena. Vzhledem k existenci volného služebního místa v ERÚ bylo bezpředmětné dále zjišťovat volná služební místa na jiných služebních úřadech. Rada ERÚ posuzovala odborné zaměření volného služebního místa, změnu platové třídy vyplývající z převedení, porovnání oborů služby vykonávaných na dosavadním a novém služebním místě. Byla posouzena i zdravotní způsobilost žalobkyně, nicméně pro výkon státní služby na novém služebním místě vzhledem k obdobné činnosti jako na dosavadním místě, nebylo žádoucí posouzení zdravotní způsobilosti poskytovatelem pracovně-lékařských služeb, jelikož byla žalobkyně zdravotně způsobilá pro výkon státní služby na dosavadním služebním místě. KS v Brně se s touto argumentací ztotožnil.

Dlouhodobá pracovní neschopnost nemá na zákonnost napadeného rozhodnutí žádný vliv. Správní orgán tuto skutečnost při svém rozhodování dle soudu neměl jak zohlednit, jelikož tato skutečnost pouze znamená, že žalobkyně je po určitý čas práce neschopná a je zřejmé, že se k výkonu práce vrátí až poté, co bude lékařem tzv. „uschopněna“. Pracovní neschopnost tak není pro převedení na nové služební místo relevantní, přičemž žalovaný nepochybil, když před vydáním rozhodnutí zdravotní stav žalobkyně nezkoumal.

Manažerskou kvalifikaci žalobkyně KS v Brně nepovažoval pro rozhodnutí o převedení za podstatnou.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 8 Ad 8/2020-80

Rozhodnutí ze dne: 2. 11. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 17, § 18, § 19 odst. 1, § 61 odst. 1 ZSS, § 19 odst. 4 a 6, § 71 odst. 2 písm. a) SŘ

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, systemizace, snížení platové třídy

Právní věta:

Systemizace je rozhodnutím, které se výlučně týká vnitřních záležitostí moci výkonné. Týká se primárně koordinační činnosti fungování orgánů moci výkonné. Při respektování dělby moci není v kompetenci soudu posuzovat, zda systemizace byla vhodná, vedla ke zlepšení efektivity řízení orgánů moci výkonné, či zda neexistovaly lepší alternativy. Úkolem soudu je pouze přezkoumat, zda důvody pro danou systemizaci byly právně přípustné a dostatečné. Dostatečné ve smyslu, že jsou schopny přesvědčit, že nejde o účelovou změnu s cílem zbavit se konkrétní osoby, která slouží na rušeném služebním místě, ačkoliv to tato osoba může takto subjektivně vnímat.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl prvostupňovým rozhodnutím (Specializovaný finanční úřad) převeden na jiné služební místo v návaznosti na usnesení vlády č. 811 ze dne 18. 11. 2019, prostřednictvím dodatku č. 7 služebního předpisu č. 1/2018, jímž byl schválen návrh systemizace služebních a pracovních míst s účinností od 1. 1. 2020, kterým bylo služební místo žalobce zrušeno. Služební místo, na které byl žalobce převeden, bylo zařazeno o jednu platovou třídu níže než zrušené místo. Odvolací orgán (GŘ) odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí zamítl a rozhodnutí potvrdil.

Soud odmítl, že by byla porušena povinnost uvedená v § 36 odst. 3 SŘ s ohledem na § 165 ZSS, jelikož prvním úkonem v daném řízení o převedení je vydání rozhodnutí, nadto jediným podkladem k vydání rozhodnutí o převedení byla samotná systemizace služebních a pracovních míst. Soud též odmítl námitku vztahující se k retroaktivitě napadeného rozhodnutí, převedení nabývá v souladu s § 74 SŘ účinnosti až ke dni následujícímu po dni doručení tohoto rozhodnutí. Skutečnost, že žalobce do té doby fakticky působil na již zrušeném služebním místě, není rozhodující.

K námitce týkající se doručování napadeného rozhodnutí prostřednictvím modré obálky (s možností doručení zmocněnci, nebo zákonnému zástupci) soud souhlasil, že v případě rozhodnutí o převedení jde o písemnost, která má být doručena do vlastních rukou, jelikož jde o písemnost podle § 72 odst. 1 SŘ. Nicméně červená obálka určená pro doručování výhradně do vlastních rukou adresáta, se používá v případech, kdy hrozí, že by za adresáta převzala písemnost osoba s opačnými zájmy (např. manželka při rozvodovém řízení), v případě žalobce o takové nebezpečí nešlo, ani sám žalobce netvrdil, že by se zásilka dostala do nepovolaných rukou. Co se týče námitky ve vztahu k doručovací adrese, soud souhlasil s žalobcem, že správní orgán má obecně povinnost doručovat vždy na adresu uvedenou jako adresu pro doručování v evidenci obyvatel, kterou žalobce k 15. 1. 2020 změnil. Ovšem žalobce sám ve svém odvolání, i všech dalších písemnostech adresovaných zaměstnavateli, neuváděl svou novou doručovací adresu, což také není v souladu se zásadami součinnosti a vstřícnosti. Doručování slouží k tomu, aby se žalobce s obsahem doručovaných písemností seznámil tak, aby mohl uplatnit svá procesní práva, což se v dané věci stalo, žalobce podal v dané lhůtě odvolání i žalobu. Žalobce se s písemností tedy objektivně seznámil a byla mu doručena jak ve formálním, tak v materiálním smyslu.

Nadto nedoručení rozhodnutí nečinní rozhodnutí nezákonným. Námitky týkající se doručování soud tedy zamítl.

Obecně lze s žalobcem souhlasit, že z hlediska zásady vstřícnosti a ekonomie bylo žádoucí, aby správní orgán před vydáním rozhodnutí o převedení, převedení s žalobcem projednal, nejedná se ovšem o zákonnou podmínku sine qua non samotného převedení a její nedostatek nečiní rozhodnutí nezákonným.

Soud upozornil, že při vypořádávání námitek týkajících se hmotněprávních otázek se soud zabývá pouze předmětem řízení, tj. rozhodnutím o převedení a správním řízením, které mu předcházelo, nikoliv správním řízením předchozím nebo následným, která vyústila v jiná rozhodnutí, která mohl žalobce napadnout v rámci jiné správní žaloby.

K námitce nezákonné systemizace spočívající v požadavku na zrušení služebního místa, na kterém byl žalobce zařazen, ze strany GŘŘ a nikoliv ze SFÚ, soud uvedl, že při přezkumu systemizace a organizační struktury služebního úřadu schválených podle § 17 a § 19 ZSS jako závazných podkladů pro vydání rozhodnutí o převedení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. c) ZSS jsou správní soudy oprávněny posoudit, zda tyto podklady byly schváleny zákonným způsobem a zda sledovaly legitimní cíl. Systemizace je rozhodnutím, které se výlučně týká vnitřních záležitostí moci výkonné. Týká se primárně koordinační činnosti fungování orgánů moci výkonné. Při respektování dělby moci není v kompetenci soudu posuzovat, zda systemizace byla vhodná, vedla ke zlepšení efektivity řízení orgánů moci výkonné, či zda neexistovaly lepší alternativy. Soud může pouze přezkoumat, zda důvody pro danou systemizaci byly právně přípustné a dostatečné. Dostatečné ve smyslu, že jsou schopny přesvědčit, že nejde o účelovou změnu s cílem zbavit se konkrétní osoby, která slouží na rušeném služebním místě, ačkoliv to tato osoba může takto subjektivně vnímat.

Nezákonnost systemizace žalobce spatřoval v tom, že místo, kde byl zařazen, bylo ke zrušení navrženo až později ze strany GŘŘ, bez vědomí SFÚ. Soud tento postup nevidí jako nezákonný. S ohledem na znění § 19 odst. 1 ZSS bylo v kompetenci GŘŘ jako nadřízeného orgánu všech finančních úřadů provést změnu dodatku č. 7 Služebního předpisu GŘŘ č. 1/2018 a navrhnout tak i zrušení místa žalobce. Schvalování systemizace není správním řízením, a tak se neuplatní zásada dvouinstančnosti.

Podle soudu namítanou účelovost jeho přeřazení nelze dovozovat z jeho angažovanosti v odborové organizaci, navíc toto tvrzení žalobce ani nijak neprokazuje. Ani pak skutečnost, že ředitelka GŘŘ návrh systemizace neprojednala s Odborovou organizací odpovědných zaměstnanců státu. Naopak objektivním důvodem pro zrušení místa, kde byl žalobce zařazen, byla skutečnost, že služební činnost Supervizora byla přesunuta do oddělení řízení rizik a vyhledávání. Tyto skutečnosti žalobce nezpochybnil a nejsou v rozporu s § 17 odst. 1 ZSS a soud je pro zrušení žalobcova místa shledal dostatečnými. Na tom nic nezmění ani skutečnosti týkající

se předchozích rozhodnutí o služebním poměru žalobce, která jsou samostatně napadnutelná u soudu, a která jako nezákonná nebyla zrušena.

K námitce žalobce, že místo, na které byl žalobce převeden, nebylo pro něj vhodným, soud podotýká, že se správní orgány vhodností nového služebního místa zabývaly, konkrétně kvalifikací, vzděláním, jeho zdravotním stavem, vykonávanými obory služby, služebním působištěm a zařazením do platové třídy. Kromě snížení platové třídy o jeden stupeň, žalobce jiný důvod nevhodnosti nového služebního místa neuvedl. Soud odkázal na soudní judikaturu a dospěl k závěru, že pokud převedením nedojde o více než dvě platové třídy, nelze hovořit o nevhodnosti nového služebního místa. Zároveň pokud správní orgán našel pro žalobce objektivně vhodné nové služební místo, již nemusel v rozhodnutí uvádět další volná vhodná místa, která by se žalobci mohla zdát ze subjektivního hlediska vhodnější.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 6 Ad 4/2022-40

Rozhodnutí ze dne: 30. 3. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 61 odst.1 písm. b) ZSS

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, projednání převedení, nicotnost rozhodnutí

Právní věta:

- I. Pro vydání rozhodnutí o převedení na jiné služební místo postačí vydání prvostupňového správního rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného, aniž by bylo nutné vyčkávat na nabytí právní moci takového rozhodnutí.
- II. Neprojednání převedení na jiné služební místo s dotčeným státním zaměstnancem není v rozporu se zákonem.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyně napadla rozhodnutí státní tajemnice v MPSV, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí generálního ředitele ÚPČR o jejím převedení na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. b) ZSS. Žalobkyně napadla rozhodnutí v celém rozsahu, namítala nejprve jeho nicotnost, eventuálně nezákonnost, a domáhala se buď prohlášení nicotnosti, nebo zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalobkyně mimo jiné namítla, že služební orgán žalobkyni převedl na služební místo v důsledku odvolání ze služebního místa představeného, což provedl rozhodnutím ze dne 29. 6. 2021, ačkoliv změna systemizace služebních a pracovních míst podle usnesení vlády České republiky ze dne 21. 6. 2021 nabyla účinnosti až dne 1. 7. 2021. Žalobkyně tak byla ze služebního místa představeného odvolána dříve, než usnesení vlády nabylo účinnosti.

K tomu soud uvedl, že vychází z toho, že rozhodnutí o odvolání ze služebního místa představeného je pravomocné, má své právní účinky, a proto je možné vycházet z toho, že v době vyhlášení tohoto rozsudku upravuje ta práva a povinnosti žalobkyně, které jsou vymezeny jejím odvoláním ze služebního místa představeného. Vzhledem k tomu, že žaloba podaná ve správním soudnictví zásadně nemá vliv na právní moc napadeného správního rozhodnutí, soud tak z něho vychází.

K údajné nicotnosti rozhodnutí pak soud uvedl, že pro rozhodnutí o převedení na jiné služební místo postačí vydání prvostupňového správního rozhodnutí, aniž by bylo nutné vyčkávat na nabytí právní moci takového rozhodnutí, přičemž toto rozhodnutí může být vázáno na časovou podmínku, kdy jeho právní účinky jsou odsunuty do budoucna, jako se tomu stalo v tomto případě. Takovému postupu nebrání žádné zákonné ustanovení, takové rozhodnutí pak v obecné rovině předpokládá jak SŘ, tak mu nezabraňuje ani žádné ustanovení ZSS.

Ani další námitky žalobkyně nepovažoval soud za důvodné, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 SŘS.

Žalobkyně podala proti rozsudku kasační stížnost, o níž nebylo NSS dosud rozhodnuto.

2.1.3. Zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 9 Ads 431/2018-37

Rozhodnutí ze dne: 6. 2. 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 16. 11. 2018, č. j. 11 Ad 27/2017-35

Oblast: zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. c), § 62 odst. 1 ZSS

Klíčová slova: zařazení mimo výkon služby, překročení maximální délky zařazení

Právní věta:

Není pochyb o tom, že správní orgány v případě žalobce nedodržely lhůtu stanovenou § 62 odstavec 1 ZSS ohledně maximální délky trvání zařazení žalobce mimo výkon služby. Soud nicméně zvažoval, nakolik má toto zjištění dopad do právem chráněných zájmů žalobce a dospěl k závěru, že žalobce nemohl být a nebyl prodlením služebního orgánu na svých právech nijak krácen, když mu naopak po celou dobu trvání jeho služebního poměru i po uplynutí šesti měsíců zařazení mimo výkon služby plynul benefit ve formě pobírání přiznaného platu, proto soud napadené rozhodnutí pro tuto vadu nezrušil. (z rozsudku MS v Praze)

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel byl ve služebním poměru na dobu neurčitou ve Státním pozemkovém úřadu na pobočce v Opavě. Ředitelka SPÚ vydala dne 16. 12. 2016 rozhodnutí podle § 62 odst. 1 ZSS o zařazení stěžovatele mimo výkon služby, a to s ohledem na systemizaci pro rok 2017 přijatou usnesením vlády č. 829, kterou došlo ke zrušení stěžovatelova služebního místa a zároveň pro něj nebylo nalezeno žádné vhodné služební místo. Odvolací orgán (Ministerstvo zemědělství) dne 7. 9. 2017 odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí doplnil o závěr, že ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí nebylo žádné vhodné místo, na které by stěžovatel mohl být převeden, volně. MS v Praze rozsudkem ze dne 16. 11. 2018, č. j. 11 Ad 27/2017-35, žalobu zamítl.

Odvolací orgán ve svém rozhodnutí dostatečně odůvodnil zrušení služebního místa stěžovatele, konkrétně v návaznosti na usnesení vlády o schválení systemizace na rok 2017 byl služebním orgánem I. stupně vydán služební předpis, kterým se na SPÚ stanoví systemizace pracovních a služebních míst. Konkrétně služební místo stěžovatele v nové systemizaci SPÚ již nebylo zařazeno.

Namítanou netransparentnost rozhodnutí ředitelky SPÚ a odvolacího orgánu stěžovatel nenamítal v řízení před MS v Praze, proto ji NSS odmítl pro nepřípustnost. Jako nepřípustnou označil i námitku, že se stěžovatelem nebylo projednáno převedení na jiné služební místo, jak doporučuje metodický pokyn v čl. 39 odst. 2, jelikož ji před MS v Praze taktéž nevzněsl.

NSS souhlasil se stěžovatelem, že v jednom odstavci rozsudku MS v Praze pravděpodobně převzal citaci z jiného soudního rozhodnutí, což je pochybením soudu, které někdy může vyvolat nesrozumitelnost rozsudku. Není tomu ale ve věci stěžovatele, jelikož z kontextu celého rozsudku je zjevné, že se soud zabýval žalobou stěžovatele individuálně, proto toto pochybení nezpůsobuje nepřezkoumatelnost celého rozsudku.

Stěžovatel se v řízení před MS v Praze v podané žalobě zaměřil zejména na překročení maximální délky zařazení mimo výkon služby, kterou již v kasační stížnosti nevzněsl. MS v Praze se s touto námitkou vypořádal v rozsudku ze dne 16. 11. 2018, č. j. 11 Ad 27/2017-35, následovně. V době vydání rozhodnutí o odvolání dne 7. 9. 2017 žalobce namítal, že byl již více jak 8 měsíců zařazen mimo výkon služby, přičemž podle § 62 odst. 1 ZSS může zařazení trvat nejdéle 6 měsíců. Odvolací orgán

se podle soudu ale zabýval dosavadním průběhem řízení, zejména zásadou hospodárnosti řízení, když konstatoval, že délka řízení byla ovlivněna zejména tím, že správní orgány obou stupňů se snažily chránit procesní práva žalobce, jelikož opakovaně stanovovaly a prodlužovaly lhůty k vyjádření ke shromážděným podkladům, když vzaly v potaz dlouhodobou zdravotní indispozici žalobce. Postup správních orgánů byl ztížen i tím, že žalobce byl od 11. 12. 2016 v dlouhodobé pracovní neschopnosti. Podle soudu nevede pochybení v překročení maximální délky doby 6 měsíců podle § 62 odst. 1 ZSS k nezákonnosti rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby, ani nebyly porušeny práva žalobce, jelikož žalobce nemohl být a nebyl prodloužen služebním orgánem na svých právech nijak zkrácen, když mu naopak po celou dobu trvání jeho služebního poměru i po uplynutí 6 měsíců zařazení mimo výkon služby plynul benefit v podobě pobírání přiznaného platu.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 10 Ad 16/2018-54

Rozhodnutí ze dne: 19. 8. 2020

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: přezkumné řízení

Vztah k: § 62 odst. 1 ZSS, § 97 odst. 3 SŘ

Klíčová slova: přezkumné řízení, zařazení mimo výkon služby, nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí

Právní věta:

- I. Řízení před služebním orgánem bylo zatíženo zásadní vadou skutkových zjištění, žalovaný nemohl vůbec přezkoumat, zda rozhodnutí bylo vydáno v souladu s § 62 odst. 1 ZSS. Z toho důvodu taktéž žalovaný nemohl absentující skutková zjištění v přezkumném řízení doplnit, neboť jednak bylo zjevné, že bylo třeba zásadního doplnění skutkového stavu a pokud by tak učinil, suploval by tím roli nalézacího orgánu, jímž byl v případě rozhodování o zařazení žalobkyně mimo službu státní tajemník v ministerstvu zdravotnictví.
- II. Přezkumné řízení u žalobkyně vedl náměstek ministra vnitra pro státní službu, jenž je podle § 162 odst. 4 písm. a) ZSS nadřízeným služebním orgánem státním tajemníkům všech ministerstev coby ústředních správních úřadů. Nelze pak klást na takový služební orgán požadavek, aby při rozhodování o jedné věci, pokud o jiných obdobných věcech ani neví, současně sám vyhledával napříč spektrem všech podřízených úřadů typově obdobné případy dalších státních zaměstnanců a inicioval obdobná řízení, aby tak v jeden okamžik byly všechny případy posouzeny jednotně. Jednota rozhodování je poté zajištěna tím, že jakmile náměstek

pro státní službu o věci rozhoduje, měl by ji, pokud se jedná o skutkově a právně obdobnou věci jako v jiných případech, rozhodnout stejně.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyně byla dne 29. 8. 2016 jmenována v MZdr na služební místo představené – ředitelky odboru. Dne 29. 12. 2017 byla žalobkyně rozhodnutím státního tajemníka v MZdr odvolána ze služebního místa představené, přičemž následně vydal státní tajemník rozhodnutí, kterým byla zařazena mimo výkon služby s účinností od 10. 1. 2018. Dne 25. 5. 2018 podala žalobkyně služebnímu orgánu podnět k přezkumu a zrušení rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby, přičemž dne 12. 7. 2018 svůj podnět k přezkumu vzala zpět. Dne 24. 7. 2018 vydal náměstek ministra vnitra pro státní službu rozhodnutí, kterým na základě přezkumu podle § 97 odst. 3 SŘ zrušil rozhodnutí státního tajemníka v MZdr, kterým byla žalobkyně zařazena mimo výkon služby, proti tomuto rozhodnutí podala odvolání. Dne 16. 10. 2018 vydal náměstek ministra vnitra pro státní službu rozhodnutí, kterým odvolání žalobkyně zamítl a potvrdil své předcházející rozhodnutí vydané na základě přezkumu.

Soud se nejprve jako předběžnou otázkou zabýval tím, zda náměstek ministra vnitra pro státní službu byl oprávněn k vydání napadeného rozhodnutí – rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o přezkumu (jak rozhodnutí o přezkumu, tak následně rozhodnutí o odvolání proti němu vydal totožný služební orgán). Nadřízený služební orgán pro potřeby správního řízení § 162 odst. 4 písm. a) ZSS stanovuje náměstka ministra vnitra pro státní službu, přičemž z § 160 ZSS ve spojení s § 95 SŘ vyplývá pro náměstka pro státní službu pravomoc provést přezkum jakéhokoli rozhodnutí státního tajemníka. Náměstek ministra vnitra pro státní službu tak měl pravomoc vydat rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o přezkumu.

Podle § 94 odst. 1 věty první SŘ ve spojení s § 160 ZSS může účastník řízení podat podnět k provedení přezkumného řízení, přezkumné řízení nicméně zahajuje z moci úřední nadřízený správní orgán. Přezkumné řízení představuje dozorčí prostředek nadřízených správních orgánů, žalobkyně tedy mohla iniciovat činnost nadřízeného správního orgánu, ale nemohla se domoci zahájení řízení. Vzhledem k tomu, že nejde o řízení zahajované na návrh účastníka řízení, je oprávněn zastavit přezkumné řízení pouze příslušný správní orgán. Jestliže je pak porušení právního předpisu zjevné ze spisového materiálu, jsou splněny další podmínky pro přezkumné řízení, není potřeba vysvětlení účastníků, lze provést zkrácené přezkumné řízení, kde je podle § 97 odst. 3 SŘ prvním krokem vydání rozhodnutí a dokazování se neprovádí. V daném případě nadřízený služební orgán přezkoumával rozhodnutí státního tajemníka v MZdr o zařazení žalobkyně mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ZSS, toliko bylo zkoumáno naplnění podmínek § 62 odst. 1 a 2 ZSS. Sama žalobkyně v podnětu popírala zákonnost rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby, když poukazovala na to, že byla zařazena mimo výkon služby, aniž by byly posouzeny možnosti jejího převedení na jiné vhodné služební místo. Následně žalobkyně ze svého služebního e-mailu zrušila svou žádost o provedení přezkumného řízení, ovšem bez bližšího odůvodnění (např. mohla sdělit, jaké by byly dopady

eventuálního zrušení přezkoumávaného rozhodnutí do jejích práv a že tento zásah by byl větší než ponechání stávajícího, i když nezákonného, rozhodnutí v platnosti). Toto odůvodnění uvedla až v následném odvolání proti rozhodnutí o přezkumu.

Nadřízený služební orgán shledal rozhodnutí státního tajemníka v MZdr jako nepřezkoumatelné podle § 68 odst. 3 ZSS, jelikož prvoinstanční orgán posuzoval pouze služební místa v MZdr, zabýval se možným převedením žalobkyně pouze na místo ředitele odboru evropských fondů a investičního rozvoje v MZdr, na které navíc bylo vyhlášeno výběrové řízení, tudíž jej ani nelze považovat za volné.

Soud shledal postup odvolacího orgánu za zákonný, když se při přezkumném řízení zaměřil na soulad rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby s právními předpisy, zejména jakým způsobem služební orgán postupoval při vyhledávání vhodných služebních míst pro převedení žalobkyně, přičemž dospěl k závěru, že prvostupňový orgán vhodnost jiných služebních míst pro převedení dostatečně nezjistil (v odůvodnění rozhodnutí není, až na jednu výjimku, hodnoceno žádné jiné vhodné služební místo na ministerstvu). Prvostupňové rozhodnutí trpí zcela zásadním nedostatkem skutkových zjištění ve vztahu k potencionálně možným vhodným služebním místům u jiných služebních úřadů. Vyhledávání vhodných volných služebních míst v jiných služebních úřadech nevyplývalo ani ze správního spisu. Rozhodnutí tak neposkytovalo dostatečnou oporu k závěru, že by prvostupňový orgán před zařazením mimo výkon služby z organizačních důvodů splnil svou povinnost podle § 62 odst. 1 ZSS. Proto soud nesouhlasil s žalobkyní, že by za této situace mohlo být rozhodnutí sice formálně vadné (subjektivní názor žalobkyně, že vhodné místo fakticky neexistovalo), ale skutkově dobře podložené. S ohledem na to, že prvostupňové rozhodnutí bylo zatíženo zásadní vadou skutkových zjištění, odvolací orgán jej dle soudu nemohl vůbec přezkoumat podle § 68 odst. 3 SŘ. Ani pak nemohl absentující skutková zjištění v přezkumném řízení doplnit, suploval by tím totiž roli nalézacího orgánu. Dle soudu tak bylo prvostupňové rozhodnutí správně zrušeno pro nepřezkoumatelnost a nedostatečnost skutkových zjištění.

Vzhledem k tomu, že nezákonnost prvostupňového rozhodnutí byla patrná již ze správního spisu na základě skutečností známých a zřejmých, nevznikla podle soudu potřeba dalšího dokazování či vyjadřování ve věci. Nadto žalobkyně velmi stručně vyjádřila svoji vůli, aby nebylo vedeno přezkumné řízení (oproti tomu iniciační podnět byl velmi konkrétní), i přesto, že právem na „zrušení podnětu“, tj. zastavení přezkumného řízení, nedisponovala. Odvolací orgán tak postupoval v souladu se zásadou legality podle § 2 odst. 1 SŘ. Žalobkyně ani neupozornila na žádné vážné zájmy, kterými by nakonec přezkumným řízením mohla být negativně zasažena.

K námitce, že v případě žalobkyně měl odvolací orgán o vadách prvostupňového rozhodnutí vědět již od počátku roku 2018 s ohledem na postup služebního orgánu u obdobného rozhodnutí v případě jiného státního zaměstnance, soud uvedl, že nelze po náměstkovi ministra vnitra pro státní službu požadovat, aby při rozhodování o jedné věci, pokud o obdobných věcech ani neví, sám vyhledával napříč podřízených úřadů typově obdobné případy dalších státních zaměstnanců a inicioval obdobná řízení, aby v jeden okamžik byly posouzeny všechny případy jednotně. Nadto nelze srovnávat

situaci v případě jiných státních zaměstnanců (převedení na jiné služební místo, zahájení řízení o skončení služebního poměru), když sama žalobkyně podnětem k přezkumnému řízení iniciovala odlišný procesní postup.

K námitce, že odvolací orgán měl hlídat maximální dobu zařazení mimo výkon služby, soud řekl, že z důvodu, že žalobkyně sama ke konci šestiměsíční doby zařazení mimo výkon služby iniciovala přezkumné řízení, kde zpochybnila právní základ okamžiku, od něhož se běh lhůty odvíjel, nemohlo dojít k uplynutí šestiměsíční lhůty podle § 62 odst. 1 ZSS a služební orgán nemohl rozhodnout o skončení služebního poměru podle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS.

S ohledem na skutečnost, že po zrušení přezkoumávaného rozhodnutí v situaci, kdy s účinky ex tunc žalobkyně nebyla služebně zařazena, nebylo ani dostatečně došetřeno, zda ji lze převést na vhodné služební místo podle § 62 odst. 1 ZSS, nebylo ani zjištěno, zda jsou naplněny podmínky jejího zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, nebylo možné určit služební zařazení, a tak jí logicky nebylo možné přidělovat práci. Ke dni 10. 1. 2018 bylo na žalobkyni následkem rozhodnutí o přezkumu třeba nahlížet jako na státní zaměstnankyni, u které existují překážky na straně služebního úřadu podle § 106 odst. 3 ZSS a rozdíl v platu jí byl správně doplacen. Soud takto odmítl námitku žalobkyně, že se na její situaci překážky na straně služebního úřadu nevztahovaly.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 18 Ad 10/2020-57

Rozhodnutí ze dne: 27. 10. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 61 odst.1 písm. c) ZSS, § 61 odst. 4 ZSS, § 160 ZSS, § 165 ZSS, § 25 odst.1 písm. f) ZSS, § 34 odst.1 ZSS, § 43 odst. 2 a § 55 zákona č. 373/2011 sb., § 62 odst.1 ZSS

Klíčová slova: zdravotní způsobilost, převedení na jiné služební místo, vhodnost služebního místa

Právní věta:

Ze ZSS ani zákona č. 373/2011 Sb. nevyplývá povinnost provádět pracovně lékařskou prohlídku automaticky při každém převedení na jiné služební (nebo pracovní) místo. Pokud sám služební orgán neměl žádné pochybnosti o ztrátě nebo změně zdravotní způsobilosti žalobce k výkonu služby, neměl důvod o mimořádnou pracovně lékařskou prohlídku požádat.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl rozhodnutím služebního orgánu ze dne 18. 12. 2019 převeden na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. c) ZSS, neboť v rámci systemizace služebních a pracovních míst došlo ke zrušení jeho služebního místa. Na základě odvolání žalobce bylo rozhodnutí ze dne 18. 12. 2019 zrušeno a věc vrácena k novému projednání, neboť služební orgán nedostatečně posoudil vhodnost služebního místa s ohledem na činnosti, které účastník řízení na dosavadním služebním místě vykonával. V rámci nového projednání služební orgán oznámením ze dne 21. 4. 2020 zahájil správní řízení ve věci vydání rozhodnutí o převedení na jiné služební místo a současně žalobce vyzval, aby se seznámil s poklady pro vydání rozhodnutí. Rozhodnutím služebního orgánu ze dne 10. 6. 2020 byl žalobce převeden na jiné služební místo. Odvolací orgán toto rozhodnutí v rámci odvolacího řízení potvrdil.

Proti rozhodnutí odvolacího orgánu žalobce brojl podáním žaloby k MS, ve které uvedl, že pokud bylo v rámci prvního řízení rozhodnuto o převedení žalobce na konkrétní služební místo a následně mu bylo sděleno zahájení správního řízení o převedení ze dne 21. 4. 2020, bylo zřejmé, že v danou chvíli byla vůči žalobci vedena dvě řízení o převedení. Dále namítal absenci podkladů osvědčujících jeho zdravotní způsobilost, neboť v průběhu roku 2020 se jeho zdravotní stav zhoršil.

MS žalobu jako nedůvodnou zamítlo. Uvedl, že i když bylo rozhodnutí ze dne 18. 12. 2019 odvolacím orgánem zrušeno, jeho účinky v zahájení řízení o převedení žalobce na jiné služební místo nadále trvaly. V takovém případě nebylo nutné, aby služební orgán „opětovně“ žalobci oznámil zahájení řízení ve věci převedení na jiné služební místo. Na druhou stranu oznámení o zahájení řízení ze dne 21. 4. 2020 jistě neznamenalo zahájení jiného, tj. druhého řízení, které by bylo odlišné od řízení o převedení žalobce na jiné služební místo – bylo vedeno pořád totéž řízení a předmětné oznámení lze proto v materiálním smyslu považovat za oznámení o pokračování v řízení. Oznámením o zahájení správního řízení ze dne 21. 4. 2020 tedy bylo s ohledem na výše uvedené učiněno v zásadě nadbytečně, nicméně nelze mít za to, že by tímto postupem vznikla žalobci újma na jeho právech.

ZSS ani metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 2/2019, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru nestanoví v případě převádění zaměstnance v důsledku zrušení jeho služebního místa z důvodu změny systemizace povinnost vyžádat si nový pracovně lékařský posudek. Pokud tedy služební orgán vycházel z lékařského posudku ke zdravotní způsobilosti žalobce vypracovaného na základě periodické prohlídky dne 6. 12. 2018, soud v tom neshledává žádné pochybení. Žalobce byl dle zmíněného posudku uznán způsobilým pro práci na služebním místě: ministerský rada, v režimu služby: 8hodinová, jednosměnná, pracovní podmínky: administrativní práce, míra rizikových faktorů: 1 - žádné rizikové faktory. Pokud platí, že lékařský posudek ze dne 6. 12. 2018 je dostatečným podkladem pro posouzení zdravotní způsobilosti žalobce, nebyl služební orgán ani podle zákona č. 373/2011 Sb. povinen v rámci řízení o převedení na jiné služební místo vysílat žalobce na mimořádnou lékařskou prohlídku. Dle soudu nadto služební

orgán neměl žádné pochybnosti o zdravotní způsobilosti žalobce, neboť žalobce byl převáděn na služební místo stejné kategorie, jako doposud vykonával (1. kategorie práce, tedy bez rizikových faktorů). Na zdravotní problémy žalobce upozornil až v podané žalobě, ale ani tato svá tvrzení nepodpořil žádným důkazem, např. lékařskou zprávou.

Komentář:

Žalobce brojil proti rozsudku MS v Praze kasační stížností, kterou NSS zamítl rozsudkem ze dne 16. 8. 2023, č. j. 7 Ads 397/2021–25. NSS dospěl k závěru, že zejména vzhledem k žádné zvláštní rizikovosti nového služebního místa a absenci argumentace státního zaměstnance k jeho zdravotní způsobilosti, považuje za dostatečné, že zdravotní způsobilost státního zaměstnance pro výkon služby na novém služebním místě posuzoval podle dřívějšího lékařského posudku, který byl v době rozhodování správních orgánů stále platný. Služební orgán pak dle soudu neměl žádnou indicii, že by se zdravotní stav státního zaměstnance v mezidobí změnil, neboť státní zaměstnanec nic takového ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ani v odvolání neuvedl. Nebyl tedy důvod nepoužít stále platný lékařský posudek.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 3Ad 8/2019–144

Rozhodnutí ze dne: 18. 1. 2022

Forma rozhodnutí: Rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů

Vztah k: § 62 odst.1 a 2 ZSS, § 63 odst.1 ZSS, § 71 odst.1 a 3 SŘ, § 76 odst.3 SŘ

Klíčová slova: zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, zákonné lhůty, zrušení služebního místa, vhodné služební místo, diskriminace

Právní věta:

- I. S ohledem na zásadu jednotnosti správního řízení je nutné rozhodnutí služebního orgánu i rozhodnutí žalovaného posuzovat jako celek; případné vady odůvodnění rozhodnutí služebního orgánu tak mohl zhojit žalovaný.
- II. Lhůta pro vydání rozhodnutí je lhůtou pořádkovou, na její uplynutí zákon neváže žádné právní důsledky pro věc samu. Nedodržení zákonem stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí tak nemůže být důvodem pro zrušení takového rozhodnutí.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyně u MS napadla rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu, kterým potvrdil rozhodnutí státního tajemníka v MPO, jímž byla žalobkyně zařazena mimo výkon služby z organizačních důvodů.

V žalobě žalobkyně argumentovala nepřezkoumatelností rozhodnutí z důvodu nevypořádání odvolacích námitek, nedodržením zákonných lhůt a diskriminací z důvodu těhotenství. Dále uvedla, že kdyby byly dodrženy lhůty, byla by převedena na jiné služební místo.

Dle soudu žalobkyně vyložila nepřezkoumatelnost příliš extenzivně a tedy chybně, neboť tato se vztahuje pouze na rozhodnutí nesrozumitelná. S ohledem na zásadu jednotnosti správního řízení je dle soudu nutné rozhodnutí služebního orgánu i rozhodnutí žalovaného posuzovat jako celek; případné vady odůvodnění rozhodnutí služebního orgánu tak mohl zhojit žalovaný.

Soud se dále neztotožnil s tvrzením žalobkyně, že se žalovaný nevypořádal se všemi odvolacími námitkami, neboť žalovaný reagoval na všechny stěžejní námitky žalobkyně a tyto v odpovídajícím rozsahu vypořádal. Soud přitom připomíná, že žalovaný nemusel reagovat na každý dílčí argument žalobkyně. K tomu soud odkázal na rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013–19.

Soud dále dospěl k závěru, že nedodržení zákonem stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí ze strany žalovaného nemůže být důvodem pro zrušení rozhodnutí. K tomu soud odkázal na rozsudek MS v Praze ze dne 22. 7. 2011, č. j. 9 A 128/2010-33). Dále soud uvedl, že na místo báňského inspektora nebyla převedena nikoli pro nedodržení lhůt, nýbrž pro nesouhlas předsedy Českého báňského úřadu.

Soud neshledal ani diskriminaci z důvodu rizikového těhotenství, mateřské a rodičovské dovolené, neboť o zrušení předmětného služebního místa služební orgán prokazatelně rozhodl již ve chvíli, kdy o těhotenství žalobkyně nemohl vědět.

Ze shora uvedených důvodů tak MS v Praze dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 SŘS zamítl.

Soud: Krajský soud v Ostravě

Číslo jednací: 22 Ad 2/2021-74

Rozhodnutí ze dne: 5. 10. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů

Vztah k: § 17 odst.1-3 ZSS, § 62 odst.1 ZSS, § 80 SŘ

Klíčová slova: zrušení služební místa v rámci systemizace, zařazení mimo výkon služby, průtahy řízení

Právní věta:

- I. Pokud žalobce v souvislosti s průtahy v řízení o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí nevyužil prostředky ochrany proti nečinnosti správního orgánu, jež mu nabízí SŘ (§ 80), nemůže se domáhat soudní ochrany žalobou na nečinnost.
- II. Schválenou systemizací služebních a pracovních míst služební orgán promítne do organizační struktury úřadu formou služebního předpisu. Takto vydaný služební předpis tedy je nutné považovat za zákonný podklad pro vydání rozhodnutí ve věci změny služebního poměru státního zaměstnance.

Stručný obsah rozhodnutí:

V rámci systemizace služebních a pracovních míst na rok 2020 bylo zrušeno služební místo, na kterém byl žalobce zařazen. Služební orgán dne 2. 1. 2020 vydal rozhodnutí o zařazení žalobce mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ZSS. Toto rozhodnutí bylo následně potvrzeno odvolacím orgánem v rámci odvolacího řízení.

Žalobce proti rozhodnutí odvolacího orgánu brojil podáním žaloby ke KS v Ostravě, přičemž argumentoval tím, že rozhodnutí bylo vydáno opožděně a, že zrušení jeho místa bylo nezákonné, protože nebylo v systemizaci na daný rok obsaženo. KS v Ostravě žalobu jako nedůvodnou zamítl. Uvedl, že jelikož žalobce v souvislosti s průtahy v řízení o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí nevyužil prostředky ochrany proti nečinnosti správního orgánu, jež mu nabízí SŘ (§ 80), nemohl se domáhat soudní ochrany žalobou na nečinnost.

K žalobní námitce, že rozhodnutí bylo vydáno na základě nezákonného podkladového aktu, KS uvedl, že služební předpis č. 8/2018 ze dne 2. 12. 2019 vycházel ze systemizace Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů schválené Vládou ČR a Ministerstvem vnitra. Tedy v souladu s ust. § 17 služebního zákona takto schválenou systemizaci označený služební předpis promítl do organizační struktury Státního úřadu inspekce práce a jednotlivých oblastních inspektorátů. KS neshledal v tomto postupu nic nezákonného, naopak podkladový úkon služebního úřadu vycházející ze zákonným způsobem provedené systemizace pro rok 2020 shledal legitimním.

2.1.4. Přezkum systemizace

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 8 Ads 301/2018 - 45

Rozhodnutí ze dne: 9. 10. 2019

Forma rozhodnutí: rozhodnutí

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 30. 8. 2018, č. j. 3 A 88/2018-27

Oblast: systemizace a organizační struktura služebního úřadu

Vztah k: § 17 ZSS, § 19 ZSS, § 60 odst. 1 písm. a) ZSS, § 61 odst. 1 písm. b) a c) ZSS, § 62 odst. 1 ZSS, § 75 odst. 2 SŘS, § 82 SŘS

Klíčová slova: systemizace, odvolání ze služebního místa představeného, zrušení služebního místa, proces přípravy systemizace, nezákonný zásah, závazné podklady pro rozhodnutí, povaha usnesení vlády o úpravě systemizace

Právní věta:

- I. Systemizace, ani její případné úpravy, nemohou zasáhnout do práv a povinností stěžovatele přímo, a proto nemůže jít o nezákonný zásah ve smyslu § 82 SŘS. Z téhož důvodu nemůže systemizace představovat ani rozhodnutí podle § 65 SŘS, neboť i v takovém případě musí být zasaženo do práv žalobce přímo. K přímému dotčení dojde právě až rozhodnutím ve věcech služby.
- II. Systemizace a změna organizační struktury podle § 17 a § 19 ZSS jsou závazné podklady pro rozhodnutí ve věcech služby, které soud přezkoumá v souladu s § 75 odst. 2 SŘS. v řízení o žalobě proti rozhodnutí ve věcech služby.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel se žalobou k MS v Praze domáhal zrušení usnesení Vlády České republiky („žalovaná“) č. 895 ze dne 22. 12. 2017, o úpravě systemizace služebních a pracovních míst s účinností od 1. ledna 2018, a to v části týkající se systemizace služebních a pracovních míst v MZe. Usnesením vlády č. 737 ze dne 23. 10. 2017 byla podle § 17 ZSS schválena systemizace na rok 2018, následně, ještě před účinností systemizace, došlo k jejím úpravám, naposledy právě usnesením vlády č. 895. Zároveň se z procesní opatrnosti domáhal i ochrany soudu před nezákonným zásahem žalované. Stěžovatel uvedl, že vláda vydáním napadeného rozhodnutí zasáhla do jeho právní sféry, změnila jeho práva a povinnosti, neboť v důsledku napadeného rozhodnutí došlo ke zrušení pracovního místa, na které byl jmenován.

MS v Praze z důvodu vhodnosti usnesením vyloučil žalobu na ochranu před nezákonným zásahem k samostatnému projednání. Tuto žalobu pak napadeným rozsudkem zamítl. (Žaloba proti úpravě systemizace jako rozhodnutí byla odmítnuta usnesením MS v Praze ze dne 18. 7. 2018, č. j. 3 A 64/2018-86 – viz též komentář.)

V rozhodnutí se nejprve NSS vypořádal s namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, přičemž shledal odůvodnění MS za dostatečné. Jiný názor však vyslovil ohledně správnosti úvah MS v Praze.

NSS v rozhodnutí posoudil otázku, zda žalobou napadená úprava systemizace mohla představovat nezákonný zásah, pokyn nebo donucení (dále také jen "zásah") správního orgánu ve smyslu § 82 SŘS. Aby byla žaloba proti nezákonnému zásahu důvodná, musí být, jak již dříve NSS judikoval³, kumulativně splněny následující podmínky: „Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka) ...“, přičemž v daném případě je sporné naplnění 1. podmínky, tedy přímosti zkrácení na právech.

NSS v rozhodnutí nepopřel, že k dotčení práv a povinností státního zaměstnance může schválení systemizace i organizační struktury vést (je to ostatně i jejich cílem) - typicky se bude jednat o odvolání ze služebního místa představeného (§ 60 ZSS), převedení na jiné služební místo (§ 61 ZSS), zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů (§ 61 ZSS), případně i o skončení služebního poměru [§ 72 odst. 1 písm. d) ZSS], avšak uvedl, že dotčení schválením organizačních aktů je nepřímé, neboť k přímému dotčení dojde právě až rozhodnutím ve věcech služby.

NSS dále uvedl, že si samozřejmě lze představit i jiné zásahy do práv a povinností státního zaměstnance, mezi něž může spadat zejména faktické bránění ve výkonu funkce, kterou státní zaměstnanec doposud zastává, neboť z ní nebyl řádně odvolán nebo převeden na jinou. Nicméně ani v takovém případě nejde o přímý zásah do práv již schválením samotné systemizace či organizační struktury služebního úřadu, ale až následným faktickým postupem služebních orgánů. Již vzhledem k tomu, že systemizace, tudíž ani její případné úpravy, nemohou zasáhnout do práv a povinností stěžovatele přímo, nemůže jít o nezákonný zásah ve smyslu § 82 SŘS. Z téhož důvodu nemůže systemizace představovat ani rozhodnutí podle § 65 SŘS, neboť i v takovém případě musí být zasaženo do práv žalobce přímo.

I přes výše uvedené však NSS ve svém rozhodnutí uvedl, že by bylo v rozporu s garancemi vyplývajících pro státní zaměstnance z čl. 79 odst. 2 Ústavy a z čl. 21 odst. 4 Listiny, pokud by nebylo možné přezkoumat nejen zákonnost samotného rozhodnutí ve věcech služby zasahujících do práva funkci vykonávat, ale také zákonnost kroků, které rozhodnutí ve věci služby předcházely. Není možné připustit, aby prostřednictvím systemizace či organizační struktury bylo možné dosahovat protiprávních cílů, byť k zásahu do práv a povinností státních zaměstnanců dojde až pozdějším úkonem, jehož obsah však bude předurčen příslušným organizačním dokumentem. Institut, který se jeví jako vhodný pro účely přezkumu systemizace

³ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS.

či změny organizační struktury, je zakotven v § 75 odst. 2 větě druhé SŘS⁴. Systemizace ve spojení s organizační změnou představují *závazný podklad* pro další rozhodování služebních orgánů. Je totiž vydáván vládou jako orgánem moci výkonné, v oblasti veřejné správy (otázka organizace státní služby), přičemž je pro orgány rozhodující ve věcech služby závazný. Z ničeho nevyplývá, že by těmito organizačními dokumenty byl vázán i soud. S ohledem na to je soud oprávněn v rámci žaloby proti rozhodnutí ve věci služby přezkoumat zákonnost těchto organizačních dokumentů. Právě takový postup vede k tomu, že bude ve věcech státní služby postupováno obdobně, jako je tomu v případě zaměstnanců v pracovněprávních vztazích nebo v případě vojáků z povolání.

Stěžovatel poukazoval na to, že již v důsledku samotné systemizace mu bylo fakticky bráněno ve výkonu funkce, ze které nebyl odvolán. K zásahu do stěžovatelových veřejných subjektivních práv na nerušený výkon funkce však dle NSS mohlo dojít až faktickými úkony představených, kteří mu začali ve výkonu funkce bránit. V takovém případě by však bylo na místě bránit se žalobou na ochranu před nezákonným zásahem představených.

NSS rozsudek MS zrušil a žalobu odmítl (neboť dle judikatury NSS pokud se někdo brání zásahovou žalobou proti úkonu, který z povahy věci nemůže být nezákonným zásahem musí být taková žaloba odmítnuta, jelikož chybí podmínka řízení spočívající v přípustitelném tvrzení nezákonného zásahu).

Komentář:

K žalobě proti úpravě systemizace jako rozhodnutí, která byla odmítnuta usnesením MS v Praze ze dne 18. 7. 2018, č. j. 3 A 64/2018-86 viz rozhodnutí NSS ze dne 18. 10. 2019, č. j. 5 Ads 269/2018 – 44 (níže).

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 2 Ads 261/2018-54

Rozhodnutí ze dne: 17. 10 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: usnesení MS v Praze ze dne 18. 7. 2018, č. j. 3 A 65/2018-58

Oblast: přezkum systemizace

Vztah k: § 17 ZSS

⁴ „[b]yl-li závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí jiný úkon správního orgánu, přezkoumá soud k žalobní námitce také jeho zákonnost, není-li jím sám vázán a neumožňuje-li tento zákon žalobci napadnout takový úkon samostatnou žalobou ve správním soudnictví.“

Klíčová slova: přezkoumatelnost, systemizace

Právní věta:

Samotné usnesení vlády se přímo nedotýká práv stěžovatele, a nenaplnuje tak definiční znaky rozhodnutí dle § 65 odst. 1 SŘS, ale lze jej považovat za závazný podklad ve smyslu § 75 odst. 2 věty druhé SŘS Samostatně přezkoumatelným rozhodnutím je až následné odvolání ze služebního místa představeného.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel vykonával službu na služebním místě náměstka pro řízení sekce v ministerstvu financí. Toto služební místo však bylo při změně systemizace na rok 2018 zrušeno, a stěžovatel byl proto služebním orgánem ze služebního místa představeného odvolán.

Stěžovatel u MS napadl žalobou příslušné usnesení vlády, kterým byla změna systemizace na rok 2018 schválena. Stěžovatel se jednak domáhal zrušení příslušného usnesení vlády, jednak se z procesní opatrnosti domáhal i ochrany před nezákonným zásahem. MS žalobu odmítl, jelikož shledal, že předmětné usnesení vlády není rozhodnutím ve smyslu § 65 SŘS, tudíž není samostatně přezkoumatelné.

Následovala kasační stížnost k NSS. Stěžovatel svou argumentaci vystavěl na tom, že rozhodnutí vlády č. 895 je rozhodnutím ve smyslu § 65 SŘS, jelikož tato konkrétní úprava systemizace je podrobnější než jen celkové agregované parametry upravené v § 17 ZSS, a tedy se může přímo dotknout práv konkrétní jmenovitě určité osoby.

K otázce, zda schválení systemizace nebo organizační struktury vede k přímému zkrácení práv a povinností konkrétního zaměstnance soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2019, č. j. 8 Ads 301/2018 – 45, který dle jeho názoru plně dopadá i na tento případ.

Samotné usnesení vlády se přímo nedotýká práv stěžovatele, a nenaplnuje tak definiční znaky rozhodnutí dle § 65 odst. 1 SŘS, ale lze jej považovat za závazný podklad ve smyslu § 75 odst. 2 věty druhé SŘS Samostatně přezkoumatelným rozhodnutím je až následné odvolání ze služebního místa představeného. V rámci jeho přezkumu je možný přezkum zákonnosti systemizace či změny organizační struktury.

Soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé SŘS zamítl.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 6 Ads 167/2018-31

Rozhodnutí ze dne: 17. 10. 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: usnesení MS v Praze ze dne 10. 4. 2018, č. j. 10 A 46/2018-23

Oblast: systemizace služebních a pracovních míst

Vztah k: § 17, § 62 odst. 1 ZSS, § 75 odst. 2 SŘS

Klíčová slova: systemizace služebních a pracovních míst, usnesení vlády o schválení návrhu systemizace, organizační struktura služebního úřadu, zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů

Právní věta:

Usnesením vlády schvalujícím návrh systemizace služebních a pracovních míst nedochází k přímému zásahu do služebního poměru konkrétního státního zaměstnance, a systemizace tak nemá povahu rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 SŘS. Systemizace nemůže představovat ani nezákonný zásah ve smyslu § 82 SŘS, neboť se nejedná o zásah správního orgánu, který by byl zaměřen přímo proti konkrétnímu státnímu zaměstnanci, nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel byl od roku 2015 ve služebním poměru u ČIŽP. Rozhodnutím z prosince 2017 byl stěžovatel služebním orgánem zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, neboť na základě systemizace služebních míst pro rok 2018 došlo ke zrušení jeho služebního místa a nebylo jej možné převést na jiné služební místo, jelikož žádné vhodné nebylo volné. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání. V posuzované věci se stěžovatel domáhal zrušení systemizace služebních a pracovních míst pro rok 2018, kterou schválila vláda usnesením č. 737 dne 23. 10. 2017 v části týkající se ČIŽP.

NSS shledal kasační stížnost nedůvodnou a ztotožnil se se závěry usnesení MS v Praze ze dne 10. 4. 2018, č. j. 10 A 46/2018-23, kde MS odmítl žalobu pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. e) a § 70 písm. a) SŘS. Žalobce brojil proti usnesení vlády, jímž ode dne 1. 1. 2018 schválila návrh systemizace služebních a pracovních míst a návrh koncipoval jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 SŘS, alternativně jako žalobu proti nezákonnému zásahu. MS v Praze alternativní petit označil jako procesně nepřípustný, jelikož podle SŘS nelze kombinovat různé návrhové typy. Žalobce nicméně nebyl vyzván k odstranění vady podání s ohledem na závěr MS v Praze, že se v případě systemizace služebních a pracovních míst se nejedná o rozhodnutí podle § 65 odst. 1 SŘS a ani nemůže jít o nezákonný zásah, jelikož přímo nezasahuje do právní sféry žalobce. Ke změně služebního poměru v důsledky změny systemizace služebních míst může dojít jedině rozhodnutím, jehož adresátem je státní zaměstnanec, tedy rozhodnutím o převedení na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. c) ZSS nebo rozhodnutím o zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS. Ani pak organizační strukturou služebního orgánu, která je vydávána podle § 19 ZSS v návaznosti na systemizaci, přímo nezasahuje do právní

sféry konkrétních státních zaměstnanců, neboť jím nedochází k přímému zásahu do služebního poměru konkrétního státního zaměstnance.

NSS souhlasí se závěry městského soudu, že napadené usnesení vlády nelze považovat za úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti fyzické nebo právnické osoby, tedy za rozhodnutí podle § 65 odst. 1 SŘS.

Usnesení bylo vládou vydáno jakožto vrcholným orgánem moci výkonné v rámci své odpovědnosti za řádné fungování státní správy a kompetence zajistit řádný výkon působnosti služebních úřadů, nevystupovala v pozici orgánu moci výkonné rozhodujícího v oblasti veřejné správy o právech a povinnostech fyzických a právnických osob – v pozici správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) SŘS. Usnesení vlády o schválení návrhu systemizace služebních a pracovních míst ve služebních úřadech nepředstavuje samo o sobě zásah do právní sféry jakékoliv fyzické nebo právnické osoby, tedy nezasahuje přímo do služebního poměru konkrétního státního zaměstnance. Systemizace dle § 17 odst. 1 ZSS stanovuje pouze obecně počet služebních míst a v jejím rámci se závazně nerozhoduje o konkrétních služebních místech.

NSS dal za pravdu MS v Praze, že usnesením vlády, kterým se schvaluje návrh systemizace, nedochází k přímému zásahu do služebního poměru stěžovatele, jelikož systemizace nemá povahu rozhodnutí podle § 65 SŘS. Proto systemizace nemůže představovat ani nezákonný zásah podle § 82 SŘS, jak alternativně navrhoval stěžovatel, jelikož nejde o zásah správního orgánu, který by byl zaměřen přímo proti stěžovateli, nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo.

Stěžovatel se měl bránit přímo proti rozhodnutí služebního orgánu o zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, soud pak v rámci žaloby může přezkoumávat podle § 75 odst. 2 věty druhé SŘS i jiné podkladové úkony správních orgánů, tedy i systemizaci služebních míst, popř. organizační strukturu služebního úřadu a systemizaci vydávanou vládou.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 5 Ads 269/2018 – 44

Rozhodnutí ze dne: 18. 10. 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: usnesení MS v Praze ze dne 18. 7. 2018, č. j. 3 A 64/2018-86

Oblast: systemizace a organizační struktura služebního úřadu

Vztah k: § 17 ZSS, § 65 SŘS, § 75 odst. 2 SŘS

Klíčová slova: systemizace, odvolání ze služebního místa představeného, zrušení služebního místa, proces přípravy systemizace, povaha usnesení vlády o úpravě systemizace

Právní věta:

Viz zde vypracovaný rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2019, č. j. 8 Ads 301/2018 – 45.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel se žalobou k MS v Praze domáhal zrušení usnesení Vlády České republiky („žalovaná“) č. 895 ze dne 22. 12. 2017, o úpravě systemizace služebních a pracovních míst s účinností od 1. ledna 2018, a to v části týkající se systemizace služebních a pracovních míst v MZe. Usnesením vlády č. 737 ze dne 23. 10. 2017 byla podle § 17 ZSS schválena systemizace na rok 2018, následně, ještě před účinností systemizace, došlo k jejím úpravám, naposledy právě usnesením vlády č. 895. Zároveň se stěžovatel z procesní opatrnosti domáhal i ochrany soudu před nezákonným zásahem žalované. Stěžovatel uvedl, že vláda vydáním napadeného rozhodnutí zasáhla do jeho právní sféry, změnila jeho práva a povinnosti, neboť v důsledku napadeného rozhodnutí došlo ke zrušení pracovního místa, na které byl jmenován.

MS v Praze z důvodu vhodnosti usnesením vyloučil žalobu na ochranu před nezákonným zásahem k samostatnému projednání, neboť pokud by soud dospěl k závěru, že se v dané věci jedná o rozhodnutí, byl by nucen z hlediska přednosti žaloby proti rozhodnutí správního orgánu před žalobou na ochranu před nezákonným zásahem tuto zásahovou žalobu odmítnout. Žalobu na ochranu před nezákonným zásahem MS v Praze zamítl (viz zde vypracovaný rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2019, č. j. 8 Ads 301/2018 – 45). Žalobu proti úpravě systemizace jako rozhodnutí MS v Praze odmítl, neboť konstatoval, že rozhodnutí žalované není rozhodnutím, ve smyslu § 65 SŘS, neboť není úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti. S tímto stěžovatel nesouhlasil, a proto podal proti rozhodnutí kasační stížnost.

NSS konstatoval, že kasační stížnost není důvodná. Vzhledem k tomu, že kasační stížností stěžovatel napadl usnesení MS, jímž byl jeho návrh odmítnut, mohl se NSS ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) SŘS zabývat pouze tím, zda MS nepochybil, odmítl-li se věci stěžovatele zabývat meritorně. Nemohl se proto blíže zabývat argumentací stěžovatele stran postupu žalované při samotném přijímání napadeného usnesení vlády a dalšími námitkami s tím souvisejícími.

NSS dospěl k názoru, že napadené usnesení vlády nelze považovat za úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti fyzické nebo právnické osoby, tedy za rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 SŘS. NSS přitom vycházel ze své dřívější rozhodovací praxe (viz níže komentář) ve věci téhož stěžovatele. NSS v rozhodnutí mj. zopakoval, že systemizaci či změny organizační struktury lze považovat za závazný podklad ve smyslu § 75 odst. 2 věty druhé SŘS pro rozhodování ve věcech státní služby (podkladové rozhodnutí „sui generis“). Je vydáván vládou jako orgánem moci výkonné, v oblasti veřejné správy;

nerozhoduje sice o veřejných subjektivních právech a povinnostech osob přímo, ale je na jeho základě rozhodováno sekundárně v konečném rozhodnutí; pro orgány rozhodující ve věcech státní služby je přitom závazný. Soud je oprávněn v rámci žaloby proti rozhodnutí ve věci státní služby posoudit zákonnost těchto organizačních dokumentů.

Komentář:

Úzce souvisí s rozsudkem NSS ze dne 9. 10. 2019, č. j. 8 Ads 301/2018 – 45, resp. z něj vychází a navazuje na něj.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 9 Ads 113/2020–45

Rozhodnutí ze dne: 15. 6. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: MS v Praze č. j. 14 Ad 7/2018–37

Oblast: Zrušení služebního místa v důsledku systemizace

Vztah k: § 17 až 19 ZSS, čl. 2 odst. 3 Ústavy, čl. 2 odst. 3 Listiny

Klíčová slova: systemizace, zrušení služebního místa, (účelová) úprava systemizace, zvrtnost systemizace, schvalování organizační struktury

Právní věta:

- I. Pokud vláda schválí systemizaci formou několika usnesení, z nichž v pořadí první stanoví podobu systemizace a následná ji upraví, jedná se stále o stejné organizační opatření na období příštího kalendářního roku. Ustanovení § 17 odst. 3 ZSS tak nevylučuje pozdější úpravy již schválené systemizace, pokud k nim dojde do konce kalendářního roku.
- II. Ústava nikterak neomezuje vládu po přijetí její demise prezidentem republiky nebo před získáním důvěry Poslanecké sněmovny ve vykonávání jejích pravomocí. Systemizace se navíc schvaluje pouze na roční období, a i po nabytí účinnosti ji lze změnit, byť jen za splnění přísných podmínek. Nejedná se tedy o exekutivní aktu značného významu bez možnosti jeho nápravy ve smyslu nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 6/07 ze dne 9. 2. 2010.
- III. Skutečnost, že systemizace a navazující změna organizační struktury, v důsledku nichž bylo zrušeno služební místo představeného, na němž vykonával službu stěžovatel, nabyly účinnosti až 1. 1. 2018, nebrání tomu, aby úkony týkající se služebního poměru stěžovatele byly činěny již před tímto datem, pokud jejich účinky jsou odloženy až do 1. 1. 2018.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel byl rozhodnutím státního tajemníka v MPSV dnem 1. 1. 2018 odvolán ze služebního místa náměstka pro řízení sekce, a to z důvodu zrušení jeho služebního místa v rámci vládnou schválené změny dosud neúčinné systemizace. Stěžovatel podal odvolání k orgánu II. stupně, ten však odvolání zamítl. Uvedl, že vláda má právo na úpravu systemizace a zdůraznil vázanost služebních orgánů rozhodnutím vlády.

Proti tomuto rozhodnutí brojil stěžovatel podáním žaloby k MS v Praze, který žalobu zamítl. Soud argumentoval, že vláda je oprávněna systemizaci upravovat a stěžovatel nemohl mít legitimní očekávání, že systemizace nebude nadále měněna. Soud dále uvedl, že systemizace není nevratný akt, a navíc se nijak neprojevuje vně moci výkonné, a tedy o ní může rozhodovat i vláda bez důvěry. Teze stěžovatele, že systemizace byla účelová, byla odmítnuta. Otázka převedení stěžovatele na nově zřízené místo náměstka pro řízení sekce, není předmětem posuzované věci, posouzena by mohla být v rámci žaloby proti rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby.

Proti tomuto rozsudku podal kasační stížnost k NSS, argumentoval nesprávným posouzením zákonnosti úprav systemizace a namítal nepřezkoumatelnost rozsudku.

NSS kasační stížnost zamítl. Námitku nepřezkoumatelnosti neshledal důvodnou. Ve věci ostatních námitek v zásadě převzal argumentaci MS v Praze a odkázal na předcházející judikaturu NSS. Na základě námítky rovněž konstatoval, že Ministerstvo vnitra mohlo schválit změnu organizační struktury MPSV až poté, co byla schválena úprava systemizace vládou, což ovšem neznamená, že by návrh na úpravu systemizace a na změnu organizační struktury nemohly být předloženy správním orgánem I. stupně současně.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 3Ads 190/2019-47

Rozhodnutí ze dne: 21. 9. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: Rozsudek MS v Praze ze dne 18. 4. 2019, č. j. 11 Ad 14/2018-47

Oblast: odvolání ze služebního představeného

Vztah k: §17 ZSS, §62 ZSS, §98 ZSS,

Klíčová slova: zrušení služebního místa, systemizace, přezkum systemizace

Právní věta:

Nemožnost přezkoumat zákonnost kroků, které rozhodnutí ve věci služby předcházely, by byla v rozporu s garancemi vyplývajícími pro státní

zaměstnance z čl. 79 odst. 2 Ústavy a z čl. 21 odst. 4 Listiny, neboť není možné připustit, aby prostřednictvím systemizace či organizační struktury bylo možné dosahovat protiprávních cílů, byť k zásahu do práv a povinností státních zaměstnanců dojde až pozdějším úkonem, jehož obsah však bude předurčen příslušným organizačním dokumentem. S ohledem na to je soud oprávněn v rámci žaloby proti rozhodnutí ve věci služby přezkoumat zákonnost tohoto organizačního dokumentu.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce napadl rozsudek MS, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí státního tajemníka v MŽP. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ředitele ČIŽP, jímž byl žalobce zařazen mimo výkon služby z důvodu zrušení služebního místa, na které byl zařazen. Současně se žalobce domáhal zrušení části usnesení vlády České republiky ze dne 23. 10. 2017, č. 737, k návrhu systemizace služebních a pracovních míst s účinností od 1. 1. 2018, jakožto podkladového úkonu správního orgánu ve smyslu § 75 odst. 2 SŘS. Soud uvedl, že žalobní argumentace nesměřovala proti rozhodnutí samotnému, ale proti systemizaci a jejímu přijetí. K tomu MS uvedl, že přezkum systemizace není věcí správního soudnictví.

NSS uznal kasační stížnost jako důvodnou. Soud se přihlásil ke své staré judikatuře, když uvedl, že vláda není správním orgánem a její rozhodnutí tedy nemají povahu zásahu do práv. Nicméně zdůraznil, že jako závazný podklad pro měnění práv a povinností musí systemizace podléhat přezkumu v některých věcech.

Dle soudu má systemizace pracovních míst přijímaná vládou obdobnou povahu jako rozhodnutí o organizační změně podle § 52 písm. c) ZP, a je tedy logické, aby byla přezkoumávána na základě obdobných principů, aniž by přitom bylo zasahováno do pravomoci vlády, která má jakožto vrcholný orgán moci výkonné v oblasti veřejné správy výlučnou pravomoc organizovat státní službu.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 11 Ad 17/2017-68

Rozhodnutí ze dne: 22. 5. 2018

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: systemizace služebních a pracovních míst

Vztah k: § 17 ZSS

Klíčová slova: systemizace, vláda jako správní orgán při schvalování návrhu systemizace

Právní věta:

Při vydávání usnesení o schválení systemizace nemá vláda postavení správního orgánu. Usnesení vlády proto nelze v tomto smyslu považovat za úkon, který by jako podkladové rozhodnutí podle § 75 odst. 2 SŘS byl soud ve správním soudnictví oprávněn posuzovat, a to právě proto, že vláda při schvalování systemizace nevystupuje jako správní orgán, tedy nerozhoduje o právech a povinnostech fyzických či právnických osob. Ze samotného výčtu oblastí, které jsou podle § 17 odst. 1 ZSS předmětem schvalování u systemizace, je zřejmé, že nejde o rozhodování o právech či povinnostech konkrétních subjektů, nýbrž jde o personální a finanční zabezpečení činnosti státního úřadu.

Stručný obsah rozhodnutí:

V důsledku změny systemizace MZdr na rok 2017 byla žalobkyně rozhodnutím státního tajemníka v MZdr odvolána ze služebního místa představené – náměstkyně pro majetkové a mezinárodní věci. Odvolací orgán prvostupňové rozhodnutí částečně změnil a částečně potvrdil. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně změnil tak, že se za slova „podle § 60 odst. 1 písm. a)“ vkládají slova „zákona o státní službě“. Žalobkyně považuje změnu systemizace, organizační změnu a její odvolání za účelové a zneužívající zákon. Žalobkyně žalobou namítá nezákonnost usnesení vlády č. 1108 ze dne 14. 12. 2016, kterým vláda schválila změny schválené systemizace.

Při posouzení namítané nezákonnosti usnesení vlády jako podkladového úkonu pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí MS v Praze uvedl, že vláda je podle ZSS oprávněna schvalovat systemizaci, tedy schvalovat počet služebních míst a schvalovat objem prostředků na platy zaměstnanců. Vyjma uvedené organizační struktury není vláda oprávněna nic dalšího schvalovat. Při schvalování návrhu systemizace a organizační struktury tedy vláda nerozhoduje o právech ani povinnostech konkrétních subjektů. Podle § 75 odst. 2 SŘS soud přezkoumává v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí. Pokud byl závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí jiný správní úkon správního orgánu, přezkoumá soud k žalobní námitce také jeho zákonnost. Soud dospěl k závěru, že i kdyby akceptoval, že usnesení vlády o schválení návrhu systemizace je závazným „jiným“ úkonem pro napadené rozhodnutí, nejde o jiný úkon „správního orgánu“, jelikož vládě při schvalování systemizace není svěřena pravomoc rozhodovat o právech a povinnostech fyzických či právnických osob. Vláda při vydávání usnesení, kterým schvaluje systemizaci, popřípadě organizační strukturu, nemá postavení správního orgánu. Z toho důvodu nelze usnesení vlády považovat za úkon, který by byl jako podkladové rozhodnutí podle § 75 odst. 2 SŘS soud ve správním soudnictví oprávněn posuzovat, jelikož vláda při schvalování systemizace nevystupuje jako správní orgán, tedy nerozhoduje o právech a povinnostech fyzických či právnických osob. Z § 17 odst. 1 ZSS vyplývá, že nejde o rozhodování o právech či povinnostech konkrétních subjektů, ale o personální a finanční zabezpečení činnosti státního aparátu. V postavení správního orgánu je vláda např. v § 10 odst. 1 písm. a) a b) ZSS, podle kterého je vláda služebním orgánem vůči náměstkovi ministra vnitra pro státní službu a vůči vedoucímu služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem, podle § 10 odst. 2 ZSS pak vláda jakožto služební orgán rozhoduje ve věcech

služebního poměru, jen v těchto případech jedná a rozhodnutí jako správní orgán ve věcech služebního poměru státních zaměstnanců.

Soud tedy musel usnesení vlády respektovat a z jeho obsahu vycházet při posuzování důvodnosti žaloby, jelikož jde o platný a účinný dokument. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno jako důsledek provedené systemizace, která byla schválena vládou a MZdr promítnuta do vnitřních organizačních předpisů. Soud posoudil, že odvolání žalobkyně ze služebního místa má ve schválené systemizaci oporu a dospěl k závěru, že je opodstatněné.

Namítané nevhodné a nestandardní chování nově nastoupivšího ministra vůči osobě žalobkyně nepodléhá přezkumné činnosti soudu. Soud přezkoumává výhradně žalobou napadené rozhodnutí, a také řízení, které mu předcházelo. Způsob chování osob na MZdr nelze podřadit pod pojem „řízení“, přičemž žádné právní ustanovení konkrétního právního předpisu neumožňuje soudu takové jednání zohlednit v závěru, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem.

Soud přisvědčil argumentaci odvolacího orgánu, že postup při změně systemizace nebyl v rozporu se služebním předpisem náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 8/2015 Sb., jelikož tento služební předpis se na danou věc nevztahoval, neboť byl vydán metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 2/2016, který upravoval pravidla pro zpracování návrhu systemizace na rok 2017 odlišně. Podle čl. 6 písm. b) metodického pokynu č. 2/2016 je změna systemizace před nabytím účinnosti možná jen tehdy, pokud návrh na změnu systemizace před nabytím účinnosti vyplývá přímo z rozhodnutí vlády. Konečná změna schválené systemizace na rok 2017, v jejímž důsledku zaniklo služební místo žalobkyně, vyplývala z rozhodnutí vlády, a to usnesením vlády č. 1108. Předpoklady změny schválené systemizace před nabytím její účinnosti podle metodického pokynu č. 2/2016 byly splněny.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 5 Ad 14/2018-53

Rozhodnutí ze dne: 14. 6. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: odvolání ze služebního místa představeného

Vztah k: §17 ZSS, §60 odst. 1 písm. a) ZSS

Klíčová slova: odvolání ze služebního místa představeného, změna systemizace, vláda bez důvěry

Právní věta:

- I. Vláda může přijímat úpravy již přijaté systemizace postupem dle § 17 ZSS před nabytím účinnosti systemizace.

II. Rozhodnutí vlády o systemizaci podle § 17 odst. 3 ZSS není obecně rozhodnutím, které by vláda bez důvěry nemohla činit.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyně napadla rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu, kterým zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí státního tajemníka v MZdr, jímž byla žalobkyně odvolána podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS ze služebního místa představené – ředitelky odboru. Důvodem bylo, že na základě systemizace na rok 2018 došlo ke zrušení tohoto služebního místa představeného.

Žalobkyně v žalobě namítala, že vláda nebyla oprávněna provést změnu systemizace v době, kdy systemizace na rok 2018 ještě nevstoupila v účinnost. Žalobkyně dále namítala, že změnu systemizace schválila vláda, které nebyla vyslovena důvěra. Dle žalobkyně pak změna systemizace nebyla legitimní, neboť sledovala čistě politický cíl.

Soud v daném případě neshledal, že by systemizace nebyla schválena zákonným způsobem, že nesledovala legitimní cíl, ani že existovaly konkrétní okolnosti svědčící o účelovosti zvoleného postupu či o šikanózním nebo diskriminačním jednání služebního orgánu. Soud proto dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 SŘS zamítl.

Proti rozsudku nebyla podána kasační stížnost.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 5 Ad 8/2018-44

Rozhodnutí ze dne: 30. 6. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: systemizace služebních míst

Vztah k: § 17, § 18 ZSS

Klíčová slova: systemizace, změna systemizace

Právní věta:

- I. Systemizace se schvaluje s účinností až pro následující kalendářní rok. Pokud vláda schválí systemizaci formou několika usnesení, z nichž v pořadí první stanoví podobu systemizace a následná ji upraví, jedná se stále o stejné organizační opatření na období příštího kalendářního roku. Ustanovení § 17 odst. 3 ZSS tak nevylučuje pozdější úpravy již schválené systemizace, pokud k nim dojde do konce kalendářního roku.**

- II. Ústava nikterak neomezuje vládu po přijetí její demise prezidentem republiky nebo před získáním důvěry Poslanecké sněmovny ve vykonávání jejích pravomocí. Proces schvalování systemizace nepředstavuje exekutivní akt značného významu bez možnosti nápravy. Vláda, které nebyla vyslovena důvěra Poslanecké sněmovny, není v případě přijetí systemizace ústavně omezena.**

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce namítal skutečnost, že po schválení systemizace na příští rok nelze provést její úpravu, pokud ještě nevstoupila v účinnost. MS v Praze zde odkázal na rozsudek NSS ze dne 15. 9. 2020, č. j. 4 Ads 423/2019-70, přičemž uvedl, že § 17 odst. 3 ZSS výslovně nezmiňuje postup v úpravě schválené systemizace, nicméně z něj jasně vyplývá, že systemizace se schvaluje s účinností na následující kalendářní rok. Pokud tedy vláda schválí systemizaci formou několika usnesení po sobě následujících, kde následující mění usnesení předešlé, stále se jedná o stejné organizační opatření příštího kalendářního roku. Ustanovení § 17 odst. 3 ZSS nevylučuje pozdější úpravy již schválené systemizace, pokud k nim dojde do konce kalendářního roku. Z ničeho neplyne, že by pozdější úprava již schválené systemizace nebyla možná, nejzazším časovým okamžikem, kdy lze schválit systemizaci na příští kalendářní rok, je 31. 12. předchozího roku. Legitimní očekávání žalobce, že jeho služební místo nebude na příští kalendářní rok zrušeno, může nastat až od 1. 1. dalšího kalendářního roku, jelikož účinky § 18 ZSS, který spočívá v zákazu změny systemizace (krom přísně vymezených výjimek), nastávají až účinností systemizace.

Při schvalování systemizace nemohla být porušena zásada enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí podle čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny, jelikož jde o úkon, který je výlučně obrácen dovnitř státního aparátu, oproti tomu zmíněná zásada zavazuje státní moc ve vztahu k jejímu působení navenek (vůči adresátům státní moci). Nadto má vláda pravomoc upravit již schválenou systemizaci.

Ke skutečnosti, že systemizaci schvalovala vláda, které nebyla vyslovena důvěra PS Parlamentu, MS v Praze uvedl, že nejde o takovou povahu úkonu, že by šlo o rozhodnutí, které by mělo zásadní a nezvratné důsledky, nebo že by zde byl přesah do zákonodárné moci. Jedná se totiž o standardní a výlučnou pravomoc moci výkonné (vlády), která je odpovědná za řádný výkon působnosti všech služebních úřadů z hlediska jejich personálního a finančního zajištění. Systemizace se navíc schvaluje na jedno roční období, přičemž i po nabytí její účinnosti ji lze změnit, byť při splnění přísných podmínek. I tak se nejedná o exekutivní akt značného významu bez možnosti jeho nápravy. MS v Praze odkázal opětovně na rozsudek NSS ze dne 15. 9. 2020, č. j. 4 Ads 423/2019-70. Systemizace navíc přímo nezasahuje do práv a povinností státních zaměstnanců (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2019, č. j. 8 Ads 301/2018-45).

MS v Praze nesouhlasil ani s žalobní námitkou o účelovosti konečného znění systemizace na rok 2018, jelikož věcný důvod pro provedení změny je jasně uvedený v podkladech pro schválení úpravy systemizace a soud jej shledal racionálním.

V případě nerespektování závěru č. 9 poradního sboru náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 25. 11. 2016, MS v Praze sdělil, že závěr není relevantní, jelikož v případě žalobce nedošlo ke zrušení místa a zřízení stejného nového místa, ale služební místo žalobce bylo zrušeno z důvodu zrušení celé sekce.

MS v Praze se dále zabýval provázaností mezi systemizací a organizační strukturou. Zde odkázal na rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2019, č. j. 8 Ads 301/2018-45, podle něž má ke změnám s dopady do služebních poměrů docházet až v návaznosti na změny organizační struktury služebního úřadu. Byť by i systemizace nedávala velký prostor pro samostatnou činnost služebních orgánů při schvalování organizační struktury, je zřejmé, že až tímto úkonem se organizační struktura mění. Změna organizační struktury je tedy podstatná. V případě námitky týkající se časových souvislostí mezi dnem schválení úprav systemizace, dnem, kdy MV schválilo návrh organizační struktury a dnem vydání služebního předpisu v MPSV, MS v Praze uvedl, že reálně nic nebránilo tomu, aby všechny tyto dokumenty mohly být přijaty v jeden den.

Odvolání žalobce z místa představeného podle § 60 odst. 1 písm. a) ZSS tedy bylo zákonné s ohledem na dostatečné a zákonné důvody systemizace.

Komentář:

Proti rozsudku MS v Praze brojil žalobce kasační stížností, kterou NSS rozsudkem ze dne 10. 8. 2023, č. j. 3 Ads 251/2021-42, zamítl. NSS v rozsudku potvrdil svůj dřívější závěr, že systemizaci služebních míst podle § 17 ZSS lze upravovat až do 31. 12. příslušného roku. Vláda tedy může přijmout usnesení, jímž schválí změnu již schválené, avšak dosud neúčinné systemizace. NSS dále neshledal, že by změna systemizace byla v daném případě účelová.

2.2. Převedení na jiné služební místo

2.2.1. Přesoutěžení

Soud: Krajský soud v Praze

Číslo jednací: 48 A 115/2016-102

Rozhodnutí ze dne: 11. 4. 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. d), § 188 ZSS

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, tzv. přesoutěžení dosavadního služebního místa, služební působíště

Právní věta:

- I. V řízení o převedení dosavadního vedoucího zaměstnance na jiné služební místo poté, co podle § 188 odst. 1 ZSS bylo jeho služební místo ve výběrovém řízení obsazeno jiným státním zaměstnancem, nelze úspěšně napadat průběh takového výběrového řízení. Služební orgán je totiž podle § 57 odst. 3 SŘ vázán pravomocným rozhodnutím o zařazení jiné osoby na služební místo představeného. Služební orgán se však musí zabývat tím, zda takové rozhodnutí bylo vydáno, zda nabylo právní moci a zda se nejednalo o nicotný akt.
- II. Postupuje-li služební orgán podle § 165 ZSS a řízení o převedení na jiné služební místo zahájí vydáním rozhodnutí o věci samé, nelze v odvolacím rozhodnutí uplatnit koncentraci řízení podle § 82 odst. 4 SŘ.
- III. Služebním působištěm ve smyslu § 4 odst. 3 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění účinném do 28. 2. 2019, byla obec, v níž se nacházelo územní pracoviště finančního úřadu.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce pracoval jako ředitel sekce územního pracoviště na FÚ pro Středočeský kraj a dne 1. 7. 2015 mu na základě § 188 ZSS vznikl služební poměr na dobu neurčitou s tím, že služební místo představeného může zastávat, než bude obsazeno postupem podle § 188 odst. 6 ZSS na základě výběrového řízení. Na služební místo bylo v prosinci 2015 vyhlášeno výběrové řízení, ve kterém byl žalobce vybrán mezi dva nejvhodnější uchazeče. Na základě dohody uzavřené mezi služebním orgánem a generálním ředitelem GFR podle § 28 odst. 3 ZSS byl na služební místo vybrán jako nejvhodnější druhý úspěšný žadatel, který byl pak jmenován. Následně proběhlo ústní jednání mezi žalobcem a služebním orgánem s cílem projednání vhodnosti služebního místa, na které měl být žalobce převeden, žalobce uvedl, že s převedením nesouhlasí vzhledem k nezákonnému postupu ve výběrovém řízení. Ředitelem FÚ pro Středočeský kraj byl žalobce podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS s účinností od 1. 7. 2016 převeden na jiné služební místo se služebním působištěm v Praze, přičemž byl zařazen do 11. platové třídy a 12. platového stupně. Odvolací orgán prvostupňové rozhodnutí potvrdil a odvolání žalobce zamítl.

Soud posoudil rozhodnutí o převedení jako nepřezkoumatelné. Odvolací orgán totiž úplně přehlédl argumentaci žalobce týkající se námitky o nevhodnosti místa nového služebního působiště z důvodu jeho vzdálenosti od žalobcova bydliště (žalobce namítal vzdálenost 80 km od jeho bydliště, bez způsobilé veřejné dopravy, přičemž v dojíždění mu brání jeho zdravotní stav a bude to mít dopad i na jeho rodinný život). Z metodického pokynu k řízení ve věcech státní služby se doporučuje v postupu k převedení na jiné služební místo nejprve posoudit, zda existuje vhodné služební místo v rámci téhož služebního úřadu, neboť to odpovídá zásadě procesní ekonomie a lze předpokládat, že bude vhodnější, aby státní zaměstnanec zůstal zařazen v témže služebním úřadu. Teprve poté pokud není v témže služebním úřadu žádné vhodné volné služební místo, měl by správní orgán posoudit existenci vhodných volných služebních míst v rámci jiného služebního úřadu. Primárním kritériem vhodnosti je zachování služebního působiště, teprve následně se zkoumají kritéria další. K otázce

služebního působiště se odvolací orgán vyjádřil pouze tak, že v době vydání prvostupňového rozhodnutí nebylo volné žádné služební místo ve stejném oboru služby, které by odpovídalo vzdělání a kvalifikaci žalobce a bylo v místě dosavadního působiště, nicméně se nevypořádal vůbec s námitkou žalobce stran nemožnosti dojíždění do nového působiště s ohledem na jeho zdravotní stav a rodinný život. Rozhodnutí o odvolání je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jelikož z něj není patrné, proč se odvolací orgán nezabýval odvolací námitkou žalobce a proč ji považoval za lichou, mylnou či vyvrácenou. Soud ovšem posoudil i další žalobní námitky.

K otázce vhodnosti služebního místa soud uvedl, že se odvolací orgán měl zabývat i zdravotními důvody vylučující převedení žalobce, které mu byly známy, jelikož je uplatnil v odvolání. V otázce vhodnosti měl posoudit i manažerské kompetence, když soud upozornil na existenci volného služebního místa v 11. platové třídě v Hořovicích, které mj. zahrnuje i zástup vedoucího oddělení, což by lépe odpovídalo manažerským zkušenostem žalobce, navíc je blíže žalobcovu bydlišti než služební místo v Praze, na které byl převeden.

Soud považuje za nesprávný výklad pojmu služební působiště, jak jej uvedl odvolací orgán, tj. služebním působištěm žalobce byla Příbram. Podle odvolacího orgánu došlo v minulosti k nesprávnému výkladu, kdy pro FÚ pro Středočeský kraj mělo být jako služební působiště vyznačeno Praha, jakožto sídlo služebního úřadu. Finanční úřady včetně FÚ pro Středočeský kraj jsou služebními úřady, jelikož jsou zřízeny zákonem jako správní úřady. Služebním úřadem státního zaměstnance zařazeného do finančního úřadu nemusí být podle § 4 odst. 3 ZSS jen sídlo služebního úřadu, ale též sídlo jeho organizačního útvaru. Za organizační útvar lze považovat i konkrétní územní pracoviště finančních úřadů, tomu nasvědčuje i pozdější vývoj právní úpravy, neboť § 4 odst. 3 ZSS ve znění účinném od 1. 3. 2019 nově za služební působiště označuje obec, ve které státní zaměstnanec pravidelně vykonává službu. Proto se žalobce může dovolávat legitimního očekávání, které mu bylo založeno osvědčením z 23. 7. 2015, v němž bylo deklarováno jako služební působiště Příbram a představuje důvod pro odlišné zacházení se žalobcem oproti jiným státním zaměstnancům, kteří mají vystaveno v osvědčení Prahu. Odvolací orgán se tak nemůže dovolávat nutnosti shodného zacházení.

Metodický pokyn, ve smyslu čl. 55 odst. 2 písm. f), zakládal žalobci legitimní očekávání, že nebude bez svého souhlasu přeložen do jiné obce než Příbram, popř. bude s ním individuálně projednána nabídka dostupných služebních míst s ohledem k jeho bydlišti a k dojezdové vzdálenosti. Soud poukázal na řadu územních pracovišť finančního úřadu, která se nacházela relativně blízko bydliště žalobce a služební orgán mohl obstarat seznam volných služebních míst i v rámci těchto pracovišť. Pokud by pak žalobce nesouhlasil s převedením ani na některá služební místa v rámci těchto jiných územních pracovišť, musel by služební orgán postupovat podle § 62 ZSS a zařadit jej mimo výkon služby do doby, než se objeví pro něj vhodné služební místo, nebo bude rozhodnuto o skončení služebního poměru podle § 72

odst. 1 písm. d) ZSS. Rozhodnutí odvolacího orgánu by tak neobstálo ani pro nezákonnost důvodů, o které se opírá.

K námitce nezákonnosti výběrového řízení, v rámci čehož žalobce poukazoval na to, že dosud jím zastávané místo nebylo volné, jelikož výběrové řízení bylo nezákonné a nebylo řádně ukončeno, soud nejprve uvedl, že mu nepřísluší posuzovat správnost postupu ve výběrovém řízení. Ze ZSS nevyplývá, že by úmyslem při výběrových řízeních na služební místa původních představených bylo bez dalšího je obsadit stávajícími představenými. Výběrové řízení vyhlášené podle § 188 ZSS odkazuje jak na konkrétní ustanovení § 51 odst. 4 ZSS, ovšem není vyloučeno použití obecných ustanovení ZSS. Pokud chtěl žalobce setrvat na dosavadním místě vedoucí sekce územního pracoviště, musel se zúčastnit výběrového řízení vyhlášeného podle § 188 odst. 6 ZSS, tzv. přesoutěžení, a na základě toho být na tomto služebním místě obsazen. V rámci výběrového řízení bylo dosavadní místo obsazeno jiných uchazečem, doba, po kterou mohl žalobce na svém dosavadním místě vykonávat službu, uplynula. Nutným předpokladem pro zahájení řízení o převedení žalobce na jiné služební místo je podle § 188 odst. 1 ZSS obsazení stávajícího služebního místa na základě výběrového řízení, proto musí správní spis obsahovat, k jakému datu došlo nebo dojde k obsazení původního místa, tj. den nástupu do služby v pravomocném rozhodnutí o zařazení jiné osoby na služební místo dosud zastávané žalobcem. Odvolací orgán nebyl povinen zabývat se námitkami týkající se výběrového řízení, jelikož byl vázán rozhodnutím o zařazení jiného žadatele na dosavadní služební místo žalobce. Odvolací orgán byl ale povinen se zabývat tím, zda bylo takové rozhodnutí v právní moci, nebo zda se nejednalo o nicotný akt. Žalobce, ale nenapadal nicotnost rozhodnutí, nýbrž vyrozumění o výsledku výběrového řízení, jehož případné nedostatky samy o sobě nevedou k nicotnosti následného rozhodnutí. Rozhodnutí odvolacího orgánu bylo zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu řízení.

Soud: Krajský soud v Praze

Číslo jednací: 55 Ad 3/2019-85

Rozhodnutí ze dne: 10. 11. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 4 odst. 3, § 61 odst. 1 písm. d), § 188 ZSS, § 90 odst. 1 písm. c) SŘ

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, hraniční změna platové třídy převedením, vhodnost nového služebního místa z hlediska služebního působení

Právní věta:

Změna ze 14. platové třídy (dosavadní služební místo představeného) na 11. platovou třídu je z pohledu soudu hraniční, ale nikoli bez dalšího nemožná

či nezákonná. Ze ZSS a ani z metodického pokynu nemožnost takovéto změny nevyplývá. Nicméně 11. platová třída je poslední, která předpokládá bakalářské nebo magisterské vzdělání (srov. přílohu č. 1 ZSS). Jakékoli jiné služební místo zahrnující z odborného hlediska méně náročné práce (10. platová třída, kde se předpokládá pouze nižší odborné či bakalářské vzdělání, a třídy nižší) by již nebylo možné považovat v případě žalobce za odpovídající.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce pracoval jako ředitel sekce územního pracoviště na FÚ pro Středočeský kraj a dne 1. 7. 2015 mu na základě § 188 ZSS vznikl služební poměr na dobu neurčitou s tím, že služební místo představeného může zastávat, než bude obsazeno postupem podle § 188 odst. 6 ZSS na základě výběrového řízení. Na služební místo bylo v prosinci 2015 vyhlášeno výběrové řízení, ve kterém byl žalobce vybrán mezi dva nejvhodnější uchazeče. Na základě dohody uzavřené mezi služebním orgánem a generálním ředitelem GFR podle § 28 odst. 3 ZSS byl na služební místo vybrán jako nejvhodnější druhý úspěšný žadatel, který byl pak jmenován. Následně proběhlo ústní jednání mezi žalobcem a služebním orgánem s cílem projednání vhodnosti služebního místa, na které měl být žalobce převeden, žalobce uvedl, že s převedením nesouhlasí vzhledem k nezákonnému postupu ve výběrovém řízení. Ředitelem FÚ pro Středočeský kraj byl žalobce podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS s účinností od 1. 7. 2016 převeden na jiné služební místo se služebním působištěm v Praze, přičemž byl zařazen do 11. platové třídy a 12. platového stupně. Odvolací orgán prvostupňové rozhodnutí potvrdil a odvolání žalobce zamítl. Žalobce rozhodnutí odvolacího orgánu napadl žalobou, kterou soud projednal pod č. j. 48 A 115/2016-102. Soud rozhodnutí odvolacího orgánu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Odvolací orgán žalobce vyrozuměl o volných služebních místech u FÚ pro Středočeský kraj a požádal jej o sdělení, která považuje za vhodná. Žalobce všechna volná služební místa odmítl. Odvolací orgán dne 8. 8. 2019 vydal rozhodnutí, kterým změnil prvostupňové rozhodnutí ve výroku I tak, že bod e) zní: „se služebním působištěm v Příbrami“. Odvolací orgán odůvodnil i s ohledem na aktuální seznam volných služebních míst, že nejvhodnějším místem pro žalobce je to, na které již byl převeden, tj. v 11. platové třídě, na dobu neurčitou, se služebním působištěm v Příbrami. Žalobce podal žalobu i proti tomuto rozhodnutí odvolacího orgánu.

Dílčí nedostatek rozhodnutí odvolacího orgánu spočívající ve změně části výroku prvostupňového rozhodnutí, týkajícího se služebního působiště, přičemž ve zbytku odvolací orgán prvostupňové rozhodnutí výslovně nepotvrdil ve smyslu § 90 odst. 5 SŘ, soud neshledal jako vadu takové intenzity způsobilé založit nezákonnost rozhodnutí, jelikož výrok je dostatečně srozumitelný a určitý a správná formulace výroku by výsledek správního řízení nezměnila. Odvolací orgán nepochybil ani tím, že prvostupňové rozhodnutí nezrušil, ale sám jej změnil, správní řízení tvoří jeden celek a vady rozhodnutí I. stupně lze zpravidla odstranit i v řízení odvolacím. Nadto soud neshledal namítanou protiústavnost § 165 ZSS, podle kterého může být rozhodnutí prvním úkonem v řízení, jelikož procesní práva účastníků jsou mj. zaručena tím,

že v následném odvolacím řízení neplatí zásada koncentrace řízení podle § 82 odst. 4 SŘ a žalobce může v odvolacím řízení uplatnit důkazy bez omezení.

V části námitek týkajících se výsledku a průběhu výběrového řízení, soud odkázal na dřívější rozsudek 48 A 115/2016-102 a uvedl, že námitky jsou z velké části shodné s námitkami v předcházejícím soudním řízení, přičemž opakovaná žaloba v téže věci není opravným prostředkem proti předchozímu rozsudku soudu. Jak vyplývá z konstantní judikatury NSS, žalobcem tvrzenými procesními pochybeními týkající se 2. kola výběrového řízení se soud zabývat nemůže, jelikož nepodléhají soudnímu přezkumu – vyrozumění uchazeče, že v 2. kole nebyl vybrán, není rozhodnutím v materiálním slova smyslu, ale jedná se o faktický úkon, neformální akt, který na skončení výběrového řízení a obsazení předmětného místa nemá vliv. Ochranu před případnou diskriminací žadatele mohou poskytnout soudy v civilním řízení podle antidiskriminačního zákona.

Žalobce namítal, že výběrové řízení na jeho původní služební místo podle § 188 ZSS neskončilo, jelikož vyrozumění o výběru nejvhodnějšího kandidáta bylo nicotné, toto soud odmítl, jelikož vyrozumění není rozhodnutím. Žalovaný neshledal ani nicotnost rozhodnutí o jmenování uchazeče na původní služební místo žalobce. Žalobce nicotnost rozhodnutí o jmenování jiné osoby na jeho původní služební místo spatřuje v tom, že ke dni žaloby nebyl s takovým rozhodnutím seznámen, ani mu nebylo sděleno, že by na jeho místo nastoupil jiný uchazeč. Soud tyto námitky odmítl, jelikož nejde o skutečnosti, které by vedly k nicotnosti rozhodnutí. Soud provedl důkaz rozhodnutím o jmenování jiné osoby na dosavadní místo žalobce s účinností od 1. 7. 2016, přičemž se jedná o způsobilý podklad pro následné převedení žalobce na jiné služební místo. Žalobce není adresátem tohoto rozhodnutí a není tak povinností služebního orgánu mu jej doručovat. Za vadu lze označit skutečnost, že jej (jeho kopii) odvolací orgán nezařadil do správního spisu žalobce k převedení, tato vada ale neodůvodňuje zrušení nyní přezkoumávaného rozhodnutí. K obsazení místa dochází dnem nástupu do služby a správní orgán je tímto rozhodnutím podle § 57 odst. 3 SŘ v řízení o převedení žalobce vázán.

Vhodnost nového služebního místa soud posuzoval za jiné situace než v předchozím rozsudku, jelikož žalobce může s ohledem na nyní přezkoumávané rozhodnutí odvolacího orgánu vykonávat službu v Příbrami. Ke snížení platové třídy ze 14. na 11. soud odkazuje na čl. 55 odst. 2 písm. g) metodického pokynu, přičemž tuto skutečnost neshledává nijak excesivní. Soud sice tuto změnu považuje za hraniční, ale nikoli bez dalšího za nemožnou či nezákonnou, jelikož ze ZSS ani z metodického pokynu tato nemožnost nevyplývá. Oproti tomu změnu na méně náročné práce v 10. platové třídě, kde se předpokládá pouze nižší odborné či bakalářské vzdělání, by již podle soudu nebylo možné považovat za pro žalobce odpovídající.

Skutečnost, že žalobce s převedením nesouhlasil, není pro převedení rozhodující, neboť ve státní správě funguje přirozený vztah nadřízenosti a podřízenosti a pokud jsou kritéria vhodnosti splněna, což je případ žalobce, nejedná se o akt vrchnostenské libovůle, jak namítá žalobce.

2.2.2. Uplynutí doby zařazení

Soud: Krajský soud v ústí nad Labem

Číslo jednací: 15 Ad 4/2016-65

Rozhodnutí ze dne: 8. 2. 2017

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: Převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. d) ZSS, § 82 odst. 4 SŘ

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, posouzení vhodnosti služebního místa, služební působiště,

Právní věta:

Při převedení na jiné služební místo z důvodu podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS musí správní orgán zkoumat, zda je nové služební místo pro státního zaměstnance vhodné. Metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 1/2016, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru, slouží ke sjednocení správní praxe, proto by podle něj měly správní orgány rozhodující o převedení na jiné služební místo postupovat.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí ředitele ČUZAK, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí o převedení na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS, a to na služební místo odborného rady se služebním působištěm v Litoměřicích.

Žalobce namítal, že služební místo pro něj není vhodné. Důraz přitom kladl na problematické dojíždění na místo výkonu služby.

Soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Uvedl, že služební orgán postupoval zcela v souladu se zákonem. Žalobce před vydáním rozhodnutí o převedení na jiné služební místo neuvedl, že by měl zájem o služební místa v jiných služebních působištích blíže ke svému trvalému bydlišti, a proto nebylo podle názoru soudu povinností ředitele katastrálního úřadu se touto otázkou zabývat a pro vyhodnocení vhodnosti nového služebního místa z hlediska služebního působiště postačilo konstatovat, že v tomto kritériu nedochází k žádné změně oproti dosavadnímu zařazení. Je přitom zcela lhostejné, že správním orgánům byla skutečnost, že žalobce již delší dobu bydlí v Rumburku, známa, neboť žalobce dojížděl do svého služebního působiště již před převedením na jiné služební místo a správním orgánům nepřísluší si domýšlet, zda toto žalobcem dobrovolně zvolené uspořádání soukromého a pracovního života žalobci vyhovuje, či nikoli. Žalobce neuplatnil svůj zájem o služební působiště v blízkosti svého trvalého bydliště před vydáním rozhodnutí o převedení,

nýbrž až v odvolání proti tomuto rozhodnutí. Za situace, kdy žalobci nic nebránilo ředitele katastrálního úřadu se svým zájmem o služební místo v jiných služebních působištích seznámit dříve, např. při projednávání převedení nebo ve vyjádření k podkladům rozhodnutí, vyhodnotil jej soud jako novou skutečnost ve smyslu § 82 odst. 4 SŘ, ke které nebyl žalovaný povinen přihlížet.

Žalobce musel mít z pozice končícího ředitele Katastrálního pracoviště Litoměřice dostatek informací o volných služebních místech v rámci tohoto pracoviště. Rozhodně mu tedy nic nebránilo v tom, aby před vydáním rozhodnutí o převedení požádal o prověření dalších možných služebních míst, případně aby upozornil na konkrétní služební místo, které by sám považoval za vhodné. To však žalobce neučinil a zůstal zcela pasivním, proto nyní podle názoru soudu nemůže správním orgánům přičítat k tíži, že zkoumaly vhodnost toliko jednoho konkrétního služebního místa, které se jim s ohledem na zachování místa výkonu služby a zařazení do platové třídy co nejbližší té dosavadní jevílo být nejvhodnějším.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 5 Ad 3/2018-93

Rozhodnutí ze dne: 19. 5. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. d) ZSS

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, obecné námitky

Právní věta:

Uplatní-li žalobce námitku v obecné rovině, soudu nezbude než žalobou napadené rozhodnutí přezkoumat taktéž v obecné rovině. Soud totiž není oprávněn a rovněž ani povinen na žalobní body jakkoliv usuzovat nebo je dovozovat.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu, kterým zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí státního tajemníka v MD, kterým žalobce převedl na jiné služební místo.

Žalobce v žalobě obecně uvedl, že se žalovaný při zamítnutí jeho odvolání nevypořádal s jeho námitkami, či se s nimi vypořádal velmi povrchně a dezinterpretoval právní předpisy. Žalovaný uvedl, že k takto obecně podané žalobě se nemůže konkrétně vyjádřit.

Soud následně žalobu zamítl. V podstatě soud uvedl, že z podání neplyne, co by měl posuzovat a že domýšlet za žalobce argumenty by bylo porušením zásady rovnosti stran. Výklad právních předpisů ze strany žalovaného shledal plně konformním.

Komentář:

Proti rozsudku byla podána kasační stížnost, kterou NSS zamítl rozsudkem ze dne 26. 7. 2023, č. j. 3 Ads 158/2021–50. NSS v rozsudku uvedl, že „*Východiskem úvah kasačního soudu tedy musí být posouzení obsahu žaloby před jejím doplněním. Je proto primárně nutné identifikovat včas uplatněné žalobní body a následně posoudit, zda doplnění žaloby bylo jen jejich podrobnějším rozvedením, či zda se jednalo o námitky nové.*“ NSS dále uvedl, že žaloba byla na samé hranici projednatelnosti, neboť byla koncipována velice obecně až vágně; stěžovatel nepolemizoval s žádnými konkrétními částmi rozhodnutí žalovaného ani procesem předcházejícím jeho vydání; neuvedl žádné konkrétní výtky ani proti skutkovému stavu, z něhož správní orgány vycházely, ani k právnímu hodnocení věci.

2.2.3. Zdravotní způsobilost

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci

Číslo jednací: 59 Ad 4/2020-44

Rozhodnutí ze dne: 5. 2. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. c), § 148 ZSS

Klíčová slova: převedení na jiné služební místo, zdravotní způsobilost k výkonu služby, míra neuropsychické zátěže

Právní věta:

Pokud služební náplň vyplývající z charakteristiky dosavadního služebního místa pro státního zaměstnance neobsahuje, na rozdíl od původního služebního místa, provádění daňové kontroly a místního šetření za účelem ověření skutečností a zajištění důkazních prostředků, jedná se o služební náplň s nižší psychickou zátěží. Není přitom rozhodné, kolik daňových kontrol či místních šetření žalobce na dosavadním místě provedl. Podstatné je to, že v charakteristice dosavadního služebního místa měl žalobce tyto služební úkoly uvedeny, a byl proto povinen je plnit a představený žalobce byl oprávněn jejich plnění po žalobci požadovat. Na novém služebním místě žalobce tyto činnosti již konat nemůže a ani nemohou být ze strany představených po žalobci požadovány. Tyto závěry nemůže zvrátit ani fakt, že je na obou služebních místech přiznáván zvláštní příplatek podle § 148 ZSS ve spojení s § 6 nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, neboť určité míře neuropsychické zátěže bude žalobce vystaven i na novém služebním místě. To však není v rozporu s lékařským posudkem, protože ten jednoznačně konstatoval, že žalobce je k výkonu služby zdravotně způsobilý, byť s podmínkou.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl ředitelem FÚ pro Liberecký kraj podle § 61 odst. 1 písm. c) ZSS převeden na jiné služební místo, s účinností od 1. 7. 2020. Proti prvostupňovému rozhodnutí se žalobce odvolal, odvolací orgán rozhodnutí potvrdil a odvolání zamítl. Žalobce byl převeden na jiné služební místo s odkazem na lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k výkonu služby, ze kterého je zřejmé, že celkově byl žalobce dle posudku zdravotně způsobilý, ovšem „se sníženou psychickou zátěží“, než na současném vykonávaném místě. Na novém služebním místě podle odvolacího orgánu žalobce vykonává službu se sníženou psychickou zátěží, neboť neprovádí místní šetření za účelem ověření skutečností a zjištění důkazních prostředků ani neprovádí daňovou kontrolu. Zvláštní příplatek je na novém služebním místě stejný jako na předchozím místě žalobce, nicméně míra neuropsychické zátěže a možnost verbálního a fyzického napadení není zcela srovnatelná. Žalobce namítal, že nové služební místo nesplňuje podmínku snížené psychické zátěže, přičemž na původním služebním místě ke konfliktům s poplatníky skoro nedocházelo, kontroly se prakticky neprováděly. Odvolací orgán si podle žalobce nezjistil skutečnou míru ohrožení ze strany poplatníků.

Soud uvedl, že výběr vhodného služebního místa, na které má být státní zaměstnanec převeden, závisí na správním uvážení. Soud souhlasí s odvolacím orgánem, že pokud z charakteristiky nového služebního místa vyplývá, že na něm státní zaměstnanec neprovádí daňové kontroly a místní šetření, jedná se o služební náplň s nižší psychickou zátěží. Není přitom rozhodné, kolik daňových kontrol či místních šetření žalobce na dosavadním služebním místě provedl. Podstatná je charakteristika dosavadního služebního místa, kde tyto služební úkoly byly uvedeny, a žalobce byl proto povinen je plnit a představený byl oprávněn jejich plnění požadovat. Na novém služebním místě tyto činnosti konat nelze a ani nemohou být představeným po žalobci vyžadovány. Skutečnost, že na obou služebních místech je přiznán zvláštní příplatek

podle § 148 ZSS je irelevantní, jelikož k určité míře neuropsychické zátěže bude žalobce vystaven i na novém služebním místě, to ovšem není v rozporu s lékařského posudku, jelikož ten jednoznačně konstatoval, že k výkonu služby je žalobce zdravotně způsobilý, byť s podmínkou. Soud neshledal překročení zákonem stanovených mezí správního uvážení nebo jeho zneužití ze strany služebního orgánu a žalobu zamítl.

2.3. Zařazení mimo výkon služby - ostatní

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 14 Ad 6/2021-57

Rozhodnutí ze dne: 15. 12. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů

Vztah k: § 36 odst.4 ZZS, § 25 odst.5 písm. b) ZSS, § 27 odst.1 ZSS, § 62 ZSS,

Klíčová slova: způsobilost mít přístup k utajovaným informacím, zařazení mimo výkon služby

Právní věta:

Požadavek způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím nelze státnímu zaměstnanci prominout při převádění na jiné služební místo ve smyslu § 61 ZSS. Výjimku lze použít jen pro vyrovnání podmínek pro uchazeče ve výběrových řízeních, aby oproti stávajícím státním zaměstnancům, již přijatým do služebního poměru, či jiným uchazečům, kteří již z minulosti disponují příslušným osvědčením, nebyli znevýhodněni takoví uchazeči, kteří osvědčení dosud nezískali.

Stručný obsah rozhodnutí:

Služební orgán rozhodl dne 16. 12. 2020 o zařazení žalobkyně mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ZSS a stanovil jí plat ve výši 80% měsíčního platu. V odůvodnění služební orgán uvedl, že dne 15. 12. 2020 uplynula maximální doba, po kterou mohla být žalobkyně zařazena na překlenovacím služebním místě. Nastal tedy důvod k jejímu převedení na jiné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. d) ZSS. Zároveň pro ni nebylo nalezeno žádné jiné vhodné služební místo, na které by ji bylo možné převést. Ze systematiky uvedené v příloze č. 1 předpisu služebního orgánu č. 3/2019, ve znění pozdějších změn, vyplynulo, že pro všechna služební místa na MZV bylo požadováno osvědčení fyzické osoby k seznamování se s utajovanými informacemi minimálně pro stupeň Důvěrné. Žalobkyně však tuto podmínku

nesplňovala. Ani v rámci jiného služebního úřadu nebylo podle státního tajemníka pro žalobkyni nalezeno vhodné místo.

Proti rozhodnutí služebního orgánu žalobkyně podala odvolání, které odvolací orgán zamítl a rozhodnutí služebního orgánu potvrdil. Žalobkyně proti rozhodnutí odvolacího orgánu podala žalobu k Městskému soudu v Praze. Trvala na tom, že existovala i jiná služební místa, na která mohla být převedena. Podmínka disponovat osvědčením o způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím není podle jejího názoru obecně nepřekročitelná a služební orgán ji měl žalobkyni prominout.

Soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Zdůraznil, že právním důvodem zařazení žalobkyně mimo výkon služby nebyla ztráta způsobilosti seznamovat se s utajovanými skutečnostmi ve smyslu § 61 odst. 1 písm. e) ZSS. Na tu lze nahlížet toliko jako na faktický důvod, pro který služební orgán pro žalobkyni nenalezl jiné vhodné služební místo, na které by mohla být převedena. Z uvedeného důvodu není příslušný čl. 56 odst. 4 Metodického pokynu č. 2/2019, který se vztahuje právě na převedení na jiné služební místo z důvodu neplnění požadavku způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím. Uvedl, že ani situace popsaná v čl. 16 odst. 4 Metodického pokynu č. 1/2019 není obdobná situaci žalobkyně, a tudíž ani v tomto případě není použití analogie namístě. Účelem postupu popsaného v tomto článku je vyrovnání podmínek pro uchazeče ve výběrových řízeních, aby oproti stávajícím státním zaměstnancům, již přijatým do služebního poměru, či jiným uchazečům, kteří již z minulosti disponují příslušným osvědčením, nebyli znevýhodněni takoví uchazeči, kteří osvědčení dosud nezískali. Žalobkyně ovšem argumentuje v tom smyslu, že jí analogicky měla být prominuta podmínka disponovat osvědčením pro účely převedení na danou pozici mimo výběrové řízení. Z pohledu soudu se tak žalobkyně domáhá nikoliv rovného zacházení, jak uvádí v žalobě, nýbrž naopak zvýhodněného přístupu k novým pozicím, který by jí umožnil obejít nejen podmínku osvědčení bezpečnostní způsobilosti, ale také samotné výběrové řízení. Soud k tomu podotýká, že právě možnost převést státního zaměstnance na jiné služební místo bez konání výběrového řízení již sama o sobě představuje podstatné zvýhodnění státního zaměstnance před dalšími potenciálními uchazeči. Soud se proto domnívá, že nelze připustit ještě další zvýhodnění žalobkyně nad rámec zákona za použití analogie s ustanovením, které sleduje zcela opačný účel.

2.4. Zproštění výkonu služby

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 17 Ad 13/2020-43

Rozhodnutí ze dne: 31. 1. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: přezkumné řízení

Vztah k: § 48 odst. 1 a 3, § 176 písm. b) ZSS, § 98 SŘ, § 1 nařízení č. 304/2014

Klíčová slova: valorizace platu při zproštění výkonu služby, přezkumné řízení

Právní věta:

Je-li zaměstnanec aktuálně zproštěn výkonu státní služby (§ 48 ZSS), není zařazen na žádné služební místo, podle kterého by bylo možné určit jeho platový tarif, a proto není v době zproštění výkonu služby možné jeho plat valorizovat. Při určení výše poměrného platu při zproštění výkonu služby musí služební orgán vycházet z platového tarifu, který zaměstnanci naposledy příslušel v době, kdy byl na služební místo zařazen [§ 176 písm. b) citovaného zákona].

Stručný obsah rozhodnutí:

Odvolací orgán potvrdil prvostupňové rozhodnutí státního tajemníka v MZdr, který ve zkráceném přezkumném řízení z moci úřední zrušil rozhodnutí ředitelky Hygienické stanice hl. m. Prahy o platu žalobce a určil účinky tohoto rozhodnutí ode dne jeho předběžné vykonatelnosti. Žalobce namítal nesplnění podmínek pro zkrácené přezkumné řízení podle § 98 SŘ, dále vznik újmy v podobě snížení jeho platu. Prvostupňovým rozhodnutím bylo významně zasaženo do jeho práv nabytých v dobré víře, a to ve zjevném nepoměru k významu veřejného zájmu. Žalobu shledal soud nedůvodnou.

Žalobce byl dne 7. 9. 2018 zproštěn výkonu služby podle § 48 odst. 1 ZSS a byl mu podle § 48 odst. 3 ZSS přiznán plat ve výši 80 % platu měsíčně. Rozhodnutím ředitelky HSHMP ze dne 31. 1. 2019 byl žalobci platový tarif valorizován. Dne 5. 3. 2020 podala ředitelka HSHMP podnět státnímu tajemníkovi v MZdr k přezkoumání rozhodnutí o platu žalobce. Ten následně ve zkráceném přezkumném řízení rozhodnutí ředitelky HSHMP podle § 97 odst. 3 SŘ zrušil a podle § 99 odst. 1 a 3 SŘ určil, že účinky tohoto rozhodnutí nastávají ode dne jeho předběžné vykonatelnosti, neboť dle jeho názoru neměl být plat žalobce zproštěného výkonu služby valorizován. Odvolací orgán toto prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

K výkladu § 176 ZSS soud uvedl, že plat žalobce, který byl zproštěn výkonu služby podle § 48 ZSS nemohl být valorizován, jelikož nebyl zařazen na žádném služebním místě, pro který by bylo možné určit platový tarif. Nově lze výši platu určit až poté, co se zaměstnanec zařadí na původní nebo jiné služební místo (§ 48 a § 70 ZSS). Při určení výše platového tarifu při zproštění výkonu služby je rozhodující jeho výše ke dni zproštění služby a je tak zřejmé, že jeho plat neměl být později valorizován. Žalobci pak z toho důvodu nebyla způsobena namítaná újma, když jeho plat neměl být vůbec valorizován. Po dobu vyplácení vyššího platu byl žalobce zvýhodněn. Účinky zrušení rozhodnutí ředitelky HSHMP byly stanoveny ode dne předběžné vykonatelnosti rozhodnutí o zrušení, a nezákonnost rozhodnutí ředitelky HSHMP tedy nebyla přičítána k tíži žalobce.

Pokud jde o práva nabytá žalobcem v dobré víře a k namítané majetkové újmě, soud toto tvrzení žalobce odmítl. Účinky nápravy nezákonného stavu nastaly do budoucna (tj. žalobce nemusel nesprávně vyplacené částky vracet), nadto zájem na ochranu veřejného zájmu a zamezení dalšímu bezdůvodnému vynakládání prostředků ze státního rozpočtu je nutné chránit, proto při současném zachování právní jistoty žalobce a pro neexistenci jeho majetkové újmy byl postup správních orgánů správný.

Námitku, že žalobci nebylo umožněno se vyjádřit před vydáním rozhodnutí ve věci přezkumného řízení, soud odmítl, jelikož ve zkráceném přezkumném řízení podle § 98 SŘ je prvním úkonem ve věci vydání rozhodnutí podle § 97 odst. 3 SŘ.

2.5. Odvolání – výkon služby v zahraničí

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 9 Ads 361/2019-39

Rozhodnutí ze dne: 15. 7. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 17. 12. 2019, č. j. 14 Ad 1/2017-53

Oblast: odvolání ze služebního místa představeného – vedoucího zastupitelského úřadu

Vztah k: § 44 písm. g) a § 60 odst. 4 ZSS, čl. 63 odst. 1 písm. e) Ústavy

Klíčová slova: odvolání vedoucího zastupitelského úřadu bez uvedení důvodu, rozhodnutí prezidenta republiky o odvolání vedoucího zastupitelské mise

Právní věta: Rozhodnutí o odvolání vedoucího zastupitelského úřadu ze služebního místa představeného dle § 44 písm. g) ve spojení s § 60 odst. 4 ZSS může služební orgán vydat až poté, co nabylo platnosti rozhodnutí prezidenta republiky dle čl. 63 odst. 1 písm. e) Ústavy o odvolání vedoucího zastupitelské mise.

Stručný obsah rozhodnutí:

Státní tajemník v MZV dne 21. 3. 2017 rozhodl podle § 60 odst. 4 ZSS o odvolání stěžovatele ze služebního místa představeného – vedoucího zastupitelského úřadu v Bernu bez uvedení důvodu, a to s účinností od 30. 4. 2017. Zároveň byl stěžovateli změněn služební poměr podle § 44 písm. n) a § 67 ZSS tak, že byl zařazen po ukončení vyslání k výkonu zahraniční služby na služební místo diplomata v MZV, a to dočasně nejdéle do 30. 4. 2018. Tím nebyla dotčena doba trvání služebního poměru na dobu neurčitou. Dále byla tímto rozhodnutím stanovena výše platu a osobního příplatku. Stěžovatel podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, které odvolací orgán (náměstek ministra vnitra pro státní službu) rozhodnutím zamítl a

rozhodnutí potvrdil. Stěžovatel podal proti rozhodnutí odvolacího orgánu žalobu, kterou MS v Praze rozhodnutím ze dne 17. 12. 2019, č. j. 14 Ad 1/2017-53, zamítl.

NSS shledal kasační stížnost nedůvodnou. Nejprve se NSS zabýval posouzením právní otázky, zda mohlo být rozhodnutí správního orgánu I. stupně vydáno před tím, než prezident republiky rozhodl o odvolání stěžovatele podle čl. 63 odst. 1 písm. e) Ústavy. Odvolání vedoucího zastupitelské mise (zastupitelského úřadu) patří do kompetence svěřené Ústavou prezidentovi republiky s potřebou kontrasignace ze strany předsedy vlády či jím pověřeného člena vlády. Vedoucí zastupitelských misí jsou od 1. 1. 2015 státními zaměstnanci a vykonávají tuto funkci ve služebním poměru (podle § 9 odst. 4 ZSS). Odvolání vedoucího zastupitelské mise prezidentem podle čl. 63 odst. 1 písm. e) Ústavy odpovídá úkon služebního orgánu podle § 44 písm. g) ZSS v podobě odvolání ze služebního místa představeného, neboť vedoucí zastupitelského úřadu je představeným. NSS se ztotožnil s argumentací MS v Praze, že žádný právní předpis neupravuje souslednost jednotlivých úkonů, které je třeba učinit podle Ústavy a podle ZSS za účelem odvolání vedoucího zastupitelské mise. Tyto kroky by ovšem měly být učiněny v bezprostřední časové návaznosti. NSS ovšem nesouhlasí s právním názorem MS v Praze, že vydání rozhodnutí služebního orgánu o odvolání vedoucího zastupitelského úřadu ze služebního místa představeného může předcházet rozhodnutí prezidenta o odvolání vedoucího zastupitelské mise. V tomto bodě byla kasační námitka shledána částečně důvodnou, jelikož odvolání vedoucího zastupitelské mise je Ústavou svěřeno prezidentovi republiky a je to postup dle čl. 63 odst. 1 písm. e) Ústavy, kterým se rozhoduje, zda bude vedoucí zastupitelské mise odvolán či nikoliv. Služebnímu orgánu není svěřena pravomoc odvolat vedoucího zastupitelského úřadu, ten pouze vydání rozhodnutí, které „administruje“ rozhodnutí o odvolání přijaté prezidentem a předsedou vlády a promítá ho do obsahu existujícího služebního poměru vedoucího zastupitelského úřadu. Rozhodnutí služebního orgánu by zásadně mělo být vydáno až poté, co nabylo platnosti rozhodnutí prezidenta podle čl. 63 odst. 1 písm. e) Ústavy. Rozhodnutí prezidenta republiky by mělo být podkladem pro rozhodnutí služebního orgánu, které přenáší účinky rozhodnutí prezidenta do služebního poměru vedoucího zastupitelského úřadu. Základním důvodem pro odvolání vedoucího zastupitelského úřadu služebním orgánem podle § 44 písm. g) ve spojení s § 60 odst. 4 ZSS je, že o jeho odvolání rozhodl prezident. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak bylo v tomto případě nezákonné, neboť v době jeho vydání neexistovalo platné (tj. kontrasignované) rozhodnutí prezidenta o odvolání stěžovatele z pozice vedoucího zastupitelské mise. NSS v konkrétní posuzované věci nicméně přezkoumával rozhodnutí odvolacího orgánu a podle § 75 odst. 1 SŘS jsou soudy povinny vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaného. NSS při rozhodování musel přihlídnout k tomu, že účinky spojené s nezákonným prvostupňovým rozhodnutím měly nastat až dne 30. 4. 2017. V době mezi vydáním prvostupňového rozhodnutí a nastoupením jeho účinků rozhodl prezident o odvolání stěžovatele z pozice vedoucího zastupitelské mise. Důvod nezákonnosti prvostupňového rozhodnutí tak dodatečně odpadl, a to dříve než toto rozhodnutí, ač bylo předběžně vykonatelné (§ 168 odst. 2 ZSS), vyvolalo jakékoliv právní účinky. Žalovaný odvolací orgán tak rozhodl o odvolání stěžovatele v situaci,

kdy již existovalo platné rozhodnutí prezidenta a bylo zřejmé, že by z tohoto důvodu musel správní orgán I. stupně rozhodnout podle § 44 písm. g) ve spojení s § 60 odst. 4 ZSS o odvolání stěžovatele ze služebního místa představeného. NSS má za to, že odvolacímu orgánu nelze vytýkat, že za podmínek § 90 odst. 5 SŘ odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil, neboť jeho výrok je věcně správný. NSS shledal tuto námitku částečně důvodnou, rozsudek MS v Praze lze částečně korigovat a ve výsledku je kasační námitka nedůvodná.

Ke kasační námitce, kde se stěžovatel domáhá přezkumu důvodů, pro které byl odvolán z funkce vedoucího zastupitelského úřadu, se NSS vyjádřil tak, že vedoucího zastupitelského úřadu lze odvolat podle § 60 odst. 4 ZSS z jakéhokoli důvodu i bez uvedení důvodu (jde o výjimku z § 60 odst. 1 ZSS). V rámci soudního přezkumu rozhodnutí služebního orgánu o odvolání, které se opírá o § 60 odst. 4 ZSS, se tak nelze domáhat přezkumu materiálních důvodů, které k odvolání vedly, o co se snaží stěžovatel. Jedinou výjimkou by byl případ, kdy by stěžovatel tvrdil, že odvoláním ze služebního místa došlo k diskriminaci ve smyslu § 98 ZSS, resp. § 16 ZP. Stěžovatel ovšem v posuzované věci nepřednesl žádná tvrzení, která by nasvědčovala porušení zákazu diskriminace ve služebních vztazích. Skutečnost, že se stěžovatel nemůže domáhat přezkumu materiálních důvodů, které vedly k jeho odvolání, neznámá, že by mu byl odepřen přístup k soudu. Stěžovatel se může v řízení před soudem domáhat posouzení toho, zda jsou v daném případě splněny podmínky pro aplikaci § 60 odst. 4 ZSS a zda odvolání ze služebního místa představeného není porušením zákazu diskriminace. Nemožnost přezkumu materiálních důvodů vedoucí k jeho odvolání vychází přímo z § 60 odst. 4 ZSS, kterým zákonodárce umožnil, aby vedoucí zastupitelského úřadu mohl být odvolán ze služebního místa představeného, aniž by pro to musely být konkrétní zákonem uznané důvody. Stěžovatel navíc úplně pomíjí tu skutečnost, že pravomoc odvolat jej z funkce vedoucího zastupitelské mise náleží prezidentovi. V zásadě tak jediným materiálním důvodem, pro nějž může služební orgán vydat rozhodnutí o odvolání vedoucího zastupitelského úřadu ze služebního místa představeného, je skutečnost, že daný státní zaměstnanec byl prezidentem republiky odvolán podle čl. 63 odst. 1 písm. e) Ústavy z pozice vedoucího zastupitelské mise.

Komentář:

Stěžovatel podal proti rozhodnutí NSS ústavní stížnost, kterou ÚS usnesením ze dne 22. 2. 2022, č. j. I. ÚS 2477/21, odmítl.

3. SKONČENÍ SLUŽEBNÍHO POMĚRU

3.1. Marné uplynutí doby zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 1 Ads 263/2021-79

Rozhodnutí ze dne: 9. 2. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 4. 8. 2021, č. j. 14 Ad 13/2020-107

Oblast: skončení služebního poměru po marném uplynutí doby, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů

Vztah k: § 72 odst. 1 písm. d) ZSS, § 72 odst. 2 písm. c) ZSS, § 181 odst. 1 písm. r) ZSS, § 182 odst. 1 ZSS, § 15 odst. 2 SŘ, § 36 odst. 3 SŘ

Klíčová slova: zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, skončení služebního poměru, výše odbytného, oprávněná úřední osoba, právo vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí, rejstřík státních zaměstnanců a zaměstnanců ve služebních úřadech

Právní věta:

Po státním zaměstnanci nelze žádat, aby přístupové údaje do evidence obsazovaných služebních míst podle § 182 odst. 1 ZSS aktivně bez odpovídajícího poučení získával sám. Aktivní přístup se od něj očekává ve chvíli, kdy již přístupové údaje do evidence získá. Avšak před tímto momentem by měl být služební orgán tím, kdo v souladu s poučovací povinností a zásadou dobré správy státnímu zaměstnanci poskytne poučení o jeho oprávnění získat přístup do evidence, včetně postupu, jak tak státní zaměstnanec může učinit. Jistě pak není na místě vyčítat stěžovateli jeho pasivitu, pokud nebyl ani dostatečně poučen o tom, jakým způsobem má sám uplatňovat aktivní kroky při vyhledávání vhodných volných míst.

Stručný obsah rozhodnutí:

V květnu 2020 bylo státní tajemnicí v MK rozhodnuto o skončení služebního poměru stěžovatele podle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS z důvodu marného uplynutí doby, po kterou byl zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, současně byla stanovena výše odbytného 312 750 Kč podle § 72 odst. 2 písm. c) ZSS. Náměstek ministra vnitra pro státní službu jako odvolací orgán odvolání zamítl a rozhodnutí potvrdil. Stěžovatel proti rozhodnutí odvolacího orgánu podal žalobu k Městskému soudu v Praze, jenž ji rozsudkem zamítl.

NSS shledal kasační stížnost důvodnou, a to pro nepřezkoumatelnost rozsudku MS v Praze ve vztahu k nedostatečnému vypořádání námitky nesprávně určené výše měsíčního platu pro účely výpočtu odbytného podle § 72 odst. 2 písm. c) ZSS. Stěžovatel zpochybnil, zda mu byl správně stanoven základ výpočtu odbytného, když mu bez vysvětlení nebyl zvýšen měsíční plat jako ostatním státním zaměstnancům v souladu s každoroční novelizací nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců. MS v Praze se věcně touto námitkou nezabýval a NSS tak tuto kasační námitku nemůže přezkoumat. NSS rozsudek MS v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. NSS věcně přezkoumal ostatní námitky, které nejsou stíženy nepřezkoumatelností.

NSS se neztotožnil s argumentací stěžovatele, kdy by mu mělo být umožněno namítat pochybení související s jeho postavením mimo výkon služby z organizačních důvodů, jelikož mu rozhodnutí nebylo doručeno. Všechny kroky stěžovatele po vydání rozhodnutí o jeho zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů odpovídají tomu, že o existenci tohoto rozhodnutí věděl, s obsahem rozhodnutí by se mohl seznámit jinými způsoby a lhůta pro podání odvolání by se odvíjela od okamžiku seznámení se s obsahem rozhodnutí. Nevyužití opravných prostředků proti tomuto rozhodnutí nemůže stěžovatel zhojit tím, že dané skutečnosti bude namítat v rámci přezkumu naplnění důvodů pro skončení služebního poměru.

NSS přisvědčil stěžovateli, že od něj nelze předpokládat aktivní přístup při vyhledávání vhodných volných služebních míst v rámci evidence obsazovaných služebních míst podle § 182 odst. 1 ZSS, když nebyl ani poučen o oprávnění získat přístup do této evidence. MS v Praze pochybil, když se při hodnocení potenciálního porušení § 182 odst. 1 ZSS spokojil s konstatováním, že stěžovatel sám o přístup do evidence nepožádal. NSS se ovšem neztotožnil s pouhým obecným konstatováním stěžovatele, bez předložení důkazů, že v jeho případě bylo porušeno i § 181 odst. 1 písm. r) ZSS, když u jeho jména nebyla uvedena poznámka, že je zařazen mimo výkon služby.

V případě vyhlášených výběrových řízení na volná služební místa, která by eventuálně mohla být pro stěžovatele vhodná, se NSS ztotožnil se závěrem MS v Praze. Nezákonnost rozhodnutí nelze dovozovat z toho, že jiný služební úřad na dotaz stran dostupných služebních míst neodpoví a informaci neposkytne, ani není povinností služebního orgánu automaticky rušit výběrová řízení, dříve vyhlášená na konkrétní služební místa, z důvodu, že se v jeho průběhu objeví státní zaměstnanec s nárokem na převedení na vhodné volné služební místo.

Vyhledávat vhodné volné služební místo by služební orgán měl podle čl. 62 odst. 3 metodického pokynu č. 2/2019 i mezi místy, která mají teprve vzniknout, současně ale musí být jisté, že takové služební místo vznikne, a to v době, kdy je státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby.

Pouze úřední osoby, v jejichž popisu práce je daná činnost a které jsou k této činnosti určeny interním organizačním předpisem daného správního úřadu, mohou provádět úkony ve správním řízení. Vedoucí správního úřadu může k provedení konkrétního

úkonu nebo celého správního řízení pověřit i jinou, jemu podřízenou úřední osobu splňující zákonné předpoklady pro výkon správního řízení. Oprávněnou úřední osobou je určená úřední osoba, která dané řízení vede, jedná s účastníky řízení, podepisuje mezitímní písemnosti a rozhodnutí a rozhodnutí ve věci. Ze závěru č. 17 poradního sboru ministra vnitra vyplývá, že jedna oprávněná úřední osoba může vést řízení a podepisovat rozhodnutí může např. pouze vedoucí, toto vždy záleží na organizační struktuře a vnitřních předpisech úřadu. MS v Praze dospěl podle NSS ke správnému závěru, že správní řízení vedla oprávněná úřední osoba, když daná úřední osoba je oprávněna k výkonu veškerých pravomocí státního tajemníka jakožto služebního orgánu s výjimkou mj. rozhodování o skončení služebního poměru, což plyne z jejího určení zástupkyně státního podle § 9 odst. 7 ZSS. Řízení o skončení služebního poměru v MK může vést více osob (státní tajemník, jeho zástupkyně a odbor lidských zdrojů), rozhodovat o skončení může pouze státní tajemník sám. Rozsah oprávnění nebyl překročen, jelikož v daném řízení činila dílčí úkony a o skončení služebního poměru rozhodl státní tajemník, nikoliv jeho zástupkyně, jak vyplývá z rozhodnutí. Služební orgán konkrétní úřední osobu výslovně nepověřil prováděním úkonů v daném řízení podle § 15 odst. 2 SŘ, její oprávnění vyplývalo z organizační struktury služebního úřadu a jeho hierarchie.

NSS se ztotožnil s argumentací MS v Praze v části namítaného porušení § 36 odst. 3 SŘ, když po seznámení stěžovatele s podklady pro vydání rozhodnutí (tj. i zaslanými písemnostmi) již nebyly do spisového materiálu žádné písemnosti, které by stěžovateli nebyly známy a které by byly podkladem pro vydání rozhodnutí ve věci, doloženy. Služební orgán již neměl povinnost znovu stěžovatele vyzývat k seznámení se podklady pro vydání rozhodnutí.

Důvodnou neshledal NSS ani námitku porušení práva na zákonného soudce. MS v Praze stěžovateli oznámil změnu ve složení senátu tak, že mu bylo zasláno druhé poučení o složení senátu a možnosti podat námitku podjatosti.

NSS z výše uvedených důvodů zrušil rozhodnutí MS v Praze ze dne 4. 8. 2021, č. j. 14 Ad 13/2020-107, s tím, že MS se musí přezkoumatelně vypořádat s námitkou, jaká výše platu byla pro výpočet odbytného podle § 72 odst. 2 ZSS určující a zda ji služební orgán stanovil zákonným způsobem a opětovně posoudí, zda služební orgán neporušil § 182 odst. 1 ZSS, který upravuje přístup státního zaměstnance do evidence obsazovaných služebních míst.

Komentář:

Mimo výše uvedené důvody, pro které byl rozsudek MS v Praze zrušen, se MS v uvedeném rozsudku zabýval i dalšími námitkami žalobce. MS neshledal důvodnou námitku marného neuplynutí doby, po kterou byl žalobce zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, jelikož ta začala plynout 1. 7. 2019, uplynula 1. 1. 2020 a řízení o skončení služebního poměru bylo zahájeno dnem 2. 1. 2020, tedy po marném uplynutí lhůty 6 měsíců stanovené v § 62 odst. 1 ZSS. Z prvostupňového rozhodnutí i ze spisového materiálu je zřejmé, že služební orgán v průběhu této doby hledal pro žalobce jiné volné vhodné služební místo – prozkoumával evidenci volných služebních míst v MK, provedl šetření v jiných služebních úřadech, prozkoumával

evidenci neobsazených služebních míst v ISoSS. Byly tedy prováděny úkony s cílem nalézt jiné vhodné volné služební místo a tyto úkony jsou součástí spisového materiálu a jsou tak řádně doloženy. Žalobce s nimi byl i seznámen při zahájení řízení o skončení služebního poměru.

Soud odmítl námitku, že žalobce mohl být převeden na mnoho volných vhodných služebních míst. Služební orgán dospěl přezkoumatelně k závěru, že s ohledem na rozdílnost vykonávaných správních činností by nebyl výkon služebních činností na žalobcem namítaných služebních místech obdobný s činnostmi, které dříve vykonával, resp. že by se služební místa bez dalšího jevila pro žalobce jako vhodná.

Vyhlášená výběrová řízení na volná služební místa jsou překážkou pro to, aby na taková místa byl žalobce převeden. Vyhlášené výběrové řízení nelze ignorovat a nelze postupovat zcela libovolně a zrušit jej pokaždé, pokud se v jeho průběhu objeví státní zaměstnanec, který by měl být na takovou pozici převeden ve smyslu § 61 a § 62 ZSS, to by odporovalo zákazu libovůle, transparentnosti a rovného zacházení. Nelze ani ovlivnit to, zda jiný služební úřad bude souhlasit s převedením státního zaměstnance na volné služební místo, které se v jeho rámci nachází.

K převedení na služební místo do vyšší platové třídy (13. platová třída), než na které byl dosud žalobce zařazen (12. platová třída), MS v Praze analogicky pro § 61 odst. 1 písm. c) ZSS odkázal na § 49 odst. 2 ZSS, ze kterého vyplývá, za jakých podmínek lze státního zaměstnance zařadit do vyšší platové třídy, přičemž žalobce tyto podmínky nesplnil a na uvedeném nic nemění jeho nejvyšší dosažené vzdělání.

Skutečnost, že se žalobce nacházel v dlouhodobé pracovní neschopnosti, podle soudu nebránila ve vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru, jelikož ZSS nestanoví žádnou „ochrannou dobu“, po kterou by služební orgán nemohl rozhodnout o skončení služebního poměru státního zaměstnance podle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS. Pro dané řízení bylo stěžejní, že se jej žalobce mohl zúčastnit a předkládat svá stanoviska.

K námitce podjatosti, kterou žalobce vznesl vůči státnímu tajemníkovi v MK a později jeho nástupkyni, podle MS v Praze ob stojí rozhodnutí, v němž je o námitce podjatosti vznesené vůči státnímu tajemníkovi rozhodnuto pouze s odkazem na § 163 ZSS. Neexistence úpravy postupu, jak by se v řízení ve věcech služby podle ZSS rozhodovalo o vyloučení náměstka ministra vnitra pro státní službu nebo státního tajemníka z projednávání a rozhodování konkrétní věci, ovšem nelze vyložit tak, že přezkoumání jeho nestrannosti není možné ani v soudním přezkumu rozhodnutí – správní soud by mohl shledat rozhodnutí nezákonným, pokud by zde byly pochybnosti o nepodjatosti státního tajemníka. Břemeno tvrzení a důkazní je ovšem na žalobci, nicméně ten žádné důkazy v tomto směru nepředložil.

Lhůta pro vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru je lhůtou procesní, na jejíž uplynutí zákon neváže žádné právní důsledky pro věc samu, nedodržení zákonem stanovené lhůty správním orgánem I. stupně tak nemůže být důvodem pro zrušení tohoto rozhodnutí.

Městský soud v Praze ve věci znovu rozhodl rozsudkem ze dne 13. 6. 2023 č.j. 14 Ad 13/2020-172 (viz níže).

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 5 Ad 12/2018-55

Rozhodnutí ze dne: 29. 6. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: skončení služebního poměru, odbytné

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. b), § 162 odst. 3, § 200 odst. 1 ZSS

Klíčová slova: skončení služebního poměru, odbytné, marné uplynutí doby zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, aktivní hledání vhodného služebního místa,

Právní věta:

- I. Státní tajemník jednoho služebního úřadu tak není oprávněn ve věcech služebního poměru bez dalšího zasahovat do působnosti státního tajemníka jiného služebního úřadu. Opačný přístup by byl v rozporu s § 2 odst. 1 SŘ. Jedinou výjimkou z tohoto postupu je případ upravený v § 162 odst. 3 ZSS, umožňující státnímu tajemníkovi zasáhnout do působnosti jiného státního tajemníka, avšak výlučně jen se souhlasem dotčeného státního tajemníka.
- II. S ohledem na uvedené má soud za to, že jazykový výklad vede k závěru, že § 200 odst. 1 ZSS je nutno vykládat tak, že při posuzování doby trvání služebního poměru pro účely odbytného lze započítat výlučně ten pracovní poměr, který byl přeměněn na poměr služební, tj. který mu bezprostředně předcházel. Na výše uvedeném nemůže nic změnit použití jednotného čísla v uvozující části věty, tj. „do doby trvání služebního poměru...“.

Stručný obsah rozhodnutí:

Prvostupňový orgán v MZdr ve věci žalobkyně rozhodl o skončení služebního poměru s ohledem na skutečnost, že marně uplynula doba, po kterou byla žalobkyně zařazena mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS. Dále bylo rozhodnuto podle § 72 odst. 2 písm. b) ZSS o odbytném ve výši 633 288 Kč, neboť žalobkyně byla ve služebním poměru na dobu neurčitou a nepřetržitá doba trvání jejího služebního poměru přesáhla 3 roky, ale nepřesáhla 6 let.

S námitkou, že žalovaný v napadeném rozhodnutí neuvádí, na základě jakých podkladů a úvah dospěl k závěru, že prvostupňový orgán prokazatelně hledal pro žalobkyni volné služební místo, soud nesouhlasil. Odkázal přitom na napadené rozhodnutí, kde se žalovaný v souladu se spisovým materiálem zabýval postupem

hledání volného služebního místa. Služební orgán I. stupně na konci každého kalendářního měsíce pořídil přehled neobsazených míst v MZdr a jeho podřízených úřadech, probíhala i obsáhlá korespondence s jinými služebními orgány. Soud uvedl, že po služebním orgánu nelze spravedlivě požadovat více než aktivní hledání volného služebního místa nejen v rámci dotčeného služebního orgánu, ale i jiných služebních orgánů.

Soud shledal za zákonné, že služební orgán při posouzení vhodnosti služebního místa vycházel z oborů služby, které žalobkyně vykonávala na služebním místě, kde byla dosud zařazena. Obor služby vystihuje podstatu dosud vykonávaných činností žalobkyně a může být vodítkem k nalezení nového vhodného služebního místa. Vybraná služební místa na základě oborů služby následně služební orgán dále posoudil a s ohledem na charakter žalobkyní dosud vykonávané činnosti, resp. odlišnosti správní činnosti nebyla tato volná služební místa shledána jako vhodná. Soud souhlasí, že pokud je soubor činností na volném služebním místě diametrálně odlišný od činností, které žalobkyně dosud vykonávala, nemůže se jednat o vhodné služební místo. I další kritéria jako služební působiště či platová třída, kterými si služební orgán při hledání vhodného služebního místa řídil, soud shledal za příléhavé.

Žalobkyně k posouzení vhodnosti volných služebních míst pouze poukazovala na služební místo náměstkyně pro řízení sekce veřejné správy MV, kam měla být podle svého názoru přeřazena. Soud nepovažuje za rozhodné posouzení otázky, zda mělo být postupováno podle § 70 odst. 3 ZSS, ale jako důležité zde považuje stanovisko MV k otázce převedení, případně zařazení žalobkyně na služební místo náměstkyně. Převést, nebo zařadit žalobkyni na služební místo v působnosti MV by bylo možné podle § 162 odst. 3 ZSS jen se souhlasem MV, bez takového souhlasu nebyl služební orgán I. stupně oprávněn žalobkyni na dané místo převést, případně zařadit. Ze spisového materiálu plyne, že služební orgán I. stupně o daném služebním místě věděl, vyvinul snahu, kterou po něm bylo možné spravedlivě požadovat, směřující k obsazení tohoto místa žalobkyní, tj. zaslal státnímu tajemníkovi v MV dopis, kterým žádal podle § 162 odst. 3 ZSS o souhlas se zařazením žalobkyně na předmětné místo náměstkyně. Státní tajemník v MV ovšem neučinil žádné aktivní kroky k obsazení daného místa žalobkyní (na dopis neodpověděl). I soud pak dospěl k závěru, že státní tajemník v MV nevyslovil souhlas, a služební orgán I. stupně tak nebyl oprávněn rozhodnout o převedení, případně zařazení žalobkyně na služební místo náměstkyně v MV.

Soud neshledal kolizi § 61 odst. 1 písm. b) ZSS a § 162 odst. 3 ZSS, jelikož § 15 odst. 2 a 3 ZSS jednoznačně vymezuje působnost státního tajemníka, která je omezena pouze na podřízený služební úřad. Státní tajemník jednoho služebního úřadu není oprávněn ve věcech služebního poměru bez dalšího zasahovat do působnosti státního tajemníka jiného služebního úřadu, s výjimkou § 162 odst. 3 ZSS, ovšem se souhlasem dotčeného státního tajemníka.

Námítku, že měla být před vydáním rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby žalobkyně převedena na jiné služební místo, měla uplatnit v řízení o zařazení mimo

výkon služby, v projednávané věci skončení služebního poměru je tato námitka v části týkající se období do vydání rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby, neoprávněná.

K přístupu státního zaměstnance při hledání vhodného služebního místa soud uvedl, že neupozorní-li žalobkyně na služební místo, které by ze svého hlediska považovala za vhodné, přestože obory služby tohoto místa nejsou shodné s obory činností, které žalobkyně dosud vykonávala, nelze tuto pasivitu žalobkyně přičítat k tíži služebního orgánu.

K námitce vztahující se k výroku rozhodnutí týkající se odbytného, konkrétně směřující k § 200 odst. 1 ZSS soud vyšel z jazykového výkladu. Zejména pak vyšel ze slova „bezprostředně“ a spojení množného čísla v sousloví „státních zaměstnanců“ a „pracovních poměrů“. Slovo bezprostředně je nutné vykládat v časové souvislosti, jako když žalobkyně poukazuje na návaznost služebního a pracovních poměrů z časového hlediska, ale též v příčinné souvislosti, s ohledem na důvody spojení pracovního a služebního poměru. Příčinná souvislost vede ke spojení služebního poměru pouze s tím pracovním poměrem, který se ve služební poměr přeměnil. Ke spojení s jinými pracovními poměry není dán důvod. Ustanovení § 200 odst. 1 ZSS soud vyložil tak, že při posuzování doby trvání služebního poměru pro účely odbytného lze započítat výlučně ten pracovní poměr, který byl přeměněn na poměr služební, tj. který mu bezprostředně předcházel. Účelem odbytného je dle soudu poskytnout státnímu zaměstnanci s dobou služebního poměru na dobu neurčitou kompenzaci v případě, kdy je tento služební poměr ukončován výlučně z důvodu na straně služebního orgánu, tato kompenzace se pak musí vázat na ukončovaný služební a pracovní poměr, který byl do tohoto služebního poměru překlopen, nikoliv na jiný další pracovní poměr. A to proto, že předchozí pracovní poměr mohl zaniknout z důvodu na straně zaměstnance, a v tomto případě nemá zaměstnanec žádný nárok na kompenzaci ukončení tohoto poměru. Pokud předchozí pracovní poměr zanikl z organizačních důvodů ze strany zaměstnavatele, ukončení muselo být již v souladu se ZP kompenzováno a není dán důvod k další náhradě.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 8 Ad 11/2018-29

Rozhodnutí ze dne: 23. 7. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: skončení služebního poměru

Vztah k: § 62 odst. 1, § 72 odst. 1 písm. d) ZSS

Klíčová slova: skončení služebního poměru, zařazení mimo výkon služby, marné uplynutí doby zařazení mimo výkon služby

Právní věta:

- I. Soud uvádí, že služební orgán nebyl povinen vyčkat na výsledek soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí, kterým byl žalobce zařazen mimo výkon služby. Toto rozhodnutí vydané podle § 62 odst. 1 ZSS bylo v souladu s § 168 odst. 2 ZSS ve spojení s § 74 odst. 1 SŘ předběžně vykonatelné. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které bylo následně rozhodnutím zamítnuto a obě rozhodnutí nabyla právní moci. Řízení o skončení služebního poměru bylo rozhodováno na podkladě dřívějšího rozhodnutí o zařazení žalobce mimo výkon služby, které v té době již bylo v právní moci. Tímto rozhodnutím tedy byly služební orgány v řízení o skončení služebního poměru vázány (srov. § 73 odst. 2 a rovněž § 57 odst. 3 SŘ). Žaloba podle § 65 SŘS je zvláštní prostředek ochrany proti pravomocnému rozhodnutí správního orgánu, který obecně nemá odkladný účinek (viz § 73 odst. 1 SŘS); odkladný účinek nicméně může být takové žalobě přiznán.
- II. Služební orgány, které rozhodují o skončení služebního poměru podle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS, musí zkoumat nejen formální naplnění zákonných podmínek, tedy skutečnost, zda byl státní zaměstnanec podle § 62 odst. 1 pravomocně zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů a zda tento stav trvá již 6 měsíců, ale jsou povinny zkoumat i to, zda skutečně během doby 6 měsíců, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby, nebylo k dispozici jiné vhodné služební místo, na které by mohl být zařazen. Pokud by příslušné služební orgány tuto otázku nezkoumaly, potom by své rozhodnutí zatížily vadou nepřezkoumatelnosti.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl rozhodnutím ředitelky SPÚ dne 16. 12. 2016 zařazen mimo výkon služby podle § 62 odst. 1 ZSS z důvodu přijaté systemizace na rok 2017, na základě které mělo být jeho služební místo zrušeno, přičemž nebylo nalezeno žádné volné vhodné služební místo, na které by mohl být žalobce převeden. Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání, které odvolací orgán (MZe) potvrdil a odvolání zamítl. Podanou žalobu MS v Praze rozsudkem ze dne 16. 11. 2018, č. j. 11 Ad 27/2017-35, zamítl. Následnou kasační stížnost NSS rozsudkem ze dne 6. 2. 2019, č. j. 431/2018-37, taktéž zamítl. Vzhledem ke skutečnosti, že marně uplynula doba, po kterou byl žalobce zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, ředitelka SPÚ rozhodla dne 29. 1. 2018 o skončení služebního poměru žalobce podle § 72 odst. 4 písm. d) ZSS. Proti prvostupňovému rozhodnutí o skončení služebního poměru podal žalobce odvolání, které odvolací orgán zamítl a rozhodnutí potvrdil.

Vzhledem k tomu, že žaloba je napsána příliš obecně, MS v Praze se žalobním námitkám věnoval v obecné míře. Pokud žalobce totiž neprezentuje konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusí soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán.

Žalobce namítá, že rozhodnutí služebního orgánu je příliš formalistické, a to v tom smyslu, že bylo hodnoceno pouze, zda bylo vydáno rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, a zda došlo k marnému uplynutí lhůty 6 měsíců. Podle žalobce mělo být přihlédnuto např. k rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby. Soud tuto námitku zamítl s ohledem na to, že rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby žalobce bylo v souladu s § 168 odst. 2 ZSS ve spojení s § 74 odst. 1 SR předběžně vykonatelné, přičemž podané odvolání bylo zamítnuto a obě rozhodnutí nabyla právní moci. Zahájení řízení o skončení služebního poměru bylo rozhodováno na podkladě dřívějšího rozhodnutí o zařazení žalobce mimo výkon služby, které bylo v právní moci a služební orgány jím byly v řízení o skončení služebního poměru vázány. Služební orgán nebyl povinen vyčkat na výsledek soudního řízení o žalobě proti zařazení mimo výkon služby.

K námitce formalistického posouzení splnění podmínek pro skončení služebního poměru podle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS v prvostupňovém rozhodnutí, soud dal žalobci za pravdu, že v úvodní části týkající se vypořádání odvolání je vymezen způsob, jakým má být rozhodováno v daném řízení, formalisticky úzce. Soud uvedl, že účel zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ZSS je poskytnout zaměstnanci benefit ve formě ochranné doby 6 měsíců. Služební poměr tak není ukončen bezprostředně poté, co opustí své služební místo. Tato ochranná doba uplyne marně pouze v případě, že ve stanovené době nebylo nalezeno žádné vhodné služební místo, na které by mohl být státní zaměstnanec převeden. Naopak doba marně neuplyne, pokud vhodné služební místo existovalo (bylo nalezeno), ale nebylo státnímu zaměstnanci nabídnuto. Služební orgány jsou povinny zkoumat, zda skutečně během doby 6 měsíců nebylo k dispozici jiné vhodné služební místo, na které mohl být státní zaměstnanec zařazen. V případě žalobce ředitelka SPÚ tuto skutečnost zkoumala, když vycházela z přehledu neobsazených služebních míst u SPÚ v období od 1. 1. 2017 do 30. 6. 2017 a uvedla, proč nebyla volná služební místa vhodná. Žaloba byla shledána nedůvodnou.

Soud: Krajský soud v Ostravě

Číslo jednací: 22 Ad 3/2021-41

Rozhodnutí ze dne: 5. 10. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: skončení služebního poměru

Vztah k: §72 odst.1 písm. d)

Klíčová slova: skončení služebního poměru, odbytné

Právní věta:

Státní zaměstnanec se dostavením na pracoviště za účelem výkonu služby v době, kdy služební místo, na kterém státní zaměstnanec dosud vykonával službu, již prokazatelně neexistovalo, nemůže zvrátit daný stav ve prospěch setrvání státního zaměstnance ve výkonu služby.

Stručný obsah rozhodnutí:

Služební orgán vyrozuměním ze dne 8. 7. 2020 oznámil žalobci zahájení správního řízení ve věci skončení služebního poměru ve smyslu § 72 odst. 1 písm. d) ZSS a stanovení výše odbytného ve smyslu § 72 odst. 2 písm. c) ZSS. Dne 28. 8. 2020 vydal služební orgán rozhodnutí o skončení služebního poměru podle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS, s tím, že služební poměr žalobce se ukončuje z důvodu marného uplynutí doby, po kterou byl zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů. Dále služební orgán rozhodl, že podle § 72 odst. 2 ZSS má žalobce nárok na výplatu odbytného, a to podle § 72 odst. 2 písm. c) ZSS ve výši devítinásobku měsíčního platu, tj. ve výši 293 040 Kč. V rámci odvolacího řízení odvolací orgán rozhodnutí služebního orgánu potvrdil.

Proti rozhodnutí odvolacího orgánu žalobce brojil podáním žaloby ke KS v Ostravě v rámci, které v zásadě rekapituloval námitky uplatněné v odvolacím řízení, tedy namítl nedostatečné vyhodnocení skutkového stavu a nedostatečné vypořádání platových nároků.

KS v Ostravě žalobu jako nedůvodnou zamítl. Uvedl, že ke zrušení služebního místa žalobce došlo služebním pokynem č. 8/2019 ze dne 2. 12. 2019, a to ke dni 31. 12. 2019. Žalobce byl o této skutečnosti prokazatelně informován sděleními služebního orgánu ze dne 3. 12., 4. 12. a 20. 12. 2019. Na základě těchto úkonů správního orgánu muselo být žalobci jednoznačně známo, že jeho služební místo zanikne ke dni 31. 12. 2019. Žalobce byl také poučen o možnosti dalších kroků služebního orgánu a svých právech a povinnostech po datu 31. 12. 2020. Skutečnost, že se žalobce dne 2. 1. 2020 dostavil ke služebnímu orgánu a byl rozhodnut vykonávat služební činnost, nelze vyhodnotit jinak než jako účelový postup žalobce, který se snažil tímto způsobem zřejmě s přihlédnutím k § 65 odst. 2 ZP zvrátit daný stav ve prospěch svého setrvání ve výkonu státní služby.

V řízení o skončení služebního poměru podle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS správní orgán posuzuje toliko splnění zákonných předpokladů pro skončení služebního poměru a jinými otázkami se nezabývá a ani zabývat nemůže.

V souvislosti s námitkou týkající se výše platu v době od marného uplynutí doby zařazení mimo výkon služby do doby skončení služebního poměru soud uvedl, že tento mzdový nárok žalobce nemůže být řešen ve správním řízení o skončení služebního poměru a výši odbytného, neboť se mýlí s předmětem tohoto řízení. Ke stejnému závěru dospěl i v případě otázky mzdy žalobce za měsíc červenec 2020. Přezkoumávané řízení je správní řízení o skončení služebního poměru a výpočtu

odbytného, takže předmět tohoto řízení je dán § 72 odst. 1 a odst. 2 ZSS a nelze jej rozšiřovat na jiné nároky plynoucí ze služebního poměru.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 5 Ad 1/2020-50

Rozhodnutí ze dne: 23. 11. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: skončení služebního poměru

Vztah k: § 72 ZSS, § 61 odst. 1 písm. a) ZSS, § 200 odst. 1 ZSS

Klíčová slova: skončení služebního poměru, odbytné, zdravotní způsobilost

Právní věta:

Soud není povinen, ale ani oprávněn domýšlet si právní či skutkové argumenty vznesené žalobkyní a spekulovat, co měla žalobkyně zřejmě v úmyslu správním orgánům vytknout.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí státního tajemníka v MK jímž bylo rozhodnuto o skončení služebního poměru žalobkyně dle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS a bylo jí přiznáno odbytné. K zařazení žalobkyně mimo výkon služby z organizačních důvodů, které skončení služebního poměru předcházelo, došlo na základě lékařského posudku, z něhož vyplynulo, že žalobkyně dlouhodobě pozbyla zdravotní způsobilost k výkonu služby na jejím služebním místě.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že své onemocnění považuje za pracovní úraz způsobený šikanou ze strany nadřízených na Ministerstvu kultury. Žalobkyně dále namítala, že se služební orgán ani žalobce nezabývali jejím tvrzením o šikaně a diskriminaci. Žalobkyně rovněž rozporovala výpočet odbytného.

Soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a judikaturou soudů, soud ve správních řízeních neshledal ani procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, proto soud nedůvodnou žalobu podle § 78 odst. 7 SŘS zamítl.

Kasační stížnost proti rozsudku nebyla podána.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 14 Ad 13/2020-172

Rozhodnutí ze dne: 13. 6. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek NSS ze dne 9. 2. 2023, č. j. 1 Ads 263/2021-79, rozsudek MS v Praze ze dne 4. 8. 2021, č. j. 14 Ad 13/2020-107

Oblast: skončení služebního poměru

Vztah k: § 72 odst. 1 písm. d), § 72 odst. 2 písm. c) ZSS, § 182 odst. 1 ZSS,

Klíčová slova: skončení služebního poměru, výše odbytného, přístup do evidence obsazovaných služebních míst

Právní věta:

Ustanovení § 182 odst. 1 ZSS není možné vykládat izolovaně. Adresátem ustanovení § 180 až § 183 ZSS je Ministerstvo vnitra jakožto správce Informačního systému o státní službě. Povinnosti vyplývající z § 182 odst. 1 je nutno interpretovat především materiálně a nikoli formálně. Účelem citovaného ustanovení je, aby státní zaměstnanec zařazený mimo výkon služby byl seznamován s tím, zda existují jiná, pro něj vhodná služební místa, na která by mohl být zařazen, respektive aby mohl kontrolovat služební orgán, zda mu nebrání v zařazení na jiné služební místo. Jestliže však státní zaměstnanec zařazený mimo výkon služby nevyvíjí dostatečnou aktivitu pro nalezení jemu vhodného služebního místa či takovouto aktivitu v dostatečné míře vyvíjí služební orgán a státního zaměstnance o volných služebních místech informuje, nelze dle soudu pouze v neposkytnutí přístupových údajů do evidence obsazovaných služebních míst shledat nezákonnost postupu služebního orgánu. Opak by nastal leda při pasivitě služebního orgánu, či pokud by státní zaměstnanec zařazený mimo výkon služby prokázal, že služební orgán zjevně pominul volná služební místa, která byla obsažená v evidenci obsazovaných služebních míst.

Stručný obsah rozhodnutí:

V květnu 2020 bylo státní tajemnicí v MK rozhodnuto o skončení služebního poměru stěžovatele podle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS z důvodu marného uplynutí doby, po kterou byl zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, současně byla stanovena výše odbytného 312 750 Kč podle § 72 odst. 2 písm. c) ZSS. Náměstek ministra vnitra pro státní službu jako odvolací orgán odvolání zamítl a rozhodnutí potvrdil. Stěžovatel proti rozhodnutí odvolacího orgánu podal žalobu k MS v Praze, jež ji zamítl rozsudkem ze dne 4. 8. 2021, č. j. 14 Ad 13/2020-107. Proti rozsudku podal žalobce kasační stížnost, NSS žalobci přisvědčil a rozsudkem ze dne 9. 2. 2023, č. j. Ads 261/2021-79, rozsudek zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení. NSS shledal rozsudek nepřezkoumatelným v části k vypořádání námítky, jaká výše platu byla určující pro výpočet odbytného a zda byla určena zákonně a uložil MS znovu posoudit, zda služební orgán neporušil § 182 odst. 1 ZSS. V ostatních žalobních bodech NSS přisvědčil městskému soudu.

Ustanovení § 182 odst. 1 ZSS odráží skutečnost, že aktivním při hledání vhodného služebního místa má být jak služební orgán, tak též státní zaměstnanec zařazení mimo výkon služby. ZSS toto výslovně nestanoví, ale logicky by evidence měla být zaměstnanci přístupná od počátku jeho zařazení mimo výkon služby a nelze po zaměstnanci požadovat, aby si přístupové údaje bez poučení získával sám. Aktivní přístup se po státním zaměstnanci očekává až v době, kdy již přístup do evidence obsazovaných služebních míst získá. Služební orgán je pak ten, který by v souladu se zásadou dobré správy a poučovací povinností měl zaměstnanci poskytnout poučení o oprávnění přístup do evidence získat. Soud je ovšem toho názoru, že adresátem ustanovení § 180 až § 183 ZSS je většinou MV, jakožto správce Informačního systému o státní službě. Povinnosti vyplývající z § 182 odst. 1 ZSS soud interpretuje materiálně a nikoli formálně. Účelem je, aby byl státní zaměstnanec zařazený mimo výkon služby seznamován s tím, zda existují jiná vhodná služební místa, resp. aby mohl kontrolovat služební orgán, zda mu nebrání v zařazení na jiné služební místo. Pokud ale služební orgán vyvíjí dostatečnou aktivitu v nalezení vhodného služebního místa pro státního zaměstnance a informuje jej o volných místech, nelze v neposkytnutí přístupových údajů do evidence obsazovaných služebních míst shledat nezákonnost postupu služebního orgánu. Opak by nastal v případě úplné pasivity služebního orgánu, nebo pokud by státní zaměstnanec prokázal, že služební orgán zcela pominul volná služební místa, která byla obsažena v evidenci. Ve věci žalobce je zřejmé, že služební orgán opakovaně procházel evidenci obsazovaných služebních míst a hledal volné služební místo. Soud shledal, že žalobce nebyl připraven o možnost vyhledávat a kontaktovat služební orgány ve věci potenciálně vhodných volných služebních míst. Zároveň je na vůli žalobce, zda se přihlásí do výběrových řízení vyhlášených na jiná služební místa, o jejichž konání mohl snadno získat informace. Soud neshledal, že by materiálně došlo k porušení práv žalobce, jelikož žalobce byl služebním orgánem o volných místech informován, s nabízeným převedením žalobce nesouhlasil, nebo se nejednalo o vhodná služební místa.

K namítané výši přiznaného odbytného soud uvedl, že základem pro výši odbytného při určení devítinásobku měsíčního platu žalobce se stalo rozhodnutí o platu ze dne 30. 5. 2018, tj. ke dni zařazení žalobce na služební místo v MK, přičemž plat odpovídal znění nařízení vlády č. 304/2014 Sb. platné do 31. 12. 2018. Z této výše platu vycházelo i rozhodnutí o zařazení žalobce mimo výkon služby z organizačních důvodů při stanovení měsíčního platu odpovídající 80 % platu. Žalobci totiž nebyl navýšen plat v návaznosti na nařízení vlády č. 263/2018 Sb. a nařízení č. 300/2019. Soud dal za pravdu odvolacímu orgánu, že žalobce nebyl v době zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů do skončení služebního poměru zařazen na žádném služebním místě, a tedy mu nevznikl žádný nárok na vyšší platový tarif s ohledem na platová vládní nařízení. Služební orgán tedy neměl žádný hmotněprávní podklad pro rozhodnutí o změně výše platového tarifu, proto mu byla správně stanovena výše odbytného podle rozhodnutí o platu ze dne 30. 5. 2018.

3.2. Odbytné - odchodné

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 4 Ads 176/2022-30

Rozhodnutí ze dne: 17. 5. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 27. 5. 2022, č. j. 15 Ad 7/2020-34

Oblast: odchodné

Vztah k: § 72 odst. 1 písm. d), § 72 odst. 2 písm. d), § 115 odst. 1 ZSS

Klíčová slova: souběh odchodného a odbytného, skončení služebního poměru z důvodu dlouhodobého neplnění zdravotní způsobilosti, služební úraz

Právní věta:

Souběh nároků na odbytné a odchodné podle ZSS není ničím vyloučen. Na souběžné přiznání nároků přitom nelze hledět jako na „trest“ pro správní orgán; naopak jej lze po něm spravedlivě požadovat vzhledem k dlouhodobým zdravotním následkům utrpěným žalobcem v důsledku výkonu služby.

Stručný obsah rozhodnutí:

Státní tajemník v MŽP rozhodl o žádosti stěžovatele podle § 115 odst. 2 ve spojení s § 159 odst. 1 písm. i) ZSS o přiznání odchodného tak, že mu nevyhověl. Stěžovatel utrpěl dne 5. 11. 2013 na služební cestě v důsledku dopravní nehody služební úraz a od 18. 7. 2016 vzhledem k nemožnosti jeho převedení na jiné služební místo podle § 61 odst. 2 písm. a) ZSS z důvodu dlouhodobého pozbytí způsobilosti vykonávat dosavadní službu, byl zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ZSS. Následně státní tajemník v MŽP rozhodl podle § 72 odst. 4 ZSS o skončení služebního poměru stěžovatele a vyplacení odbytného. Stěžovatel podal prvoinstančnímu orgánu žádost o vyplacení odchodného podle § 115 ZSS, jelikož ke skončení služebního poměru došlo v důsledku dlouhodobého pozbytí způsobilosti vykonávat služební poměr na základě služebního úrazu. Státní tajemník v MŽP stěžovateli nárok na vyplacení odchodného vedle vyplacení odbytného nepřiznal. Podle stanoviska náměstka ministra vnitra pro státní službu má stěžovatel nárok na přiznání odchodného, ale pouze na doplacení částky rozdílu mezi výší odchodného a výší přiznaného odbytného. Stěžovateli nicméně nárok na vyplacení rozdílu nevznikl, jelikož výše vyplaceného odbytného se rovnala výši požadovaného odchodného a souběh odchodného a odbytného není možný. Odvolací orgán prvoinstanční rozhodnutí potvrdil s tím, že žalobci nemělo být vyplaceno odbytné, ale odchodné podle § 115 odst. 1 ZSS. Odbytné bylo nicméně ve stejné výši, v jaké bylo stěžovateli přiznáno odbytné, proto podle odvolacího orgánu nebyl zkrácen na svých právech a nebyl důvod zrušit prvoinstanční rozhodnutí. Soud žalobu označil za důvodnou, rozhodnutí odvolacího orgánu i služebního orgánu zrušil a věc vrátil

k dalšímu řízení. MS v Praze dovedl, že na základě systematického a teleologického výkladu odchodného a odbytného v ZSS je možný jejich souběh, jelikož jej zákonná úprava nevylučuje a odchodné není speciálním institutem. Žalobci mělo být přiznáno jak odchodné, tak i odbytné, při splnění zákonných podmínek. Proti rozsudku podal odvolací orgán kasační stížnost.

NSS uvedl, že právní otázka možného souběhu odchodného a odbytného není v ZSS ani důvodově zprávě řešena. MS v Praze pak srozumitelně vysvětlil, proč nelze tuto otázku vykládat srovnatelně jako je to uvedeno v ZP. NSS nadto odkázal na komentářovou literaturu, která je v souladu se závěry městského soudu o možném souběhu odchodného a odbytného. Souběh odchodného a odbytného není ničím vyloučen. Kasační stížnost NSS zamítl.

MS v Praze v rozsudku ze dne 27. 5. 2022, č. j. 15 Ad 7/2020-34, vyložil, že úprava odbytného podle § 72 ZSS a odchodného podle § 115 ZSS je zcela autonomní a nezávislá na jiné právní úpravě, jelikož zákonodárce neshledal potřebu delegovat na konkrétní ustanovení ZP nebo jiného právního předpisu ve věci úpravy těchto nároků. ZP není podpurným předpisem pro ZSS ani v obecné rovině, a proto je nepodstatné, za jakých podmínek vzniká zaměstnancům v pracovním poměru nárok na odstupné. ZP hlavně neupravuje vedle odstupného jiný kompenzační institut. ZP ovšem není podpurně aplikovatelnou normou k ZSS. Odbytné a odchodné jsou upraveny v jiných, systematicky oddělených částí ZSS, a tudíž se jedná o dva samostatné a navzájem nezávislé nároky. Odbytné podle ZSS soud chápe jako určitý druh odměny (výsluh) za službu, kterou státní zaměstnanec za dobu trvání jeho služebního poměru vykoná pro stát. Oproti tomu odchodné plní kompenzační funkci za to, že státní zaměstnanec v souvislosti s výkonem služby utrpěl služební úraz, nemoc z povolání nebo byl ohrožen touto nemocí, případně nemohl plnit předpoklad zdravotní způsobilosti z jiného důvodu, k němuž došlo v souvislosti s výkonem služby. Takovýto zaměstnanec totiž může mít ztíženu možnost okamžitého, popř. plnohodnotného uplatnění na trhu práce, proto mu stát garantuje finanční zajištění po nezbytnou dobu od skončení služebního poměru. Oba instituty sledují jiný cíl. Zaměstnanci tak může vzniknout z téhož důvodu nárok na odbytné i odchodné, to ale neznamená automaticky situaci, že jeden nárok vylučuje druhý. Vyloučení souběhu těchto dvou institutů je možné pouze zákonnou úpravou, přičemž v ZSS souběh vyloučen není ani nepřímě, ani pak v důvodové zprávě.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 10 A 11/2018-55

Rozhodnutí ze dne: 14. 10. 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: nečinnost, skončení služebního poměru

Vztah k: § 115 ZSS, § 80 SŘ

Klíčová slova: nečinnost odvolacího orgánu, odchodné, skončení služebního poměru z důvodu dlouhodobého neplnění zdravotní způsobilosti

Právní věta:

Je tedy zřejmé, že žalovaný v řízení o odchodném nepochybně rozhoduje o právech a povinnostech týkajících se vlastního zájmu státního zaměstnance; MS přitom neshledal, zda a jaký veřejný zájem by měl v tomto řízení být šetřen z úřední povinnosti, jež bylo ve správním soudnictví typicky chápáno jako řízení zahajované ex officio i bez výslovné zákonné úpravy zahájení řízení – srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2011, č. j. 9 Ans 8/2011 – 62). MS je na základě výše uvedeného toho názoru, že řízení o odchodném podle § 115 odst. 1 ZSS lze zahájit pouze žádostí státního zaměstnance, a že služební orgány jsou v návaznosti na to ve věci povinny vydat rozhodnutí ve lhůtách podle SŘ.

Stručný obsah rozhodnutí:

Nečinnost žalobce spatřoval v tom, že odvolací orgán (náměstek ministra vnitra pro státní službu) dosud nerozhodl o odvolání proti rozhodnutí státního tajemníka v MŽP ve věci žádosti o přiznání a vyplacení odchodného ve smyslu § 115 ZSS.

Státní tajemník v MŽP rozhodl dne 19. 1. 2017 o skončení služebního poměru žalobce podle § 72 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 72 odst. 4 ZSS, žalobci bylo vyplaceno odbytné ve výši 581 880 Kč. Žalobce byl do té doby zařazen mimo výkon služby z důvodu dlouhodobého pozbytí způsobilosti vykonávat dosavadní službu. Žalobce podal dne 10. 2. 2017 žádost o přiznání a vyplacení odchodného podle § 115 ZSS, což odůvodnil tím, že na služební cestě utrpěl služební úraz při dopravní nehodě, v jehož důsledku pozbyl způsobilost vykonávat službu. Žalobce namítá, že dlouhodobá zdravotní nezpůsobilost způsobená služebním úrazem je důvodem při skončení služebního poměru k vyplacení jak odbytného, tak i odchodného. Dne 5. 10. 2017 byl žalobci zaslán přípis státního tajemníka v MŽP, kde mu bylo sděleno, že na základě stanoviska náměstka ministra vnitra pro státní službu trvá MŽP na původním zamítnutí jeho žádosti. Žalobce následně podal dne 13. 11. 2017 náměstkovi ministra vnitra pro státní službu podnět k odstranění nečinnosti podle § 80 SŘ, jelikož podle něj státní tajemník v MŽP žádné rozhodnutí o jeho žádosti o vyplacení odchodného nevydal.

Soud shledal vyznění státního tajemníka v MŽP ze dne 5. 10. 2017 rozhodnutím v materiálním slova smyslu. Jako žalovaný byl pak určen náměstek ministra vnitra pro státní službu.

Soud uvedl, že nečinnostní žaloba se nevztahuje na veškeré možné nečinnosti veřejné správy a správních orgánů, žalobce se může domáhat pouze toho, aby soud uložil nečinnému správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé, přičemž podle judikatury „rozhodnutí ve věci samé“ představuje rozhodnutí podle § 65 odst. 1 SŘS. Musí jít tedy o rozhodnutí, kterým má být založeno, změněno, zrušeno nebo závazně určeno právo nebo povinnost účastníka řízení, a současně je způsobilé zkrátit účastníka řízení na právech, přičemž není rozhodné formální označení aktu,

ale zda se materiálně jedná o rozhodnutí ve věci samé. Podle judikatury ÚS není rozhodující, jak správní orgán svůj akt označil, popř. vyřídil věc toliko neformálním přípisem v domnění, že není jeho povinností vydat rozhodnutí v určité procesní formě. I takový akt může být podroben soudnímu přezkumu. Uvedené lze vztáhnout i na nečinnostní žaloby. Soud označil vyrozumění státního tajemníka v MŽP ze dne 5. 10. 2017 za rozhodnutí v materiálním slova smyslu, žalobce upravit ve své žalobě žalovaného jakožto náměstka ministra vnitra pro státní službu, který má rozhodnout o odvolání proti rozhodnutí ze dne 5. 10. 2017, proto je náměstek ministra vnitra ve věci pasivně legitimován. MS v Praze neshledal ani opožděnost nečinnostní žaloby vyplývající z § 80 odst. 1 SŘS. Žaloba na ochranu proti nečinnosti byla podána dne 11. 1. 2018, zjevně po uplynutí 30denní lhůty k vydání rozhodnutí a současně v objektivní jednoleté lhůtě.

Podle soudu žalobce dne 13. 11. 2017 uplatnil opatření proti nečinnosti podle § 80 SŘ a současně uplatnil blanketní odvolání s ohledem na nejasnou procesní situaci, kdy mu nebylo zřejmé, zda státní tajemník vydal rozhodnutí nebo byl nečinný. Žalobce požádal dne 9. 2. 2017 státního tajemníka v MŽP o přiznání odchodného podle § 115 ZSS. Žalobce dne 13. 11. 2017 uplatnil u odvolacího orgánu podnět k odstranění nečinnosti podle § 80 SŘ, přičemž z důvodu procesní opatrnosti uplatnil i odvolání proti dopisu státního tajemníka v MŽP ze dne 5. 10. 2017. Odvolací orgán (náměstek ministra vnitra pro státní službu) dne 15. 1. 2018 k návrhu na opatření proti nečinnosti žalobci sdělil, že řízení o odchodném není řízení vedené na základě žádosti, ale řízení zahajované z moci úřední a státní tajemník tak správně nevydal rozhodnutí o jeho žádosti. Podnět žalobce ze dne 13. 11. 2017 považoval jako podnět k zahájení přezkumného řízení k přezkoumání rozhodnutí státního tajemníka v MŽP o skončení služebního poměru žalobce ze dne 19. 1. 2017. Odvolací orgán byl toho názoru, že souběh odchodného a odbytného je vyloučen, žalobci mělo být vyplaceno odchodné, ovšem toto pochybení nebylo shledáno důvodným pro provedení přezkumného řízení, neboť podle § 94 odst. 4 SŘ nedospěl k závěru, že by chybným rozhodnutím státního tajemníka vznikla žalobci újma – odbytné bylo přiznáno ve stejné výši, jako měla být výše odchodného, tj. ve výši dvanáctinásobku měsíčního platu.

Při přezkumu, zda řízení o odchodném lze zahájit na základně žádosti podle § 44 SŘ, nebo jde výlučně o řízení zahajované z moci úřední, soud nejprve konstatoval příslušnou judikaturu a dospěl k závěru, že z gramatického výkladu § 115 ZSS nelze dovodit, zda je odchodné zahajováno na žádost nebo z moci úřední. Odchodné je v české právní úpravě pojato jako výsluhová dávka náležející osobám odcházejícím ze služebních poměrů a v řízení o přiznání této dávky jde o řízení a rozhodování o osobním nároku fyzické osoby zohledňující specifika její služby. V případě ZSS bude služební orgán posuzovat otázku existence nároku žalobce na tuto dávku – zejména, zda podle § 115 odst. 1 ZSS ke skončení služebního poměru došlo z důvodu dlouhodobého neplnění předpokladu zdravotní způsobilosti, k němuž došlo v souvislosti s výkonem služby. MS v Praze shledal, že v řízení o odchodném správní orgán rozhoduje o právech a povinnostech týkajících se vlastního zájmu státního zaměstnance, proto je soud toho názoru, že řízení o odchodném podle § 115 odst. 1

ZSS lze zahájit pouze na žádost státního zaměstnance a služební orgány jsou v návaznosti na to ve věci povinny vydat rozhodnutí ve lhůtách podle SŘ.

Státní tajemník v MŽP neshledal žádost o odchodné důvodnou. Už ve vyrozumění ze dne 8. 3. 2017 stručně uvedl, že se na věc ustanovení ZSS nevztahují, ale otázkou nároku na odchodné se nezabýval. Věcně se nárokem na odchodné zabýval v dopisu ze dne 5. 10. 2017, kde dospěl k závěru, že souběh odchodného a odbytného v plné výši není možný. Tímto státní tajemník v meritu o nároku žalobce na odchodné uvážil. Z vyrozumění ze dne 5. 10. 2017 je patrný výrok i jeho odůvodnění. Účinnou procesní obranou žalobce tak mohlo být odvolání. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí neobsahuje poučení, odvolací lhůta je podle § 83 odst. 3 SŘ 90 dnů ode dne oznámení. Blanketním odvoláním ze dne 13. 11. 2017 podaným společně s opatřením proti nečinnosti, tak bylo nepochybně zahájeno řízení o odvolání proti rozhodnutí státního tajemníka. Odvolací orgán v přípisu ze dne 15. 1. 2018 uvedl pouze to, že státní tajemník nemohl být nečinný, jelikož řízení o odchodném je možné provést pouze ex officio a státní tajemník nebyl povinen řízení na základě žádosti zahájit a rozhodnout. Samotné podání žalobce pak odvolací orgán považoval za podnět k přezkoumání rozhodnutí státního tajemníka o skončení služebního poměru žalobce. Odvolací orgán tak v materiálním smyslu rozhodnutí o odvolání žalobce ze dne 13. 11. 2017 dosud nevydal a je tak nečinný. MS v Praze tak uložil odvolacímu orgánu o odvolání žalobce rozhodnout do 30 dnů ode dne právní moci rozsudku.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 15 Ad 7/2020-34

Rozhodnutí ze dne: 27. 5. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: odchodné

Vztah k: § 52 odst. 1 písm. d), § 61 odst. 1 a 2, § 62 odst. 1, § 72 odst. 1 písm. d), § 72 odst. 2, § 115 ZSS, § 67 odst. 1 a 2 ZP

Klíčová slova: odchodné, skončení služebního poměru z důvodu dlouhodobého neplnění zdravotní způsobilosti, odbytné, duplicitní plnění odchodné a odbytné

Právní věta:

Na rozdíl od odbytného, které je svou podstatou výsluhovou odměnou poskytovanou státnímu zaměstnanci za „odslouženou“ dobu ve státní službě, představuje institut odchodného specifickou formu zabezpečení státního zaměstnance, který pozbyl dlouhodobou zdravotní způsobilost v souvislosti s výkonem služby a jeho služební poměr z tohoto důvodu skončil. Oba instituty tedy sledují jiný cíl, a i přesto, že státnímu zaměstnanci může z téhož důvodu (dlouhodobého pozbytí zdravotní způsobilosti k výkonu služby) vzniknout nárok

na odbytné i odchodné, neznamená tato situace automaticky, že jeden nárok vylučuje druhý. Zákonná úprava nevylučuje duplicitní plnění.

Stručný obsah rozhodnutí:

Státní tajemník v MŽP rozhodl o žádosti žalobce podle § 115 odst. 2 ve spojení s § 159 odst. 1 písm. i) ZSS o přiznání odchodného tak, že mu nevyhověl. Odvolací orgán prvoinstanční rozhodnutí potvrdil a odvolání zamítl. Žalobce utrpěl dne 5. 11. 2013 na služební cestě v důsledku dopravní nehody služební úraz a od 18. 7. 2016 vzhledem k nemožnosti jeho převedení na jiné služební místo podle § 61 odst. 2 písm. a) ZSS z důvodu dlouhodobého pozbytí způsobilosti vykonávat dosavadní službu, byl zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ZSS. Následně státní tajemník v MŽP rozhodl podle § 72 odst. 4 ZSS o skončení služebního poměru žalobce a vyplacení odbytného. Žalobce podal prvoinstančnímu orgánu žádost o vyplacení odchodného podle § 115 ZSS, jelikož ke skončení služebního poměru došlo v důsledku dlouhodobého pozbytí způsobilosti vykonávat služební poměr na základě služebního úrazu. Žalobce zastává názor, že lze vedle odbytného paralelně vyplatit i odchodné. Státní tajemník v MŽP žalobci nárok na vyplacení odchodného vedle vyplacení odbytného nepřiznal, jelikož podle stanoviska náměstka ministra vnitra pro státní službu má žalobce na přiznání odchodného, resp. na doplacení částky výši rozdílu mezi výší odchodného a výší přiznaného odbytného. Žalobci nicméně nárok na vyplacení rozdílu nevznikl, jelikož výše vyplaceného odbytného se rovnala výši požadovaného odchodného a souběh odchodného a odbytného není možný.

Soud žalobu označil za důvodnou, a dále uvedl, že právní úprava odbytného podle § 72 ZSS a odchodného podle § 115 ZSS je zcela autonomní a nezávislá na jiné právní úpravě, jelikož zákonodárce neshledal potřebu delegovat na konkrétní ustanovení ZP nebo jiného právního předpisu úpravu těchto nároků. ZP není podpůrným předpisem pro ZSS ani v obecné rovině, a proto je nepodstatné, za jakých podmínek vzniká zaměstnancům v pracovním poměru nárok na odstupné. Podle soudu právní úprava odstupného upravená v § 67 ZP souběh na odbytné a odchodné podle ZSS nevylučuje. ZP hlavně neupravuje vedle odstupného jiný kompenzační institut. ZP ovšem není podpůrně aplikovatelnou normou k ZSS.

Soud vyložil, že odbytné a odchodné jsou upraveny v jiných, systematicky oddělených částech ZSS, a tudíž se jedná o dva samostatné a navzájem nezávislé nároky. Prostřednictvím odbytného je státnímu zaměstnanci saturováno předčasné ukončení služebního poměru z důvodů, které nastaly buď výlučně na straně služebního orgánu nebo z dalších kvalifikovaných zdravotních či dalších důvodů na straně státního zaměstnance, přičemž při stanovení jeho výše je reflektována doba, po kterou státní zaměstnanec vykonával službu pro stát. Soud má za to, že doba trvání služebního poměru je podstatné kritérium, které definuje nárok na odbytné, tímto se odlišuje od odchodného. Odbytné podle ZSS soud chápe jako určitý druh odměny (výsluhy) za službu, kterou státní zaměstnanec za dobu trvání jeho služebního poměru vykoná pro stát. Oproti tomu odchodné plní kompenzační funkci za to, že státní zaměstnanec v souvislosti s výkonem služby utrpěl služební úraz, nemoc z povolání nebo byl

ohrožen touto nemocí, případně nemohl plnit předpoklad zdravotní způsobilosti z jiného důvodu, k němuž došlo v souvislosti s výkonem služby. Takovýto zaměstnanec totiž může mít ztíženu možnost okamžitého, popř. plnohodnotného uplatnění na trhu práce, proto mu stát garantuje finanční zajištění po nezbytnou dobu od skončení služebního poměru. Oba instituty sledují jiný cíl. Zaměstnanci tak může vzniknout z téhož důvodu nárok na odbytné i odchodné, to ale neznamena automaticky situaci, že jeden nárok vylučuje druhý. Podle soudu vyloučení souběhu nároku odbytného a odchodného je možné pouze zákonnou úpravou, přičemž v ZSS ani v důvodové zprávě souběh ani nepřímě vyjádřen není. Soud nepřisvědčil výkladu odvolacího orgánu, že odchodné nelze chápat jako samostatně stojící institut umožňující duplicitní plnění, ale jako speciální úpravu pro případy, kdy by se pouhé uplatnění odbytného nejevilo jako spravedlivé. Soud zrušil rozhodnutí odvolacího orgánu a též prvoinstanční rozhodnutí státního tajemníka v MŽP.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 3 Ad 11/2020-64

Rozhodnutí ze dne: 17. 3. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: skončení služebního poměru - odbytné

Vztah k: § 72 ZSS, § 190 odst. 1 ZSS, § 62 ZSS, § 176 písm. e), § 200 odst.1 ZSS, § 176 ZSS, 335 ZP

Klíčová slova: odbytné, skončení služebního poměru, pozbytí zdravotní způsobilosti, pravděpodobný výdělek

Právní věta:

- I. Pro účely stanovení odbytného ve smyslu ZSS je určující výše měsíčního platu, který se v souladu s § 176 písm. e) tohoto zákona stanoví jako součet měsíčních částek platového tarifu, příplatku za vedení, příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí, osobního příplatku a zvláštního příplatku, na které státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo které mu byly naposled určeny. Není proto rozhodující výdělek, kterého by žalobce pravděpodobně dosáhl (pokud by nebyl v pracovní neschopnosti), jak namítá žalobce, nýbrž měsíční plat, na který mu jako státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo který mu byl naposled určen.
- II. ZSS představuje speciální právní předpis, jenž upravuje služební poměr státních zaměstnanců. Jeho vztah k ZP je založen na tzv. principu delegace. To znamená, že ustanovení ZP se pro služební poměr použije toliko, pokud ZSS tak výslovně stanoví, a v rozsahu, který stanoví.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce, který pracoval na oblastním inspektorátu práce v Praze, byl zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, a to na podkladu zdravotních posudků, z nichž vyplývalo, že dlouhodobě pozbyl zdravotní způsobilost. Po marném uplynutí doby jeho zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů bylo rozhodnuto o skončení jeho služebního poměru a bylo mu stanoveno odbytné ve výši devíti měsíčních platů. Proti rozhodnutí služebního orgánu se žalobce odvolal, přičemž státní tajemnice v MPSV rozhodnutí potvrdila.

Proti tomuto rozhodnutí státní tajemnice v MPSV žalobce podal žalobu, neboť dle jeho názoru služební orgán nesprávně určil odbytné podle platového výměru z roku 2017 s platem ve výši 31 220 Kč, aniž by přihlédl k výdělku, kterého by žalobce pravděpodobnému dosáhl v roce 2018. Dle žalobce mělo být pro výpočet odbytného použito ustanovení § 355 ZP. Žalobce v podané žalobě nikterak nerozporoval skončení služebního poměru, ani důvody, které k tomuto rozhodnutí žalovaného vedly.

Argumentaci žalobce soud odmítl, přičemž se ztotožnil s postupem služebního orgánu ohledně vypočtení výše odbytného, resp. měsíčního platu, z něž je odbytné počítáno, tedy výpočet měsíčního platu žalobce v souladu s § 176 písm. e) ZSS.

Dle soudu nebylo namístě aplikovat § 355 ZP, jak tvrdí žalobce, neboť ZSS představuje speciální právní předpis, jenž upravuje služební poměr státních zaměstnanců. Jeho vztah k ZP je založen na tzv. principu delegace. To znamená, že ustanovení ZP se pro služební poměr použije toliko, pokud ZSS tak výslovně stanoví, a v rozsahu, který stanoví. ZSS obsahuje úpravu odbytného v § 72 odst. 1 a § 176 písm. e), přičemž tento postup zákonem stanovený pro výpočet odbytného je nutné respektovat. ZSS v tomto ohledu nikterak neodkazuje na ustanovení ZP.

Na základě uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, proto ji podle § 78 odst. 7 SŘS zamítl.

3.3. Pozbytí zdravotní způsobilosti

Soud: Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci

Číslo jednací: 65 Ad 19/2017-29

Rozhodnutí ze dne: 11. 7. 2018

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: skončení služebního poměru

Vztah k: § 34 odst. 1, § 61 odst. 1 písm. a), § 72 odst. 1 písm. d), ZSS

Klíčová slova: skončení služebního poměru, zdravotní nezpůsobilost k výkonu služby

Právní věta:

- I. **Pozbytím potřebné zdravotní způsobilosti dle § 25 odst. 1 písm. f) ZSS došlo u žalobce k zániku jednoho z předpokladů pro přijetí do služebního poměru, jež podle § 34 odst. 1 ZSS musí být na straně zaměstnance splněny po celou dobu výkonu služby.**
- II. **Z dikce § 62 odst. 1 písm. a) ZSS plyne, že zařadit státního zaměstnance mimo výkon služby je přípustné tehdy, nelze-li jej převést na vhodné služební místo, a to výhradně z důvodu, že takovéto místo není volné. V rozhodované věci bylo zjištěno, že správní orgán I. stupně nedisponoval žádným služebním místem, které by odpovídalo dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu, který činil žalobce nezpůsobilým k výkonu státní služby zařazené do nejnižší kategorie dle rizikovosti. Jinými slovy správní orgán nedisponoval a v souladu s právní úpravou chránící veřejné zdraví ani disponovat nemůže takovým služebním místem, jehož rizikovost by byla nižší, než zákonné limity první (zdraví nejméně ohrožující) kategorie. Nastalou situaci tedy nelze subsumovat pod § 62 odst. 1 ZSS, neboť zákonná dikce „žádné vhodné není volné“, presumuje reálnou existenci vhodného služebního místa.**

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl zařazen na služebním místě odborný rada, se služebním působištěm v Ostravě na dobu neurčitou, ode dne 1. 7. 2015. V únoru 2017 služební orgán požádal o posouzení zdravotní způsobilosti žalobce s výkonem služby na služebním místě zařazeném do I. kategorie dle rizikových faktorů vykonávané pracovní činnosti. Z lékařského posudku vyplynulo, že žalobce je zdravotně nezpůsobilý k výkonu služby definované v žádosti o posouzení zdravotního stavu, jelikož dlouhodobě pozbyl zdravotní způsobilost k výkonu služby z důvodu obecného onemocnění. Služební orgán tedy zahájil řízení o skončení služebního poměru oznámením dne 1. 3. 2017. Dne 15. 3. 2017 ředitel FÚ pro Olomoucký kraj rozhodl podle § 72 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 72 odst. 4 ZSS o skončení služebního poměru, a to podle § 34 odst. 1 ZSS uplynutím 60 dnů ode dne nabytí právní moci. Odvolání odvolací orgán zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Postupem podle § 90 odst. 1 písm. c) SŘ odvolací orgán opravil odůvodnění prvostupňového rozhodnutí v rozsahu odkazu na § 61 odst. 1 písm. a) ZSS.

K absenci data vyhotovení odvolacího rozhodnutí soud uvedl, že podle § 69 odst. 1 SŘ musí písemné vyhotovení rozhodnutí obsahovat mj. datum jeho vyhotovení, souhlasí s žalobcem, že absence data je nezákonností. S odkazem na judikaturu NSS se soud zabýval, zda jde o takovou vadu rozhodnutí, pro kterou je nutné jej zrušit. Odvolací rozhodnutí bylo vypraveno dne 6. 6. 2017, žalobci bylo doručeno dne 7. 6. 2017, žalobce podal včasnou správní žalobu, kde označil rozhodnutí číslem jednacím a není sporu, kdo rozhodnutí vydal. Ze správního spisu a z procesního postupu žalobce je zřejmé, že absence data nevyvolala pochybnosti o pravé podstatě a druhu písemnosti a žalobce vadou nebyl dotčen na svých právech. Podle soudu tak absence data nevyvolává nezákonnost nebo nepřezkoumatelnost odvolacího rozhodnutí.

Žalobce namítá, že jeho služební poměr měl být ukončen podle § 72 odst. 1 písm. d) ZSS. Podle lékařského posudku žalobce dlouhodobě pozbyl zdravotní způsobilost k výkonu služby zařazené do I. kategorie dle rizikovosti, přičemž i sám žalobce připouští, že jeho zdravotní stav je z důvodu obecného onemocnění natolik nepříznivý, že ani v budoucnu nelze očekávat jeho zlepšení. Podle soudu tak pozbyl způsobilost k výkonu služby na jakémkoliv systemizovaném místě v rámci Finanční správy ČR, neboť není schopen vykonávat službu ani v rámci nejméně rizikové kategorie. Pozbytím zdravotní způsobilosti ve smyslu § 25 odst. 1 písm. f) ZSS došlo u žalobce k zániku jednoho z předpokladů pro přijetí do služebního poměru, který podle § 34 odst. 1 ZSS musí být na straně státního zaměstnance splněn po celou dobu výkonu služby. Potřebná zdravotní způsobilost představuje tzv. jiný předpoklad potřebný k výkonu služby, k jehož ztrátě u žalobce došlo bez zavinění služebního úřadu a služební orgán byl povinen postupovat podle § 72 odst. 1 písm. c) ZSS. Zjištěný skutkový stav – zdravotní stav, nebyl nijak rozporován ani žalobcem.

Soud odmítl žalobcem navrhovaný postup převedení na jiné vhodné služební místo podle § 61 odst. 2 ZSS. Žalobce není možné převést na jiné služební místo, jelikož služební orgán nedisponoval žádným služebním místem, které by odpovídalo dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu žalobce, ani takovým služebním místem, jehož rizikovost by byla nižší než zákonné limity první kategorie, disponovat nemůže. Žalobce není dlouhodobě ze zdravotních příčin schopen výkonu ani nejméně rizikové činnosti, neexistovala ani teoretická možnost, že by mohl být v rámci finanční správy dále zaměstnán, proto jeho situaci nelze podřadit pod § 62 odst. 1 ZSS, jelikož ten předpokládá reálnou existenci vhodného služebního místa.

Soud: Krajský soud Ústí nad Labem – pobočka v Liberci

Číslo jednací: 59 A 111/2017-36

Rozhodnutí ze dne: 26. 2. 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: skončení služebního poměru

Vztah k: § 25, § 72 odst. 1, § 34 odst. 1 ZSS

Klíčová slova: skončení služebního poměru, předpoklad zdravotní způsobilosti k výkonu služby, dlouhodobé pozbytí zdravotní způsobilosti

Právní věta:

Jiným předpokladem pro výkon státní služby je podle jazykového a systematického výkladu § 25, § 34 odst. 1 ve spojení s § 72 odst. 1 ZSS nutno rozumět veškeré předpoklady pro výkon daného služebního místa s výjimkou státního občanství, tedy i potřebnou zdravotní způsobilost.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyni byl rozhodnutím ředitele FÚ pro Liberecký kraj dne 16. 6. 2017 skončen služební poměr podle § 72 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 72 odst. 4 ZSS. Podané odvolání odvolací orgán zamítl a rozhodnutí potvrdil. Žalobkyně byla do služebního poměru přijata 26. 10. 2015. Dne 18. 5. 2017 žalobkyně informovala služební orgán o vzniku invalidity III. stupně a zaslala lékařské zprávy. Lékařský posudek z 18. 5. 2017 pro druh a režim výkonu služby: práce na PC, zařazení na služební místo: odborný referent, obsahoval závěr, že žalobkyně je zdravotně nezpůsobilá k výkonu služby pro obecné onemocnění. Žalobkyně rovněž požádala o převedení na jiné vhodné služební místo, alternativně s návrhem na zařazení mimo výkon služby podle § 62 ZSS, popř. skončení služebního poměru. Služební orgán žalobkyni oznámil vznik překážky ve službě podle § 106 odst. 3 ZSS s tím, že žalobkyně nemůže vykonávat službu na místě, kde je zařazena, ani na jiném služebním místě v rámci služebního úřadu s ohledem na zdravotní nezpůsobilost a zároveň byla vyrozuměna o zahájení řízení o skončení služebního poměru podle § 72 odst. 1 písm. c) ZSS ve spojení s § 25 odst. 1 písm. f) a § 34 odst. 1 ZSS. Žalobkyně následně služebnímu orgánu zaslala návrh na přerušení řízení o skončení jejího služebního poměru s ohledem na skutečnost, že požádala o přezkum lékařského posudku z 18. 5. 2017, s čím jí služební orgán vyhověl a řízení přerušil. Nový lékařský posudek z 12. 6. 2017 opětovně obsahoval závěr o pozbytí pracovní způsobilosti. Žalobkyně namítala, že lékařský posudek byl vydán na místo odborný rada, což není její služební místo, přičemž má zachovánu pracovní schopnost do 30% a mohla by pracovat na částečný úvazek, nebo z domova. Skončení služebního poměru považovala za nezákonné. Dne 16. 6. 2017 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, v rámci kterého služební orgán rozhodl, že žalobkyně vzhledem k dlouhodobému pozbytí zdravotní způsobilosti nesplňuje předpoklad zdravotní způsobilosti a to na žádném služebním místě, z toho důvodu nevzniká žalobkyni nárok na převedení, popř. zařazení mimo výkon služby. Do doby skončení služebního poměru nastala na straně služebního úřadu jiná překážka podle § 106 odst. 3 ZSS. Další lékařský posudek z 11. 7. 2017 obsahoval stejný závěr o dlouhodobém pozbytí zdravotní způsobilosti. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které bylo odvolacím orgánem zamítnuto.

Jiným předpokladem pro výkon státní služby je podle jazykového a systematického výkladu § 25, 34 odst. 1 ve spojení s § 72 odst. 1 ZSS nutné rozumět veškeré předpoklady pro výkon daného služebního místa s výjimkou státního občanství, tedy i potřebnou zdravotní způsobilost. Služební orgán byl dle soudu povinen rozhodnout o skončení služebního poměru postupem podle § 72 odst. 1 písm. c) ZSS, jelikož k zániku předpokladu potřebné zdravotní způsobilosti, což je tzv. jiný předpoklad potřebný k výkonu služby, došlo bez zavinění služebního úřadu. Správní orgán je zde pouze povinen zkoumat existenci důvodu pro skončení, po zjištění existence takového důvodu, správní orgán ex lege rozhodne o skončení služebního poměru.

Předpokladem převedení žalobkyně podle § 61 ZSS, která pozbyla zdravotní způsobilost je existence vhodného místa, jehož výběr závisí na správním uvážení služebního orgánu. Ten vycházel z lékařského posudku a též z dalších žalobkyní

předložených lékařských zpráv, z nichž je zřejmé, že není schopna nejen práce na PC, ale ani sedět či stát po dobu delší než 20 min, aniž by to pro ni mělo zdravotní následky. Na základě toho služební orgán dospěl k tomu, že pro žalobkyni vhodné služební místo z hlediska zdravotního stavu v rámci daného ani jiného služebního úřadu neexistuje. Soud přezkoumal provedené správní uvážení, nicméně nedospěl k závěru, že by služební orgán překročil meze správního uvážení. Existenci služebního místa v rámci finanční správy, na kterém by žalobkyně nemusela pracovat na počítači, sedět či stát déle než 20 min, je podle soudu prakticky vyloučena. Soud žalobu zamítl.

Soud: Krajský soud Ústí nad Labem

Číslo jednací: 15 Ad 6/2019-70

Rozhodnutí ze dne: 20. 7. 2020

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: skončení služebního poměru

Vztah k: § 25 odst. 1 písm. f), § 34 odst. 1, § 72 odst. 1 písm. c) ZSS

Klíčová slova: zdravotní způsobilost potřebná k výkonu služby, skončení služebního poměru, lékařský posudek

Právní věta:

Lékařský posudek představuje stěžejní podklad pro rozhodnutí, které mohou služební orgány a soudy z důvodu nedostatku vlastních odborných znalostí hodnotit toliko z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti. Lékařský posudek tedy musí být zdůvodněn tak, aby byl přesvědčivý pro služební orgán i pro soud, neboť nemají příslušné odborné lékařské znalosti, a zároveň musí být přesvědčivý i pro samotného účastníka řízení. Pokud by soud nemohl hodnotit úplnost a přesvědčivost lékařského posudku, stal by se soudní přezkum rozhodnutí o skončení služebního poměru z důvodu pozbytí zdravotní způsobilosti toliko formálním, což není v demokratickém právním státě přípustné.

Stručný obsah rozhodnutí:

Ředitel finančního úřadu pro Ústecký kraj rozhodnutím podle § 72 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 72 odst. 4 ZSS rozhodl o skončení služebního poměru žalobkyně uplynutím 60 dnů ode dne doručení rozhodnutí, neboť žalobkyně přestala splňovat předpoklad zdravotní způsobilosti potřebné k výkonu služby podle § 25 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 34 odst. 1 ZSS a tento předpoklad by nesplňovala na žádném jiném služebním místě. Generální ředitelka GFR odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí o skončení služebního poměru potvrdila.

Ve stěžejní námitce týkající se nesprávně zjištěného skutkového stavu dal soud žalobkyni za pravdu a shledal žalobu důvodnou. Žalobkyni byl skončen služební poměr

podle § 72 odst. 1 písm. c) ZSS, jelikož přestala splňovat předpoklad zdravotní způsobilosti potřebné k výkonu služby. Z hlediska skutkového je tak naprosto zásadní posouzení zdravotního stavu žalobkyně, jelikož od toho se odvíjí jak možnost převedení na jiné služební místo podle § 61 odst. 2 písm. a) ZSS, včetně případného zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ZSS, tak skončení služebního poměru. Posouzení zdravotního stavu je otázkou odbornou, zdravotní způsobilost posuzuje poskytovatel pracovně-lékařských služeb podle zákona o specifických zdravotních službách. Lékařský posudek představuje sice odborný závěr, o kterém si služební orgán ani soud nemohou učinit úsudek sami z důvodu nedostatku odborných znalostí, nicméně soud jej musí hodnotit jako každý jiný důkaz. Lékařský posudek musí být zdůvodněn tak, aby byl přesvědčivý pro služební orgán i pro soud, jež nemají odborné znalosti a zároveň musí být přesvědčivý i pro účastníka řízení. Pokud by soud nemohl hodnotit úplnost a přesvědčivost lékařského posudku, stal by se soudní přezkum skončení služebního poměru z pozbytí zdravotní způsobilosti pouze formálním, což je nepřipustné. Nemělo by docházet ani k tomu, že by odůvodnění skončení služebního poměru úplně chybělo s pouhým odkazem na lékařský posudek, který ovšem odůvodněn není. Nezbytným podkladem pro rozhodnutí o skončení služebního poměru z důvodu pozbytí zdravotní způsobilosti je lékařský posudek, který musí být úplný, přesvědčivý, náležitě odůvodněný a zároveň z něj musí vyplývat, že státního zaměstnance nelze převést na jiné služební místo. V případě, že toto lékařský posudek nesplňuje, je služební orgán oprávněn a též povinen vyžádat si jeho doplnění.

Ve věci žalobkyně byl podkladem pro rozhodnutí lékařský posudek, kde bylo uvedeno, že žalobkyně pozbyla dlouhodobě zdravotní způsobilost k výkonu služby s tím, že příčinou je obecné onemocnění. Nelze tak z něj zjistit zdravotní stav žalobkyně a ověřit, jaké zdravotní komplikace jí brání ve výkonu služby na jejím dosavadním místě, popř. brání případnému převedení na jiné služební místo. Služebním orgánům nepřísluší posouzení dlouhodobé zdravotní nezpůsobilosti státního zaměstnance konat dosavadní službu, přičemž důvod pro převedení na jiné služební místo musí jednoznačně vyplývat z lékařského posudku a zdravotní stav v něm uvedený musí odpovídat definici dlouhodobého pozbytí způsobilosti vykonávat dosavadní službu ve smyslu § 61 odst. 3 ZSS. Lékařský posudek, ani jeho doplnění, ve věci žalobkyně, nejsou úplné, přesvědčivé a nepředstavují dostatečné podklady pro závěr, že žalobkyně přestala splňovat předpoklad zdravotní způsobilosti a tento předpoklad by nesplňovala na žádném jiném služebním místě. Skutkový stav, který odvolací orgán vzal za základ rozhodnutí, nemá oporu ve spisu. Soud zrušil rozhodnutí odvolacího orgánu a též prvoinstanční rozhodnutí.

Soud: Krajský soud v Brně

Číslo jednací: 31 Af 42/2018-81

Rozhodnutí ze dne: 5. 8. 2020

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: skončení služebního poměru

Vztah k: § 72 odst. 1 písm. c) ZSS

Klíčová slova: skončení služebního poměru, zdravotní způsobilost potřebná k výkonu služby, ztráta zdravotní způsobilosti

Právní věta:

Na základě lékařského posudku, ani z obsahu správního spisu nevyplývá, že žalobkyně pozbyla zdravotní způsobilost k výkonu služby řazené do I. kategorie prací vykonávaných u prvostupňového orgánu, v důsledku čehož s ní byl ukončen služební poměr. Na základě skutečností obsažených ve správním spise nelze k takovému jednoznačnému záměru dospět, když předmětem lékařského posouzení byla zdravotní způsobilost žalobkyně k výkonu služby definované s druhem a režimem jako „práce s PC (administrativní a odborná činnost), jednosměnný režim, kontrolní činnost, občasná práce v terénu, komunikace s daňovými subjekty“.

Stručný obsah rozhodnutí:

Ředitel FÚ pro Zlínský kraj rozhodl o skončení služebního poměru žalobkyně podle § 72 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 72 odst. 4 ZSS. Odvolací orgán rozhodnutí potvrdil a odvolání žalobkyně zamítl. Žalobkyně byla zařazena na služebním místě na dobu neurčitou. Prvostupňový orgán požádal o mimořádnou lékařskou prohlídku po dlouhodobé pracovní neschopnosti žalobkyně v době od 21. 3. 2016 do 25. 8. 2017. Podle závěrů lékařského posudku žalobkyně pozbyla dlouhodobě zdravotní způsobilost, příčinou bylo obecné onemocnění, když jí byla uznána invalidita III. stupně v důsledku, které je o více než 70% snížen její pracovní potenciál. Žalobkyně žádala o přezkoumání lékařského posudku, ovšem Krajským úřadem Zlínského kraje byl posudek potvrzen, přičemž posudkový závěr byl odborně správný, v souladu s platnou legislativou po odborné i formální stránce a zdravotní problémy žalobkyně nebyly uznány jako nemoc z povolání nebo za ohrožení nemocí z povolání. Na základě toho bylo vydání prvostupňové rozhodnutí o skončení služebního poměru.

Podstata sporu tkví v tom, zda žalobkyni mohl být na základě provedeného lékařského posudku ukončen služební poměr z důvodu zdravotní nezpůsobilosti, zda lékařský posudek dopadá na všechny práce zařazené v I. kategorii prací, případně zda měla být žalobkyně převedena na jiné služební místo, popř. zařazena mimo výkon služby. Prvostupňový orgán své rozhodnutí odůvodnil tím, že výkon služby na všech systemizovaných místech Finanční správy ČR je zařazen výhradně do I. kategorie prací podle § 3 vyhlášky č. 432/2003 Sb., pokud pak dosavadní služební místo je v I. kategorii prací a žalobkyně nemůže vzhledem k dlouhodobému pozbytí zdravotní způsobilosti podle lékařského posudku vykonávat službu na tomto služebním místě, nemůže v této kategorii prací vykonávat službu na žádném jiném služebním místě, proto bylo převedení na jiné služební místo podle § 61 odst. 2 písm. a) ZSS shledáno jako irelevantní. I proto podle prvostupňového orgánu pozbylo smyslu hledání volného služebního místa napříč služebními úřady a byla vyloučena i možnost zařazení mimo

výkon služby podle § 62 ZSS, jelikož vhodné služební místo pro žalobkyni nebude existovat ani v budoucnu.

V žádosti o posouzení zdravotní způsobilosti k výkonu služby bylo požádáno o posouzení zdravotní způsobilosti k druhu a režimu výkonu služby/práce definované „práce na PC (administrativní a odborná činnost), jednosměnný režim, kontrolní činnost, občasné práce v terénu, komunikace s daňovými subjekty“ a kategorie výkonu služby I. Podle soudu pak ze správního spisu není zřejmé, že pouze takto definovaný druh a režim výkonu služby je jediný, který lze u prvostupňového orgánu vykonávat. Podle soudu z lékařského posudku vyplývá, že u žalobkyně došlo ke ztrátě zdravotní způsobilosti pro výkon služby zařazené v kategorii I., tj. pouze k druhu a režimu výkonu služby „práce na PC (administrativní a odborná činnost), jednosměnný režim, kontrolní činnost, občasné práce v terénu, komunikace s daňovými subjekty“. Žalobkyně tak nepozbyla zdravotní způsobilost k výkonu služby řazené do I. kategorie prací vykonávaných u prvostupňového orgánu.

Soud souhlasí se správním orgánem, že za situace, kdy bude možné jednoznačně konstatovat ztrátu zdravotní způsobilosti k výkonu služby v rámci prací řazených do I. kategorie, nebude možné aplikovat § 61 odst. 2 písm. a) ZSS, jelikož by žalobkyně nesplňovala podmínku zdravotní způsobilosti k výkonu služby na všech pozicích u prvostupňového orgánu a ten by nedisponoval žádným volným místem, na které by mohl žalobkyni převést. Nicméně to v tuto chvíli nejde konstatovat, jelikož z lékařského posudku žalobkyně nevyplyvá nemožnost výkonu všech prací zařazených do kategorie I. Stejná argumentace podle soudu dopadá i pro zařazení mimo výkon služby podle § 62 odst. 1 ZSS. Pokud by bylo zřejmé, že žalobkyně ztratila zdravotní způsobilost ve vztahu k výkonu služby v rámci všech prací zařazených do I. kategorie, nebylo by na místě ji zařadit mimo výkon služby za situace, kdy by nemohla po uplynutí 6 měsíců danou službu vykonávat z důvodu pozbytí zdravotní způsobilosti, vhodné služební místo by pro ni neexistovalo ani v budoucnu. Soud zrušil rozhodnutí odvolacího orgánu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Soud: Krajský soud v Praze

Číslo jednací: 43 Ad 1/2021-76

Rozhodnutí ze dne: 22. 3. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: skončení služebního poměru

Vztah k: § 72 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 25 odst. 1 písm. f) ZSS

Klíčová slova: skončení služebního poměru, pozbytí zdravotní způsobilosti

Právní věta:

V žádosti o lékařský posudek byl uveden jako druh a režim výkonu služby „práce s PC - administrativní činnost v kategorii I“, přičemž jeho závěr zní, že žalobce „pozbyl dlouhodobě zdravotní způsobilost – příčinou dlouhodobého pozbytí zdravotní způsobilosti k výkonu služby/práce je obecné onemocnění“. Lékařský posudek neobsahuje žádné bližší údaje ani jakékoli odůvodnění daného závěru. Nebylo tak možné zjistit zdravotní stav žalobce a ověřit, jaké zdravotní komplikace mu brání ve výkonu služby na jeho dosavadním služebním místě, natožpak zda brání případnému přeložení na jiné služební místo. Ze žádosti ani lékařského posudku jednoznačně nevyplyvá, že by předmětem lékařského posouzení bylo posouzení zdravotní způsobilosti ke všem druhům a režimům výkonu služby, které jsou zařazeny do kategorie I. služby/práce vykonávaných u služebního úřadu.

Stručný obsah rozhodnutí:

Ředitel FÚ pro Středočeský kraj rozhodl dne 30. 11. 2017 o skončení služebního poměru žalobce uplynutím doby 60 dnů ode dne doručení podle § 72 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 72 odst. 4 ZSS. Odvolací orgán odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Žalobci byl určen mj. zvláštní příplatek podle § 6 nařízení č. 304/2014 Sb., vzhledem k tomu, že vykonával správní činnost, která je zařazena do skupiny III – služba se značnou mírou neuropsychické zátěže a práce se zvýšeným rizikem ohrožení života a zdraví. V souvislosti s dlouhodobou pracovní neschopností od 1. 11. 2016 do 13. 10. 2017 bylo dne 5. 10. 2017 vedeno ústní jednání za účelem projednání vhodnosti žalobcova služebního místa. Žalobci byl ode dne 13. 10. 2017 přiznán invalidní důchod pro invaliditu II. stupně s poklesem pracovní schopnosti o 50 %, s datem vzniku invalidity od 2. 8. 2017. Dne 27. 10. 2017 byl žalobce podroben mimořádné lékařské prohlídce za účelem posouzení zdravotní způsobilosti k výkonu služby. Lékařský posudek obsahuje závěr, že žalobce (zařazený na služebním místě odborný rada, druh a režim výkonu služby „práce na PC – administrativní činnost“ v kategorii I) pozbyl dlouhodobě zdravotní způsobilost k výkonu služby pro obecné onemocnění.

Žalobce namítá, že na základě lékařského posudku s ním neměl být ukončen služební poměr z důvodu zdravotní nezpůsobilosti, ale měl být převeden na jiné služební místo nebo postaven mimo výkon služby. Soud musel tedy posoudit otázku, zda z lékařského posudku vyplývá nezpůsobilost vykonávat službu obecně, nebo pouze na dosavadním místě. Soud odkázal na rozsudek NSS ze dne 20. 1. 2022, č. j. 6 Ads 277/2020-56, který řešil obdobný případ. V případě žalobce je v žádosti o lékařský posudek uvedeno jako druh a režim výkonu služby „práce na PC – administrativní činnost v kategorii I“, přičemž závěr lékařského posudku je, že žalobce pozbyl dlouhodobě zdravotní způsobilost – příčinou je obecné onemocnění. Podle soudu tak nelze zjistit žádné bližší údaje ke zdravotnímu stavu žalobce a ověřit, jaké zdravotní komplikace mu brání ve výkonu služby na jeho dosavadním místě, natožpak zda brání případnému převedení na jiné služební místo. Podle soudu tak jednoznačně nevyplyvá, že by předmětem lékařského posouzení bylo posouzení zdravotní způsobilosti ke všem druhům a režimům výkonu služby, které jsou zařazeny

do I. kategorie služby/práce vykonávaných u služebního úřadu. Ani ze správního spisu není podle soudu zřejmé, že takto definovaná služba (práce na PC, administrativní činnost) je v kategorii I. jediná možná. Na tom nemění nic ani druh onemocnění, které je dle spisu psychického charakteru. Podle soudu, si lze představit výkon služby méně stresově a psychicky náročný než služební místo žalobce, které může zahrnovat šetření u daňových subjektů, komunikace s nimi, vyhodnocování podkladů a kontrolních zjištění (což bylo pravděpodobně důvodem pro určení zvláštního příplatku, jelikož se jedná o činnost zařazenou do skupiny III přílohy 3 nařízení č. 304/2014 Sb.).

Soud závěrem uvedl, že podle judikatury NSS, kdy není lékařský posudek dostatečným podkladem pro rozhodnutí, je v zájmu služebního úřadu, aby zadal doplnění či zpřesnění závěrů posudku, např. zpřesnění popisu výkonu dosavadní služby na dosavadním místě. Rozhodnutí odvolacího orgánu bylo zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu řízení.

Soud: Krajský soud Ústí nad Labem

Číslo jednací: 15 Ad 6/2019-108

Rozhodnutí ze dne: 1. 2. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: 15 Ad 6/2019-70

Oblast: skončení služebního poměru

Vztah k: § 25 odst. 1 písm. f), § 34 odst. 1, § 61 odst. 1 a 2, § 62 odst. 1, § 72 odst. 1 písm. c) ZSS

Klíčová slova: zdravotní způsobilost potřebná k výkonu služby, skončení služebního poměru

Právní věta:

Pokud státní zaměstnanec pozbyl zdravotní způsobilost vykonávat státní službu na jakémkoli služebním místě, aniž by se jednalo o služební úraz, onemocnění nemocí z povolání nebo ohrožení touto nemocí, platí, že bez zavinění služebního úřadu přestal splňovat jiný předpoklad potřebný k výkonu služby a je namístě rozhodnout o skončení služebního poměru podle § 72 odst. 1 písm. c) ZSS. Není-li totiž státní zaměstnanec způsobilý k výkonu služby na jakémkoli služebním místě, zařazení mimo službu v takovém případě nemůže splnit sledovaný účel, protože jiné vhodné místo s ohledem na pozbytí jednoho z předpokladů pro výkon státní služby neexistuje. To platí tím spíše v případě, kdy má nedostatek zdravotní způsobilosti trvat déle než šest měsíců, což je maximální doba předvídaná v § 62 odst. 1 ZSS.

Stručný obsah rozhodnutí:

Ředitel FÚ pro Ústecký kraj podle § 72 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 72 odst. 4 ZSS rozhodl o skončení služebního poměru žalobkyně uplynutím 60 dnů ode dne doručení rozhodnutí, neboť žalobkyně přestala splňovat předpoklad zdravotní způsobilosti potřebné k výkonu služby podle § 25 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 34 odst. 1 ZSS a tento předpoklad by nesplňovala na žádném jiném služebním místě. Generální ředitelka GFR odvolání žalobkyně zamítla a rozhodnutí o skončení služebního poměru potvrdila. V dané věci KS Ústí nad Labem již rozhodl pod č. j. 15 Ad 6/2019-70 a to tak, že rozhodnutí služebního orgánu I. stupně a rozhodnutí odvolacího orgánu zrušil s odůvodněním, že skutkový stav, nemá oporu ve spisu, jelikož lékařský posudek není úplný ani přesvědčivý a nepředstavuje dostatečný podklad pro závěr, že žalobkyně přestala splňovat předpoklad zdravotní způsobilosti, a to na žádném služebním místě. NSS ve svém rozsudku ze dne 16. 11. 2022, č. j. 4 Ads 254/2020-91, rozsudek KS Ústí nad Labem zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. NSS se vyslovil, že KS Ústí nad Labem zrušil rozhodnutí správních orgánů pro vadu řízení, kterou žalobkyně v průběhu řízení o žalobě nenamítala. Soud tak v rozporu s § 75 odst. 2 SŘS přezkoumal rozhodnutí správních orgánů mimo rámec uplatněných žalobních bodů. Námitky žalobkyně spočívaly podle NSS v nesouhlasu se způsobem, jak (podle kterých ustanovení ZSS) byl ukončen její služební poměr. Žalobkyně poukazovala výlučně na nezákonnost napadeného rozhodnutí způsobenou nesprávným právním posouzením věci, nikoli na vady řízení způsobené nesprávně zjištěným skutkovým stavem. KS Ústí nad Labem shledal žalobu jako nedůvodnou.

Ve smyslu zásady koncentrace správního soudnictví (rozšířit žalobní body lze jen ve lhůtě pro podání žaloby) soud nepřihlížel k nově uplatněným žalobním bodům.

Při hodnocení námítky nesprávného právního posouzení soud vycházel ze skutkového stavu zjištěného ve správním řízení, neboť žalobkyně námítky (včasné) proti skutkovým zjištěním neuplatnila. Z lékařského posudku o zdravotní způsobilosti k výkonu služby bylo zjištěno, že žalobkyně dlouhodobě pozbyla zdravotní způsobilost z důvodu obecného onemocnění. V posudku je uveden druh a režim výkonu služby (rizika ohrožení zdraví): práce na PC, administrativa. V doplnění k lékařskému posudku bylo uvedeno, že žalobkyně pozbyla zdravotní způsobilost dlouhodobě, tento stav trvá déle než rok a lze předpokládat, že bude trvat i nadále. Soud odkazuje na relevantní judikaturu NSS, č. j. 6 Ads 277/2020-56, publ. pod č. 4332/2022 Sb. NSS, kterou považuje za příléhavou na konkrétní případ.

Podle soudu je třeba rozlišovat předpoklad zdravotní způsobilosti pro výkon dosavadní služby (obecně) a předpoklad zdravotní způsobilosti pro výkon dosavadní služby na určitém služebním místě. Soud nesouhlasí s tvrzení žalobkyně, že jediným možným postupem v případě, kdy pozbyla zdravotní způsobilost podle § 61 odst. 3 ZSS, bylo převedení na jiné vhodné a volné služební místo podle § 61 odst. 1 písm. a) ZSS s případným dalším postupem podle § 62 a § 72 odst. 1 písm. d) ZSS. KS v Ústí nad Labem ve shodě s NSS jsou toho názoru, že pokud státní zaměstnanec pozbyl zdravotní způsobilost vykonávat státní službu na jakémkoli služebním místě, aniž by se jednalo o služební úraz, onemocnění nemocí z povolání nebo ohrožení touto

nemocí, platí, že bez zavinění služebního úřadu přestal splňovat jiný předpoklad potřebný k výkonu služby a je namístě rozhodnout o skončení služebního poměru podle § 72 odst. 1 písm. c) ZSS. Pokud totiž státní zaměstnanec není způsobilý k výkonu služby na jakémkoli místě, zařazení mimo výkon služby nemůže splnit sledovaný účel, jelikož jiné vhodné místo neexistuje s ohledem na pozbytí jednoho z předpokladů pro výkon služby, tím spíše, kdy nedostatek zdravotní způsobilosti trvá déle než 6 měsíců, což je maximální doba předvídaná v § 62 odst. 1 ZSS.

Služebními orgány zjištěná skutkový stav umožňoval skončení služebního poměru žalobkyně podle § 72 odst. 1 písm. c) ZSS a nebyl dán důvod k zastavení řízení o skončení služebního poměru podle § 66 odst. 1 písm. h) SŘ.

3.4. Trestní odsouzení

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 6 As 291/2020-31

Rozhodnutí ze dne: 10. 3. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: MS v Praze č. j. 6 A 107/2019-41

Oblast: zánik služebního poměru následkem odsouzení pro úmyslný trestný čin

Vztah k: § 83 SŘS, § 74 odst. 1 písm. a) ZSS, § 46 TZ

Klíčová slova: služební orgán, pasivní žalobní legitimace, skončení služebního poměru, odsouzení pro úmyslný trestný čin, upuštění od potrestání

Právní věta:

- I. Za zásahy do služebního poměru je přímo odpovědný příslušný služební orgán.
- II. K zániku služebního poměru podle § 74 odst. 1 písm. a) ZSS dochází pravomocným odsouzením pro úmyslný trestný čin i v případě, že soud ve výroku o trestu odsuzujícího rozsudku upustil od potrestání podle § 46 trestního zákoníku.

Pozn.: Věcně byla otázka zániku služebního poměru posouzena NSS v rozsudku č. j. 8 Ads 222/2020 ze dne 12. 11. 2020

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel řídil dne 21. 8. 2018 motorové vozidlo pod vlivem alkoholu. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 31. 1. 2019 byl stěžovatel shledán vinným ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle §274 odst.1 TZ, soud podle § 46 TZ upustil od potrestání.

Na základě odsouzení pro úmyslný trestný čin mu bylo příslušným služebním orgánem (státním tajemníkem na MZV) předáno oznámení o skončení služebního poměru. Stěžovatel však tvrdil, že jeho služební poměr nemohl skončit, a to s odvoláním na fikci neodsouzení. Podal proto podání označené jako odvolání, které služební orgán posoudil jako stížnost podle §157 ZSS a postoupil je náměstkovi ministra vnitra pro státní službu. Ten stížnost neshledal důvodnou.

Stěžovatel podal žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, v níž jako žalovaného označil náměstka ministra vnitra pro státní službu. MS v Praze žalobu zamítl pro nedostatek pasivní legitimace žalovaného s tím, že žalován neměl být náměstek pro státní službu ale státní tajemník MZV.

Stěžovatel reagoval kasační stížností proti rozsudku, nadále argumentoval fikcí neodsouzení a zpochybnil závěr o nedostatku pasivní legitimace žalovaného. NSS kasační stížnost zamítl. Konstatoval, že nebyly vzneseny konkrétní námitky proti rozsudku MS. Ztotožnil se s tím, že žalovaným měl být státní tajemník v MZV, jako služební orgán stěžovatel. Pro úplnost odkázal na věcné posouzení případu v rámci řízení vedeného u NSS pod sp. zn. 8 Ads 222/2020.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 4 Ads 250/2022-23

Rozhodnutí ze dne: 19. 12. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 A 86/2021-42

Oblast: skončení služebního poměru ze zákona

Vztah k: § 74 odst. 1 písm. a), § 75 odst. 1 ZSS, § 82 SŘS

Klíčová slova: nezákonný zásah, skončení služebního poměru ze zákona, zprošťující trestní rozsudek

Právní věta:

(z rozsudku MS v Praze) **Pokud je stav zjištěný ke dni rozhodnutí soudu o zásahové žalobě takový, že důvod skončení služebního poměru státního zaměstnance ze zákona spočívající v pravomocném odsouzení za trestný čin [§ 74 odst. 1 písm. a) ZSS] pominul zproštěním obžaloby, v důsledku toho nebyl státnímu zaměstnanci služební poměr obnoven a nadále je skončení služebního poměru deklarováno záznamem či sdělením vystaveným vůči němu v době, kdy důvod vznikl, jde o trvalý nezákonný zásah ve smyslu § 82 SŘS. Na tomto závěru nemůže nic změnit skutečnost, že důvod skončení služebního poměru po určitou dobu, než došlo ke zproštění obžaloby, trval, neboť v době**

rozhodování soudu je státní zaměstnanec zkrácen na svých právech ztrátou zaměstnání ve služebním poměru, aniž by pro to existoval zákonný důvod.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyně jakožto státní zaměstnankyně v MO byla rozsudkem soudu uznána vinou ze spáchání přečinu podvodu podle § 209 TZ, který nabyl právní moci dne 9. 9. 2020. Proti němu žalobkyně podala dovolání. V návaznosti na odsuzující rozsudek vydal státní tajemník MO záznam, kterým se žalobkyni oznamovalo, že s ohledem na její pravomocné odsouzení došlo ke dni 9. 9. 2020 ke skončení jejího služebního poměru podle § 74 odst. 1 písm. a) ZSS. Nejvyšší soud dne 10. 2. 2021 vydal usnesení, kterým zrušil odsuzující trestní rozsudek a následně byla žalobkyně rozsudkem obvodního soudu, který nabyl právní moci dne 7. 6. 2021, zproštěna obžaloby v plném rozsahu. Žalobkyně požádala státního tajemníka s ohledem na vývoj v trestní věci, aby řízení ve věci skončení jejího služebního poměru bylo obnoveno podle § 100 odst. 1 písm. b) SŘ. Státní tajemník žádost žalobkyně zamítl, s odůvodněním, že nebylo řízení, které by mohlo být obnoveno, jelikož služební poměr žalobkyně skončil na základě zákona podle § 74 odst. 1 písm. a) ZSS a nikoli na základě rozhodnutí jakožto výsledek vedeného řízení, na věci nic nemění ani aktuální zproštění obžaloby. Následně žalobkyně podala žalobu na ochranu před nezákonným zásahem k MS v Praze, který ji shledal důvodnou a rozsudkem ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 A 86/2021-42, označil záznam státního tajemníka v MO o skončení služebního poměru žalobkyně jako nezákonný, dovodil, že záznam ve spojení se skončením služebního poměru (resp. bránění ve výkonu služby) představuje trvalý zásah do práv žalobkyně, které právní řád nenabízí žádný jiný právní prostředek ochrany ve smyslu § 85 SŘS, jelikož obnova řízení podle § 100 SŘ takovým ochranným prostředkem není – absence správního rozhodnutí a „obnovitelného“ správního řízení. MS v Praze přikázal státnímu tajemníkovi v MO obnovit stav před záznamem o skončení služebního poměru. MS v Praze přisvědčil žalobkyni, že již neexistuje důvod pro skončení služebního poměru podle § 74 odst. 1 písm. a) ZSS. MS v Praze absenci právní úpravy v ZSS pro případ, který nastal u žalobkyně, vyplnil pomocí analogie legis a použil pravidlo v § 75 odst. 1 ZSS, které upravuje případy skončení služebního poměru na základě pravomocného rozhodnutí, které je následně zrušeno pro nezákonnost. Státnímu zaměstnanci v takovém případě služební poměr neskončil a má nárok na plat ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o skončení služebního poměru až do doby zařazení zpět k výkonu služby. Státní tajemník v MO podal proti rozsudku MS v Praze kasační stížnost. V daném případě je spor o to, zda státní tajemník v MO se svým jednáním dopustil zásahu, zda se proti němu mohla žalobkyně bránit jinými právními prostředky a zda je tento zásah nezákonný. Sporné je i řešení situace.

K námitce, že v daném případě nelze hovořit o zásahu do práv žalobkyně ve smyslu § 82 SŘS, NSS odkázal na judikaturu. Zásah ze strany správního orgánu může mít formu, např. omezení osobní svobody, útok proti tělesné integritě, donucení k opuštění určitého místa, donucení něčeho se zdržet apod. Zásah může mít různou formu a různý dopad do sféry práv zasažené osoby. Vydání záznamu o skončení služebního poměru žalobkyně a jeho následné jednání v souladu s tímto záznamem i ve světle judikatury bylo zásahem do práv žalobkyně podle § 82 SŘS. Nadto podstatou

správního soudnictví, aby bylo účinné, je, že by nemělo ponechat zcela bez soudní ochrany žádnou z forem činností správních orgánů.

K námitce, že žalobkyně se měla bránit prostřednictvím jiného právního prostředku, konkrétně žádostí o určení právního vztahu podle § 142 SŘ, NSS uvedl, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem má subsidiární povahu, jež má dvojí charakter. Žaloby je možné se domáhat před soudem teprve poté, co před správními orgány žalobce vyčerpá marně jemu dostupné prostředky nápravy situace (efektivní prostředky) a zadruhé před zásahovou žalobou mají přednost ostatní žalobní typy. NSS nezpochybnil, že za určitých okolností může být žádost podle § 142 odst. 1 SŘ považována za vhodný prostředek ochrany práv osoby, jehož využití má přednost před podáním žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu a určení právního vztahu ve svém důsledku může vést k poskytnutí potřebné ochrany dotčené osoby. V případě žalobkyně NSS nevyčerpání tohoto právního prostředku před podáním zásahové žaloby za vadu, která by způsobovala nepřípustnost zásahové žaloby, nepovažuje, a to z důvodu zřejmé neefektivity tohoto prostředku.

Již ze skutečnosti, že státní tajemník v MO měl jistě povědomí o tom, že pravomocné rozhodnutí o odsouzení žalobkyně bylo zrušeno ještě před podáním žádosti žalobkyně o obnovu řízení, přesto vůli k zařazení žalobkyně do služby neprojevil, lze podle NSS vysledovat názor služebního orgánu na trvání předmětného právního vztahu. I přesto, že žalobkyně příslušnou žádost o určení právního vztahu formálně nepodala, podle NSS lze hodnocení stavu uvedené služebním orgánem v rozhodnutí ve věci obnovy řízení materiálně považovat za akt, kterým ve smyslu § 142 SŘ určil, že služební poměr žalobkyně netrvá.

Služební orgán nevzal v potaz, že zrušovací rozhodnutí dovolacího soudu mělo účinky ex tunc, kdy pravomocné rozhodnutí trestního soudu bylo zrušeno a ve věci nastal procesní stav fikce, že se na zrušení rozhodnutí hledí, jako by nikdy nebylo vydáno, nemělo tudíž žádné účinky, hledí se i na služební poměr žalobkyně, jako by nikdy neskončil. Nastalá situace, kdy pro skončení služebního poměru není zákonný důvod a služební orgán přesto nedůvodně brání žalobkyni ve výkonu služby, je nezákonným zásahem podle § 82 SŘS. S analogií použitou městským soudem v § 75 ZSS, NSS nesouhlasí, jelikož pro nastalý stav existuje přímo aplikovatelné pravidlo v § 70 odst. 1 ZSS. Žalobkyně byla na základě usnesení PČR o zahájení trestního stíhání rozhodnutím služebního orgánu zproštěna výkonu služby v souladu s § 48 odst. 1 ZSS a v tomto režimu byla až do nabytí právní moci odsuzujícího rozsudku, který vedl k naplnění důvodu pro skončení služebního poměru ze zákona podle § 74 odst. 1 ZSS. Vzhledem k tomu, že se na odsuzující rozsudek hledí jako kdyby nebyl nikdy vydán, i na služební poměr žalobkyně se pohlíží tak, jako by nikdy neskončil. Proto žalobkyně byla až do nabytí právní moci zprošťujícího rozsudku v režimu zproštění výkonu služby a následně měla být v souladu s § 70 odst. 1 ZSS zařazena zpět k výkonu služby, k čemuž nedošlo. Projevem nezákonnosti zásahu služebního orgánu je právě nezařazení žalobkyně zpět na její původní služební místo i po nabytí právní moci zprošťujícího rozsudku. MS v Praze nesprávně použil analogii s § 75 odst. ZSS, měl vycházet z § 70 odst. 1 ZSS.

K úhradě chybějícího platu žalobkyně je třeba použít § 48 odst. 4 ZSS, pokud tedy žalobkyni nebyl doplacen zkrácený plat ani jí nebyl vyplacen žádný plat po zahájení trestního stíhání, musí jej služební orgán doplatit, a to od počátku zproštění výkonu služby, resp. od počátku zkrácení platu žalobkyně do doby zařazení zpět k výkonu služby. NSS odůvodnění rozsudku MS v Praze korigoval pouze ve vztahu k nápravě daného stavu, důvody vyhovění podané žalobě v podstatné míře obstály a zároveň uplatněné kasační námitky byly nedůvodné. Kasační stížnost NSS zamítl.

3.5. Zrušení služebního poměru ve zkušební době

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 6 Ads 81/2022-44

Rozhodnutí ze dne: 30. 5. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2022, č. j. 30 Ad 8/2020-65

Oblast: skončení služebního poměru ve zkušební době

Vztah k: § 74 odst. 1 písm. f) ZSS, § 19 odst. 1, § 142 odst. 1 SŘ

Klíčová slova: zrušení služebního poměru ve zkušební době, pracovní neschopnost, doručení oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době

Právní věta:

Rozhodnutí lékaře o dočasné neschopnosti ke dni předcházejícímu zjištění pracovní neschopnosti neruší účinky dříve doručeního oznámení o skončení služebního poměru a nemůže zvrátit již nastalou skutečnost skončení služebního poměru ex lege.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatelce vznikl služební poměr u ÚOHS ode dne 1. 3. 2019. Dne 25. 7. 2019 jí bylo oznámeno, že její služební poměr ve zkušební době bude ke dni 31. 7. 2019 zrušen. Stěžovatelka odmítla podepsat převzetí písemného oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době, přičemž odmítla převzít i poučení o následcích odmítnutí podepsání. Stěžovatelka následně odešla z pracoviště, bez toho, aniž by informovala své představené o tom, že z důvodu špatného zdravotního stavu nemůže vykonávat službu. Následující den 26. 7. 2019 byla svým ošetřujícím lékařem uznána dočasně práce neschopnou k předcházejícímu dni 25. 7. 2019. Dne 8. 10. 2019 požádala o zaslání písemnosti do datové schránky, což bylo učiněno dne 16. 10. 2019. Dne 30. 10. 2019 podala stěžovatelka služebnímu orgánu odvolání proti zrušení služebního poměru. Podání stěžovatelky bylo služebním orgánem posouzeno jako žádost o určení právního vztahu podle § 142 SŘ, jelikož oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době není rozhodnutím. Odvolací orgán potvrdil

rozhodnutí I. stupně podle § 142 SŘ. Podanou žalobu KS v Brně dne 28. 2. 2022 pod č. j. 30 Ad 8/2020-65 zamítl.

NSS potvrdil rozsudek KS v Brně. Z § 74 odst. 1 písm. f) ZSS považuje soud za jednoznačné, že pokud jde o důvody podle § 74 odst. 1 písm. a) – h) ZSS služební poměr končí ex lege naplněním zákonem předpokládaného důvodu v okamžik zákonem stanovený, následek tedy v těchto případech není spojen s rozhodnutím služebního orgánu vydaným ve správním řízení. NSS neshledal důvod skončení služebního poměru v případě § 74 odst. 1 písm. f) ZSS v rozporu s dikcí zákona odlišovat od ostatních případů skončení služebního poměru uvedených v § 74 odst. 1 ZSS. Námitky stěžovatelky, že oznámení o skončení jejího služebního poměru nemá náležitosti rozhodnutí, zamítl. Stěžovatelce byla zachována ochrana jejích práv ve správním řízení, tak i možnost ochrany před správními soudy, jelikož rozhodnutí o určení právního vztahu podle § 142 SŘ lze za účelem ochrany právní jistoty státního zaměstnance v případech § 74 odst. 1 ZSS využít k autoritativnímu potvrzení skončení služebního poměru. Není třeba, aby oznámení o skončení služebního poměru ve zkušební době bylo správním rozhodnutím, čehož se domáhá stěžovatelka.

Podle NSS doručování správním orgánem na místě (tzv. krátkou cestou) § 19 odst. 1 SŘ nijak nevylučuje, naopak takovéto doručování nejlépe odpovídá účelu doručování, jelikož je bezprostřední a současně jednoduché s ohledem na dodržení zásady hospodárnosti postupu správních orgánů ve smyslu s § 6 odst. 2 SŘ.

Nedůvodnou shledal NSS námitku, že bylo stěžovatelce doručeno oznámení o skončení služebního poměru v prvních 14 dnech pracovní neschopnosti. Oznámení bylo stěžovatelce doručeno dne 25. 7. 2019, služební poměr podle § 74 odst. 1 písm. f) ZSS končí dnem doručení písemného oznámení o zrušení služebního poměru. Služební poměr stěžovatelce tak skončil dne 25. 7. 2019 a dne 26. 7. 2019, kdy byla svým lékařem uznána neschopnou k výkonu služby, již její služební poměr netrval. Rozhodnutí lékaře o dočasné neschopnosti ke dni předcházejícímu zjištění pracovní neschopnosti neruší účinky dříve doručeného oznámení o skončení služebního poměru a nemůže zvrátit již nastalou skutečnost skončení služebního poměru ex lege.

NSS odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu, podle které je z hlediska zákazu výpovědi v ochranné době, kdy je zaměstnanec uznán dočasně práce neschopným, rozhodující den, kdy bylo rozhodnuto o tom, že zaměstnanec je dočasně neschopen vykonávat pro nemoc nebo úraz dosavadní zaměstnání, přičemž pro účinky výpovědi není významná skutečnost, že lékař dodatečně v době po doručení výpovědi uznal zaměstnance práce neschopným se zpětnou účinností dřívějším dnem, shodným se dnem výpovědi. Kasační stížnost byla zamítnuta.

Soud: Krajský soud v Brně

Číslo jednací: 30 Ad 8/2020-65

Rozhodnutí ze dne: 28. 2. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: zrušení služebního poměru ve zkušební době

Vztah k: § 74 odst. 1 písm. f) ZSS, 19 odst. 1, § 142 odst. 1 SŘ

Klíčová slova: zrušení služebního poměru ve zkušební době, pracovní neschopnost, doručení oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době

Právní věta:

Krajský soud nemůže vyloučit případy, kdy by skutečně nebylo možné po adresátovi s ohledem na jeho zdravotní indispozici požadovat převzetí písemnosti (byť by byl fyzicky zastižen např. na pracovišti) a nepřevzetí písemnosti by v takovém případě zřejmě nepředstavovalo znemožnění doručení ve smyslu § 24 odst. 3 SŘ. Záleží na charakteru zdravotní indispozice. Krajskému soudu nepřisluší (a ani služebnímu orgánu nepřislušelo), aby sám jakkoli na základě tvrzení žalobkyně hodnotil její zdravotní stav a s ním spojená omezení. To je výhradně otázka lékařská a bylo primárně na žalobkyni, aby své tvrzení prokázala (§ 142 odst. 3 ve spojení s § 141 odst. 4 SŘ).

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyni vznikl služební poměr u ÚOHS ode dne 1. 3. 2019. Dne 25. 7. 2019 bylo žalobkyni oznámeno, že její služební poměr ve zkušební době bude ke dni 31. 7. 2019 zrušen. Žalobkyně odmítla podepsat převzetí písemného oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době, přičemž odmítla převzít i poučení o následcích odmítnutí podepsání. Žalobkyně následně odešla z pracoviště bez toho, aniž by informovala své představené o tom, že z důvodu špatného zdravotního stavu nemůže vykonávat službu. Následující den 26. 7. 2019 byla svým ošetřujícím lékařem uznána dočasně práce neschopnou k předcházejícímu dni 25. 7. 2019. Dne 30. 10. 2019 podala žalobkyně služebnímu orgánu odvolání proti zrušení služebního poměru ve zkušební době. Podání žalobkyně bylo služebním orgánem posouzeno jako žádost o určení právního vztahu podle § 142 SŘ, jelikož oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době není rozhodnutím. Odvolací orgán potvrdil rozhodnutí I. stupně podle § 142 SŘ.

KS v Brně potvrdil argumentaci žalovaného, že se o skončení služebního poměru podle § 74 ZSS nevede řízení ve věcech služby, ani se nevydává rozhodnutí. Jedná se tedy o případ, kdy služební poměr končí ze zákona. Oznámení o skončení služebního poměru ve zkušební době je projevem vůle zaměstnance nebo služebního orgánu, které je nezbytné v písemné podobě doručit druhé straně. Oznámení nepředstavuje rozhodnutí podle § 65 SŘS, nelze proti němu brojit odvoláním. Soud souhlasí, že služební orgán písemné podání žalobkyně nazvané jako odvolání proti zrušení služebního poměru posoudil jako žádost o určení právního vztahu podle § 142 odst. 1 SŘ, je s tím totiž spojena možnost přímého soudního přezkumu a ochrany veřejného subjektivního práva žalobkyně.

KS v Brně dále odmítl nezákonnost skončení služebního poměru s ohledem na zjevnou písařskou chybu služebního orgánu při odkazu na ustanovení § 74 písm. f)

ZSS, jelikož je z kontextu oznámení zřejmé správné ustanovení § 74 odst. 1 písm. f) ZSS.

Hlavní námitkou je, zda došlo k doručení oznámení o zrušení služebního poměru služebním úřadem v prvních 14 dnech dočasné pracovní neschopnosti žalobkyně. Soud trvá na tom, že by v otázce doručování písemností neměl být vyžadován formalistický přístup. Řádné doručování znamená, že písemnost se zašle nebo odevzdá tomu, komu je určena a existuje důkaz o tom, že daná osoba písemnost převzala. Je-li adresát s obsahem písemnosti seznámen, pak podle soudu nemá význam prokazovat, zda bylo doručení vykonáno předepsaným způsobem. Prokazovat doručení písemným dokladem není třeba, je-li z postupu adresáta zjevné, že mu bylo doručeno.

Námitku žalobkyně, že mělo být dle § 19 SŘ doručováno do její datové schránky, KS v Brně odmítl, jelikož § 19 SŘ je třeba aplikovat v situaci, kdy správní orgán nemůže doručit písemnost na místě. V případě žalobkyně došlo k pokusu o doručení písemnosti ve věci skončení služebního poměru při osobním jednání s představenými na pracovišti. Doručování písemnosti formou osobního jednání není SŘ výslovně upraveno, nicméně není rozumný důvod, aby byla taková forma doručování, která vede k naplnění materiální funkce doručení, vyloučena. Tento způsob doručení odpovídá i zásadě rychlosti a hospodárnosti řízení podle § 6 SŘ.

K námitce žalobkyně, že se nemohla s předkládanou listinou seznámit s ohledem na svůj zdravotní stav, KS v Brně uvedl, že jemu ani služebnímu orgánu nepřísluší, aby sám, jakkoliv na základě tvrzení žalobkyně, hodnotil její zdravotní stav a s ním spojená omezení – to je výhradně otázka lékařská a bylo primárně na žalobkyni, aby své tvrzení prokázala (§ 142 odst. 3 ve spojení s § 141 odst. 4 SŘ). Ta jako důkaz o své nemoci doložila ve správním řízení rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti ze dne 26. 7. 2019, ze kterého však nevyplyvá, že by byla dne 25. 7. 2019 natolik omezena, aby nemohla převzít písemnost a její doručení potvrdit svým podpisem. Soud nemohl tvrzení žalobkyně pouze nekriticky převzít.

Soud posoudil, zda bylo oznámení žalobkyni doručeno v prvních 14 dnech pracovní neschopnosti, neboť podle § 74 odst. 1 písm. f) ZSS služební orgán nesmí ve zkušební době zrušit služební poměr právě v době prvních 14 dnů trvání dočasné neschopnosti k výkonu služby. KS v Brně odkázal na věc řešenou NSS pod sp.zn. 21 Cdo 1954/2000. Zákaz doručení výpovědi zaměstnanci i zákaz oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době jsou spojeny s objektivní existencí určité situace, tj. zda byl nebo nebyl zaměstnanec v době doručení výpovědi (oznámení) skutečně uznán práce neschopným. Podle soudu žalobkyně v okamžiku, kdy jí služební orgán doručil oznámení (25. 7. 2019) ještě nebyla uznána dočasně práce neschopnou, o dočasně pracovní neschopnosti bylo rozhodnuto až dne 26. 7. 2019, tedy až po pokusu o doručení oznámení. Zpětné uznání státního zaměstnance neschopným práce neruší účinky předchozího doručení oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době.

4. PLAT STÁTNÍHO ZAMĚSTNANCE

4.1. Platový tarif

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 14 Ad 3/2017-64

Rozhodnutí ze dne: 2. 10. 2019

Forma rozhodnutí: Rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: Snížení individuálně stanoveného platového stupně v souvislosti se jmenováním na služební místo představeného na základě výběrového řízení

Vztah k: § 198 odst. 1 a 3 ZSS, § 188 odst. 1 a 6 ZSS, nařízení vlády č. 564/2006 Sb., nařízení vlády č. 304/2014 Sb.

Klíčová slova: platová třída, platový stupeň, délka praxe, individuální stanovení platu, přesoutěžení

Právní věta:

Ustanovení § 198 odst. 3 zákona 234/2014 Sb., o státní službě, se nevztahuje na bývalé státní zaměstnance od momentu, kdy byli nově jmenováni na služební místo na základě výběrového řízení za účinnosti ZSS.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyně pracovala od 1. 10. 2014 na ministerstvu financí na základě pracovního poměru na dobu neurčitou. Od 15. 12. 2014 zastávala funkci vedoucí oddělení a 1. 7. 2015 se stala představenou a ze zákona jí vznikl služební poměr na dobu neurčitou. Bylo jí určeno platové zařazení do 14. platové třídy 12. platového stupně.

15. 5. 2017 byla stěžovatelka na základě výběrového řízení (v rámci „přesoutěžení“) nově jmenována na služební místo vedoucí oddělení na též ministerstvu a byl jí stanoven plat odpovídající 14. platové třídě, 5. platovému stupni. Proti tomu podala stěžovatelka odvolání proti (podle ní) nesprávné aplikaci ustanovení ZSS. Žalovaný argumentoval, že rozhodnutí o výši platu je spojeno s rozhodnutím o jmenování na služební místo.

Hlavním bodem sporu byl výklad §198 odst. 3 ZSS. Žalovaný argumentoval, že jde o přechodné ustanovení, které má zajistit přechod mezi starou a novou úpravou, přičemž vzhledem k novému jmenování na služební místo nelze na stěžovatelku nahlížet jako na stávajícího zaměstnance. Dále argumentoval tím, že nelze stanovovat výši platů zaměstnanců podle rozdílných norem.

Žalobkyně pak argumentovala především tím, že jde o diskriminaci vedoucích pracovníků, neboť jsou vystaveni přesoutěžování, a tedy vyššímu riziku snížení platu. Navíc tvrdila, že plat byl určen individuálně ve vztahu k jednotlivci nikoli k místu.

Soud dal za pravdu argumentaci žalovaného a žalobu zamítl. Akcentoval smysl přechodných ustanovení včetně institutu „přesoutěžení“, když přijatá úprava avizovala, že výkon funkce představeného za stávajících podmínek a s tím související platové nároky jsou pouze dočasné. Argumentaci, že by historické platové nároky dosavadních zaměstnanců trvaly i po přesoutěžení, odmítl, neboť by důsledkem bylo založení nerovnosti při odměňování představených vzešlých z výběrových řízení. Délku doby započitatelné praxe lze dle soudu považovat za objektivní kritérium, které sleduje legitimní cíl, neboť v rámci státní služby zamezuje vlivu subjektivního rozhodování při stanovení základní složky platu.

Soud: Krajský soud v Brně

Číslo jednací: 30 Ad 18/2020-40

Rozhodnutí ze dne: 22. 12. 2020

Forma rozhodnutí: usnesení

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: odměňování

Vztah k: § 65 SŘS, § 70 SŘ, § 98 ZSS

Klíčová slova: rovné zacházení v odměňování, náhrada škody vzniklá porušením práva na rovné zacházení, oprava zřejmých nesprávností

Právní věta:

Nároků na náhradu nemajetkové újmy v penězích je třeba se domáhat žalobou podle § 10 antidiskriminačního zákona u civilního soudu.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce v roce 2020 požádal Radu ERÚ o opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí o jmenování na služební místo představeného ze dne 15. 12. 2017, jelikož předmětným rozhodnutím byl nesprávně zařazen do 12. platové třídy místo do 13. platové třídy, a zároveň uplatnil nárok na náhradu škody z titulu porušení povinnosti ERÚ zajistit žalobci rovné zacházení při odměňování na základě nesprávného zařazení do platové třídy.

Rada ERÚ žádosti nevyhověla, z důvodu, že žalobce mohl proti rozhodnutí o zařazení do 12. platové třídy brojit opravným prostředkem – odvoláním. Odvolací služební orgán odvolání žalobce nevyhověl sdělením.

Soud souhlasil se závěry žalovaného, žalobce mohl proti předmětnému rozhodnutí brojit odvoláním, jelikož tak neučinil, rozhodnutí nabylo právní moci dne 3. 1. 2018. Ke změně obsahu rozhodnutí neslouží institut opravy zřejmých nesprávností podle

§ 70 SŘ. Vyrozumění o nevyhovění žádosti pak nemá hmotněprávní účinky, a proto se nejedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 SŘS a žaloba je proti němu nepřipustná dle § 70 písm. a) SŘS.

K uplatnění nároku na náhradu škody z titulu porušení povinnosti ERÚ zajistit rovné zacházení při odměňování soud odkázal na antidiskriminační zákon, konkrétně § 10, který uvádí, že nároků náhrady nemajetkové újmy v penězích je třeba se domáhat žalobou u civilního soudu.

Soud: Krajský soud v Praze

Číslo jednací: 48 A 25/2017-39

Rozhodnutí ze dne: 21. 5. 2021

Forma rozhodnutí: Rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: KS v Praze č. j. 48 A 47/2016-46

Oblast: odměňování

Vztah k: §145 odst. 1 ZSS, §75 odst.1 SŘS, nařízení vlády č. 304/2014 Sb.

Klíčová slova: platový tarif, platová třída, stanovení platu

Právní věta:

- I. Řízení o stanovení platu, jehož předmětem je změna výše platového tarifu v důsledku změny výše platových tarifů stanovených nařízením vlády [§ 159 odst. 2 písm. k) bod 1 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění zákona č. 144/2017 Sb.], lze zahájit i na návrh státního zaměstnance.
- II. K prolomení koncentrační zásady podle § 75 odst. 1 SŘS ve smyslu závěrů vyslovených v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 211/2017-88 není důvodu přistupovat, pokud má žalobce i po zrušení podmiňujícího správního aktu soudem k dispozici právní prostředky umožňující zrušit či nahradit podmíněný správní akt, jimiž se může efektivně domoci svých tvrzených práv a jejichž vyřízení (rozhodnutí o nich) podléhá přezkumné pravomoci soudů.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce se žalobou podanou ke KS v Praze domáhal zrušení rozhodnutí odvolacího orgánu, který potvrdil rozhodnutí služebního orgánu ze dne 11. 10. 2016), jímž mu byl podle § 145 ZSS, s účinností ode dne 1. 11. 2016 určen platový tarif stanovený podle stupnice platových tarifů uvedené v § 2 odst. 1 nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, a stanoven, celkový měsíční plat. Žalobci byl nově určen platový tarif a měsíční plat v důsledku zvýšení platových tarifů nabytím účinnosti nařízení vlády č. 327/2016 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 304/2014 Sb.

Žalobce uplatnil jediný žalobní bod, jímž brojil proti zákonnosti aplikace nařízení vlády o platových poměrech státních zaměstnanců, které je podle jeho názoru v rozporu s § 145 odst. 1 ZSS. K této otázce KS soud odkázal na své předchozí vyjádření uvedené v rozsudku, č. j. 48 A 47/2016-46 ze dne 15. 2. 2019, proti předchozímu rozhodnutí odvolacího orgánu, v němž konstatoval, že neshledal ve smyslu čl. 95 odst. 1 Ústavy důvody k neaplikaci nařízení vlády č. 304/2014 Sb., neboť v projednávané věci nespátřuje jeho rozpor s § 145 odst. 1 věty druhé ZSS. Vláda byla oprávněna stanovit výši a způsob určení platových tarifů pro státní zaměstnance podle vlastní diskrece omezené jen normami vyšší právní síly, přičemž její diskrece byla v daném případě značně široká. Zákonodárcem jí bylo toliko uloženo postupovat s přihlédnutím k povinnostem a omezením při výkonu služby a k jeho významu. Porušení mezí zákona nelze spatřovat pouze v tom, že výše platového tarifu byla stanovena v příloze č. 1 nařízení vlády o platových poměrech státních zaměstnanců uvedené v § 2 odst. 1 tohoto nařízení ve shodné výši jako pro zaměstnance uvedené v § 303 odst. 1 ZP v příloze č. 4 nařízení vlády č. 564/2006. Zaměstnanci uvedení v § 303 odst. 1 ZP mají rovněž stanoveny dodatečné povinnosti a omezení, přičemž tato omezení, stejně jako význam jimi vykonávané činnosti, byť se nerealizovala v režimu státní služby, byla reflektována v platových tarifech.

Jakkoli zákon o státní službě stanoví některé další povinnosti a omezení, na které poukazuje žalobce, nelze přehlédnout, že předpoklady pro jejich uplatnění jsou poměrně úzce vymezeny, přičemž jsou současně kompenzovány dalšími právy. Nelze tedy dovodit, že by vláda v rámci své široké diskrece při provedení zákona vybočila z jeho mezí a při stanovení platového tarifu nepřihlédla k povinnostem a omezením při výkonu služby. Stejně tak nelze na základě srovnání s průměrnou mzdou dovodit, že by v platovém tarifu nebyl zohledněn význam státní služby. Nelze rovněž přehlížet, že státním zaměstnancům a zaměstnancům podle § 109 odst. 3 ZP ze zákona náleží některé výhody oproti ostatním zaměstnancům, zejména vyšší výměra dovolené v kalendářním roce. Státním zaměstnancům vedle platového tarifu náleží další složky odměny, k čemuž přistupuje i vyšší míra stability služebních míst. Ostatně vzhledem k dlouhodobě relativně nízké míře nezaměstnanosti by stát nedokázal výkon správních činností zajišťovat, pokud by nebyl schopen podmínkami státní služby obstát v konkurenci jiných zaměstnavatelů. Nadto je třeba připomenout, že zákonodárce stanovil, že odměňování státních zaměstnanců se řídí zákoníkem práce, není-li stanoveno jinak (viz § 144 ZSS), přičemž počáteční období do 1. 1. 2017 včetně systému odměňování bylo pojato jako prozatímní (viz § 199 ZSS) s předpokladem následného vyhodnocení.

KS neshledal nezákonnost aplikace nařízení vlády o platových poměrech státních zaměstnanců a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

4.2. Osobní příplatek

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 2Ads 131/2022-27

Rozhodnutí ze dne: 17. 2. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: Rozsudek MS v Praze ze dne 21. 4. 2022 č. j. 11Ad 18/2021-41

Oblast: služební hodnocení

Vztah k: § 156a ZSS

Klíčová slova: služební hodnocení, osobní příplatek

Právní věta:

- I. Soudu přísluší pouze zjištění, zda služební funkcionář nevybočil ze zákonných mezí, zda má pro své závěry podklady a zda je ve služebním hodnocení dostatečně ozřejmil.
- II. Subjektivní nesouhlas s rozhodnutím, či nepochopení odůvodnění nezakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatelka nesouhlasila s výší svého osobního příplatku přiznaného na základě svého služebního hodnocení od ředitele ÚPČR. Podala proti němu odvolání, které však bylo státní tajemnicí v MPSV zamítnuto.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu k MS, který ji ale zamítl. Soud uvedl, že žalovaná se s námitkami řádně vypořádala a její závěry se shodují se správním spisem.

Stěžovatelka se následně obrátila na NSS, který kasační stížnost též zamítl. Stěžovatelka argumentovala nepřezkoumatelností rozsudku a znovu zpochybnila rozhodnutí žalované. Soud uvedl, že vzhledem k možnosti se závěry MS polemizovat není nepřezkoumatelný a uvedl, že služební hodnocení podléhá soudnímu přezkumu pouze pokud hodnotící poruší zákon, což soud neshledal.

Soud dále uvedl, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu výsledky služebního hodnocení nepodléhají standardním možnostem přezkumu ve správním soudnictví (srov. rozsudky ze dne 20. 12. 2006, č. j. 6 As 1/2005–44, ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 As 206/2017-52, nebo ze dne 28. 5. 2020, č. j. 7 As 562/2018-36). Byť služební hodnocení nebo opravné služební hodnocení není možné napadnout samostatnou žalobou, nelze vyloučit přezkum těchto služebních úkonů v režimu § 75 odst. 2 SŘS.

Soud se dále ztotožnil s názorem městského soudu na význam a účel služebního hodnocení, jakož i na postup při jeho vytváření (soudu přísluší pouze zjištění,

zda služební funkcionář nevybočil ze zákonných mezí, zda má pro své závěry podklady a zda je v hodnocení dostatečně ozřejmil).

S ohledem na výše uvedené neshledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty SŘS zamítl.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 6 Ad 18/2018-48

Rozhodnutí ze dne: 19. 3. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: služební hodnocení

Vztah k: § 149 ZSS, § 98 SŘ, § 9 SŘ, § 36 odst. 3 SŘ, § 98 a 99 SŘ,

Klíčová slova: služební hodnocení, přezkumné řízení, osobní příplatek, všeobecně uznávaný odborník

Právní věta:

Charakter měněného rozhodnutí není rozhodnutím o osobním stavu, neboť se jím konstatuje hodnocení žalobce jako státního zaměstnance s ohledem na výši osobního příplatku, nejedná se tak o žádné osobnostní právo, ale o právo státního zaměstnance na osobní příplatek na základě toho, že je považován za vynikajícího, všeobecně uznávaného odborníka, což s osobností žalobce či jeho postavením jako státního zaměstnance na konkrétním služebním místě nesouvisí.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce napadl rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí státního tajemníka v MF, jímž bylo ve zkráceném přezkumném řízení z moci úřední podle § 98 SŘ rozhodnuto tak, že odkaz na § 6 odst. 2 nařízení vlády č. 134/2015 Sb. nahradil odkazem na § 6 odst. 1 písm. a) tohoto nařízení vlády.

Žalobce uvedl, že podle jeho názoru nebyly splněny podmínky pro zahájení přezkumného řízení, vydané rozhodnutí mu způsobuje profesní, společenskou a finanční újmu. Namítl, že přezkumné řízení nebylo možné, neboť došlo ke změně jeho osobního příplatku v jeho neprospěch. Žalobce se dle jeho názoru oprávněně domníval, že služební orgán akceptoval návrh představeného, že je vynikajícím, všeobecně uznávaným odborníkem, a proto vydal předmětné rozhodnutí. Žalobce rovněž namítl, že rozhodnutí služebního orgánu je individuálním správním aktem,

který zakládá práva a povinnosti, proto považuje za zmatečnou a nepřezkoumatelnou argumentaci v obou správních rozhodnutích.

Soud se neztotožnil s tvrzením žalobce, že by se v daném případě jednalo o rozhodnutí o osobním stavu, kdy žalobce nabyt práva v dobré víře, a tím by tak bylo vyloučeno přezkumné řízení, neboť se nejedná o žádné osobnostní právo, ale o právo státního zaměstnance na osobní příplatek na základě toho, že je považován za vynikajícího, všeobecně uznávaného odborníka, což s osobností žalobce či jeho postavením jako státního zaměstnance na konkrétním služebním místě nesouvisí.

Podstata věci pak dle soudu spočívá v tom, že i když právo bylo žalobci pravomocně přiznané, je možné v zákonné lhůtě toto právo změnit, neboť SŘ ve svých ustanoveních o přezkumném řízení takovou možnost veřejné správě dává. Vzhledem k tomu, že zákon o státní službě žádné speciální ustanovení v tomto směru neobsahuje, je možné postupovat podle obecných ustanovení SŘ.

Soud se neztotožnil ani s ostatními námitkami žalobce, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 SŘS.

Proti rozsudku nebyla podána kasační stížnost.

4.3. Náhrada platu za čerpání dovolené

Soud: Krajský soud v Brně

Číslo jednací: 30 Ad 12/2021-53

Rozhodnutí ze dne: 24. 10. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: žádost o náhradu platu za čerpání dovolené

Vztah k: § 90 odst.1 a 5 SŘ, § 103 odst.1 ZSS, § 33 odst.1 ZSS, § 15 odst.1 ZSS, § 145 ZSS, § 146 ZSS, § 148 ZSS

Klíčová slova: rozhodnutí ve správním řízení, Zařazení mimo službu, nárok na čerpání náhrady platu za dovolenou

Právní věta

- I. Náhrada platu za čerpání dovolené je neoddělitelně spjata s čerpáním dovolené, proto se na ni v souladu s § 159 odst. 2 písm. h) ZSS nevztahují ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení SŘ.
- II. Spor o nároku na náhradu platu za čerpání dovolené je pracovněprávní povahy, a proto oprávněnost nároku musí posoudit soudy v občanském soudním řízení.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí odvolacího orgánu, jímž bylo v odvolacím řízení zrušeno rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu („Rady“) ze dne 12. 2. 2021 podle § 90 odst. 1 písm. a) SŘ a zastaveno řízení o žalobcových žádostech ze dne 17. 1. 2021 o náhradu platu za dobu čerpání dovolené za kalendářní roky 2018 a 2019. Prvostupňový správní orgán o žádostech žalobce rozhodoval ve správním řízení, nicméně neshledal je důvodné.

KS dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí nelze věcně přezkoumat, neboť je nicotné (§ 76 odst. 2 SŘS). KS shledal, že náhradu platu za čerpání dovolené nelze podřadit pod odměňování zaměstnanců. Odměňování je totiž zakotveno v části šesté, zatímco dovolená, včetně náhrady platu za její čerpání, je upravena v části deváté. Pokud zákon o státní službě nemá vlastní specifickou úpravu náhrady platu, která by se odlišovala od ZP, nelze konstatovat, že by nárok státního zaměstnance na náhradu platu za čerpání dovolené spadal pod řízení ve věcech služby ve smyslu § 159 odst. 1 ZSS.

Náhrada platu za čerpání dovolené je neoddělitelně spjata s čerpáním dovolené, proto se na ni v souladu s § 159 odst. 2 písm. h) ZSS nevztahují ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení SŘ. Daný závěr plyne rovněž ze skutečnosti, že výše náhrady platu za čerpání dovolené je stanovena přímo zákonem (ve výši průměrného výdělku zaměstnance), což platí nejen pro státní zaměstnance. Služební orgán tak v případě čerpání dovolené a následné výplaty náhrady platu za ni, vychází z platu daného státního zaměstnance, o kterém již bylo rozhodnuto dříve podle § 159 odst. 1 písm. d) ZSS. V případě určení výše náhrady za čerpanou dovolenou tedy nedochází k „rozhodování“ o konkrétní výši dané náhrady, neboť složky platu daného státního zaměstnance jsou služebnímu orgánu známy. Opačný postup (pokud by vznik nároku na náhradu platu za čerpání dovolené byl vázán na rozhodnutí služebního orgánu) by mohl vést ke svévoli služebnímu orgánu, krácení práv státních zaměstnanců, eventuálně k prodlení s výplatou náhrady. Jinak je tomu v případě nároku za práci přesčas, který systematicky spadá do odměňování zaměstnanců.

Služební orgán tedy neměl zahajovat a vést správní řízení o žalobcových žádostech ze dne 17. 1. 2021 o náhradu platu za čerpání dovolené dle § 144 SŘ, neboť k tomu neměl žádné zákonné zmocnění. Nedostatek pravomoci služebnímu orgánu vedl k nicotnosti vydaných rozhodnutí, a to jak prvostupňového, tak odvolacího orgánu. Pokud odvolací orgán na základě podaných odvolání zrušil prvostupňová rozhodnutí Rady podle § 90 písm. a) SŘ pro nezákonnost, aniž by současně vyjádřil jejich nicotnost, je vadou nicotnosti stiženo rovněž rozhodnutí odvolacího orgánu.

Jelikož náhrada platu za čerpání dovolené nespadá pod řízení týkající se služby ve smyslu § 159 odst. 1 ZSS, ale pod oblast čerpání dovolené, u níž § 159 odst. 2 ZSS výslovně uvádí, že se na ni řízení ve věcech služby ani ustanovení o správním řízení nevztahují, nejedná se o případ dotčení veřejných subjektivních práv žalobce,

jehož nápravy by se bylo možno domáhat prostřednictvím žaloby ve správním soudnictví, ale o spor pracovněprávní. Oprávněnost žalobcova nároku na náhradu platu za čerpání dovolené tak musí posoudit soudy v občanském soudním řízení. Podaná správní žaloba tudíž není prostředkem k nápravě vytýkaných pochybení služebního orgánu. Věcným posouzením žalobcova nároku na čerpání dovolené, potažmo na náhradu platu za čerpání této dovolené, se proto soud nemohl zabývat.

4.4. Snížení platu – zástupce podle § 9 odst. 7 ZSS

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci

Číslo jednací: 59 Ad 2/2020-41

Rozhodnutí ze dne: 5. 2. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: snížení platové třídy bez souhlasu státního zaměstnance

Vztah k: § 17 ZSS, § 90 odst. 1 písm. c) SŘ

Klíčová slova: snížení platové třídy bez souhlasu státního zaměstnance, systemizace, změna odůvodnění odvolacím orgánem, zastupování

Právní věta:

Odvolací orgán může změnit rozhodnutí v části odůvodnění, je-li to zapotřebí k odstranění jeho vad, v takovém případě ale musí postupovat podle § 90 odst. 1 písm. c) SŘ, což žalovaný v posuzovaném případě neučinil. V důsledku tohoto vadného postupu žalovaného je sice zřejmé, jak bylo ve věci rozhodnuto, není však jasné, co správní orgány k takovému rozhodnutí vedlo, neboť text odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a napadeného rozhodnutí žalovaného jako celek vedle sebe neobstojí.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl rozhodnutím ředitele FÚ pro Liberecký kraj podle § 17 ZSS, na základě změny systemizace pro rok 2020 zařazen do 10. platové třídy, došlo ke změně platu (v rozsahu platového tarifu, příplatku za vedení a zvláštního příplatku) a změně služebního označení s účinností od 1. 1. 2020. Žalobce byl ve služebním poměru od 26. 10. 2015 na dobu neurčitou, zařazen do 11. platové třídy, vykonával zástupce vedoucího oddělení (dne 29. 11. 2019 vedoucí oddělení zastupování ve smyslu § 9 odst. 7 ZSS s účinností od 1. 1. 2020 zrušil). Odvolací orgán prvostupňové rozhodnutí potvrdil, podstatným způsobem změnil odůvodnění výroku I., a to tak, že dovodil změnu správních činností ze zrušení zastupování na služebním místě žalobce, proto došlo ke snížení platové třídy, k čemuž není třeba souhlasu státního zaměstnance. Soud nicméně dospěl k závěru, že odvolací orgán při změně odůvodnění prvostupňového rozhodnutí nepostupoval podle § 90 odst. 1 písm. c) SŘ.

Je zřejmé, jak bylo ve věci rozhodnuto, není ale jasné, co správní orgány k takovému rozhodnutí vedlo, jelikož text odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a rozhodnutí odvolacího orgánu jako celek vedle sebe neobstojí. Odvolací orgán ani neozřejmil, jaké konkrétní správní činnosti se s ohledem na ukončení zastupování změnily, což nevyplyvá ani ze správního spisu. Vyjádření k žalobě již úvahy odvolacího orgánu obsahuje, nicméně tím nelze zhojit nedostatky odůvodnění správního rozhodnutí. Soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné z hlediska nesrozumitelnosti a věc vrátil odvolacímu orgánu k dalšímu řízení.

Soud: Krajský soud v Praze

Číslo jednací: 54 Ad 1/2020-52

Rozhodnutí ze dne: 23. 7. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: snížení platové třídy v důsledku systemizace bez souhlasu

Vztah k: §17, § 18 ZSS

Klíčová slova: snížení platové třídy, systemizace, změna služební činnosti bez souhlasu státního zaměstnance

Právní věta:

Stát nemohl jednostranně, a to ani s poukazem na systemizaci, přistoupit ke změně služebního místa spočívající ve snížení platové třídy bez souhlasu žalobkyně, neboť to § 44 ZSS, který upravuje změny služebního poměru nepředpokládá, bylo by to v rozporu s právem žalobkyně na plat dle § 79 odst. 2 písm. e) ZSS a ostatně i s ústavně zaručeným právem na přístup k veřejným funkcím dle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, vyhlášené pod č. 2/1993 Sb., které v sobě zahrnuje i právo na její nerušený výkon a na ochranu před protiprávním zbavením této funkce.

Stručný obsah rozhodnutí: Rozhodnutím ředitele FÚ pro Středočeský kraj byla žalobkyně podle § 17 ZSS, na základě usnesení vlády č. 811 o změně systemizace služebních a pracovních míst pro rok 2020 s účinností od 1. 1. 2020 zařazena do 10. platové třídy a v souvislosti se zrušením služebního místa představeného jí byl odebrán příplatek za vedení. Odvolání žalobkyně odvolací orgán zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

Žalobkyně byla ve služebním poměru ode dne 26. 10. 2015, na dobu neurčitou, zařazena do 11. platové třídy a podle § 9 odst. 7 ZSS byla určena zástupcem vedoucího oddělení, přičemž jí byl určen příplatek za vedení. Soud odkázal na skutkově i právně obdobný případ, se kterým se ztotožnil (rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 7. 2020, č. j. 25 Ad 1/2020-35).

Obsahová náplň služebního místa je vymezena v oznámení o vyhlášení výběrového řízení, resp. obsažených v rozhodnutí o jmenování na služební místo představeného. Jedná se o obdobu pojmu „druh práce“ podle ZP, který nemůže zaměstnavatel jednostranně měnit. Stejně tak nelze jednostranně měnit ani obsah služební činnosti státního zaměstnance. Soud porovnal popis služební činnosti před systemizací pro rok 2020 s charakteristikou daného služebního místa po účinné systemizaci a jednoznačně z toho plyne, že ke změně služební činnosti došlo. Tato změna byla jednostranná a žalobkyně s ní nevyslovila souhlas. Žalobkyně byla přijata do služby s popisem služební činnosti, podle které měla mj. zastupovat vedoucí oddělení. Žalobkyně byla určena zástupkyní konkrétní představené, a pokud po ukončení jejího zastupování pro ni stát neměl uplatnění odpovídající sjednané služební činnosti, jedná se o překážku na straně státu, kterou nelze přičítat k tíži žalobkyně. Stát mohl její služební místo zrušit a žalobkyni převést na jiné služební místo, popř. ji zařadit mimo výkon služby z organizačních důvodů. Stát ovšem nemohl jednostranně s poukazem na systemizaci přistoupit ke změně služebního místa spočívající ve snížení platové třídy bez souhlasu žalobkyně, neboť to § 44 ZSS nepředpokládá a bylo by to v rozporu s právem žalobkyně podle § 79 odst. 2 písm. e) ZSS. Služební místo, na kterém byla žalobkyně zařazena, tedy bylo zachováno a došlo k jeho nezákonné změně, tudíž je nezákonné i snížení platové třídy. Soud rozhodnutí odvolacího orgánu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

4.5. Snížení PT – systemizace

Soud: Krajský soud v Brně

Číslo jednací: 62 Af 47/2018-74

Rozhodnutí ze dne: 14. 11. 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: systemizace

Vztah k: § 61 odst. 1 písm. c), § 79 odst. 2 písm. e) ZSS

Klíčová slova: snížení platové třídy bez souhlasu, zařazení do nižší platové třídy, systemizace

Právní věta:

Zákon o státní službě v § 17 (ani jinde) neuvádí, že by v souvislosti s přijetím systemizace mohlo dojít k takové změně služebního místa, která by byla spojena se snížením platové třídy. Vzhledem k tomu, že § 79 odst. 2 písm. e) ZSS výslovně uvádí, že ke snížení platové třídy bez souhlasu státního zaměstnance může dojít jen v případech stanovených zákonem, nelze souhlasit se žalovaným, že pokud zákon o státní službě v § 17 žádná omezení nestanoví, lze v souvislosti se systemizací snižovat platové třídy de facto neomezeně. Je tomu právě

naopak. Pokud zákon výslovně nestanoví, že k takové změně platové třídy může v souvislosti se systemizací dojít, ke snížení platové třídy bez souhlasu státního zaměstnance dojít nemůže.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl rozhodnutím ředitele FÚ Jihomoravského kraje ze dne 29. 12. 2017 podle § 17 ZSS na základě usnesení vlády č. 737, č. 874 a č. 895 o změně systemizace služebních a pracovních míst zařazen do 10. platové třídy. Odvolací orgán prvostupňové rozhodnutí změnil, a to výrok I „podle § 18 ZSS“ na „podle § 17 ZSS“ pro zjevnou chybu v psaní. Dalším rozhodnutím ředitele FÚ Jihomoravského kraje ze dne 15. 1. 2018 byl žalobci odebrán příplatek za vedení. Odvolací orgán toto prvostupňové rozhodnutí potvrdil a odvolání zamítl.

Systemizace je dokument organizační povahy, který stanoví mj. počet služebních míst, objem prostředků na platy nebo počet služebních míst se zákazem konkurence. Účel systemizace je optimalizace personálního aparátu služebního úřadu při zajištění řádného výkonu jeho působnosti. V § 17 ZSS, ani jinde, se neuvádí, že by v souvislosti s přijetím systemizace mohlo dojít k takové změně služebního místa, která by byla spojena se snížením platové třídy. Tak je tomu pouze v případě změny již účinné systemizace podle § 18 ZSS. V případě žalobce však ke snížení platové třídy nedošlo v souvislosti se změnou účinné systemizace. Z § 79 odst. 2 písm. e) ZSS výslovně plyne, že ke snížení platové třídy může dojít pouze se souhlasem státního zaměstnance a pokud ZSS výslovně nestanoví, že k takové změně platové třídy v souvislosti se systemizací může dojít, ke snížení platové třídy bez souhlasu státního zaměstnance dojít nemůže. Ke stejnému závěru dospěl i poradní sbor náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 25. 11. 2016. Shledal, že pokud má na služebním místě dojít ke snížení platové třídy, jedná se o změnu, která vyžaduje zrušení služebního místa a současně zřízení nového místa. Prvostupňové rozhodnutí o zařazení do 10. platové třídy žalobce soud zrušil a vrátil odvolacímu orgánu k dalšímu řízení. Současně soud zrušil i rozhodnutí o odebrání příplatku za vedení, jelikož na sebe rozhodnutí logicky navazují.

Soud: Krajský soud v Ostravě

Číslo jednací: 25 Ad 1/2020-35

Rozhodnutí ze dne: 14. 7. 2020

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: systemizace

Vztah k: § 17 a § 18 ZSS

Klíčová slova: systemizace, snížení platové třídy bez souhlasu státního zaměstnance

Právní věta:

- I. „Změnou systemizace“ se v jiných ustanoveních ZSS, než jsou jeho § 17 a § 18, rozumí i (nová) systemizace ve smyslu § 17 téhož zákona, resp. její obsahová změna oproti systemizaci předchozí.
- II. Stanoví-li stát odlišný obsah služebního místa podle ZSS, představuje to jednostrannou změnu služebního místa. Takto podstatná změna je však bez souhlasu státního zaměstnance nemyslitelná, neboť obsahová náplň služebního místa je esenciální náležitostí vztahu státu a státního zaměstnance podle ZSS.

Stručný obsah rozhodnutí:

Ředitel FÚ pro Moravskoslezský kraj rozhodl s účinností ode dne 1. 1. 2020 o zařazení žalobkyně do 10. platové třídy, přičemž jí byl odebrán příplatek za vedení. Odvolací orgán prvostupňové rozhodnutí potvrdil a odvolání zamítl. Žalobkyně namítá, že podle § 79 odst. 2 písm. e) ZSS může ke snížení platové třídy bez souhlasu státního zaměstnance dojít pouze v případech stanovených ZSS nebo na základě zákona, kterým se mění působnost služebního úřadu, přičemž § 17 ZSS neumožňuje při přijímání systemizace pro nový kalendářní rok snížit platovou třídu bez souhlasu státního zaměstnance. Služební místo žalobkyně zrušeno nebylo, ke změně platu došlo bez jejího souhlasu, pouze již nevykonává funkci zástupce vedoucího oddělení.

Žalobkyně byla do 30. 12. 2019 zařazena do 11. platové třídy, když její plat zahrnoval i příplatek za vedení. Systemizací pro rok 2020 došlo k zařazení žalobkyně do jiného oddělení bez výkonu funkce zástupce vedoucího oddělení. Označení jejího služebního místa, na kterém je zařazena, je stále stejné, vykonává i více méně stejné činnosti popsané v charakteristice služebního místa, odstraněny byly pouze činnosti spojené se zastupováním vedoucího oddělení. Soud označil za jádro sporu absenci definice pojmu „služební místo“ v ZSS. Podle soudu je obsahová náplň služebního místa vymezena zejména údajem o služebním místě obsaženém v oznámení o vyhlášení výběrového řízení podle § 24 odst. 7 písm. b) ZSS, resp. údajem v rozhodnutí podle § 30 odst. 1 písm. d) ZSS nebo v § 30 odst. 2 písm. d) ZSS. Jedná se o obdobu „druhu práce“ podle ZP. Druh práce je pak základní náležitostí pracovního poměru, kterou zaměstnavatel nemůže jednostranně změnit, nevylučuje ovšem dohodu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem o změně. Informace státnímu zaměstnanci o tom, jakou práci bude vykonávat podle § 24 odst. 7 písm. b) ZSS představuje nabídku státu vůči uchazeči ve výběrovém řízení, kterou svou účastí následně akceptuje.

Popis služební činnosti ze dne 30. 5. 2017 představuje dokument, který žalobkyni informuje o tom, jakou práci bude pro stát vykonávat (popis přiřazený služebnímu místu), který konkrétně obsahoval i činnosti týkající se zastupování vedoucího oddělení. Podle soudu nelze jednostranně měnit obsah služební činnosti státního zaměstnance, přičemž § 44 upravující změny služebního poměru, jednostrannou změnu obsahové náplně služebního místa jako změnu služebního poměru nepředpokládá. Soud respektuje, že je třeba striktně rozlišovat mezi (novou) systemizací pro kalendářní rok (§17 ZSS) a změnou systemizace (§ 18 ZSS), nicméně z § 18 nelze dovodit možnost snížení platové třídy bez souhlasu, jak dovozoval

odvolací orgán. Je nepřijatelné, aby novou systemizací mohlo být prolomeno právo státního zaměstnance na plat podle § 79 odst. 2 písm. e) ZSS.

Stanovení odlišného obsahu služebního místa (druhu práce) podle soudu představuje jednostrannou změnu služebního místa státem, která je bez souhlasu státního zaměstnance (v pracovněprávním náhledu bez dohody zaměstnance a zaměstnavatele na změně druhu práce) nemyslitelná, neboť právě obsahová náplň služebního místa je esenciální náležitostí vztahu státu a státního zaměstnance podle ZSS. Jednostranná změna služebního místa žalobkyně spočívající v obsahové odlišnosti mezi popisem služební činnosti ze dne 30. 5. 2017 a charakteristikou služebního místa ze dne 13. 12. 2019 je nepřipustná. Soud mj. vycházel z judikatury ÚS, který uvedl, že čl. 21 odst. 4 Listiny představuje jak právo na přístup k veřejné funkci, ale i právo na její nerušený výkon včetně práva na ochranu před protiprávním zbavením funkce.

V případě žalobkyně je podle soudu nezbytné vycházet stále z popisu činnosti z 30. 5. 2017, a pokud jí stát není schopen úkoly v popisu činnosti přidělovat, jedná se o překážku na straně státu a nelze ji přičítat k tíži žalobkyně. Správní orgány tak měly zvolit postup pro danou situaci předvídatelný v ZSS, tj. převedení na jiné služební místo v důsledku zrušení služební místa z důvodu systemizace podle § 61 odst. 1 písm. c) ZSS. Pokud došlo k zachování služebního místa, na kterém je žalobkyně zařazena a k jeho změně došlo protizákonně (žalobkyni jsou dosud uloženy úkoly podle popisu činnosti z 30. 5. 2017), nemá snížení platové třídy, ani odnětí příplatku za vedení, ani změna služebního označení oporu v ZSS. Soud zrušil rozhodnutí odvolacího orgánu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

4.6. Valorizace platu

Soud: Krajský soud v Brně

Číslo jednací: 31 Ad 19/2020-122

Rozhodnutí ze dne: 24. 10. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: valorizace platu, překážky na straně služebního úřadu

Vztah k: § 106 odst. 3, § 159 odst. 2, § 176 ZSS

Klíčová slova: valorizace platu, překážky na straně služebního úřadu

Právní věta:

Plat, který představuje základnu pro výpočet „platu“ státního zaměstnance dle § 62 odst. 2 ZSS je stanoven v § 176 ZSS. Odměňování státních zaměstnanců je spojeno se služebním místem. Je-li zaměstnanec aktuálně zařazen mimo výkon státní služby, není zařazen na žádné služební místo, podle kterého by bylo

možné platový tarif určit. Pro určení výše platového tarifu je rozhodující jeho výše ke dni, od kdy byl státní zaměstnanec v postavení, v jehož případě existují překážky na straně služebního úřadu podle § 106 odst. 3 ZSS. Pokud byl plat státních zaměstnanců později valorizován, valorizační nařízení vlády o platových tarifech se jej nedotkne.

Stručný obsah rozhodnutí:

Rozhodnutím nadřízeného služebního orgánu bylo zrušeno rozhodnutí ERÚ a s účinností ode dne 1. 1. 2020 odpadl důvod, pro který byla žalobkyně zařazena mimo výkon služby podle § 62 odst. 1 ZSS a od 1. 1. 2020 do 14. 4. 2020 se nacházela v postavení státního zaměstnance, v jehož případě existují překážky na straně služebního úřadu podle § 106 odst. 3 ZSS. Žalobkyni byla také doplacena část platu za měsíc leden a únor 2020 odpovídající rozdílu platu, který jí byl vyplacen z důvodu zařazení mimo výkon služby podle § 62 odst. 1 ZSS, a platu, který jí náležel z důvodu postavení mimo výkon služby podle § 106 odst. 3 ZSS. Žalobkyně se žalobou domáhala vydání rozsudku, kterým by soud označil zásah žalovaného spočívající v tom, že jí nebyl plat za měsíce leden a únor 2020 v souladu s nařízením vlády č. 300/2019 Sb. valorizován, za nezákonný. Žalobkyně se dále domáhala, aby soud žalovanému zakázal pokračovat v porušování práva žalobkyně a přikázal mu, aby žalobkyni stanovil plat za měsíce leden a únor 2020 ve výši odpovídající valorizačnímu nařízení vlády č. 300/2019 Sb. Žalobkyně požadovala, aby soud přikázal žalovanému vyplacení doplatku platu za měsíc leden a únor 2020 odpovídající rozdílu platu za měsíc leden a únor 2020 s platovým tarifem odpovídající valorizačnímu nařízení vlády č. 300/2019 Sb. a skutečně vyplacenému platu za měsíce leden a únor 2020.

Soud nepovažuje samotný akt žalovaného, tj. samotné oznámení, za zásah do veřejných subjektivních práv žalobkyně v tom smyslu, aby se jednalo o rozhodnutí podle § 65 SŘS, neboť se nejednalo o rozhodnutí o stanovení platu. Žalobkyně se žalobou nedomáhala vydání nového rozhodnutí, kterým by se jí stanovil plat, ale doplacení dlužné části platu, tedy brojila proti zásahu žalovaného do svých práv, který byl způsoben faktickou nečinností správních orgánů (nevalorizací platu).

KS v Brně přisvědčil závěrům náměstka ministra vnitra pro státní službu, že odměňování státních zaměstnanců je spojeno s existencí jejich služebního místa. ZSS vytváří prostřednictvím systemizace služebních míst ve státní správě jasný výhled na nutné výdaje státního rozpočtu na platy zaměstnanců stanovením jejich počtu a provázáním jednotlivých služebních míst s platovými tarify. Stát tak vymezuje, kolik bude mít osob pod institutem státní služby a kolik lidí bude ve vazbě na ZSS hmotně zajišťovat. Žalobkyně byla zařazena mimo výkon služby z organizačních důvodů ode dne 1. 1. 2020 a byl jí dle § 62 odst. 2 ZSS stanoven plat ve výši 80 % měsíčního platu. Služební místo, na kterém byla žalobkyně do 31. 12. 2019 zařazena, zaniklo z důvodu změny systemizace a do doby rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu o odvolání žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 10. 2. 2020 nebyla zařazena na žádném služebním místě, jelikož její předcházející služební místo zaniklo a v rámci ERÚ neexistovalo žádné jiné vhodné. V měsících lednu a únoru 2020

žalobkyně nebyla zařazena na žádném služebním místě a valorizační nařízení vlády č. 300/2019 Sb. na ni tedy nedopadlo. Ze ZSS i nařízení vlády o platových poměrech státních zaměstnanců jasně vyplývá, že plat je státnímu zaměstnanci stanovován ve vazbě na služební místo. Od 1. 1. 2020 tak přestalo existovat služební místo, na které byla žalobkyně jmenována a se kterým bylo spojeno stanovení jejího platu. Zrušením tohoto služebního místa tak zanikl důvod, proč jí byl vyplácen plat dle platového tarifu. Místo toho vznikl žalobkyni za období leden a únor 2020 nárok na plat dle § 176 ZSS ve výši, která je stanovena na 80 % platu na služebním místě, na kterém byla jmenována před odvoláním.

Soud nesouhlasí s argumentací žalobkyně, že doba, po kterou nemohl státní zaměstnanec konat službu pro jiné překážky na straně služebního úřadu podle § 106 odst. 3 ZSS, nepatří mezi případy, kdy se státnímu zaměstnanci poskytuje plat podle § 176 ZSS (ve výši, která mu byla naposledy určena, před tím, než přestal službu vykonávat). Plat, který představuje základnu pro výpočet „platu“ státního zaměstnance podle § 62 odst. 2 ZSS je stanoven v § 176 bod d) ZSS. Bod d) § 176 ZSS „zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů“ dopadá na věc žalobkyně, která byla postavena mimo službu na základě § 62 odst. 1 ZSS ve spojení s § 61 odst. 1 písm. c) ZSS. Ustanovení § 106 odst. 3 ZSS neupravuje překážky v práci, ale pouze otázky stanovení platu, dle soudu je prakticky všezahrnující a ukládá zaměstnavateli povinnost poskytnout „plat“. Plat žalobkyni byl správně stanoven ve výši 80 % platu, který dosahovala před 31. 12. 2019, přičemž nebylo přistoupeno k valorizaci této částky.

4.7. Neomluvená absence

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 18 Ad 9/2020-126

Rozhodnutí ze dne: 14. 2. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: odměňování státních zaměstnanců

Vztah k: § 144 odst. 1, § 159 ZSS, § 106 odst. 2, § 109 odst. 1 a 3 ZP

Klíčová slova: odměňování státních zaměstnanců, nevyplacení platu za neomluvenou absenci, odměna za práci, rozhodování ve věci neomluvené absence ve službě

Právní věta:

Nárok na plat v žádném případě nevzniká (nezaniká) na základě rozhodnutí služebního orgánu o docházce či naopak o její absenci, resp. na základě rozhodnutí o vyplacení platu, ale vychází z faktického výkonu služby. Správní

orgány správně poukázaly na § 144 ZSS, jenž v souvislosti s odměňováním zcela odkazuje na ZP. Ten přitom stanoví, že plat přísluší zaměstnanci za vykonanou práci (§ 109 odst. 1 a 3), k čemuž i komentářová literatura jednoznačně deklaruje, že odměna za práci je podmíněna jejím výkonem, nikoliv pouhou existencí pracovněprávního vztahu.

Stručný obsah rozhodnutí:

Prvostupňovým rozhodnutím státní tajemník v MV na základě § 144 odst. 1 ZSS ve spojení s § 109 odst. 1 a 3 ZP rozhodl, že žalobci nenáleží částka 43 852 Kč s příslušenstvím. Žalobci nebyl přiznán plat za měsíc listopad a prosinec 2019, neboť nevykonával službu od 9. 7. 2019 do 23. 12. 2019. Odvolací správní orgán rozhodnutí potvrdil. Proti rozhodnutí podal žalobce žalobu označenou jako žaloba na nezasílání platu za měsíc listopad a prosinec 2019 v celkové výši 43 852 Kč. S ohledem na skutečnost, že žalobce v průběhu řízení vznášel rozsáhlou a často repetitivní argumentaci, kde směřoval problematiku kárného řízení, převedení na jiné služební místo a odměňování, MS v Praze nejprve stručně zrekapituloval vývoj a vztah mezi jednotlivými řízeními, které žalobce uváděl. V nyní posuzovaném případě služební orgány řešily toliko otázku nároku žalobce na plat za měsíc listopad a prosinec 2019, kdy nevykonával službu (nebyl přítomen na pracovišti) na služebním místě, na něž byl převeden, přičemž dospěly k závěru, že se jednalo o neomluvitelnou absenci, za kterou plat nepřísluší. Ve stručnosti žalobce namítal průtahy spočívající v rozhodování po více než půl roce, skutečnost, že ve věci nebylo rozhodnuto o povaze jeho absence na místě, na něž byl převeden, a rozpor s nařízením vlády č. 145/2015 Sb. spočívající v „postihování“ za své vystupování a upozornění na protiprávní jednání služebního úřadu.

V dané věci nebylo sporné, zda žalobce na pracoviště nedocházel, ale spor se vedl o to, zda se jednalo o absenci omluvenou či neomluvenou, a zda mělo být před vlastním nevyplácením platu za měsíc listopad a prosinec 2019 samostatně rozhodnuto. Soud se ztotožnil s argumentací žalovaného, který v odůvodnění druhostupňového rozhodnutí odstranil nedostatky prvostupňového rozhodnutí, když se s otázkou explicitně vypořádal. ZSS nepředpokládá rozhodování za neomluvenou absenci, nebo že by takovým rozhodnutím podmiňoval nevyplácení platu. Rozhodování o povaze absence státního zaměstnance není explicitně upraveno ve výčtu, kdy jde o řízení ve věcech služebního poměru podle § 159 odst. 1 ZSS, ani pak ve výčtu případů rozhodování, na které se ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení SŘ nevztahují podle § 159 odst. 2 ZSS. S ohledem na veřejnoprávní povahu služebních vztahů mezi státním zaměstnancem a státem soud uvedl, že není vyloučeno, že by v otázkách neupravených v § 159 ZSS mělo být autoritativně rozhodováno za použití SŘ, nicméně to neznamena, že by snad mělo být ve správním řízení rozhodováno o všech dílčích otázkách služebního poměru, které se během jeho trvání objeví – konkrétně např. o povaze absence na pracovišti.

Absence je objektivní fakt, který může mít důsledky vztahující se k platovým nárokům nebo ke kárnému provinění, podle soudu ale nelze požadovat, aby jakákoliv absence státního zaměstnance, byla autoritativně deklarována samostatným správním

rozhodnutím. Nedeklarování stavu absence při výkonu služby a její povahy se totiž nemůže projevit v právní sféře zaměstnance, který je dotčen až případným nevyplacením platu, jeho částí nebo sankcí v kárném řízení. Z ničeho ani neplyne, že by před nevyplacením platu mělo být rozhodováno o tom, jestli má žalobce z důvodu (ne)omluvené absence nárok na výplatu platu či nikoli. Tímto způsobem nelze vykládat ani § 159 odst. 1 písm. d) ZSS (ust. o řízení ve věcech služby se vztahují mj. na rozhodování o odměňování). Toto ustanovení nelze vykládat tak, že jakákoliv otázka související s odměňováním musí být projednána ve správním řízení. ZSS výslovně nepředpokládá, že by mělo být automaticky formálně rozhodováno o nároku na konkrétní výši platu za každý jednotlivý měsíc trvání služebního poměru. Výši základního tarifu či příplatků u žalobce nebyla nijak dotčena, byly mu vystaveny výplatní pásky za příslušné měsíce, kde mu byla výše platu sdělena, přičemž odpovídala (ne)vykonané práci. K námitce žalobce, že rozhodování o otázkách docházky lze dovodit z § 106 odst. 3 ZSS (překážky na straně služebního úřadu), soud dospěl k závěru, že rozhodování ve věci překážek na straně služebního úřadu ani pak překážek na straně státního zaměstnance nelze připodobňovat k rozhodnutí o povaze dlouhodobé absence žalobce, tj. jednotlivě před nevyplacením platu rozhodovat o jeho krácení.

Soud neshledal pochybení ani v tom, že služební orgány o nároku žalobce (týkající se nevyplacení platu, jak bylo postoupeno obvodním soudem pro Prahu 7) rozhodly až s časovým odstupem od doby vlastní absence. Jejich postoj k absenci žalobce byl zřejmý již z nevyplacení platu, přičemž bylo na žalobci, aby se případně vyplacení platu domáhal. Nadto po postoupení věci obvodním soudem pro Prahu 7 služební orgány rozhodly v zásadě bez zbytečného odkladu, ani pak případné průtahy správního orgánu bez dalšího nemají dopad na zákonnost výsledného správního rozhodnutí.

Soud nepřisvědčil ani námitce, že by nevyplacením platu šlo o trest za neomluvenou absenci, nebo nepřípustný druhý trest vedle kárného řízení, o kterém by mělo být rozhodnuto v řízení sankční povahy. Jde o důsledek nenastoupení na nové služební místo. Nevyplacení platu za nevykonanou práci není trestem, ale důsledkem toho, že plat není za co vyplatit. Nárok na plat nevzniká na základě rozhodnutí služebního orgánu o docházce či naopak o její absenci (resp. rozhodnutí o nevyplacení platu), ale vychází z faktického výkonu služby. Soud souhlasí s argumentací správních orgánů, tj. že odměňování podle § 144 ZSS vychází ze ZP. Přičemž § 109 odst. 1 a 3 ZP stanoví, že plat přísluší zaměstnanci za vykonanou práci. Odměna za práci je podmíněna jejím výkonem, nikoliv pouhou existencí pracovněprávního vztahu. Jakákoliv neomluvená absence se logicky promítne do výše platu, neboť odměna náleží za vykonanou službu. Pokud žalobce nevykonával službu, nárok na plat mu nevznikl, ledaže by byla tato absence omluvená. K uvedeným důvodům žalobce, které mají jeho absenci omlouvat, soud uvedl, že spis neobsahuje potvrzení žalobce o zdravotní nezpůsobilosti, žalobci byla státním tajemníkem MV sdělena adresa nového pracoviště, když byl upozorněn na povinnost do služby nastoupit. Ve spise se pak nenachází ani žádná jiná možná omluva žalobce směřovaná státnímu tajemníkovi nebo představenému.

S žalobcem soud souhlasil, že v obecné rovině je podle § 106 odst. 3 ZP ve spojení s § 113 písm. a) ZSS zaměstnanec oprávněn odmítnout výkon práce, o níž má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život a zdraví (bez toho, aby odmítnutí bylo posuzováno jako nesplnění povinnosti státního zaměstnance). Žalobce ovšem neuvedl žádné konkrétní zdravotní důvody, které by mu na novém služebním místě bránily ve výkonu služby. Nadto v rozsudku č. j. 10 Ad 10/2020-102 soud upozornil na to, že žalobce ve svém vyjádření jako hlavní důvod nenastoupení uplatnil obavy z možného budoucího vývoje mezilidských vztahů na novém pracovišti, přičemž je uvedl spíše hypoteticky. MS v Praze proto neshledal, že by podmínky na novém služebním místě bezprostředně a závažným způsobem ohrožovaly život nebo zdraví žalobce.

Nevyplacení platu při nevykonávání práce nelze považovat za postih žalobce ve smyslu trestní sankce, proto nemůže být vnímáno ani jako postih za vystupování žalobce ve služebním úřadu, upozorňování na údajné „nepravosti“ či podávání trestních oznámení. Z hlediska nároku na plat za měsíc listopad a prosinec 2019 je dle soudu zcela irelevantní, zda měl žalobce postavení oznamovatele ve smyslu nařízení vlády č. 145/2015 Sb., i kdyby takové postavení měl, nic by to neměnilo na tom, že měl vykonávat službu a docházet na pracoviště na služební místo, na které byl převeden. Argumenty upozorňující na pozadí celé věci, snahu o likvidaci žalobce, zejména argumentace vztahující se k okolnostem vyslání expertů do mise EASO v Itálii v roce 2016, ovlivňování pracovního lékaře nebo otázka podjatosti předsedkyně kárné komise I. stupně, měly místo v řízení o převedení na jiné služební místo, popř. v kárném řízení. Soud proto dokazování v těchto otázkách odmítl. Pro nesouvislost s předmětem projednávané věci soud odmítl taktéž provedení důkazů týkající se otázky platových náležitostí tzv. národních expertů v Itálii v roce 2016. Nadto v rozsudku č. j. 10 Ad 10/2020-102 ve vztahu ke kárnému řízení soud uzavřel, že vedení tohoto řízení i uznání žalobce vinným bylo oprávněné a že z ničeho nevyplývá, že by bylo vedeno tendenčně či šikanózním způsobem, nebo že by vůči žalobci mělo být postupováno v rozporu s § 1 nařízení vlády č. 145/2015 Sb.

4.8. Určení platu – vznik služebního poměru podle přechodných ustanovení

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 10 Ads 124/2019-69

Rozhodnutí ze dne: 23. 9. 2020

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 28. 2. 2019 č. j. 6 Ad 4/2017-44

Oblast: vznik služebního poměru, určení platu

Vztah k: §201 ZSS, §198 ZSS, nařízení vlády č. 564/2006 Sb., nařízení vlády č. 35/2019 Sb. a č. 304/2014 Sb.

Klíčová slova: vznik služebního poměru, stanovení platu, platový stupeň, odpočítání započitatelné praxe

Právní věta:

Zaměstnanec, který sice nesplňuje předpoklad vzdělání stanovený pro místo, na němž pracuje (nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, a nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců), ale mohl přejít z pracovního do služebního poměru, neboť se při výkonu práce dlouhodobě osvědčil, je po vstupu do služebního poměru považován za státního zaměstnance, který stanovené vzdělání splňuje (§ 201 odst. 1 a 2 ZSS). Fikce stanovená v § 201 odst. 2 dopadá i na dosud získanou praxi: nadále tedy nelze postupovat podle § 4 odst. 7 nařízení vlády č. 564/2006 Sb. a odečítat státnímu zaměstnanci praxi, které nabyl před vstupem do služebního poměru.

Stručný obsah rozhodnutí:

Daný případ řeší specifickou situaci, kdy žalobce přešel z pracovního poměru do služebního poměru (na služební místo se stejnou náplní), avšak ani při vstupu do služby nesplňoval požadavek potřebného vzdělání. Žalobce pracoval od 25. 8. 2014 do 14. 10. 2015 v pracovním poměru u Pražské správy sociálního zabezpečení. Protože nesplňoval vzdělání potřebné pro jeho pracovní místo, byla mu odečítána doba započitatelné praxe, podle níž se určuje platový stupeň. Celkem mu tak byla odečtena praxe v trvání celého pracovního poměru, tj. 416 dnů. Po nabytí účinnosti ZSS žalobce požádal o přijetí do služebního poměru (podle přechodných ustanovení § 190 a § 191 ZSS). Žádosti bylo vyhověno a žalobce byl přijat do služebního poměru ke dni 15. 10. 2015 na služební místo konzultant sociálního pojištění. Ani k okamžiku vzniku služebního poměru nesplňoval žalobce potřebné vzdělání, a tak se u něj uplatnila výjimka podle § 201 odst. 1 ZSS. Služební orgán mu

však při vzniku služebního poměru nezapočetl dosavadní dosaženou praxi a zařadil žalobce do 1. platového stupně, jako kdyby žalobce žádnou započitatelnou praxi neměl.

Proti tomu brojil žalobce žalobou podanou k MS v Praze, který žalobě vyhověl a zrušil rozhodnutí, jímž byl žalobci stanoven plat. Soud shledal, že důsledkem výjimky podle § 201 ZSS je fikce, podle níž žalobce splňuje stanovené vzdělání. Nové nařízení vlády v této věci odpočet praxe neupravuje. A žalobci tedy neměl být plat snížen.

Žalovaný reagoval podáním kasační stížnosti k NSS. Poukázal na pravidlo neměnnosti platového stupně upravené v § 198 odst. 1 ZSS, které se uplatní i v případech, na něž dopadá § 201 zákona. Jelikož se podle tohoto pravidla nemění žalobcovo zařazení do platového stupně, nemění se ani započtený počet let praxe, který byl v žalobcově případě dotčen odpočtem podle § 4 odst. 7 písm. d) nařízení č. 564/2006 Sb. Praxi v plném rozsahu tak lze žalobci přičítat právě až od vzniku služebního poměru. NSS dospěl k závěru, že chybí-li tu přesně formulované přechodné ustanovení, které by natrvalo vztáhlo dopady jinak již nepoužitelného nařízení č. 564/2006 Sb. na určitou skupinu státních zaměstnanců (přijatých do služebního poměru podle § 201 odst. 1 ZSS), není možné výkladem dotvářet právní úpravu v neprospěch státního zaměstnance. Krom toho je i logické, aby se fikce § 201 odst. 2 promítla do celé dosavadní pracovní historie státního zaměstnance, jemuž je nově stanoven plat. Jinak by toto ustanovení postrádalo smysl, resp. jen by opakovalo zjevné – totiž že po vstupu do služebního poměru již žádnou praxi odečítat nelze, neboť na služebních místech (na rozdíl od dřívějších pracovních míst) jsou jen plnohodnotně kvalifikované osoby (ať již se kvalifikovaly svým formálním vzděláním, nebo svou faktickou dosavadní prací). Na žalobce je tak nutno pohlížet jako na státního zaměstnance, který splňuje stanovené vzdělání, a to i při zpětném pohledu, tedy již od okamžiku, kdy začal v pracovním poměru vykonávat činnosti obdobné těm, které nyní vykonává na služebním místě. NSS kasační stížnost zamítl.

Soud: Krajský soud v Praze

Číslo jednací: 48 A 47/2016-46

Rozhodnutí ze dne: 15. 2. 2016

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: odměňování

Vztah k: § 123 odst.2 ZP, § 145 odst.1 ZSS, § 5 ZSS, § 190 odst.1 ZSS, § 198 odst.1 ZSS, § 90 odst. 1 písm. b) SŘ

Klíčová slova: platová třída, určení platu, vznik služebního poměru, přechodná ustanovení, charakteristika platových tříd, katalog správních činností,

Právní věta:

- I. Výroky rozhodnutí o přijetí do služebního poměru jsou vzájemně provázané a nelze je libovolně oddělovat.
- II. Pokud služební orgán zařadil žalobce do platové třídy výhradně podle činností, které vykonával podle dřívější pracovní smlouvy ke dni 1. 7. 2015 a nepřihlédl již ke změnám, ke kterým došlo v jeho pracovním poměru počínaje 17. 9. 2015, je takový postup služebního orgánu v rozporu s § 198 odst. 1 ZSS.
- III. Ačkoli § 90 odst. 1 písm. b) SŘ, který se dle § 160 ZSS subsidiárně použije na řízení ve věcech služby, umožňuje odvolacímu správnímu orgánu zrušit pouze část odvoláním napadeného rozhodnutí, nezbytným předpokladem takového postupu je oddělitelnost rušené části.

Stručný obsah rozhodnutí

Žalobce se žalobou domáhal zrušení části výroku II rozhodnutí odvolacího orgánu, v níž bylo potvrzeno rozhodnutí služebního orgánu ze dne 26. 10. 2015 ve výroku pod bodem II písmeno c), jímž bylo rozhodnuto podle § 23 o státní službě, o služebním označení žalobce jako vrchní referent, ve výroku pod bodem VI písmeno a), jímž byl podle § 198 odst. 1 ZSS a přílohy č. 1 ZSS žalobce zařazen do 9. platové třídy s tím, že mu přísluší platový tarif stanovený podle stupnice platových tarifů uvedených v § 2 odst. 1 nařízení vlády č. 304/2014 Sb., a ve výroku pod bodem VI písmeno c), kterým byl žalobci určen plat.

Soud se nejprve zabýval námitkami žalobce směřujícími proti nesprávnému právnímu posouzení platové třídy žalobce a z něj plynoucího nedostatečného zjištění skutkového stavu. Shledal, že odvolací orgán při svém právním posouzení postupoval v rozporu s § 198 odst. 1 ZSS, pokud zařadil žalobce do platové třídy výhradně podle činností, které vykonával podle dřívější pracovní smlouvy ke dni 1. 7. 2015 a nepřihlédl již ke změnám, ke kterým došlo v jeho pracovním poměru počínaje 17. 9. 2015. Za těchto okolností KS rovněž přisvědčil námitce žalobce, podle níž se napadené rozhodnutí zakládá na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Napadené rozhodnutí totiž neobsahuje dostatečná odůvodněná skutková zjištění ohledně pracovní činnosti vykonávané žalobcem v období od 17. 9. 2015 do doby vzniku služebního poměru, tedy co přesně bylo náplní práce, kterou žalobce vykonával dle pokynů zaměstnavatele, na základě, jakých podkladů byla zjištění učiněna, ani jakými úvahami se žalovaný řídil při hodnocení důkazů týkajících se náplně pracovní činnosti žalobce, přičemž se jedná o skutečnosti významné pro rozhodnutí.

KS dále shledal, že za situace, kdy žalovaný výrokem I napadeného rozhodnutí prvostupňové rozhodnutí v části týkající se služebního místa zrušil pro nepřezkoumatelnost, nemůže prvostupňové rozhodnutí obstát ve výrocích závislých, respektive v částech, které nelze vzájemně oddělit. Spolu s rozhodnutím

o přijetí do služebního poměru rozhodne služební orgán o zařazení státního zaměstnance na služební místo nebo o jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného. Toto ustanovení dle § 190 odst. 3 ZSS dopadá též na přijetí dosavadního zaměstnance. Dle § 30 odst. 1 písm. d) je obligatorní náležitostí rozhodnutí uvedení služebního místa, na němž má být státní služba vykonávána, přičemž i z kontextu dalších ustanovení ZSS je patrné, že státní zaměstnanec má být vždy přijímán na systemizované služební místo. Služební označení, jakož i platové zařazení a výše platu logicky závisí na služebním místě, pro ně stanoveném vzdělání a klasifikaci činností na něm vykonávaných. Ačkoli § 90 odst. 1 písm. b) SŘ, který se dle § 160 ZSS subsidiárně použije na řízení ve věcech služby, umožňuje odvolacímu správnímu orgánu zrušit pouze část odvoláním napadeného rozhodnutí, nezbytným předpokladem takového postupu je oddělitelnost rušené části. Zrušil-li v dané věci žalovaný k odvolání žalobce prvostupňové rozhodnutí pouze v části zařazení na služební místo, přestože tuto část nebylo možné oddělit od dalších částí prvostupňového rozhodnutí, přičemž ve zbytku odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil, je jeho rozhodnutí v potvrzující části nezákonné. S ohledem na uvedené KS zrušil výrok II napadeného rozhodnutí jako celek, přestože žalobce napadl rozhodnutí pouze v části výroku II.

5. KÁRNÉ ŘÍZENÍ

5.1. Rozhodování v kárném řízení

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 4 Ads 440/2021–105

Rozhodnutí ze dne: 22. 6. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: MS v Praze č. j. 10 Ad 10/2020–102

Ústavní stížnost: IV. ÚS 2401/22; odmítnuta

Oblast: Propuštění ze služebního poměru rozhodnutím kárné komise

Vztah k: § 88 odst. 1 ZSS, § 87 ZSS, § 89 ZSS

Klíčová slova: nepovolená noční práce, převedení na jiné služební místo, neomluvená absence, vulgární vyjadřování na pracovišti, ochrana oznamovatele

Právní věta:

- I. Pokud žalobce ani tři týdny po převedení na nové služební místo nenastoupil, ač k tomu byl vyzván služebním orgánem, jen stěží lze jeho

jednání hodnotit jinak, než jako jednání způsobující zvlášť závažný následek – absolutní neplnění služebních povinností.

II. K hypotetickým rizikům převedení na určité služební místo se nepřihlíží.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel pracoval na Ministerstvu vnitra jako ministerský rada. Na pracovišti dlouhodobě napadal a vulgárně urážel své spolupracovníky, navíc se bez příkazu, či svolení nadřízených nacházel na pracovišti v noci a o víkendech. Poté, co se opakovaně nedostavil na mimořádnou pracovní lékařskou prohlídku byl převeden na jiné služební místo. Po převedení se nedostavil do služby, aniž by doložil závažnou překážku mu v tom bránící.

Kárná komise prvního stupně ho shledala vinným z několika kárných provinění, včetně nenastoupení na služební místo a s tím spojené neomluvené absence a stěžovatele propustila ze služebního poměru. Kárná komise druhého stupně dílčím způsobem změnila vymezení některých kárných provinění. Uložené kárné opatření zůstalo nezměněno.

Stěžovatel proto podal žalobu k MS v Praze proti kárné komisi II. stupně. Argumentoval tím, že ohledně své absence nadřízeným vysvětlení podal a že, ač není o jeho absenci a nedostavení se k lékařské prohlídce dosud rozhodnuto, byl za tyto skutky propuštěn. Dále uvedl, že rozhodnutí žalovaného i převod na jiné služební místo jsou motivovány snahou o likvidaci svědka protiprávního jednání v rámci MV. Tvrdil, že na novém služebním místě mu hrozí blíže neurčené nebezpečí. Dále poukázal, na to, že mu nebyl vyplacen plat a nebylo rozhodnuto o jeho nároku na odměnu za působení národního experta v Itálii.

Soud rozhodl tak, že nelze prokázat, že by bylo kárné řízení zahájeno s úmyslem poškodit stěžovatele, naopak ho shledal oprávněným a žalobu zamítl. K nenastoupení žalobce do služby MS uvedl, že okamžikem doručení bylo rozhodnutí o převedení předběžně vykonatelné a žalobce byl povinen se podle něj řídit. Pro předmět kárného řízení bylo podstatné, že žalobce dle vykonatelného služebního zařazení nevykonával žádnou služební povinnost, v čemž je možné shledat závažné porušení služební kázně. Konkrétní obavy z poměrů v novém služebním zařazení žalobce neprokázal a uvedl je spíše hypoteticky. K práci přesčas nebo v nočních hodinách soud uvedl, že regulace rozsahu těchto prací nemá význam pouze v otázce odměňování za tuto práci, ale i v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví státního zaměstnance. Zdržuje-li se tedy státní zaměstnanec bez povolení (souhlasu) zaměstnavatele na pracovišti, dle okolností to může mít pro služební orgán závažné pracovní právní následky. MS dále uvedl že stěžovatelovo působení v Itálii (v souvislosti s nímž měl být údajně svědkem protiprávního jednání) a otázka odměny za něj nikterak nesouvisí s projednávaným případem.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost. MS se podle něj nevypořádal se všemi okolnostmi případu a ignoroval některé právní předpisy. Dále upozorňoval

na procesní pochybení v kárném řízení. Také uplatnil námitky týkající se nepřiměřenosti místa, na které byl převeden, ve vztahu k jeho kvalifikace (které ale před MS neuplatnil včas).

NSS tuto stížnost zamítl pro nepřipustnost většiny námitek a ztotožnil se s argumentací MS v tom, že otázka whistleblowingu kvůli působení v Itálii není pro případ relevantní a také v tom, že stěžovatel neprokázal, že by mu na novém místě hrozilo konkrétní nebezpečí. Podle NSS z ničeho nevyplývá, že podklady a důkazy pro kárné řízení byly shromážděna tendenčně, šikanózně či s úmyslem stěžovatele poškodit. V posuzované věci ze spisu nevyplývá, že by stěžovatel byl postihován za oznámení týkající se porušení právních předpisů. Skutečně zjištěná kárná provinění stěžovatele prakticky nemohla mít jiný následek než jeho propuštění ze služebního poměru.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 9 Ads 254/2020-31

Rozhodnutí ze dne: 8. 12. 2022

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS v Praze ze dne 20. 10. 2020, č. j. 14 Ad 3/2019-38, po zrušení následný rozsudek MS v Praze ze dne 13. 3. 2023, č. j. 14 Ad 3/2019-86

Oblast: kárné řízení

Vztah k: § 9 odst. 7, § 89 odst. 3 ZSS

Klíčová slova: kárné řízení, správní uvážení, zvláště závažné kárné provinění, zásada volného hodnocení důkazů, kárné opatření odvolání ze služebního místa představeného, zastupování, použití tajně pořízených nahrávek jako důkazu

Právní věta:

Správní orgán podle věty první § 89 odst. 3 ZSS při určení druhu kárného opatření přihlédne k závažnosti kárného provinění, zejména ke způsobu jeho spáchání, k významu a rozsahu jeho následků, k okolnostem, za nichž bylo spácháno, k míře zavinění, pohnutkám, dosavadnímu přístupu státního zaměstnance k dodržování služební kázně a k tomu, zda mu již za kárné provinění bylo v minulosti uloženo kárné opatření. Tato věta stanoví kritéria, která má správní orgán zohlednit při aplikaci svého správního uvážení. Nicméně dle věty druhé téhož ustanovení lze kárné opatření odvolání ze služebního místa představeného nebo propuštění ze služebního poměru uložit jen za *zvláště závažné kárné provinění*. Před aplikací správního uvážení musí být již postaveno na jisto, že o *zvláště závažné kárné provinění* skutečně jde. Není-li tomu tak, nelze kárné opatření odvolání ze služebního místa představeného uložit. MS se tedy musí zabývat jak správním uvážením, ale taktéž provést výklad neurčitého

právního pojmu *zvlášť závažné kárné provinění* a jeho aplikaci na konkrétní skutkový stav.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel byl žalovanou kárnou komisí II. stupně v MV shledán vinným z toho, že zneužíval svého postavení tím, že v pracovní komunikaci jednal ponižujícím a arogantním způsobem s Ing. B. za použití adresných urážek, narážek a výsměchu. Jednání se dopouštěl opakovaně a na společných poradách neprojevil snahu zabránit nevhodnému jednání ředitele Ing. F. vůči Ing. B. Kárná komise II. stupně změnila výrok I a ve zbytku potvrdila rozhodnutí kárné komise I. stupně, kterým bylo rozhodnuto o tom, že stěžovatel spáchal zvlášť závažné provinění podle § 88 odst. 1 ZSS, za což mu bylo uloženo kárné opatření odvolání ze služebního místa představeného. Stěžovatel proti rozhodnutí kárné komise II. stupně podal žalobu, MS v Praze vydal dne 20. 10. 2020 rozsudek, č. j. 14 Ad 3/2019-38, kterým žalobu zamítl.

NSS posuzoval kasační stížnost s ohledem na to, zda byl dostatečně zjištěn skutkový stav přípustnými důkazy, zda stěžovatel spáchal zvlášť závažné kárné provinění a zda mu bylo uloženo přiměřené kárné opatření podle ZSS. NSS zhodnotil kasační stížnost jako důvodnou, rozsudek MS v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

NSS zhodnotil, že stěžovatel byl zástupce představeného ve smyslu § 9 odst. 7 ZSS i na poradách, kdy se měl dopustit kárného provinění, proto tak mohlo být toto postavení v kárném řízení zohledněno. Vyvrátil tak námitku stěžovatele, že na poradách nevystupoval jako zástupce představeného. Stěžovatel byl stálým zástupcem, který zastupuje představeného v plném rozsahu jeho činnosti, postavení zástupce mu přísluší bez ohledu na přítomnost nebo nepřítomnost představeného na pracovišti a pobírá za to rovněž po celou dobu podle § 146 odst. 1 ve spojení s přílohou č. 2 ZSS příplatek za vedení. K tomu, aby měl zástupce „rolí“ zástupce, není potřeba nepřítomnosti představeného, stálý zástupce není náhradníkem. Na situaci nic nemění ani stěžovatelova služební náplň vedoucího oddělení kontroly.

Při námitce týkající se nedodržení zásady volného hodnocení důkazů NSS přisvědčil, že jak MS v Praze, tak správní orgány, tuto zásadu dodržely, důkazy byly hodnoceny komplexně. Soud se věnoval i závěru pořízených nahrávek, stejně tak zhodnotil skutečnost, že jen část pořízených nahrávek prokazuje nevhodné chování stěžovatele, v potaz byla vzata i pro stěžovatele příznivá svědectví.

K použití poznámek během výslechu před kárnou komisí II. stupně NSS odkázal na trestní řád (§ 93 odst. 1), který obdobnou možnost výslovně upravuje. Z protokolů o výsleších svědků NSS vyvodil, že správní orgán kladl svědkům otázky, na které reagovali, nejednalo se o připravený a čtený monolog. Zároveň i stěžovatel kladl svědkům otázky.

NSS přisvědčil stěžovateli v části týkající se zápisů z porad, které nejsou součástí správního spisu. Tuto vadu zhodnotil tak, že ji z jeho pozice nelze napravit. MS v Praze vycházel z neexistence jiného prostředku zachycující obsah porad, ovšem stěžovatel tvrdil opak. Kárná komise II. stupně nepopírá existenci těchto zápisů, nicméně jejich obsah zhodnotila pouze dovětkem, že pravděpodobně rozhodné skutečnosti

neobsahují. NSS nicméně jejich obsah s obsahem nahrávek nemůže porovnat a nestačí jistá pravděpodobnost, že zápisy doslovný přepis porad neobsahují.

Námitku, že nevhodného jednání se dopouštěla i osoba, proti které se stěžovatel dopouštěl nevhodného jednání NSS, jako relevantní odmítl, jelikož její jednání není předmětem řízení. Odmítl též délku doby, po kterou k jednání docházelo, ani pak nenahlášení situace ze strany oběti nezmírňuje vinu pachatele.

K nepřiměřenosti kárného opatření NSS vytkl MS v Praze, že sice provedl zhodnocení správního uvážení v rámci § 89 odst. 3, věty první ZSS, nicméně měl provést též výklad a aplikaci neurčitého právního pojmu podle věty druhé § 89 odst. 3 ZSS, tj. zvláště závažného kárného provinění. MS v Praze měl plně a meritorně přezkoumat výklad neurčitého právního pojmu zvláště závažné kárné provinění a jeho aplikaci na konkrétní skutkový stav.

NSS nicméně nesouhlasí se srovnáním odvolání ze služebního místa představeného a okamžitého zrušení pracovního poměru podle ZP, které provedl stěžovatel. Jednak nelze srovnávat úpravu podle ZP a ZSS a za druhé odvolání ze služebního místa představeného neznámá bez dalšího ukončení služebního poměru, jako okamžité zrušení pracovního poměru.

Správní orgány naopak mohly při individualizaci kárného opatření zohlednit, že stěžovatel se Ing. B. neomluvil ani neprojevil lítost. Vyjádření lítosti nemusí nutně znamenat uznání viny. Při srovnání s trestním zákoníkem, který lítost považuje za polehčující okolnost, může neochota přiznat si vlastní pochybení vypovídat o osobě pachatele, popř. možnosti recidivy.

Stěžejní námitky žalobce, které MS v Praze zhodnotil a jež NSS nezpochybnil, se tedy týkali tří okruhů, povaha postavení zástupce představeného, konkretizace skutku, hodnocení důkazů.

S ohledem na zrušující rozsudek NSS, MS v Praze opětovně přezkoumal rozhodnutí kárné komise II. stupně a dne 13. 3. 2023 žalobu rozsudkem, č. j. 14 Ad 3/2019-86, zamítl. MS v Praze se tedy opětovně musel vypořádat s dvěma okruhy námitek – hodnocení přípustnosti tajných nahrávek jako důkazů, které usvědčovaly žalobce ze spáchání kárného provinění a ohledně namítané nepřiměřenosti kárného opatření, konkrétně neprovedení výkladu neurčitého právního pojmu „zvláště závažné kárné provinění“.

MS v Praze si vyžádal ze strany žalobce i kárné komise II. stupně zápisy z porad, jak bylo požadováno NSS. Po zhodnocení jejich obsahu setrval na přípustnosti dokazování prostřednictvím tajných nahrávek. Po testu proporcionality zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobce soud určil zásah jako vhodný, jelikož je způsobilý dosáhnout legitimního cíle, kterým je zde ochrana veřejného zájmu na potrestání pachatele protiprávní činnosti (tj. žalobce a druhého kárně stíhaného ředitele odboru Ing. F.). Tajné nahrávky rozšířily podklady pro vydání rozhodnutí v kárném řízení, bez nich by správní orgán musel odstraňovat rozpory ve svědeckých výpovědích osob, kterých se zmíněných porad ani neúčastnily (nepřímých důkazů),

navíc správní orgán připuštěním tajných nahrávek unesl důkazní břemeno podle § 3 a § 50 odst. 3 SŘ. Z předložených zápisů z porad není zřejmé, kdo se každé porady účastnil, toto šlo pouze odhadnout, nešlo zjistit, zda popisují všechny body porady, co do obsahu často obsahují pouze názvy případů, které se probíraly, nicméně atmosféru z jednání nepopisují. Zápisy neobsahovaly informace o konkrétních výrocích žalobce, za které mu kárná komise II. stupně uložila kárné opatření, popisují toliko věcnou stránku porad. Ing. B. mohla zápisy upravovat, ale vzhledem k jejímu „slabšímu“ postavení (žalobce zápisy vytvářel, přičemž třetí osobou, která se porad účastnila byl ředitel Ing. F, proti kterému se taktéž vedlo kárné řízení), byly komentáře z její strany taktéž pouze věcného směru. Podle soudu zápisy z porad nejsou z hlediska obsahu způsobilé prokázat závažné jednání žalobce, ale ani takové jednání vyvrátit. To že Ing. B. nevkládala do zápisů z porad osobnostní útoky žalobce podle soudu nemůže představovat důvod k nepřipuštění tajných nahrávek. Navíc bylo zjištěno, že zápisy z porad nebyly vytvářeny koncepčně a část tajných nahrávek byla vytvořena ve dnech porad, ze kterých soudu žádné zápisy předloženy nebyly, i proto tyto zápisy nemohou vyloučit důkaz všemi tajnými nahrávkami, které byly kárné komisi II. stupně předloženy. I přes předložené zápisy stále neexistuje jiný přímý důkaz než tajné nahrávky, na jehož základě by bylo možné zjistit, skutečný průběh porad. Z hlediska potřeby soud uvedl, že legitimního cíle kárného řízení tak nešlo dosáhnout jinak než připuštěním zvukových nahrávek jako důkazů. Důkaz tajnými nahrávkami soud opětovně zhodnotil jako přiměřený zásah do ochrany osobnosti žalobce, jelikož pozitivní efekt zásahu z hlediska ochrany veřejného zájmu převažuje před negativy ve sféře žalobce. Soud opětovně provedl i test proporcionality a dospěl k závěru, že použití tajných nahrávek v kárném řízení všechny podmínky testu splnilo a kárná komise II. stupně je mohla použít.

K výkladu neurčitého pojmu zvlášť závažné kárné provinění podle § 89 odst. 3 ZSS soud uvedl, že definice tohoto pojmu v ZSS není, jsou tam pouze demonstrativně uvedeny případy, u nichž lze o zvlášť závažném kárném provinění uvažovat – dlouhodobost, zvlášť závažný následek nebo jednání ze zavrženíhodných pohnutek. Kárná komise II. stupně za rozhodné kritérium zvláštní závažnosti považovala dlouhodobost (téměř jeden rok) nevhodného jednání porušující služební kázeň. Žalobce měl dbát pravidel slušnosti podle § 77 odst. 1 písm. n) ZSS a porušil tak i několik pravidel etického kodexu ČTÚ.

Žalobce svým nepřiměřeným jednáním hrubě porušil pravidla vycházející z etického kodexu, jednal ponižujícím a arogantním způsobem, adresně urážel, používal nadávky a výsměchu k vytvoření napjaté atmosféry na odboru, jež měla vliv na služební výkony a konflikty se nepokoušel urovnat. Soud doplnil, že žalobce svým dlouhodobým protiprávním jednáním způsobil též zvlášť závažný následek (§ 89 odst. 3 ZSS), který spočíval ve vytváření a udržování nevhodného pracovního prostředí pro Ing. B. Z nahrávek je patrné, že v takovém prostředí nelze podávat dobré nebo vynikající pracovní výkony, když žalobce Ing. B., jako zástupce ředitele, několik měsíců ponižoval a urážel. Což je v souladu s metodickým pokynem č. 3/2016 v čl. 24 odst. 3, podle něhož zvlášť závažný následek ve smyslu § 89 odst. 3 ZSS může spočívat ve „zmaření splnění úkolu služebního úřadu, jehož nesplnění vážným

způsobem naruší nebo zmaří výkon působnosti služebního úřadu v určité agendě“. V případě žalobce tak nejde o drobný nedostatek ve službě (§ 88 odst. 3 ZSS) ani o prosté kárné provinění, o němž by bylo možné uvažovat, kdyby nebylo vůči Ing. B. natolik intenzivní.

Povinnost zachovávat pravidla slušnosti plyne pro představeného z § 78 písm. b) ZSS, v úvahu je tedy nezbytné vzít i tu skutečnost, že žalobce se zvláště závažného kárného provinění dopustil jako představený. Žalobce dlouhodobě porušoval jasně stanovená pravidla profesní etiky, které navíc porušoval jako služebně představený zaměstnanec, tj. osoba, která měla dbát a kontrolovat uplatňování těchto pravidel u podřízených.

K přiměřenosti kárného opatření soud souhlasil se závěry kárné komise II. stupně, tj. nejednalo se o ojedinělý exces, šlo o dlouhodobé jednání, kterého se žalobce dopouštěl společně se svým nadřízeným a vůči ženě, která byla v podřízeném služebním postavení. Během kárného řízení pak neprojevil účinnou lítost a za nevhodné jednání se neomluvil. Byly zohledněny též polehčující okolnosti, tj. dosavadní řádný přístup k dodržování služební kázně. Uložené kárné opatření se jeví přiměřené okolnostem případu. Soud proto neshledal důvody pro korekci uloženého kárného opatření.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 10 A 102/2018-65-72

Rozhodnutí ze dne: 27. 5. 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, kárné řízení

Vztah k: § 50 SŘ, § 137-139 SŘ, § 82 SŘS, § 160 ZSS,

Klíčová slova: kárné řízení, obstarávání důkazů před zahájením kárného řízení,

Právní věta:

Správní orgán je oprávněn v rámci postupu před zahájením správního řízení požadovat podání vysvětlení toliko v případě, kdy rozhodné skutkové okolnosti nelze zjistit jiným úředním postupem. Uvedené ustanovení tedy explicitně předpokládá další možný postup, který je správní orgán oprávněn (a v některých případech povinen) před zahájením správního řízení použít.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce se u MS soudu v Praze domáhal ochrany před nezákonným zásahem kárné komise ve věci žádostí vydaných kárnou komisí v souvislosti s podáním podnětu k zahájení kárného řízení vůči žalobci. Konkrétně šlo o žádosti o součinnost a poskytnutí podkladů adresované jiným orgánům veřejné moci za účelem prověření podnětu k zahájení kárného řízení vůči žalobci. Žalobce navrhoval, aby soud určil,

že tyto žádosti vydané kárnou komisí jsou nezákonným zásahem správního úřadu do práv žalobce.

Soud nejprve zvažoval, zda je zásahovou žalobu možno použít, pokud nebylo řízení ještě ani zahájeno. Učinil závěr, že žalobcem v žalobních tvrzeních popsane jednání žalované spočívající ve vydání výzev adresovaných jiným orgánům veřejné moci pojmově mohlo představovat nezákonný zásah podle § 82 SŘS a že podanou žalobu nelze považovat za nepřipustnou.

Dále soud zkoumal, zda skutečně došlo k nezákonnému zásahu a shledal, že nikoli. Soud se neztotožnil s jádrem procesní obrany žalobce založeným na úvaze, že v rámci postupu před zahájením kárného řízení byla kárná komise oprávněna realizovat toliko úkony předvídané v ustanoveních § 137 – 139 SŘ, tj. vyzvat k podání vysvětlení, zajistit důkaz či vydat předběžnou informaci. Podle § 160 ZSS se v řízení ve věcech služby postupuje podle SŘ, nestanoví-li zákon jinak. Vydání výzev adresovaných jiným orgánům veřejné moci za účelem ověření podnětu k zahájení kárného řízení nelze považovat na daném skutkovém a právním půdorysu za postup odporující zákonu. Soud je přesvědčen, že postup kárné komise nejenže nijak nevybočuje ze zásady enumerativnosti veřejných pretenzí ve smyslu čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 3 Ústavy, ale zcela dostojí i judikatorně akcentovaným mantinelům výkonu daných pravomocí po obsahové (materiální) stránce v souladu se základními principy, vyjádřenými v ustanoveních ústavního pořádku, v souladu s principy demokratického právního státu.

Kárná komise nebyla v rámci postupu před zahájením správního řízení omezena toliko na tři typy procesních úkonů předvídané v ustanovení § 137 – 139 SŘ. Ze samotného ustanovení § 137 odst. 1 věty třetí SŘ upravujícího podání vysvětlení vyplývá, že správní orgán je oprávněn v rámci postupu před zahájením správního řízení požadovat podání vysvětlení toliko v případě, kdy rozhodné skutkové okolnosti nelze zjistit jiným úředním postupem. Uvedené ustanovení tedy explicitně předpokládá další možný postup, který je správní orgán oprávněn (a v některých případech povinen) před zahájením správního řízení použít. Upravuje přitom rovněž vzájemný vztah tohoto „jiného úředního postupu“ k institutu podání vysvětlení, a to tak, že institut podání vysvětlení lze k prověřování a zjišťování rozhodných skutkových okolností využít toliko v takovém případě, nelze-li tyto skutečnosti zjistit jiným úředním postupem.

Žaloba byla zamítnuta.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 3 Ad 24/2017-62

Rozhodnutí ze dne: 24. 11. 2020

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: kárné provinění státního zaměstnance

Vztah k: § 77 odst.1 ZSS, § 87 ZSS, § 88 odst.1 a3 ZSS, § 89 odst. 1, 2 a 3 ZSS, § 91 odst.1 ZSS, § 92 odst.1 ZSS, § 93 ZSS

Klíčová slova: kárné provinění, kárná odpovědnost, společenská škodlivost, řádný výkon povinností

Právní věta:

Zpravidla není nutno, aby se správní orgány explicitně zabývaly otázkou naplnění materiální stránky správního deliktu i v odůvodnění svých rozhodnutí.

Stručný obsah rozhodnutí:

Dne 3. 10. 2016 podepsal žalobce, jakožto pracovník SSHR, protokol o předání staveniště se zhotovitelem zakázky nicméně, smlouva o dílo byla podepsána až o dva dny později. Dne 4. 10. 2016 přišly deště, které způsobily ekologickou havárii na staveništi. Z tohoto důvodu bylo s žalobcem vedeno kárné řízení, přičemž rozhodnutím kárné komise I. stupně mu byla uložena písemná důtka. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal, přičemž kárné komise II. stupně rozhodnutí částečně změnila a ve zbytku potvrdila.

Proti tomu brojil žalobce u MS, který žalobu zamítl. Soud uvedl, že žalobce byl povinen plnit své povinnosti řádně, přičemž, předání státního majetku zhotoviteli bez právního titulu je neodpovědné nakládání se státním majetkem, a tedy porušení povinností státního zaměstnance.

Soud dále konstatoval, že vzhledem k naplnění formálních znaků kárného provinění, tedy zaviněnému porušení služební kázně opomenutím zákonných povinností žalobcem, byl naplněn i materiální znak deliktu, jelikož v průběhu kárného řízení nebyly zjištěny takové výjimečné okolnosti, které by vyloučily, respektive snížily společenskou škodlivost jednání do té míry, že by materiální stránka deliktu nebyla dána.

Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 SŘS zamítl.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 5 Ad 9/2019-54

Rozhodnutí ze dne: 31. 3. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: kárné řízení

Vztah k: § 62 odst. 1, § 168 odst. 2, § 188 odst. 6 ZSS

Klíčová slova: kárné řízení, nenastoupení na převedené služební místo, propuštění ze služebního poměru

Právní věta:

Předběžná vykonatelnost rozhodnutí nemá vliv na jeho právní moc, avšak již neplatí, že pro to, aby nedošlo k prekluzi práva, muselo rozhodnutí o prvním převedení nabýt právní moci před uplynutím prekluzivní doby (doba 6 měsíců zařazení mimo výkon služby podle § 62 odst. 1 ZSS), a to právě vzhledem k tomu, že rozhodnutí o prvním převedení bylo předběžně vykonatelné podle § 168 odst. 2 ZSS.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobkyně byla rozhodnutím ředitele Státní veterinární správy ze dne 15. 5. 2017 podle § 62 odst. 1 ZSS zařazena mimo výkon služby, poté co na její původní služební místo, na kterém byla zařazena, byl vybrán ve výběrovém řízení podle § 188 odst. 1 ZSS jiný uchazeč a pro žalobkyni nebylo nalezeno žádné jiné volné služební místo, které by pro ni bylo vhodné. Rozhodnutím ředitele Státní veterinární správy ze dne 14. 11. 2017 byla žalobkyně převedena s účinností od 28. 11. 2017 na nové služební místo. Následně dne 15. 12. 2017 s účinností od 1. 1. 2018 byla žalobkyně převedena na další nové služební místo (tzv. druhé převedení), na které nenastoupila, a bylo s ní zahájeno kárné řízení za zaviněné porušení služební kázně. Rozhodnutím kárné komise I. stupně zřízené ve služebním úřadu Státní veterinární správy ze dne 10. 4. 2018 byla žalobkyně uznána vinou ze spáchání kárného provinění, za což jí bylo uloženo kárné opatření – propuštění ze služebního poměru. Proti rozhodnutí kárné komise I. stupně se žalobkyně odvolala, přičemž kárná komise II. stupně prvostupňové rozhodnutí zrušila pro porušení § 36 odst. 3 SŘ a chybné uvedení skutku ve výroku, věc byla vrácena správnímu orgánu I. stupně. Kárná komise I. stupně uznala žalobkyni vinou, že jako státní zaměstnankyně nenastoupila po vyčerpání řádné dovolené do služby, absenci řádně neomluvila, čímž zaviněně úmyslně porušila služební kázeň, za což jí bylo uloženo kárné opatření propuštění ze služebního poměru. Kárná komise II. stupně odvolání žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

Podle žalobkyně vzhledem k tomu, že byla zařazena mimo výkon služby od 1. 6. 2017 do 30. 11. 2017 a rozhodnutí o prvním převedení ze dne 14. 11. 2017 nenabýlo právní moci do dne 30. 11. 2017, došlo k prekluzi (6měsíční doby) zařazení mimo výkon služby, a proto první rozhodnutí o převedení nebylo zákonné. Žalobkyně namítá, že rozhodnutí o prvním převedení na jiné služební místo nenabýlo právní moci před uplynutím prekluzivní doby, proto bylo nezákonné. Soud nesouhlasí s výkladem žalobkyně týkající se předběžné vykonatelnosti, neplatí totiž, že pro to, aby nedošlo k prekluzi práva, muselo rozhodnutí o prvním převedení nabýt právní moci před uplynutím prekluzivní doby, a to právě z důvodu, že rozhodnutí o prvním převedení je předběžně vykonatelné. Rozhodnutí o prvním převedení bylo žalobkyni doručeno 16. 11. 2017, cca 2 týdny před uplynutím 6měsíční doby, po kterou mohla být zařazena mimo výkon služby. Rozhodnutí o prvním převedení není nezákonné ani nicotné z důvodu, že nenabýlo právní moci přede dnem, kdy měla končit doba zařazení mimo výkon služby, jelikož rozhodnutí o převedení je podle § 168 odst. 2 ZSS předběžně

vykonatelné, bylo nutné se podle něj řídit a jeho účinky nastaly, aniž by muselo nabýt právní moci. Z toho důvodu ani rozhodnutí kárné komise I. stupně o vině není nezákonné.

Soud neshledal porušení zásady legitimního očekávání, jelikož druhé rozhodnutí o vině žalobkyně (první bylo zrušeno z důvodu porušení § 36 odst. 3 SŘ kárnou komisí II. stupně) bylo vydáno až po výzvě k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, zásada legitimního očekávání nebyla porušena. Soud nesouhlasil ani s námitkou, že před vydáním rozhodnutí je správní orgán povinen vypracovat dokument o společenské škodlivosti, což vyvozuje z § 50 odst. 3 SŘ. Společenskou škodlivostí jednání žalobkyně se správní orgány zabývaly jak v prvostupňovém, tak i rozhodnutí kárné komise II. stupně.

Kárná komise II. stupně jasně uvedla, že žalobkyně byla povinna nastoupit k výkonu služby s ohledem na předběžnou vykonatelnost rozhodnutí o převedení, názor dostatečně odůvodnila, nadto zákonnost prvního převedení přezkoumaly příslušné orgány.

Závěrem soud pouze dodal, že neposuzoval, zda doba 6 měsíců, na kterou jsou státní zaměstnanci zařazeni podle § 62 odst. 1 ZSS je skutečně dobou prekluzivní, jak tvrdila žalobkyně, ve věci podané žaloby toto posouzení nebylo podstatné. Žalobu soud zamítl.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 3 Ad 17/2020-73

Rozhodnutí ze dne: 25. 4. 2023

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: kárné řízení

Vztah k: § 68 odst. 1 a 2 SŘ

Klíčová slova: kárné řízení, odvolání ze služebního místa představeného, nedostatečně uvedený popis skutku ve výroku

Právní věta:

- I. S ohledem na ústavní princip právní jistoty nelze připustit, aby ve výroku kárného provinění, jímž byla uznána vina a uloženo kárné opatření, byl uveden správní akt, který v důsledku zrušení jiného rozhodnutí správního orgánu ztratil svůj zákonný podklad. Pro naplnění principu právní jistoty je naopak nezbytné, aby takový správní akt, který odkazuje na neexistující rozhodnutí, byl zrušen a věc byla vrácena správnímu orgánu.
- II. Rozhodnutí prvostupňového orgánu neobsahuje takový popis skutku, co do místa, času a způsobu spáchání kárného provinění a dalších okolností, aby jasně, srozumitelně, přesně a určitě, zachycoval

povinnosti, které žalobce porušil. Jen takto koncipovaný skutek je závazný. Z výroku musí být patrné, co konkrétního bylo předmětem rozhodování a na základě jakého ustanovení a právního předpisu správní orgán rozhodl. Neuvede-li správní orgán takové náležitosti do výroku svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce byl kárnou komisí I. stupně zřízenou v MZdr uznán vinným z kárného provinění podle § 88 odst. 1 ZSS a byl odvolán ze služebního místa představeného – ředitele Krajské hygienické stanice Plzeňského kraje. Kárná komise II. stupně zřízená v MV podle § 90 odst. 1 písm. b) SŘ rozhodnutí kárné komise I. stupně ve výroku III. písm. a) a b) zrušila a vrátila k novému projednání, výrok V. změnila tak, že účastníkovi řízení byla podle § 166 ZSS přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 21 236 Kč, která bude uhrazena ze strany MZdr. Ve zbylých výrocích I., II. a IV. se rozhodnutí kárné komise I. stupně potvrdilo. Žalobce byl rozhodnutím kárné komise I. stupně pod výrokem I. shledán vinným, že bez právního důvodu a v rozporu se systemizací KHSPL rozhodl o zařazení vyjmenovaných státních zaměstnanců do nižší platové třídy, než bylo systemizací jejich služební místo zařazeno, bez právního důvodu rozhodl o zvýšení osobního příplatku vyjmenovaným státním zaměstnancům, bez právního důvodu rozhodl o odměně za splnění mimořádného služebního úkolu. Pod výrokem II. byl žalobce za zvlášť závažné kárné provinění podle § 89 odst. 1 a odst. 2 písm. c) a § 89 odst. 4 ZSS odvolán ze služebního místa představeného – ředitel KHSPL. Pod výrokem III. bylo řízení zastaveno, a to pod písm. a) že žalobce bez právního důvodu a v rozporu s účinnou systemizací KHSPL rozhodl o zařazení vyjmenovaných státních zaměstnanců do vyšší platové třídy, než bylo jejich služební místo zařazené systemizací, pod písm. b) žalobce rozhodl o přiznání vyšší částky na odměnách nad celkovou výší zákonného limitu odměn pro danou platovou třídu u konkrétní státní zaměstnankyně, pod písm. c) žalobce rozhodl bez právního důvodu o odměně pro konkrétní státní zaměstnance, kdy došlo k vyplacení vyšší částky než je v návrhu. Žalobce podal žalobu proti výroku III. rozhodnutí kárné komise II. stupně, kde bylo rozhodnutí kárné komise v MZdr ve výrocích I., II. a IV. potvrzeno.

MS v Praze shledal rozhodnutí kárné komise I. stupně nepřezkoumatelným. Shledal vadu ve výroku I. prvostupňového orgánu (kárná komise I. stupně), kde bylo žalobci kladeno za vinu zařazení státních zaměstnankyní do nižších platových tříd v rozporu se systemizací, která ovšem nebyla konkretizována - kdy byla vydaná, od kdy účinná a v rozporu s jakým konkrétním bodem systemizace se žalobce dopustil pochybení. Nadto ani zkratka KHSPL není ve výroku konkretizována. Absentuje zde i údaj o platové třídě, do které státní zaměstnankyně žalobce fakticky zařadil a platová třída, která jim náležela, jelikož obecnou informací uvedenou ve výroku nelze ověřit, rozhodnutí je nepřezkoumatelné, což je i v souladu s judikaturou NSS. MS v Praze za zásadní vadu prvostupňového rozhodnutí ve výroku I. písm. a) považuje odkaz na evidentně nesprávnou skutečnost, která v době vydání (22. 9. 2020) již neexistovala – odkaz na prvostupňové rozhodnutí státního tajemníka o zproštění žalobce výkonu služby, které bylo dne 30. 6. 2020 zrušeno personální ředitelkou sekce

pro státní službu v návaznosti na rozsudek MS v Praze ze dne 21. 5. 2020, č. j. 10 Ad 18/2019, které zrušilo potvrzující rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu o zproštění výkonu služby žalobce, přičemž účinky rozhodnutí personální ředitelky byly ex tunc, tj. ode dne 2. 8. 2019. Nelze dovozovat vinu žalobce odkazem na zrušené rozhodnutí, přičemž kárná komise II. stupně toto nenapravila, i přesto, že o zrušeném zproštění výkonu služby kárná komise II. stupně věděla. Skutkový stav popsáný pod výrokem I. písm. a) rozhodnutí kárné komise I. stupně nemá oporu ve spisu. Pro naplnění principu právní jistoty je nezbytné, aby správní akt, který odkazuje na neexistující rozhodnutí, byl zrušen a věc vrácena správnímu orgánu.

MS v Praze pro úplnost uvedl, že u výroku I. písm. b) rozhodnutí kárné komise I. stupně se uvádí, že žalobce rozhodl o zvýšení osobních příplatků čtyřem státním zaměstnankyním bez právního důvodu – z takto vymezené skutkové podstaty není zřejmé konkrétní jednání kladené žalobci za vinu, jak žalobce překročil svou pravomoc, popř. v návaznosti na jaký písemný podklad. Obdobně pak ve výroku I. písm. c) rozhodnutí kárné komise I. stupně. Výrok I. písm. a) až c) rozhodnutí kárné komise I. stupně neobsahuje takový popis skutku, co do místa, času a způsobu spáchání kárného provinění a dalších okolností, aby jasně a srozumitelně, přesně a určitě, zachycoval povinnosti, které žalobce porušil. Rozhodnutí kárné komise I. stupně bylo soudem zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení kárné komisi II. stupně.

5.2. Zproštění výkonu služby

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 10 Ad 18/2019-39

Rozhodnutí ze dne: 21. 5. 2020

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: zproštění výkonu služby

Vztah k: § 48 odst.1 ZSS

Klíčová slova: zproštění výkonu služby, kárné provinění, kárné řízení

Právní věta:

Podmínkou pro zproštění výkonu služby je zahájení kárného řízení na základě důvodného podezření ze spáchání zvlášť závažného kárného provinění. Další podmínkou pak je, že obviněný ohrožuje řádný výkon státní služby. Obě podmínky musí být splněny kumulativně.

Stručný obsah rozhodnutí:

S žalobcem bylo zahájeno kárné řízení na základě důvodného podezření ze spáchání zvlášť závažného kárného provinění. Na návrh kárné komise I. stupně služební orgán

rozhodnutím zprostil žalobce výkonu služby. Odvolací orgán rozhodnutí služebního orgánu o zproštění výkonu služby potvrdil.

Žalobce následně podal žalobu k MS, který rozhodnutí žalovaného zrušil. Soud uvedl, že první podmínka (podezření ze závažného kárného provinění) sice byla nesporně splněna, nicméně nesouhlasil se závěrem žalovaného, že byla splněna i druhá podmínka (ohrožení výkonu služby). Služební orgán jako ohrožování řádného výkonu služby kvalifikoval to, že žalobce nereflektoval povinnost uloženou mu v souvislosti s provedenou kontrolou, nicméně s tímto hodnocením se MS neztotožnil, resp. takový závěr nepovažuje za dostatečně skutkově podložený. Bylo nepochybné, že žalobce již v rozhodné době aktivně konal úkony k nápravě kontrolních zjištění, tzn. že na uloženou povinnost kontrolním protokolem nijak nerezignoval.

6. OSTATNÍ

6.1. Služební volno

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 7Ads 89/2018-23

Rozhodnutí ze dne: 19. 7. 2018

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: rozsudek MS ze dne 19. 1. 2016, č. j. 3Ad 13/2016-39

Oblast: služební volno

Vztah k: § 206 odst.2 ZP, § 77 odst.1 ZSS, § 160 ZSS, § 104 ZSS, § 191 ZSS, § 199-204 ZSS

Klíčová slova: služební volno, překážka ve výkonu služby

Právní věta:

Povinnost uvedená v § 206 odst. 2 ZPP logicky klade na zaměstnance požadavek, aby zaměstnavateli sdělil důvod čerpání služebního volna a tento, je-li to objektivně možné, současně doložil.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovatel podal žádost o udělení služebního volna, kvůli překážce ve státní službě. Služební orgán ho vyval k doplnění žádosti, a to mimo jiné i o informace, jejichž sdělení nemělo oporu v zákoně. Když stěžovatel nereagoval, tak služební orgán žádost zamítl. Poté podal stěžovatel odvolání, které bylo též zamítnuto.

Na to reagoval stěžovatel žalobou k MS, který ji zamítl. Soud uvedl, že služební orgán postupoval správně, když požadoval informace a po jejich nedoplnění žádost zamítl. Soud dále uvedl, že žalovaný sice požadoval i informace, na které neměl právo, což však neopravňuje stěžovatelovu nečinnost. Proti tomuto rozsudku brojil stěžovatel kasační stížností u NSS.

NSS uvedl, že MS v případě některých požadavků služebního orgánu uvedených ve výzvě skutečně neoznačil žádné konkrétní ustanovení, v němž by tato povinnost byla výslovně stanovena, nicméně jasně a srozumitelně formuloval své úvahy.

Dle soudu povinnost uvedená v § 206 odst. 2 ZPP logicky klade na zaměstnance požadavek, aby zaměstnavateli sdělil důvod čerpání služebního volna a tento, je-li to objektivně možné, současně doložil. Za splnění této povinnosti ovšem nelze považovat to, že zaměstnanec pouze odkáže na právní předpis, aniž by důvod čerpání služebního volna adekvátně vysvětlil.

NSS tedy dospěl k závěru, že přestože služební orgán zahrnul do výzvy k odstranění nedostatků žádosti i požadavky, které nemají oporu v zákoně, nic to nemění na zákonnosti následného usnesení o zastavení správního řízení. K zastavení správního řízení totiž došlo v důsledku toho, že stěžovatel nijak neprokázal tvrzenou překážku ve státní službě. S poukazem na shora uvedené důvody NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

6.2. Výkon jiné činnosti

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 3 Ad 11/2018-35

Rozhodnutí ze dne: 6. 11. 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: souhlas s jinou výdělečnou činností

Vztah k: § 81 odst. 2 ZSS

Klíčová slova: souhlas s jinou výdělečnou činností, omezení doby souhlasu s jinou výdělečnou činností

Právní věta:

Na souhlas s jinou výdělečnou činností podle § 81 odst. 2 ZSS není nárok. Nejsou-li zákonem stanoveny podmínky doby trvání souhlasu, je na rozhodnutí správního orgánu, aby dle konkrétních okolností uvážil nejen to, zda souhlas udělí či nikoliv, ale i to, zda ho udělí na dobu neurčitou či jeho trvání omezí dle konkrétních okolností. Uvedenou úvahu nelze správnímu orgánu odepřít

ani z důvodu, že disponuje i jinými nástroji, aby v případě, že jiná výdělečná činnost zasahuje do plnění výkonu státní služby, zaměstnance postihl. V těchto případech jde totiž již o složku represivních opatření vůči státnímu zaměstnanci - kárný postih, snížení služebního hodnocení, zatímco udělení souhlasu na omezenou dobu je rozhodnutím, kterým k žádné represi nedochází a nic nebrání tomu, aby státní zaměstnanec znovu podal žádost o souhlas s výkonem stejné výdělečné činnosti.

Stručný obsah rozhodnutí:

Státní tajemník v MV dne 13. 3. 2018 udělil podle § 81 odst. 2 ZSS souhlas s výkonem jiné výdělečné činnosti žalobce spočívající v technicko-organizační činnosti v oblasti požární ochrany na dobu určitou do 31. 12. 2018. Odvolací orgán rozhodnutí potvrdil a odvolání zamítl.

Žalobce podal dne 6. 9. 2016 žádost o souhlas s jinou výdělečnou činností při výkonu služby. Dne 7. 12. 2016 podal žalobce žádost znovu. Následně v září 2017 žalobce elektronicky upozornil státního tajemníka na nečinnost ve věci jeho žádosti. V říjnu 2017 státní tajemník rozhodl o žádosti tak, že souhlas neudělil. Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání, přičemž odvolací orgán napadené rozhodnutí státního tajemníka v MV zrušil a věc mu vrátil k novému projednání, v rámci něhož byl žalobce vyzván k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Státní tajemník vydal dne 13. 3. 2018 rozhodnutí, kterým žalobci udělil souhlas s jinou výdělečnou činností do 31. 12. 2018. Státní tajemník rozhodl na základě popisu jiné výdělečné činnosti, výpisu z živnostenského rejstříku, negativních stanovisek nadřízených, přičemž shledal, že další výdělečná činnost nesmí bránit řádnému plnění úkolů služebního úřadu a služebních úkolů státního zaměstnance. Prvostupňové rozhodnutí bylo odvolacím orgánem potvrzeno.

K námitce vztahující se k časovému omezení souhlasu s jinou výdělečnou činností soud uvedl, že z § 81 odst. 2 ZSS lze dovodit, že jinou výdělečnou činnost mimo výkon služby může státní zaměstnanec vykonávat pouze se souhlasem nadřízeného služebního orgánu. Ustanovení neupravuje otázku omezení doby platnosti souhlasu, stejně tak neupravuje ani odvolání uděleného souhlasu. Soud souhlasí s výkladem odvolacího orgánu, že nelze předvídat, jak se v průběhu doby mohou změnit okolnosti, za nichž by byl souhlas s jinou výdělečnou činností udělen, popř. může se ukázat, že výkon jiné výdělečné činnosti má negativní vliv na plnění služebních povinností. Tím, že zákonodárce časovou otázku platnosti udělovaného souhlasu nijak blíže neupravil, připustil, jak diskreční pravomoc umožňující udělit souhlas s výdělečnou činností na neomezený časový úsek, tak i diskreční pravomoc umožňující udělit souhlas s výdělečnou činností pouze na určitý časový úsek.

Omezení platnosti souhlasu je tak souladné se zásadou proporcionality a zásadou ochrany veřejného zájmu. Nadto si žalobce může v dostatečném předstihu před koncem platnosti požádat o souhlas na další období. Na souhlas s jinou výdělečnou činností státní zaměstnanec nemá nárok, a pokud nejsou zákonem stanoveny podmínky doby trvání souhlasu, je na rozhodnutí správního orgánu, aby uvažil, jednak zda souhlas udělí nebo neudělí, ale též na jakou dobu,

zda neurčitou, nebo jeho trvání omezí podle konkrétních okolností. Správní orgán v rámci správního uvážení vzal v úvahu právo žalobce v mezích stanovených ZSS vykonávat jinou výdělečnou činnost v poměru s veřejným zájmem na řádném výkonu státní správy, aniž by v tomto bylo možné spatřovat překročení mezí státní moci stanovené v čl. 2 odst. 2 Listiny.

7. PROCES

7.1. Kompetenční spory

Soud: Zvláštní senát Nejvyššího správního soudu

Číslo jednací: Konf 7/2021-30

Rozhodnutí ze dne: 7. 4. 2022

Forma rozhodnutí: usnesení

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: kompetenční spor ve věci vrácení neprávem vyplacené částky platu

Vztah k: § 10 odst. 2 ZSS, § 144 odst. 1 ZSS, § 159 odst. 1 ZSS, § 162 odst. 2 ZSS, § 331 ZP

Klíčová slova: pravomoc rozhodovat, odměňování, neprávem vyplacená částka

Právní věta

O odměňování ve smyslu § 159 odst. 1 písm. d) ZSS jde nejen v situaci, kdy se státní zaměstnanec domáhá vyplacení částky, na kterou má dle svého přesvědčení nárok, avšak vyplacena mu nebyla, ale i v opačném případě, kdy byl zaměstnanci vyplacen plat ve vyšší částce, než mu příslušelo.

Stručný obsah rozhodnutí:

Česká správa sociálního zabezpečení neprávem státnímu zaměstnanci vyplatila plat za měsíc leden 2019 v plné výši. Dopisem ze dne 29. 3. 2019 vyzvala státního zaměstnance k vrácení neprávem vyplacené částky, nicméně státní zaměstnanec tak neučinil. Česká správa sociálního zabezpečení se následně obrátila na Obvodní soud pro Prahu 4, ke kterému podala žalobu, v rámci které požadovala, aby soud uložil státnímu zaměstnanci požadovanou částku zaplatit. Současně sdělila, že ve věci nebylo vydáno rozhodnutí služebního orgánu, kterým by bylo státnímu zaměstnanci uloženo vrátit neprávem vyplacenou částku, neboť služební orgán není k vydání takového rozhodnutí příslušný. V této souvislosti odkázala na § 159 ZSS a rovněž argumentovala tím, že Česká správa sociálního zabezpečení již není vůči státnímu zaměstnanci v postavení příslušného služebního orgánu, když státní zaměstnanec je nyní zařazen v Ministerstvu průmyslu a obchodu.

Obvodní soud pro Prahu 4 usnesením, č. j. 32 C 179/2020-15 ze dne 13. 10. 2020, řízení zastavil a věc postoupil ústřednímu řediteli České správy sociálního zabezpečení. Dospěl k závěru, že k projednání a rozhodnutí o dané věci mu brání nedostatek podmínky řízení (nedostatek pravomoci soudu), který nelze odstranit. MS v Praze jako soud odvolací, se v usnesení ze dne 22. 1. 2021, č. j. 23 Co 415/2020-35, ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně o nedostatku pravomoci soudu v občanském soudním řízení k rozhodnutí v dané věci.

Česká správa sociálního zabezpečení po postoupení věci dne 22. 4. 2021 podala k zvláštnímu senátu NSS návrh, kterým se domáhala toho, aby bylo rozhodnuto, který orgán je kompetentní vydat rozhodnutí ve věci žaloby o zaplacení neprávem vyplacené částky. V návrhu přitom popřela svou pravomoc rozhodnout ve věci.

Zvláštní senát NNS v rámci kompetenčního sporu dospěl k závěru, že k rozhodnutí v předložené věci je ve smyslu § 10 odst. 2 ZSS ve spojení s § 162 odst. 2 tohoto zákona příslušný služební orgán rozhodující ve věcech služebního poměru.

Ustanovení § 159 odst. 1 písm. d) ZSS výslovně stanoví, že ustanovení o řízení ve věcech služby se vztahují na rozhodování o odměňování. O věc „odměňování“ jde nejen v situaci, kdy se státní zaměstnanec domáhá vyplacení částky, na kterou má dle svého přesvědčení nárok, avšak vyplacena mu nebyla, ale i v opačném případě, kdy byl zaměstnanci vyplacen plat ve vyšší částce, než mu příslušelo. Neexistuje principiální rozdíl mezi situací, kdy jedna ze smluvních stran odmítne poskytnout plnění a situací, kdy sice plnění poskytne, ale žádá je zpět; v obou případech je východiskem jakýchkoli úvah posouzení zda (i) mezi stranami existuje smluvní vztah (platná smlouva) a zda (ii) bylo v souladu s touto smlouvou plněno. Jinými slovy, samotná (ne)existence poskytnutého plnění nemůže být rozhraničovacím kritériem pro určení pravomoci orgánu, který je povolán takový spor rozhodnout.

ZSS služebnímu orgánu výslovně stanoví, že odměňování státních zaměstnanců se řídí zákoníkem práce, jenž následně upravuje možnost domáhat se vrácení neprávem vyplacených částek na zaměstnanci. Zákonem je tudíž přímo stanovena pravomoc služebnímu orgánu k rozhodnutí o bezdůvodném obohacení, vzniklém v důsledku neprávem vyplacené části platu zaměstnanci ve služebním poměru, a rovněž upravuje, jakými ustanoveními zákona se má služební orgán při takovém rozhodování řídit. Z uvedeného je zřejmé, že v předložené věci není dána pravomoc soudu ve smyslu § 7 odst. 1 OSŘ, ani ji soudu nesvěřuje zákon ve smyslu § 7 odst. 3 OSŘ.

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: Komp 3/2017-186

Rozhodnutí ze dne: 10. 7. 2018

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: řízení ve věcech služby – účastníci řízení a rozhodující orgány

Vztah k: § 162 odst. 4 písm. a) ZSS, § 168 odst. 1 písm. b), § 178 SŘ, § 97 odst. 1 písm. c) SŘS

Klíčová slova: nadřízený služební orgán, rozhodující orgány, ústřední správní úřad, kompetenční spor

Právní věta:

O odvolání proti rozhodnutí předsedy Českého statistického úřadu ve věci státní služby rozhoduje náměstek ministra vnitra pro státní službu jako nadřízený služební orgán [§ 162 odst. 4 písm. a) ZSS].

Stručný obsah rozhodnutí:

Předsedkyně ČSÚ rozhodla o snížení osobního příplatku osoby zúčastněné na řízení. Proti tomuto rozhodnutí o platu podala osoba zúčastněná na řízení opravný prostředek – dle ČSÚ šlo o rozklad proti rozhodnutí jeho předsedkyně, dle MV však o odvolání proti rozhodnutí ČSÚ jako služebnímu orgánu, o kterém má rozhodnout náměstek ministra vnitra pro státní službu. ČSÚ soudu tedy předložil otázku, kdo má pravomoc rozhodnout o opravném prostředku proti rozhodnutí předsedkyně ČSÚ jakožto služebnímu orgánu, který vydal rozhodnutí v řízení ve věcech služby v prvním stupni.

NSS nejprve musel zvážit, zda skutečně jde o (kladný) kompetenční spor ve smyslu § 97 SŘS. V daném případě ČSÚ i MV usilovali o vyslovení pravomoci rozhodnout o opravném prostředku nikoliv přímo pro sebe, ale pro předsedu žalobce, respektive náměstka ministra vnitra pro státní službu, kteří mají o věci rozhodovat jako služební orgány podle ZSS. NSS dospěl k závěru, že ani tato skutečnost nebrání soudu kompetenční spor věcně rozhodnout.

K samotné podstatě sporu pak NSS uvedl, že dle § 162 odst. 1 písm. a) ZSS je nadřízeným služebním orgánem náměstek ministra vnitra pro státní službu vůči vedoucímu služebnímu úřadu, který nemá nadřízený služební úřad. Skutečnost, že toto ustanovení je speciální normou, která nahrazuje pro účely řízení ve věcech státní služby úpravu § 178 SŘ o nadřízeném správním orgánu, je nepochybná. Rozhodování o opravném prostředku proti rozhodnutí předsedy ČSÚ jako služebnímu orgánu ve věci platu tedy přísluší náměstkovi ministra vnitra pro státní službu. Pokud již náměstek ministra vnitra takové rozhodnutí vydal, učinil tak na základě zákonem mu svěřené pravomoci a jeho rozhodnutí proto nemůže být nicotné.

7.2. Námítka podjatosti

Soud: Krajský soud v Ostravě

Číslo jednací: 22 Ad 9/2021-18

Rozhodnutí ze dne: 15. 9. 2022

Forma rozhodnutí: usnesení

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: námitka podjatosti uplatněná v rámci výběrového řízení

Vztah k: § 46 odst. 1 písm. a) SŘS

Klíčová slova: odmítnutí žaloby, námitka podjatosti v rámci výběrového řízení, přezkum ve správním soudnictví

Právní věta:

Výsledek výběrového řízení nepodléhá soudnímu přezkumu ve správním soudnictví, a proto zcela shodně nemůže přezkumu ve správním soudnictví podléhat ani dílčí rozhodnutí správního orgánu vydané v rámci procesu výběrového řízení vedeného podle ZSS.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce se u KS v Ostravě domáhal přezkoumání rozhodnutí odvolacího orgánu ze dne 2. 7. 2021, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno usnesení Generálního inspektora Státního úřadu inspekce práce ze dne 6. 4. 2021, o zamítnutí námítky podjatosti vznesené v rámci výběrového řízení na obsazení služebního místa.

KS v Ostravě žalobu usnesením odmítl pro nesplnění podmínek řízení, jejichž nedostatek je neodstranitelný. Shledal, že jelikož výsledek výběrového řízení nepodléhá soudnímu přezkumu ve správním soudnictví, zcela shodně nemůže přezkumu ve správním soudnictví podléhat ani dílčí rozhodnutí správního orgánu vydané v rámci procesu výběrového řízení vedeného podle ZSS. Žalobci však není přístup k soudní ochraně odepřen, neboť je možný v rovině ochrany před případnou diskriminací.

7.3. Náklady řízení

Soud: Nejvyšší správní soud

Číslo jednací: 3 As 457/2019-82

Rozhodnutí ze dne: 16. 9. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: MS v Praze č. j. 14 Ad 4/2018-30

Ústavní stížnost: II. ÚS 3122/21; odmítnuto jako zjevně neopodstatněný návrh

Oblast: Náhrada nákladů správního řízení

Vztah k: §166 ZSS, §1 odst.1 a 2 advokátního tarifu, §22 odst. 3 zákona o advokacii

Klíčová slova: náhrada nákladů řízení, advokátní tarif, správní řízení, řízení ve věcech služby

Právní věta:

Úspěšný odvolatel v řízení ve věcech služby nemá právo na úhradu nákladů v plné výši, nýbrž pouze dle advokátního tarifu. Jeho použití vyplývá z § 22 odst. 3 zákona o advokacii a § 1 odst. 2 advokátního tarifu.

Stručný obsah rozhodnutí:

Stěžovateli vznikl služební poměr na místě generálního inspektora drážní inspekce. Na toto místo byl však následně na základě výběrového řízení jmenován jiný kandidát. Tím uplynula doba, na kterou byl jmenován, aniž by zanikl služební poměr. Z toho důvodu byl služebním orgánem převeden na místo ředitele sekce ústředního inspektorátu a územních inspektorátů drážní inspekce.

Proti tomuto rozhodnutí se stěžovatel odvolal a odvolací orgán napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání. Protože byl v odvolacím řízení úspěšný, byla stěžovateli přiznána náhrada nákladů řízení. Žádal náhradu ve výši 751 206 Kč, podloženou fakturami od advokáta. Služební orgán mu však při aplikaci advokátního tarifu přiznal náhradu ve výši 15 000 Kč, která byla náměstkem ministra vnitra pro státní službu snížena na 5 000 Kč.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu k Městskému soudu v Praze. Argumentoval tím, že v zákoně o státní službě není nikde uvedeno, že by v tomto případě mělo být použito advokátního tarifu, a tedy má právo na náhradu nákladů v plné výši. To však MS odmítl s tím že absence odkazu na advokátní tarif v § 166 ZSS jeho aplikaci nevylučuje, neboť jeho použití vyplývá ze zákona o advokacii.

Stěžovatel dále podal kasační stížnost k NSS, poukázal v ní na podle něj chybný výklad § 166 ZSS. Považuje toto ustanovení za speciální právní normu, která vylučuje použití jiné právní úpravy. Spor tedy ve své podstatě spočíval v otázce, zda absence odkazu na advokátní tarif v ZSS značí zákaz použití tohoto předpisu, či jestli jeho užití naopak umožňuje.

Nejvyšší správní soud stížnost zamítl, tím, že práva advokáta na odměnu za zastupování jsou vymezena v zákoně o advokacii, přičemž prováděcím předpisem těchto ustanovení je advokátní tarif. Z § 166 ZSS nelze dovodit povinnost služebního orgánu uhradit stěžovateli náklady řízení v neomezené výši. Nad rámec NSS dále shledal, že cena advokátních služeb byla v tomto případě nepřiměřená.

Soud: Krajský soud v Brně

Číslo jednací: 31 Ad 14/2020-47

Rozhodnutí ze dne: 14. 12. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: Nárok na náhradu nákladů řízení

Vztah k: § 166 ZSS, § 79 odst.1 SŘ, § 82 odst.4 SŘ, vyhláška č. 254/2015 Sb.

Klíčová slova: náhrada nákladů řízení

Právní věta:

- I. Pokud účastník řízení uplatnil nárok na náhradu nákladů řízení a specifikoval učiněný úkon, jehož úhradu požaduje, pak je na správním orgánu, aby posoudil to, zda byl nárok uplatněn včas, ve správném rozsahu a zda byl uplatněn ve správné výši.
- II. Správní orgán není vázán vyúčtováním nákladů, jak ho předloží účastník řízení. Výši nákladů řízení může zjistit buď ze svého spisu, případně může vyzvat účastníka řízení k prokázání konkrétního výdaje.

Stručný obsah rozhodnutí:

Dne 17. 2. 2020 vydal odvolací orgán rozhodnutí, jímž bylo zrušeno rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu (ERÚ) ze dne 10. 12. 2019, o zamítnutí žádosti o proplacení přesčasových hodin za rok 2019 pro nezákonnost. Podáním ze dne 28. 2. 2020 uplatnila žalobkyně nárok na náhradu nákladů řízení ve výši 300 Kč, neboť byla v odvolacím řízení ve věci poskytnutí platu za službu přesčas úspěšná.

Dne 10. 2. 2020 vydal odvolací orgán rozhodnutí, jímž bylo zrušeno rozhodnutí Rady ERÚ ze dne 17. 12. 2019, o zařazení žalobkyně mimo službu a stanovení platu pro nezákonnost. Podáním ze dne 24. 2. 2020 uplatnila žalobkyně u služebního orgánu nárok na náhradu nákladů taktéž tohoto řízení, a to opět ve výši 300 Kč za podání odvolání proti rozhodnutí, neboť byla v odvolacím řízení ve věci zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů úspěšná.

Dne 12. 3. 2020 vydala Rada ERÚ dvě rozhodnutí ve věci každého z výše uvedených nároků, přičemž v obou případech rozhodla, že náhrada nákladů řízení se žalobkyni nepřiznává. Proti oběma rozhodnutí Rady ERÚ se žalobkyně odvolala, přičemž v obou odvoláních uvedla, že alternativně, pokud odvolací orgán dospěje k závěru, že žalobkyni přísluší náhrada nákladů řízení ve výši nákladů skutečně vynaložených, a nikoliv ve výši ve výši 300 Kč, vyčísluje náklady řízení částkou 47 Kč odpovídající vynaloženému poštovnému. Obě odvolání pak dále doplnila ještě o další náklady, které jí vznikly a výši skutečných vynaložených nákladů vyčíslila, v prvním případě na 145 Kč, ve druhém na 276 Kč.

Rozhodnutími ze dne 20. 5. 2020 odvolací orgán obě odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Rady ERÚ zamítl a toto rozhodnutí potvrdil.

Žalobkyně proti obě rozhodnutím odvolacího orgánu podala žalobu ke KS v Brně, který společným rozsudkem obě rozhodnutí odvolacího orgánu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. KS se neztotožnil s názorem odvolacího orgánu, že by měla žalobkyně přesně specifikovat a doložit důkazy výši konkrétního nákladu. Pokud žalobkyně uplatnila nárok na náhradu nákladů řízení a specifikovala učiněný úkon, jehož úhradu požaduje, pak je na správním orgánu, aby posoudil to, zda byl nárok uplatněn včas, ve správném rozsahu a zda byl uplatněn ve správné výši. Správní orgán není vázán vyúčtováním nákladů, jak ho předloží účastník řízení. Je možné, jako se tomu stalo v nyní posuzované věci, že účastník řízení uplatní náklady řízení dle právního předpisu, který, dle správního orgánu, na věc nedopadá, avšak evidentně mu svědčí nárok na náhradu nákladů řízení a specifikoval, za které úkony náhradu nákladů řízení požaduje. Správní orgán má proto v takové situaci dostatek podkladů, aby buď zjistil výši nákladů řízení ze svého spisu (poštovní obálka s vyznačenou cenou zásilky), případně může vyzvat účastníka řízení k prokázání konkrétního výdaje. KS shrnul, že správní orgány tedy nepostupovaly v souladu se zákonem, pokud nepřiznaly žalobkyni alespoň náhradu nákladů řízení ve výši ať již prokázané žalobkyní zcela konkrétně, nebo ve výši, která vyplývala z obsahu správního spisu.

V otázce aplikace vyhl. č. 254/2015 Sb. (žalobkyně požadovala náhradu nákladů řízení dle uvedené vyhlášky) dal KS odvolacímu orgánu za pravdu v tom, že tato vyhláška není aplikovatelná na správní řízení, a to ani analogicky. Jelikož řízení je vedeno s jediným účastníkem, nejedná se o nutnost zachování rovnosti stran konkrétního sporu.

7.4. Nečinnost

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 8 A 41/2018-53

Rozhodnutí ze dne: 24. 7. 2019

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: převedení na jiné služební místo

Vztah k: § 82 SŘS, čl.42 odst. 4 Listiny, § 60 odst. 1 ZSS, § 61 odst. 1 ZSS, § 62 odst. 1 ZSS

Klíčová slova: vhodné služební místo, zařazení mimo službu, výběrové řízení

Právní věta:

Nezákonná nečinnost v podobě nevydání rozhodnutí není nezákonným zásahem ve smyslu § 82 SŘS.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobce se žalobou domáhal určení, že zásah státního tajemníka v MPSV spočívající v tom, že jej po rozhodnutí o jeho odvolání ze služebního místa představeného nepřevodil na jiné vhodné služební místo, je nezákonný. Dále se domáhal, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v tomto nezákonném zásahu, a aby zakázal žalovanému pokračovat v porušování jeho práva na rovný přístup k výkonu veřejné funkce a uložil mu povinnost zařadit jej na vhodné služební místo.

Žalobce vzal při jednání svou zásahovou žalobu vzhledem k ukončení jeho služebního poměru zpět a ponechal ji pouze v části, kterou se domáhá určení, že zásah žalovaného trávající od 1. 1. 2018 do 20. 7. 2018 je nezákonný. Soud proto řízení ohledně části žaloby, kterých se týkalo zpětvzetí v souladu s § 47 odst. 1 písm. a) SŘS zastavil.

Soud dospěl k závěru, že účastník nemá apriori nárok na to, aby bylo rozhodnuto o jeho převedení na jiné služební místo, ale pouze na to, aby při obsazování veřejných funkcí bylo postupováno v souladu se zákonem, v tomto konkrétním případě, aby o jeho postavení bylo v zákonem stanovených lhůtách nějak rozhodnuto. Soud vázán žalobním návrhem musel žalobu zamítnout, jelikož zásah tak, jak jej vymezil žalobce, není nezákonným zásahem, kterým by žalobce mohl být přímo zkrácen na svých právech, a to konkrétně na svém právu na rovný přístup k veřejným funkcím.

Proti rozsudku nebyla podána kasační stížnost.

Soud: Městský soud v Praze

Číslo jednací: 3 A 33/2021-24

Rozhodnutí ze dne: 31. 8. 2021

Forma rozhodnutí: rozsudek

Předchozí rozhodnutí MS/KS: není

Oblast: Kompetenční spor o rozhodnutí o náhradě škody

Vztah k: § 81 odst. 1 SŘS, § 51 SŘS, § 1 odst. 1 a 2 kompetenčního zákona, § 5 odst. 1 kompetenčního zákona, § 79 odst. 1 SŘS.

Klíčová slova: kompetenční spor, věcná příslušnost, zvláštní senát NSS

Právní věta:

Po dobu kompetenčního sporu nelze žádný z potenciálně příslušných orgánů považovat za nečinný, neboť k vydání rozhodnutí není do konce sporu kompetentní.

Stručný obsah rozhodnutí:

Žalobou ze dne 22. 3. 2021 se žalobce bránil proti údajné nečinnosti náměstka ministra vnitra pro státní službu spočívající v nevydání rozhodnutí ve věci náhrady škody a nemajetkové újmy způsobené žalobci nesprávným úředním postupem státního tajemníka v Ministerstvu průmyslu a obchodu.

MS o této náhradě rozhodoval dříve a v usnesení 58 Co 115/2020-50 vyslovil svou nepříslušnost a za příslušného označil žalovaného, ten však svou kompetenci odmítl a inicioval kompetenční spor u senátu NSS.

MS žalobu zamítl, neboť v době kompetenčního sporu není náměstek oprávněn rozhodnout, a tedy nemůže být nečinný. Soud proto žalobu podle § 81 odst. 3 SŘS zamítl jako nedůvodnou.

ZÁVĚR

Analýza judikatury k zákonu o státní službě má za cíl sloužit jako ucelený a užitečný zdroj informací o správě služebních vztahů a organizačních věcech státní služby pro všechny zainteresované strany.

Její vznik byl možný také díky ochotě a spolupráci úřadů, které nám laskavě poskytly rozhodnutí z oblasti jejich působnosti. Tímto děkujeme všem úřadům a jejich zaměstnancům za jejich podporu a součinnost.

sekce pro státní službu

Seznam zkratk:

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní	SŘS
Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě	ZSS
Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád	SŘ
Zákon č. 262/2006 Sb, zákoník práce	ZP
Městský soud	MS
Krajský soud	KS
Nejvyšší správní soud	NSS
Ústavní soud	ÚS
Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb., 300/2000 Sb., 448/2001 Sb., 395/2001 Sb., 515/2002 Sb., 319/2009 Sb., 71/2012 Sb. a 98/2013 Sb.	Ústava
Zákon č. 182/1993 Sb., o ústavním soudu	ZÚS
Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník	TZ
Ministerstvo vnitra	MV
Ministerstvo práce a sociálních věcí	MPSV
Ministerstvo financí	MF
Ministerstvo zemědělství	MZe
Ministerstvo životního prostředí	MŽP
Ministerstvo průmyslu a obchodu	MPO

Ministerstvo zdravotnictví	MZdr
Ministerstvo dopravy	MD
Ministerstvo zahraničních věcí	MZV
Ministerstvo kultury	MK
Česká inspekce životního prostředí	ČIŽP
Úřad práce ČR	ÚPČR
Česká správa sociálního zabezpečení	ČSSZ
Okresní správa sociálního zabezpečení	OSSZ
Úřad na ochranu hospodářské soutěže	ÚOHS
Energetický regulační úřad	ERÚ
Generální finanční ředitelství	GFŘ
Český statistický úřad	ČSÚ
Státní pozemkový úřad	SPÚ
Český úřad zeměměřický a katastrální	ČÚZK
Hygienická stanice hl. m. Prahy	HSHMP
Český telekomunikační úřad	ČTÚ
Správa státních hmotných rezerv	SSHR